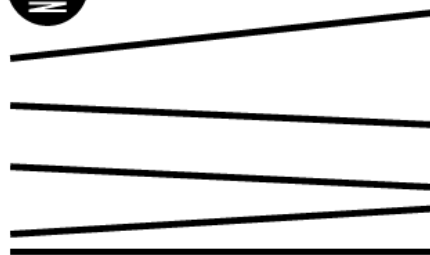

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Shakespeare, William.

William Shakspeare's dramatiske Værker.

Vol. 1

Kjøbenhavn : J. H. Schubothe, 1845-1850

11 Bd.

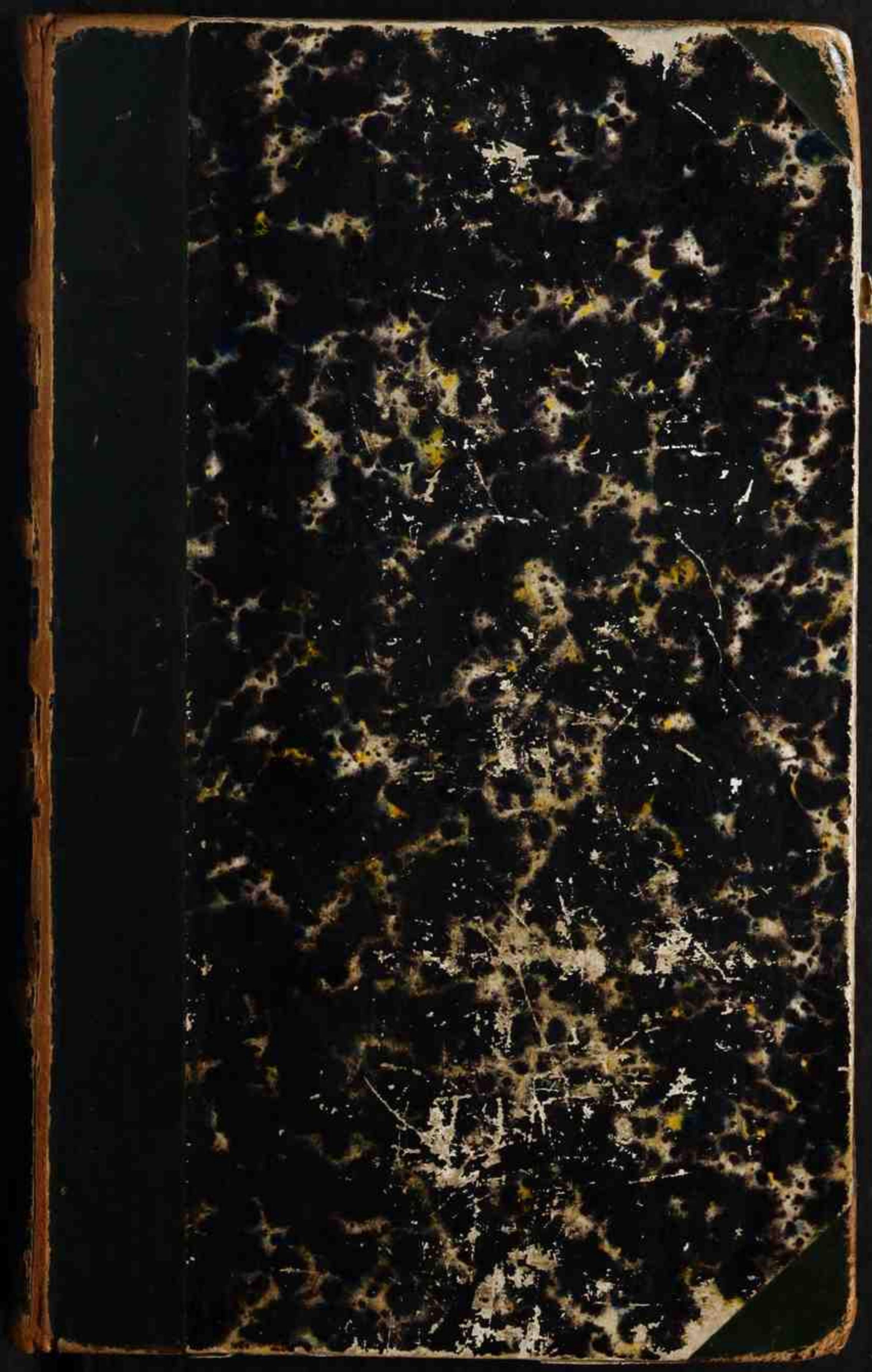
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

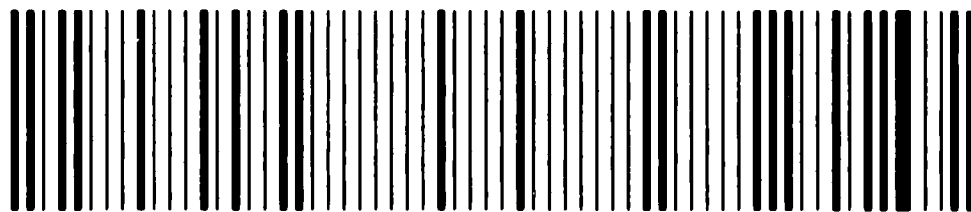

56-150-80

Page number 163

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 01038 X

REX/S

William Shakspeare's
Dramatiske **B**ærker,

oversatte

af

Peter Soersom,
Skuespiller.

Første Deel.

O! einsam steht und tiefbetrübt,
wer heiß und fromm die Vorzeit liebt!
Koralis.

Kjøbenhavn.

Forlagt af J. S. Schubothes Boghandling.
Trykt hos J. C. F. Græbe.

1845.

Til Læseren.

Den Grundsætning jeg ubrødelig fastsatte mig ved denne Oversættelse, var: at udtrykke Digteren saa værdigt, som mig var muligt, og, om muligt, saa tro som Echo gjentage, hvad hans Genius tilraabte mig. Hvor jeg, skjøndt jeg idelig havde denne Høide flart i Sigte, alligevel er bleven vandrende paa Sletten, der har Mangel paa Evne tvunget mig dertil.

Mange ville vel imidlertid ansee meget for Feil, som i min Oversættelse er Forsæt og Plan, f. Ex. de Feil mod Versebygningen, som jeg nu og da har tilladt mig. Disse begif jeg med velberaad Hu, hvor jeg maatte være bleven mit Mynster mindre tro, ved at undgaae dem. Den Læser, der udpeger slige Feil, holde sig til Englands fashionable poetry, og lade den gamle Shakspeare ligge. Ja, saameget end denne

IV

Bog trænger til Læsere, og saa høilig jeg ønsker den dem, saa dog hellere slet ingen, end saadanne Læsere, som hellere ville scandere, end studere Digteren! — Andre, forudseer jeg, ville bebreide mig Brugen af forældede Ord og Sprogformer. Dem svarer jeg, at jeg har brugt det ældre Ord, hvor det var kjernefuldere end det nyere, at jeg overalt har stræbt at bringe en Skygge af Oldtiden, en ældre Tone ind i det Hele, fordi saa var Shakspeares Sprog; fordi dette Sprog ei er moderne, og, som saadant, afhængigt af Dieblikkets idelig voxende Smag eller Lune.

Dersom Nogen beærer dette Arbejde med en frist Bedømmelse, anmærker jeg for hans Skyld, at den Udgave jeg har oversat disse tvende Tragoedier efter, er en Haandudgave, udkommen i London 1798, hvor Steevens's Text er lagt til Grund. Dog har jeg tillige, ved senere Gjennemsyn af disse Blade, havt, saavidt muligt, Malone's Udgave ved Haanden; saavidt muligt, siger jeg; thi saa sjelden er den her, at intet offentligt Bibliothek, saavidt jeg veed, besidder den, og den er, som bekjendt, for kostbar, til ei at

V

være Sjældenhed i danske private Bogsamlinger. Videre bør jeg tilføie, at Ordspil, som vare aldeles uoversættelige, og som paa Dansk vilde give en meningsløs Text, har jeg, hvor intet omtrent lignende kunde sættes i Stedet, aldeles udeladt, dog saaledes at intet Gul derved blev synlig; saaledes har jeg ogsaa ganske udeladt enkelte Ting, hvis Betydning var selv de ældste Commentatorer ubekjendt, og som for Læseren vilde være aldeles betydningsløse; og jeg haaber at man vil vide mig Tak herfor, saameget mere, som jeg derved har skaanet Læseren for kjedsommelige, forstyrrende Anmærkninger. Og endelig skylder jeg mig selv at anmærke: at jeg ei blindt hen har fulgt eller følger Malone's eller nogen hvilken som helst Commentators Læsemaade, Conjectur eller Fortolkning; paa mange Steder har jeg afvejet fra ham, og fulgt endog mindre paalidelige Udgavers Læsemaade, naar den var shakspearisk, og ei aabenbar Følge af Udgiverens Uvidenhed eller Skjodesløshed. Denne Plan har jeg fulgt ved denne, og vil følge ved de følgende Dele.

VI

Om nu disse Dele skulde udkomme, eller ei, vil beroe paa dennes Modtagelse. Dersom Boghandlerne noie kjende den danske Læseverdens Smag, hvad kan jeg da haabe, naar jeg i flere Aar, indtil nu, har søgt forgæves — endog paa ubillig-billige Bilkaar fra min Side — en Forlægger til dette Værk? Midlertid see vi jo alle klarligen, at der efter en lang Dæmring opgaaer en klar Morgen over det danske Parnas, saa Tiden synes at være mit Foretagende gunstig. Det gaae som det vil; jeg nedlægger disse Blade, som en ringe Skjærv paa Melpomenes Altar, med det varme Ønske, at de maae bidrage til-at udsende over hendes Præster den Aand, i hvilken vi skulle leve og røres, og uden hvilket vi Intet ere, og Intet kunne vordel

Kjøbenhavn i December 1806.

Oversætteren.

S a m l e t,

Prinds af Danmark.

Personer.

Claudius, Konge af Danmark.

Hamlet, Søn af den forrige Konge, og Brodersøn af
den nuværende.

Polonius, øverste Kammerherre.

Horatio, Hamlets Ven.

Laertes, Polonii Søn.

Boltimand, }
Cornelius, } Hoffolk.
Rosentrank, }
Guldenstern }

Doric, en Hofmand.

En anden Hofmand.

En Præst.

Marcellus, } Hovdinge.
Bernardo, }

Francisco, Stridsmand.

Reynaldo, i Polonii Tjeneste.

En Hovedsmand.

En Gesandt.

Hamlets Faders Aand.

Fortinbras, Prinds af Norge.

Gertrude, Dronning af Danmark, Moder til Hamlet.

Ophelia, Polonii Datter.

Herrer, Fruer, Hovedsmænd, Krigere, Skuespillere, Gra-
verkarle, Sømænd, Sendebud, Følge, o. s. v.

Scenen: Helsingør.

Hamlet,

Prinds af Danmark.

Første Akt.

Første Scene.

Helsingør. En Standse foran Kongens Borg.
Francisco paa Post. Bernardo træder ind.

Bernardo.

Hvem der?

Francisco.

Nei, svar I mig; staae der, og nævn Jer.

Bernardo.

Vor Konge leve!

Francisco.

I Bernardo?

Bernardo.

Rigtig!

Francisco.

I kommer akkurat paa Klokket.

Bernardo.

Nu slog den tolv; gaae i Din Seng, Francisco.

Francisco.

Tak for Afsløsning; det er bittert koldt,
og jeg er hjertesyg.

Bernardo.

Var Bagten rolig?

Francisco.

Ei en Muus har rørt sig.

Bernardo.

Nu vel, god Nat!

Ifald I seer Horatio og Marcellus,
som have Bagt med mig, da beed dem haste.

(Horatio og Marcellus træde ind).

Francisco.

Jeg troer jeg hører dem. Staae! Holdt! Hvem der?

Horatio.

Benner af Landet.

Marcellus.

Danmarkens Mænd.

Francisco.

God Nat!

Marcellus.

Gud være med Jer, vakkre Kriger!
Hvo løste Jer?

Francisco.

Bernardo har min Post.

God rolig Nat!

(Francisco gaaer).

Marcellus.

Holla! Bernardo!

Bernardo.

Taell

Hvad! Er Horatio der?

Horatio.

Et Stykke af ham.

Bernardo.

Velkomne hid, Horatio og Marcellus!

Horatio.

Nu, lod den Ting sig atter see i Nat?

Bernardo.

Nei, jeg har intet seet.

Marcellus.

Horatio siger det er puur Indbildning;
og ingenlunde vil han fæste Tro
til dette RædselsSyn vi saae to Gange;
thi har jeg bedet ham at komme hid,
og vaage denne Midnatstime med os,
at han, hvis dette Gjenfærd atter kommer,
vort Syn stadfæste kan, og tale til det.

Horatio.

Gya! det kommer ei.

Bernardo.

Sid ned en Stund;

lad os end eengang storme til det Dre,
som er saa stærkt forskandset mod vort Sagn
om hvad vi saae to Natter.

Horatio.

Sid Jer da,

og lad Bernardo nu fortælle det.

Bernardo.

Ufvigte Nat,
som samme Stjerne hist, i Vest fra Polen,
just stod og lyste i hiin Egn af Himlen,
hvør nu den brænder, saae jeg samt Marcellus,
da Seierværket just slog eet —

Marcellus.

Ths! Ths! Hold inde; see der er det atter!
(Aanden kommer ind).

Bernardo.

I samme Skikkelse som salig Kongen.

Marcellus.

Horatio! Du er boglærd, tael til det.

Bernardo.

Seer det ei Kongen liigt? Giv Agt, Horatio!

Horatio.

Hoist liigt; — det knuger mig med Frygt og Under.

Bernardo.

Det vil tiltales.

Marcellus.

Tael til det, Horatio!

Horatio.

Hvad est Du, som Dig Nattens Stund anmaaser,
med hiin saa fævre Krigerskikkelse,
i hvilken det begravne Danmarks Hoied
treen fordum frem?

Tael! Jeg besværges Dig ved Himlen! Tael!

Marcellus.

Det er fortørnet.

Bernardo.

See! det skrider bort.

Horatio.

Staae! tael; tael; jeg besværges Dig, o tael!

(Anden gaaer ud.)

Marcellus.

Det svandt og vil ei svare.

Bernardo.

Nu vel, Horatio? I er bleg og ryster;
er det ei noget meer, end puur Indbildning?
Hvad treer I om det?

Horatio.

Saa sandt Gud lever! Jeg ei kunde troe det,
var ikke denne stikke, sandrue Borgen
af mine Dine!

Marcellus.

Ligner det ei Kongen?

Horatio.

Som Du Dig selv;
saa var det Harnisk, som han bar, da han
det stolte Norrig slog; saa barst hans Mafsyn,
da paa det vrede Sterne Polens Konge
han kasted' ud af Elæden hen paa Isen.
Hvor sælsomt!

Marcellus.

Saadan tvende Gange før,
og just i denne døde Midnatstime
gik han med krigerst Skridt forbi vor Vagt.

Horatio.

Grant veed jeg ikke dette at udtyde;
men alt til alt troer jeg det varsler for
sælsomme svare Rystelser i Staten.

Marcellus.

Nu sidder ned og siig mig, hvo det veed,
hvi dette noie, strænge Bagthold nu
saa natlig trætter Rigets Undersaatter;
hvi gydes dagligdags de Malmkartover,
hvi kjøbes Krigsforraad fra fremmed Land;
hvi presser man Skibbyggere, hvis Slid
ei skiller Søndag selv fra Sognedagen?
Hvad er i Gjære, at sliq svedig Hastværk
gjer Natten selv til Dagens Medarbejder?
Hvo veed Beskeed herom?

Horatio.

Jeg; i det mindste

saa mumles der: vor nys afdøde Konge,
 hvis Billed' nu for os sig aabenbared',
 blev, som I veed, af Fortinbras i Norrig,
 hvem Rid og Hovmod dertil ægged' op,
 til Kamp udæstet, hvor vor holde Hamlet
 (thi saadan agted' vor Halvkugle ham)
 slog Fortinbras, som efter en Forening
 ved Segl og Lov og Ridderstik bekræftet,
 forskjertsed' med sit Liv alt Land, han aatte,
 til Seierherren. Hvorimod vor Konge
 udsatte Land af lige Værd, som havde
 tilfaldet Fortinbras til Arv og Eie,
 hvis han fik Sei'r, just som ved samme Ening
 i Kraft af dens Artiflers Indhold, hans
 faldt Hamlet til. Nu har ung Fortinbras,
 af friske Ungdomskraft gloheed og fuld,
 i Norriges Udkanter sammenrapset
 en Flok af Bovehalse uden Hjem,
 for Mad og Drikke til et Krigstog, som
 skal have Tynd og Klem; og dette Tog,
 (thi det er soleklart for vor Regjering)
 gaaer, for med væbnet Haand igien at vinde
 fra os benævnte Land, hans Fader tabte.
 Og dette, troer jeg, er vel Hovedgrunden
 til vore Rustninger, og Kilden til
 vor Vagt om Natten her, samt første Marsag
 til denne Tilbudshast, og Støi i Riget.

Bernardo.

Jeg troer, det er ei andet, end just dette;
 det passer ogsaa med, at dette Varsel
 gaaer væbnet ved vor Vagt, saa liigt hiin Konge,
 som var og er til disse Krige Grunden.

Horatio.

Det er et Gran, som pirrer Sjælens Die.

I Romas høie Palmers bedste Flor,
 kort før den store Julius faldt, stod tomme
 Gravstederne, og de liigklædte Døde
 veeflagede og skreeg paa Romas Gader.
 Med Ildslæb Stjerner saaes, og Bloddug faldt;
 Tegn stod' i Solen, og den vaade Stjerne,
 hvis Kraft Neptuni Throne hviler paa,
 leed af en Dommens Dags Formørkelse.
 Og netop slige gruelige Barsler, —
 som Bud, der stedse foran Skæbnen ile,
 for at forkynde os de Ting, som komme —
 har Jord og Himmel her i Samfund viist
 for vore Landsmænd, og for dette Jordstrøg.

(Aanden kommer igjen).

Men stille! See, der kommer det igjen!
 Jeg standser det, skal det end knuse mig. —
 Staae, Syn! Hvis Du har Lyd og Brug af Stemme,
 tael til mig.

Hvis noget Gode Dig bevises kan,
 som Dig kan skaffe Fred og Naade mig,
 tael til mig:

Hvis du Dit Riges Fremtids Skæbne veedst,
 og Kundskab om den muligt kan den vende,
 o tael!

Hvis Du, imens Du leved', har begravet
 afpresset Skat i Jordens Skjød, hvorfor
 I Aander siges tidt at gaae igjen.

(Hansen galer).

Siig frem, — o tøv og tael! — Stand's det,
 Marcellus!

Marcellus.

Skal jeg slaae til det med min Hellebard?

Horatio.

Ja, hvis det ei vil staae.

Bernardo.

Det er her!

Horatio.

Det er her!

(Anden gaaer.)

Marcellus.

Det er horte! —

Vi harne det, da det er saa ærværdigt,
om Skin af BOLD vi ville byde det;
thi det er usforkrænkelt, som Lusten,
og vore Slag forgjæves Goglepil.

Bernardo.

Det vilde tale, just som Hanen goel.

Horatio.

Da foer det sammen, som et skyldigt Bæsen
ved Dommerkaldet! — Det er mig fortalt,
at Hanen, som er Morgenens Trompet,
med sin høit skingrende og klare Strube
opvækker Dagens Gud, og ved dens Raab,
det være sig i Hav, Jld, Jorden, Lusten,
hjemhaster hver forvirret vildsom Land til
sit Fængsel; og at dette Sagn er sanddrue,
har dette Syn tilstrækkelig beviist.

Marcellus.

Det svandt, da Hanen goel. Man siger og,
at altid, naar det lakker ad den Aarstid,
hvori vor Frelser's Fødsel helligholdes,
hiin Morg'ens Fugl skal synge hele Natten,
og da — saa siges — tør ei Gjenfærd gaac,
sund Natten er, Planeter slaae da ei,
ei Troldom rammer, Her kan da ei fogle;
saa hellig og saa naaderig er Tiden.

Horatio.

Saa har jeg hort og troer det og tildeels.

Men see! alt Morgenens i Purpurkaabe
 gaaer over Duggen hist paa Østens Høie.
 Kom! bryder op, og er mit Raad at vi
 fortroe Prinds Hamlet, hvad vi saae i Nat;
 thi, ved mit Liv jeg sværger, denne Aand,
 skjondt den mod os var stum, til ham vil tale.
 Samtykke I, at vi fortroe ham det?
 Bort Benskab byder det; vor Pligt det sømmer.

Marcellus.

Jeg beder, lad os det; jeg veed, hvor vi
 i denne Morgenstund bedst finde ham.

(de gaae.)

Anden Scene.

Riddersal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Dronningen, Hamlet,
 Polonius, Laertes, Voltimand, Cornelius,
 Herrer og Folge.

Kongen.

Skjondt Mindet om vor Broder Hamlets Død
 endnu er frisk; skjondt det vort Hjerte sømmed',
 at bære Sorg, og alt vort Kongerige
 at vædes af en Strøm af Graad, saa har
 dog Overlæg saa vidt med Hjertet stridet,
 at vi med visest Sørrig mindes ham,
 i samme Stund vi tænke paa os selv.
 Derfor vor fordums Frænke, nu vor Dronning,
 Medregentinden i det tappre Danmark,
 har vi — som var det — med nedslagen Glæde,
 med eet gladsmilende, eet graadsfyldt Die,
 med Lyst ved Graven, Sorg ved Brudebordet,
 med Fryd og Bee, i lige Skaaler veiet,
 nu ægtet. Eders Wiisdom ginge vi

ei heller her forbi, dens frie Stemme
gav Sagen Bisald. — Vores Tak til Alle!

Nu maae I vide, at ung Fortinbras,
som har kun ringe Tanker om vor Magt,
og troer, ved vor høiselig Broders Død
vor Stat er rokket, og dens Grundvold løsnet,
har drømt sig her en Leilighed til Binding,
og ei undladt at frænke os med Budskab,
om Igjengivelsen af hine Lande,
hans Fader tabte med al Ret og Skjæl
til vores tappre Broder. — Nok om ham! —
Nu hvad os selv og dette Møde angaaer
er Sagen denne: Vi har skrevet her
til Morrig, Fortinbras's Faders Broder, —
som syg og høist affældig knap har hørt
om denne Prindsens Plan — at han vil standse
hans Fremgang videre; da Hvervingen
og hele Folketallet alt er samlet
udaf hans Undersaatter, — og vi sende
Jer, vakkre Boltimand, og Jer, Cornelius,
at bringe gamle Morrig denne Hilsen;
ei givende Jer mere Myndighed
til Underhandling der, end Jer forundes
i disse vidt forklarede Artikler.
Gaaer, haster, handler som det troe Mænd egner!

Cornelius og Boltimand.
Her og i Alt vi gjøre vil vor Pligt.

Kongen.
Vi tvivle ei derpaa. Farvel af Hjertet!

(Boltimand og Cornelius gaae).

Og nu, Laertes, hvad har I at sige?
I talte om en Bøn; siig frem, Laertes!
I taler ei med Grund til Dannerkongen,
og taler uhørt. Hvad kan Du vel bede,

som ei er givet Dig, før Du har bedet?
 Ei Hovedet er Hjertet meer beslægtet,
 ei Haanden Munden huldere hengiven,
 end Danmarks Riges Throne er Din Fader.
 Hvad vil Du, min Laertes?

Laertes.

Herre Konge,
 Forlov og Orlov til at gaae til Frankrig,
 hvorfra jeg villigen drog ind til Danmark,
 for Jer ved Kroningsfesten at betjene;
 men nu, hiin Pligt er rygtet, maa jeg tilstaae,
 staaer al mit Sind og Hu igjen til Frankrig,
 og bøier sig om Gunst og naadig Orlov.

Kongen.

Har Jeres Fader samtykt? Hvad, Polonius?

Polonius.

Han har, ved mæisom Beden, Eders Naade!
 afbristet mig et seent Forlov, og saa
 jeg med et nødigt Ja hans Bøn besegled'.
 Jeg beder Eder, giv ham Lov at drage.

Kongen.

Saa reis med Gud da! Tiden være Din!
 rigt smykke den Dig; brug den, hvor Dig lyster. —
 Men nu min Frænde Hamlet, og min Søn, —

Hamlet (affides).

Lidt meer end Frænde, derfor langt fra Ven.

Kongen.

Hvad! hænger Sorgens Sky endnu paa Jer?

Hamlet.

Nei, Herre! Jeg formeget er i Solen.

Dronningen.

Min Hamlet! kast hiin Mattens Farve af,
 og lad Dit Die see som Ven paa Danmark,

Jeg ei for evig med nedslagne Dine
 Din ædle Fader i det sorte Muld.
 Du veedst det gammelt er: Alt Kjød er Hø,
 og, for at leve evigt, maae vi dø.

Hamlet.

Ja, det er gammelt, Eders Naade!

Dronningen.

Nu da!

Hvi synes det Dig da saa underligt?

Hamlet.

Det synes, Frue? Nei, det er; jeg veed ei
 hvad synes er. Det er ei blot, o Moder!
 min sorte Kappe, Sorgens Modedragt,
 ei heller Stormen af fremtvungne Sukke,
 ei heller frugtbar Taarestrom i Diet,
 ei heller det til Jorden slagne Mafyn
 med alle Sorgens Skikke, Brug og Moder,
 som ret mig tolke kan, ja disse synes,
 thi Mennesket kan eftergøgle disse;
 hiint i mit Junderste styer Skinnets Pragt;
 det er kun digtet Smertes Gøglerdragt.

Kongen.

Guldt og prisværdigt er det Hierte, Hamlet!
 som Fædre sligt et Sørgeoffer bringer;
 men viid: en Fader tabte Jeres Fader;
 hiin Fader tabte sin, og for en Tid
 forbandt han ved sin Død den fromme Søn
 til lydig Sorg; men at fortsætte i
 haardnakken Klage, er ugudeligt,
 halstarrigt, er umandig Sorg; det viser
 en Villie, som ei bøier sig for Himlen,
 et Sind forsagt og ei sin Gud hengivent,
 en daarlig, ilde underviist Forstand;
 thi hvad vi veed skal skee, og er saa gængs,

som de mest gængse Ting vi see og høre,
 hvi skal vi lægge det paa Hjerte med
 barnagtig Trods? Ty! det er Synd mod Himlen,
 Synd mod den Døde, Synd imod Naturen,
 og tvert mod vor Fornuft, hvis Text hverdag
 er Fædres Død, og som har stedse raabt
 fra første Liig til det, som døer i Dag:
 Saa skal det være! — Hør os! Kast til Jorden
 den Sorg, som baader ei, og ansee os
 som Eders Fader; thi al Verden vide,
 I er den nærmeste til vores Throne;
 og med saa riig og ædel Kjærlighed,
 som huldest Fader bærer til sin Søn,
 kundgjør jeg dette. Hvad nu Eders Attraa,
 igjen at gaae til Wittenberg, angaaer,
 den er tvert mod vort Ønske, og vi bede,
 hvi Eders Sind og Hu til her at blive;
 her i vort Dies Smil og Lys I være
 vor første Hofmand, Frænde og vor Søn.

Dronningen.

Lad ei Din Moder spille sine Bønner;
 drag ei til Wittenberg, bliv her, min Hamlet!

Hamlet.

Jeg vil i Alting lyde Eders Raade.

Kongen.

Ha! dette Svar var huldt og fromt og sønligt;
 vær, som vi selv, i Danmark. — Kom, min Dron-
 ning!

vor Hamlets blide Føielighed smiler
 ind i mit Hjerte; derfor det til Ære
 ei frydfuld Skaal i Dag skal Danmark tømme,
 som jo Kartoven Skyen skal fortælle;
 og Himlen skal udsprede Kongens Ruus
 i Svar af jordisk Torden. Kom, følg med!

(Kongen, Dronningen, Herrerne ic.,
Polonius og Laertes gaae).

Hamlet.

O, at dog dette for — for faste Kjød
hensmelte vilde, tøs, til Dug opløses! —
O! at den Evige ei havde sat
sit Lovbud imod Selvmord! Gud! o Gud!
Hvor leed, hvor vammel, frydløs synes mig
al denne Verdens Færd! Fy! Fy! den er en
ulugget Hauge, som groer op i Trø;
kun suult og frodigt Ukrudt fylder den.
Alt det kom dertil! Tvende Maaneder
kun død; — ja ei saa længe; nei, ei tvende,
saa stor en Konge; en Hyperion
imod en Satyr ved den Andens Side.
Han, som saa brændende tilbød min Moder,
at han ei taalte Himlens Vinde blæste
for koldt paa hendes Ansigt. Jord og Himmel!
Skal jeg erindre det? Ja, hun hang ved ham,
som voxed' Lystens Tilvært høiere
af det den nærtes ved. Dog før en Maaned, —
Lad mig ei huske det; — Svaghed, dit Navn er
Qvinde! —

en stakket Maaned; før de Sko blev' slidte,
hvormed min stakkels Faders Liig hun fulgte,
liig Riobe i Graad; — Ha! hun, just hun, —
O Gud! et Dyr, som mangler Sands, det vilde
dog serget længer' — hun gift med hans Broder,
min Faders Broder; men saa ulig ham,
som jeg er Hercules; og før en Maaned;
mens Saltet af ugudelige Taarer
end brændte udi hendes svulne Dine,
var hun alt gift. — O Helved=Hui og Hast,
at fare saadan ned i Blodskamsleiet!

Det er ei godt og godt kan det ei endes;
men, Hjerte! brist; thi Tungen maa jeg binde.

Horatio, Bernardo og Marcellus
træde ind.

Horatio.

Hil Eder, ædle Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig at see Jer vel; I er
Horatio, — eller jeg har glemt mig selv.

Horatio.

Just ham og Jeres ringe Tjener stedse.

Hamlet.

Min gode Ven; byt dette Navn med mig.
Hvad bringer Jer fra Wittenberg, Horatio? —
Marcellus?

Marcellus.

Ederes Naade, —

Hamlet.

Det glæder mig at træffe Jer; god Nsten! —
Men hør! hvad bringer Jer fra Wittenberg?

Horatio.

Lyst til at skulke lidt af Skole, Herre!

Hamlet.

Ei Jeres Uven gad jeg saa hørt sige;
ei heller skal I frænke dette Dre,
ved at betroe det Ederes Klagemaal
mod Eder selv. Jeg veed I skulker ei.
Men hvad gjør I i Helsingør? I skal
tilgavns at drikke lære, før I reise.

Horatio.

Jeg kom til Kongen Ederes Faders Liigfærd.

Hamlet.

Hør, spot mig ikke, Skolekammerat;
jeg troer, Du kom at see min Moders Bryllup.

Horatio.

Ja sandt, min Prinds, det fulgte snart derpaa.

Hamlet.

Puur Sparsonhed, puur Sparsonhed, Horatio!
Tærten og Kagerne fra Jordefærden
blev koldt sat frem paa Brudebordet. Gid jeg
i Himlen havde seet min værste Fiende,
før denne Dag, Horatio! — Min Fader, —
mig tykkes, at jeg seer min Fader.

Horatio.

Hvor?

Hamlet.

I min Sjæls Die, Ven!

Horatio.

Jeg saae ham een gang,
min Prinds! det var en from og herlig Konge.

Hamlet.

Det var en Mand, tag ham i eet og alt,
jeg aldrig skal igien hans Lige see.

Horatio.

Min Prinds, jeg troer jeg saae ham sidste Nat.

Hamlet.

Saae! Hvem?

Horatio.

Prinds! Eders Fader.

Hamlet.

Hvad! Min Fader Kongen!

Horatio.

Tving Eders Uddren til Opmærksomhed

en liden Stund, til dette Underværk,
paa disse tvende Herrers Vidnesbyrd,
jeg faaer fortalt Jer.

Hamlet.
Guds Blod! lad mig høre.

Horatio.
To Nætter vedersfoer slikt disse Tvende,
Marcellus og Bernardo hist paa Bagten,
i Mattens døde Skjød og Middelpunkt.
En Skikkelse, liig Kongen Eders Faders,
jernklædt som han fra Hoved indtil Fod
staaer for dem, og med Helteskridt gaaer langsomt
og stolt forbi dem. Tvende Gange skred han
saa nær forbi de Angstomispændtes Dine,
at hans Hærføterstav dem kunde lange;
mens de, som næsten frøs til Is af Rædsel,
staae stumme og ei tale til ham. Dette
med lønlig Gru meddelede de mig,
og tredie Midnat holdt jeg Vagt med dem;
da, som de havde sagt, i samme Stund
og samme Skikkelse (hvert Ord var Sandhed)
hiint Syn gaaer frem. Jeg kjendte Eders Fader;
min høire Haand er ei saa liig den venstre.

Hamlet.
Men hvor da? hvor?

Marcellus.
Paa Skandsen, hvor vi vaaged'.

Hamlet.
J talte ikke til det?

Horatio.
Jo, min Prinds;
men det ei svared' mig; dog eengang syntes
mig at det løstede sit Hoved op,

og rørte sig, som om det vilde tale.
Men netop da gøel Morgenhanen høit,
da gjøs det pludseligt ved denne Lyd,
og bortsvandt for vort Syn.

Hamlet.

Det er høist sælsomt.

Horatio.

Saa sandt jeg lever, Prinds! det er puur Sandhed;
og vi har troet at Pligten foreskrev os
at melde Eder det.

Hamlet.

Sandelig! Sandelig! det ængster mig!
Er I paa Vagt i Nat?

Alle.

Ja, Eders Naade!

Hamlet.

J sagde: jernklædt?

Alle.

Ja!

Hamlet.

Fra Top til Taa?

Alle.

Fra Top til Taa.

Hamlet.

Saa saae I ei hans Ansigt?

Horatio.

O jo, min Prinds! Hielmbrynnien var opslagen.

Hamlet.

Hvad! saae han vred ud?

Horatio.

I hans Ansigt var
meer Sorg end Brede, Prinds!

Hamlet.

Bleg eller rød?

Horatio.

Nei, saare bleg.

Hamlet.

Og stirred' stirt paa Eder?

Horatio.

Ja, stirt.

Hamlet.

Jeg gad nok have været der.

Horatio.

Det havde vist forfærdet Jer.

Hamlet.

Vel muligt,

vel muligt: tøvede det længe?

Horatio.

Saa længe man i Mag kan tælle Hundred'.

Marcellus og Bernardo.

O længer, længer!

Horatio.

Ei da jeg saae det.

Hamlet.

Var hans Skjæg ei graaligt?

Horatio.

Det var, som jeg har seet det, mens han leved',
sort, solvsprængt.

Hamlet.

Jeg vil holde Vagt i Nat;
maaſkee det atter gaaer.

Horatio.

Ja, sikkert, sikkert!

Hamlet.

Hvis i min ædle Faders Skikkelse
det kommer frem, da vil jeg tale til det,
om Helved' gaved' end og bød mig tie.
Nu, Kjære! har J hidtil dulgt hiint Syn,
bevar det da fremdeles og i Tausched;
og hvadsombest i Nat tør ellers hænde,
giv det Forflaring, men giv det ei Tunge.
Jeg vil forskyldte det. Og far nu vel!
Henimod Midnat seer jeg Jer paa Skandsen.

Alle.

Vi ere Eders Naades Tjenere.

Hamlet.

Nei, Venner, som jeg Eders er, Farvel!

(Horatio, Marcellus og Bernardo gaar.)

Min Faders Nalid i Staal! alt er ei rigtigt.
Jeg ahner Svig. O, gid det alt var Midnat!
Til den Tid rolig, Sjæl! Udaad vil frem
for Lyset, om end Jorden dækked' dem.

(gaar.)

Tredie Scene.

Et Bærelse i Polonii Huus.

Laertes og Ophelia træde ind.

Laertes.

Mit Gods er bragt i Skibet; far nu vel!
og, Søster, naar en gunstig Medbør blæser,
og Leilighed er rede, sov da ei;
men lad mig høre fra Jer.

Ophelia.

Tvivl ei derom.

Laertes.

Hvad angaar Hamlet og hans Elskovs Spøg,

troe det er Ungdoms Skif, et Spil af Blodet;
 en Martsviol i Vaarnaturens Ungdom,
 tidlig; ei varende, sod, ei bestandig;
 Bellugt og Fryd for et Minut; ei meer.

Ophelia.

Ei meer?

Laertes.

Ansæe det ei for meer; thi viid:
 Naturen, som den voxer, groer ei blot
 til Kjød og Been; men alt, som dette Tempel voxer,
 udvides Siælens indre Tjeneste.
 Maaskee han elsker Eder nu; og nu
 besudler ingen Rænke eller Svig
 hans Villies Dyd; men see saa paa hans Heihed,
 og frygt, hans Villie er ei hans egen;
 thi han er selv en Slave af sin Byrd.
 Han kan ei vælge for sig selv, som Folk
 af ringe Stand; thi paa hans Balg beroer
 det hele Riges Sikkerhed og Vel;
 og derfor maa hans Balg og underkastes
 hiint Legems Røst og Bud, hvis Hoved han er.
 Hvis da han siger, at han elsker Jer,
 tør Eders Klogskab troe det, for saavidt,
 som han i sin særdeles Sted og Stilling
 kan sande det i Daad; det kan han kun,
 naar hele Danmarks Stemme er derfor.
 Tænk nu, hvad Eders Ære kunde lide,
 hvis I trofskyldig lytter paa hans Sange,
 og mister Eders Hierte, eller aabner
 hans vilde Attraa Eders kydske Skat.
 Frygt det, Ophelia, frygt det, elskte Søster!
 Hold vaersom Vagt og Værn om Eders Æmhed,
 saa farlig Attraaes Piil Jer ei kan naae.
 Forsigtigst Jomfru alt for ødsel er,

naar hun sin Deilighed for Maanen blotter;
 selv Dyden undgaaer ei Bagvaskers Tand.
 For ofte dræber Ormen Baarens Spæde,
 før deres favre Knopper aabne sig,
 og i Ungdommens klare Dug og Morgen
 er giftig Brand mest farlig; thi vær vaersom,
 og vil Du Sikkerhed, da frygtfom vær;
 thi heden Ungdoms Blod sin egen Fiende er.

Ophelia.

Jeg skal bevare denne gode Være,
 som Bogter for mit Hierte; men, min Broder!
 gjør ei, hvad somme strænge Klerker gøre;
 de vise os den trange Sti til Himlen,
 mens, som de frække, ublue Verdens Børn,
 de vandre Lystens blomsterrige Bane,
 og ændse ikke deres egne Raad.

Laertes.

O, frygt ei derfor! — Jeg for længe tøver; —
 Men sec; der er min Fader!

(Polonius træder ind).

Tofold Belsignelse er tofold Naade;
 Tilfældet smiler til end eet Farvel.

Polonius.

End her, min Søn! Skamfærd! Umbord! Umbord!
 I Seilets Ryg har Vinden længe siddet;
 man venter paa Jer. Der, — Gud signe Jer!

(Lægger sin Haand paa Laertes's Hoved).

Og indpræg disse faa Formaninger
 i Din Erindring: Giv ei Tanke Tunge,
 og aldrig en umoden Tanke Handling.
 Vær vel omgængelig; men ei gemeen;
 den Ven Du har, naar Du Dit Balg har prøvet,
 ham med Staalhager til Din Sjæl Du nagle;

men h rd Din Haand ei ved at h de den
 hver ny udruget, skj gl s Broder. Vogt Dig
 for Ophav til en Strid; est du deri,
 saa f r den, saa Din Modpart Dig maa frygte.
 Laan hver Dit Dre; men kun saa Din R st;
 h r efter hver s Raad; men bevar Din Dom.
 Bek st Din Kl dning, som Din Pung formaaer;
 men ei phantastisk; riig, men ikke spraglet;
 thi Kl dningen fork nder ofte Manden,
 og Franfrigs h ie Rangs personer ere
 udm rkede og fine, s r i dette.
 Borg ei og laan ei. Laanet taber tidt
 saavel sig selv som Bennen; ved at borge,
 sl vgj r Du vi s Sparommeligheds  d.
 Men frem for alt, v r troe imod Dig selv!
 og da maa følge, saa som Nat paa Dag,
 Du kan mod Ingen v re falsk. Farvel,
 og min Velsignelse Dig det frydre!

Laertes.

 dm gst jeg tager Af ked,  dle Herre!

Polonius.

Ger vinker Tiden; Geres F lk staae rede.

Laertes.

Farvel, Ophelia, og husk vel mit Ord.

Ophelia.

Det er i min Hukommelse indl kket,
 og selv skal J  bevare N glen til den.

Laertes.

Farvel!

(Laertes gaaer.)

Polonius.

Hvad er det, han har sagt til Ger, Ophelia?

Ophelia.

Tillader J — et Ord om Prindsen, Herre.

Polonius.

Ei! vel betænkt!

Det er mig sagt, at han har tidt, som senest, i Løndom talt med Jer, og at J selv har meget fri og gavmild laant ham Dre. Hvis saa det er, — som det er forebragt mig, og det til Barsel for mig — maa jeg sige, J ei forstaaer Jer selv saa grant, som det sig sommer Jeres Dre og min Datter. Hvad er imellem Jer? Kom frem med Sanden!

Ophelia.

Min ædle Herre! Han har nylig givet mig ikke saa Beviser paa sin Dmhed.

Polonius.

Sin Dmhed? Bah! J taler som et Barn, der end er uforsøgt i slige Farer. Troer J da — hvad J kalder — hans Beviser?

Ophelia.

Jeg veed ei, hvad jeg skulde troe, min Fader.

Polonius.

Saa hør da: Troe, J er et Barn, som tog for godt Beviis de Ting, som dog bevise slet ingen Ting. Beviis Jer klogere; thi ellers, (at jeg reent skal jage Livet af dette stakkels Ord) vil J tilsidst bevise grant og klart, J er en Taabe.

Ophelia.

Han har talt til mig om sin Kierlighed; men Fader! alt paa ærlig Viis og Maade.

Polonius.

Nei, kald det uviis Mode! — See mig kun!

Ophelia.

Og han bekræsted' sine Ord, min Fader,
i det han svor ved hver en Himlens Helgen.

Polonius.

Ja! Snarer til at fange Snepper. Troe mig,
naar Blodet brænder, laaner Sjælen Tungen
saa ødselt Eder. Disse Blus, som give
meer Lys end Gld, hvis Lys og Gld er kold,
selv mens de skinne, maae J ei antage
for Gld. Fra nu af vær lidt knappere
med den jomfru'lige Nærværelse;
hold Eders Selskab meer i Priis, og staae ei
paa Pinde, naar J kaldes. Hvad angaaer
Prinds Hamlet, tænke da om ham: han er ung,
og har et meget større Spillerum,
end Jer kan gives. Kort, Ophelia,
troe ei hans Eder; de er' Mæglere
ei af den Farve, deres Klædning viser,
men Fristermænd med høist urene Bønner,
der lyde, fromme, rene Løfter liig,
for bedre at bedrage. Fremfor alt, —
fra nu af, reent ud sagt, jeg vil ei have,
at J en ledig Stund bortodslær til
at tale med og laane Prindsen Dre.
Det er min strænge Villie; hører J?
Kom med!

Ophelia.

Jeg skal adlyde, ædle Herre!

(de gaae.)

Fjerde Scene.

Standsen.

Hamlet, Horatio og Marcellus træde ind.

Hamlet.

Skarpt bider Binden; det er meget koldt.

Horatio.

Det er en sviende og bitter Kulde.

Hamlet.

Hvad er nu Klokken?

Horatio.

Den er henved tolv.

Marcellus.

Nei, den er slagen.

Horatio.

Saa? Jeg har ei hørt det?

Saa lakker det da nu ad Tiden til,
da Manden pleiede at gaae sin Vandring.

(Klang af Trompeter, og Skud af Kartover
i Kongeborgen.)

Prinds! hvad betyder dette?

Hamlet.

Kongen vaager
i Nat, og faaer sin Ruus, og slaer en Svær af;
det frodigen opløbne Bandskud raver;
som nu han svælger Viin fra Rhin, udstryder
Trompeten og Herpukkerne saaledes
hans Drikke-Seire.

Horatio.

Er det Landets Skif?

Hamlet.

Vist er det det; men efter mit Begreb,
skjøndt jeg er indfødt, og opdraget til den —
er det en Skif, man har meer Ære af
at bryde, end at lyde. Øst og Vest
gjør' disse dørste Sviregilder os
berygtede blandt andre Folk. De kalde
os Drukkenbolte, og bestjæmme Landet
med Dgenavne; og, i Sandhed, dette

betager vore ædle Folkegyder,
 skjøndt høist uddyrkede, al Kraft og Marv.
 Saa hænder det sig tidt, at enkelt Mand,
 paa Grund af et og andet Modermærke,
 der skjænder ham, saasom fra Fødselen
 (hvori han er uskyldig, da Naturen
 kan ikke vælge sin Oprindelse)
 en Overvægt af en Temperamentsfeil,
 som tidt Fornuftens Børn nedbryder; eller
 en Bane, som ei passer vel i Formen
 for gode Sæder; at sliig Mand, som bærer
 Præg af en enkelt Lyde, være sig
 Naturens Medgift, eller Stjerners Virkning, —
 (var' end hans andre Gyder reen' som Maaden,
 og høie, som dem Mennesket kan naae)
 skal denne Feil, paa Rygtets Prøvesteen,
 dog dybt nedsætte dem; eet ureent Gran
 Gehalten af den hele ædle Masse
 vil med sin egen Slethed gennemtrænge.

(Manden kommer ind.)

Horatio.

See, Prinds! der kommer det!

Hamlet.

Engle og Maadens Sendebud bevar os! —
 Est Du en Lysets Aand? et Mørkheds Væsen?
 fra Himlens Lustning eller Helveds Ildstorm,
 er from Din Hensigt eller skadelig?
 Du kommer i saa mystisk Skikkelse,
 at jeg vil tale til Dig; jeg vil kalde
 Dig Hamlet, Tyrste, Fader, Dannerkonge.
 O svar! lad mig ei dø i Blindhed! Siig,
 hvi Dine hellige, bisatte Been
 har gennembrudt Vordlagenet; hvi Graven,
 hvori vi saae Dig rolig lagt, har aabnet

sin svare Marmorstrube, for at kaste
 Dig op igien! Hvad skal det sige, at
 Du, døde Liig! saaledes i fuldt Staal
 igjen besøger Maanens svage Dæmring,
 gjør Natten rædelig, og bringer os
 Naturens Narre til saa skrækkelig
 at ryste vores Jnderste med Tanker,
 som ligge paa hiin Side Sjælens Rige?
 Siig, hvi Du gjør det? Hvi? Hvad maae vi gjøre?

Horatio.

Det vinker Jer at gaae tilside med det,
 som ønsked' det at aabenbare noget
 for Jer allene.

Marcellus.

See, hvor vennehuldt
 det vinker Jer til meer affides Steder;
 men følg det ei.

Horatio.

Nei, nei, for alting ikke!

Hamlet.

Det vil ei tale; vel, jeg følger det.

Horatio.

Nei, ædle Herre! Nei!

Hamlet.

Hvad skal jeg frygte?

Mit Liv jeg ved en Knappenaal ei agter;
 og hvad min Sjæl angaaer, formaaer det intet,
 da den er, som det selv, udødelig? —
 Det vinker mig igien; — Jeg følger det.

Horatio.

Hvad om det fristed' Jer til Strømmen, Prinds?
 eller paa Fjeldets rædelige Tinde,
 som bøier sig ud over sine Fodder,

og seer i Havet? om det der antager
 en anden rædsom Skikkelse, som slukker
 Fornuftens Lys, og driver Jer til Vanvid?
 Husk, Stedet lægger i og før sig selv
 rigt Legetoi for Bildelse i hver
 en Hjerne, som seer ned saa mange Favne
 til Havet, og dets Brøl dernede hører.

Hamlet.

Det vinker mig bestandig; — gaae, jeg følger.

Marcellus.

J skal ei gaae.

Hamlet.

Tag Jeres Hænder bort!

Horatio.

Styr Jer, J skal ei gaae!

Hamlet.

Min Skjæbne raaber,
 og gør den mindste Aare i mit Legem
 saa stærk, som en nærmest Løves Sener.

(Aanden vinker).

Bestandig vinker det; — Mænd! slipper mig; —

(river sig fra dem).

Bed Gud, jeg gør en Aand af den mig hindrer —
 bort, siger jeg, — gaae, — jeg vil følge Dig.

(Aanden og Hamlet gaae.)

Horatio.

Han bliver rasende af disse Tanker.

Marcellus.

Lad os gaae med; her bør vi ham ei lyde.

Horatio.

Ja, efter ham. — Hvad Udfald spaaer dog dette?

Marcellus.

Noget er raadent i den danske Stat.

Horatio.

Himlen vil raade Bod derpaa.

Marcellus.

Kom, følg ham!

(de gaae.)

Femte Scene.

En affides Deel af Standsen.

Anden kommer tilbage med Hamlet.

Hamlet.

Hvor leder Du mig? Tael, jeg gaaer ei længer.

Anden.

Giv Agt!

Hamlet.

Det vil jeg.

Anden.

Snart min Time kommer,

da jeg til marterfulde Svovelflammer
maa overgive mig.

Hamlet.

Åh! arme Land!

Anden.

Beflag mig ei; men laan alvorligt Dre
til hvad jeg kundgjør.

Hamlet.

Tael! det er min Pligt at høre.

Anden.

Og Pligt at hevne mig, naar Du faaer hørt mig.

Hamlet.

Hvad!

Anden.

Jeg er Din Faders Mand,
domt til en Tid at gaae igjen om Natten,
og Dagen over til i Jld at faste,
indtil min Synd, i Livets Dage øvet,
udbrændt og rensset er. — Var det mig ei formeent,
mit Fængsels dybe Løndom at fortolke,
jeg kunde bringe Dig en Aabenbaring,
hvis mindste Ord slog Harver i Din Sjæl,
Jis i Dit Ungdomsblod; fik Dine Dine
liig Stjerner til at skyde ud af Banen,
de tykke Lokker til at skilles ad,
og hvert et enkelt Haar staae paa Dit Hoved,
som Borster paa det vrede Pindsvin. Men
hiint Evighedens Dyb ei aabnes maa
for Kjød og Blod. Hør! Hør! o hør! hvis Du
har nogentid Din omme Fader elsket, —

Hamlet.

O Himmel!

Anden.

Da hev'n hans fule, unaturlige Mord.

Hamlet.

Mord?

Anden.

Ja fule Mord — som Mord suult i sig selv;
men mit høist suult, uhyre, unaturligt.

Hamlet.

Hast da og siig det, at jeg kan paa Binger
som Andagts eller Elskovs Længslers snelle,
udfare til min Hevn.

Anden.

Der er Liv i Dig,
og Du varst dørskere end feden Ukrudt,

som staaer og raadner hen paa Lethes Flodbred,
 hvis det ei vakte Dig. Vel, Hamlet! hør:
 der siges, mens jeg sov udi min Hauge,
 da stak en Slange mig; al Danmarks Dre
 er ved slikt Løgnbud om min Død bedraget
 høist skjændelig. Men viid, Du ædle Ungling,
 den Slange, som Din Faders Liv har stukket,
 bær' nu hans Krone.

Hamlet.

O min prophetiske Aand! Din egen Broder!

Aanden.

Ja, hiin Blodskjænder, hiint utugtige Dyr
 ved Bidets Troldom, ved forførske Gaver,
 (o djævelsk Bid og Gaver, som formaae
 saa at bedrage!) vandt til skjændig Lyst
 min Dronnings Billie, som saa dydig lod.
 O Hamlet, hvilket Gald var ikke dette!
 fra mig, hvis Elskov var saa høi og ædel,
 at Haand i Haand den gik selv med det Løfte,
 jeg svor ved Alteret, og saa at synke
 ned til en Usling, hvis Naturens Gaver
 mod mine ringe var'!

Men saasom Dyden aldrig roffes kan,
 om Utugt end i himmelsk Glands den frister,
 saa Belyst, selv med Lysets Engel parret,
 vil mæt sig svælge i en himmelsk Seng,
 og tye til Nadsler.

Men tys! jeg troer jeg lugter Morgenlust;
 thi lad mig haste. Mens jeg sov i Haugen,
 som altid var min Skik hver Eftermiddag,
 stjal sig min Broder paa min trygge Ro
 med Saft af Bolmeurt udi en Flaske,
 og i mit Dres Aabning gjød han denne
 Spedalskhedsgift, hvis Kraft saa fjendtlig er

mod Menneskenes Blod, at snel, som Kvægsølv
 den farer gjennem alle Kroppens Gange,
 og pludselig det tynde, sunde Blod
 da stærkner og tilsammenløber, liig
 den Mælk, hvori man gyder Medikke;
 saa skedte mig; strax satte sig en Bark
 af Udslet, liig den arme Lazari,
 med ækel Skorpe paa mit fagre Legem.
 Saa blev jeg sovende, ved Broderhaand
 Liv, Krone, Dronning, Alt paa engang røvet;
 i mine Synders fulde Flor asmeiet,
 foruden Sacramentet, ubereedt,
 foruden opgjort Regning kaldt til Regnskab
 med alle mine Synder paa mit Hoved.
 O skrækkeligt! o skrækkeligt! høist skrækkeligt!
 Har Du Natur i Dig, da taal det ei;
 lad Danmarks kongelige Seng ei være
 et Utugts og et syndigt Blodskamsleie. —
 Men hvordan end Du rygter denne Sag,
 bevar Dit Hjerte reent, og lad Din Sjæl
 ei foretage noget mod Din Moder;
 men hende overlade Du til Himlen,
 og Tornene, som boe i hendes Bryst,
 til Kval og Nag. — Og far nu hermed vel!
 Johannisormen Morgengry bebuder,
 i det dens kolde Rue blegner alt.
 Farvel! Farvel! Farvel! erindre mig!

(forsvinder.)

Hamlet.

O hele Himlens Hær! o Jord! Hvad meer?
 Og skal jeg soie Helved til? O sy! —
 Hold! Hold, mit Hjerte! og J, mine Sener,
 forældes ei med eet; men hær mig opreist! —
 Erindre Dig? Ja, arme Land, saalænge
 Erindring boer i denne vilde Klode!

Grindre Dig? Ja, paa mit Mindes Tavle
 vil jeg hver lav Grindring slette ud,
 hvert Sprog af Bøger, Tanker, hvert et Indtryk,
 som Altsomhed og Ungdom præged' der,
 og ene, ene Dit Bud leve skal
 udi min Hjernes Bog, reen, usforvansket
 af lave Ting. Ja, ja ved Himlens Lys!
 O Kvinde! høistfordærvelige Kvinde!
 O Skurk! Skurk! smilende, fordømte Skurk!
 Min Tavle hid, — bedst at jeg skriver det,
 at man kan smile evigt Smil, og være
 en Skurk. — I Danmark veed jeg i det mindste,
 at det gaaer an.

(han skriver.)

See saa! Der staaer I, Farbroer.
 „Farvel! Farvel! Farvel! Grindre mig!“
 Ja, jeg har svoret paa det.

Horatio
 (udenfor.)

Prinds! Prinds Hamlet!

Marcellus
 (udenfor.)

Prinds!

Horatio
 (udenfor.)

Himlen frelse ham!

Hamlet.

Det er et Ord!

Marcellus
 (udenfor.)

Heida! Holla! min Prinds!

Hamlet.

Heisa! Holla! min Gut! Kom, Fugl! Kom! Kom!

(Horatio og Marcellus træde ind.)

Marcellus.

Hvorledes gaaer det, Prinds?

Horatio.

Hvad Nyt, min Prinds?

Hamlet.

O høist forunderligt.

Horatio.

O tael da!

Hamlet.

Nei;

J aabenbare det.

Horatio.

Ved Himlen! Nei, min Prinds!

Marcellus.

Jeg heller ei.

Hamlet.

Hvad mene J? Kan Tanke tænke sligt? —

Men vil J tie? —

Horatio og Marcellus.

Ja, saa sandt Gud lever.

Hamlet.

Der boer ei nogen Skurk i Danmarks Rige,
undtagen han er et Erkeassum.

Horatio.

Min ædle Herre! der behøves ei
en Aand fra Graven, for os sligt at sige.

Hamlet.

Ja ret! Ja, J har Ret; og nu foruden
Omstændigheder troer jeg det er godt,
vi give Haand, og stilles hver til sit;
J hvorhen Eders Tid og Altraa kalder; —
thi Hvermand har sin Tid og Altraa, hvordan

endog den er, — og hvad min Kinghed angaaer,
seer I, da vil jeg nu gaae hen at bede.

Horatio.

Min Prinds! det er kun vild og svimmel Tale.

Hamlet.

Det gjør mig ondt, I vredes over den;
ja sandelig! —

Horatio.

Der er ei Grund til Vrede.

Hamlet.

Jo, ved St. Patrick! jo der er Horatio,
og megen Grund! Hvad dette Syn angaaer, —
saa troer mig, at det er en ærlig Mand.
Nu — Eders Lyst at vide, hvad der er
imellem os, tving den, saa godt I kunne.
Og, Venner! nu saasandt I ere Venner,
Skole- og Baabenbrødre, saa opfylder
en ringe Bøn jeg har.

Horatio.

Byd, ædle Herre!

Vi ere villige.

Hamlet.

Aldrig kundgjør, hvad I har seet i Nat.

Horatio og Marcellus.

Nei, aldrig Prinds!

Hamlet.

Ja, sværg derpaa!

Horatio.

I Sandhed!

jeg aldrig.

Marcellus.

Sandelig! jeg heller ikke.

Hamlet.

Her paa mit Sværd!

Marcellus.

Vi har alt svoret, Prinds!

Hamlet.

For Alvor! sværg for Alvor paa mit Sværd!

Anden

(neden under.)

Sværges!

Hamlet.

Ha! ha! Gut! Siger Du det? Er Du der, Trofast?
Velan, — J' hører denne Karl i Kjæld'ren; —
samtykker i at sværge!

Horatio.

Nævn da Eden.

Hamlet.

Aldrig at tale om, hvad J' har seet.
Sværg paa mit Sværd!

Anden

(neden under.)

Sværges!

Hamlet.

Hic et ubique? — vel; vi skifte Pladsen. —

J' Herrer, træder hid!

Og lægger atter Haanden paa mit Sværd;

Sværg paa mit Sværd:

Aldrig at tale om, hvad J' har hørt;

Anden

(neden under.)

Sværg paa hans Sværd!

Hamlet.

Vel sagt, Du gamle Muldvarp!

Arbejder Du saa rap i Jorden, Du! —

Du duer til Skandsegraver. — Nu velan,
forandrer Plads end eengang, ædle Benner!

Horatio.

O Dag og Nat! høist fremmed er dog dette.

Hamlet.

Og byd det da velkommen som en Fremmed.
Der er' fleer' Ting i Himlen og paa Jorden,
min Ven, end Jeres Philosopher drømme.
Men kom. —

Som før, saa her, sværg, saasandt Gud Jer hjælpe!
Hvor sær og underlig jeg mig anstiller,
da jeg maaskee nu snart det tjenligt finder,
en sælsom Maske at paatage mig,
sværg, at naar da J see mig, vil J aldrig,
med Eders Arme saadan overførs,
med sliq en Hovedrysten, eller med
en dunkel Ottring, saasom: „ja vi veed nok;“
„vi kunde, hvis vi vilde;“ eller „hvis
det lysted' os at tale; der er' de, som,
ifald de turde;“ — og saa videre,
aldrig ved sliq tvetydigt Ord at røbe,
at J veed noget med mig. Sværg paa dette,
saasandt Gud hjælpe Jer i yderst Nød!

Anden

(neden under.)

Sværgel!

Hamlet.

Hvil, hvil, urolige Mand! Nu anbefaler
jeg mig med al min Kjærlighed til Eder;
og hvad saa fattig Mand som jeg kan gjøre,
for Kjærlighed og Venskab Jer at vise,
skal, om Gud vil, ei mangle. — Gaaer nu med;
og, Elskte! stedse Fingeren paa Læben!
Tiden er nu af Leed. — O Kval og Harm!

at den skal sættes i ved denne Arm!
 Nu kommer, Benner! lad os følges ad.
 (de gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

Sal i Polonii Huus. Polonius og Reynaldo
 træde ind.

Polonius.

Reynaldo, giv Laertes disse Penge
 og Bæxler.

Reynaldo.

Vel! Det skal jeg, Ederes Naade.

Polonius.

J handler saare klogt og viist, Reynaldo,
 hvis J, før J besøger ham, udspørger,
 hvordan han skikker sig.

Reynaldo.

Det agter jeg

Polonius.

Vel sagt! min Tro! ret herligt sagt! — Seer J,
 spørg først: hvad Danske er' nu i Paris,
 hvordan? hvem? af hvad Stand? hvor søge de?
 Hvad Selskab? hvad fortære de? og naar J
 ved disse fine Dmsvøb seer, de kjende
 min Søn, da ryk lidt nærmere, og spørg
 lidt mere i Særdeleshed. Lad som

J har en Smule Kjendskab til ham; saadan:
„Hans Fader kjender jeg; hans Venner ogsaa,
og ham tildeels;“ forstaaer J det, Reynaldo?

Reynaldo.

Ja, saare vel.

Polonius.

„Og ham tildeels“ — men tilføi: „ikke nøie;
men er det ham, jeg mener, er han vild,
til dit og dat hengiven;“ nu paadigt ham,
hvad Feil J lyster; dog, for Pokker ingen,
som kan vanære ham; vogt Jer for dette!
Kun slige vilde, overgivne Streger,
som er' almindelige Selskabsbrødre
til Ungdom og til Frihed.

Reynaldo.

Saasom Spil.

Polonius.

Ja Dobbel, Slagsmaal, Banden, Klammeri
og Tøser. — Seer J, saavidt maae J gaae.

Reynaldo.

Det var jo at vanære ham.

Polonius.

Vist ikke,

naar blot J frydrer lidt Beskyldningen.
J maae ei bringe ham i Folkemunde,
som var han til Løbsagtighed forfalden —
det vil jeg ei. Men nævn hans Feil saa fiint,
at de see ud som Stænk af Ungdomsfrihed,
den Flamme, som af fyrig Sjæl udbryder,
den Bildhed i det raske Unglingsblod,
som brænder i enhver —

Reynaldo.

Men ædle Herre —

Polonius.

Hvi J skal handle saa? —

Reynaldo.

Ja, ædle Herre,

det gad jeg vide.

Polonius.

Vel da! her er Planen;
og jeg anseer det for et heldigt Krigspuds,
naar J min Søn tillægger disse Smaaseil,
som Fødepletter, bragte med til Verden,
giv Agt derpaa!
saa vil den Selskabsbroder, J vil speide,
hvis nogentid i foransførte Lyder
han saae den Ungling, J omtaler, skyldig,
saaledes sikkert tage Traaden fat:
„Min Ven! min Herre! eller: ædle Herre!“ —
som Talebrugen og Titulaturen
i Landet og hos Manden er —

Reynaldo.

Vel, Herre!

Polonius.

Og derpaa gjør han dette da, — han gjør —
Hvad vilde jeg dog sige? — Ved vor Frue!
jeg vilde sige noget. — Hvorved slap jeg?

Reynaldo.

Ved „tage Traaden fat.“

Polonius.

Ved tage Traaden fat. — Ja, saadan tager
han Traaden fat: „Jeg kjender Herren godt;
i Gaar jeg saae ham, eller Forgaars, eller
forgangen Dag, med den og den, og rigtig!
der spille han; der fandt jeg ham beruset;
der hyppede han Kiv ved Boldspil; eller:

jeg saae han gif til et berøgtet Huus,
videlicet et Jomfruhuus — med mere.

Seer I,

En Løkkemad af Løgn en Sandheds Karpe fanger.

Saa veed vi Mænd, af Klogskab og af Snildhed,
ved sine Krigspuds, og ved heldig List
den rette Vej at naae, just ad en Omvei.

Saa efter min Forflaring og mit Raad

I gjøre ved min Søn. Jeg mener dog,
at I forstaaer mig? Gjør I?

Reynaldo.

Jo, heel vel.

Polonius.

Saa reis med Gud! Far vel!

Reynaldo.

Men, ædle Herre! —

Polonius.

Og speid hans Liv med Jeres egne Øine!

Reynaldo.

Det skal jeg, Eders Naade.

Polonius.

Og lad ham dyrke sin Musik!

Reynaldo.

Jo, Herre!

(Reynaldo gaaer.)

Ophelia træder ind.

Polonius.

Farvel! — Ophelia, hvad er paa Færde?

Ophelia.

O Herre! Herre! jeg er saa forfærdet!

Polonius.

Hvorfor, i Himlens Navn?

Ophelia.

Som nys jeg sad
og syede i mit Kammer, staaer med eet
Prinds Hamlet der; hans Vams var heel opreven,
hans Hoved blot, hans Strømper smudsige,
og hang ubundne til hans Ankler ned;
bleg som hans Skjorte, Knæene slog' sammen,
og med et Blik, saa fuldt af Bæe og Bæande,
som var han sluppet løs af Helvede,
for at forkynde Rædsler — staaer han for mig.

Polonius.

Forskyt af Kjærlighed?

Ophelia.

Det veed jeg ei;
dog frygter jeg det.

Polonius.

Nu, hvad sagde han?

Ophelia.

Han tog mit Haandeleed, og holdt det fast;
saa bøier han sig fra mig en Arms Længde,
og med den anden Haand saa over Panden,
han læste saa fordybet i mit Ansigt,
som om han vilde male det. Saa stod han
i lang Tid; nu min Haand han rysted' lidet,
og som tre Gange saadan han bevæged'
sit Hoved op og ned, han drog et Suk
saa dybt og vaandefuldt, saa at det syntes
at gennemryste al hans Marv og Been,
og reent opløse ham. — Saa slap han mig,
og med sit Hoved over Skuld'ren bøiet
det lod, som om han gik foruden Dine;
thi Døren fandt han uden deres Hjælp,
og deres Lys stod stedse paa mig fæstet.

Polonius.

Kom, følg mig! Jeg vil strax opsoge Kongen.
 Det er det rene Elskovs-Sværmeri,
 hvis vilde Kraft sin egen Rod oprykker,
 og leder Villien til fortvivlet Idræt,
 saa tidt som nogen anden Videnskab,
 der plager vor Natur. — Det gjør mig ondt. —
 Hør! har I sagt ham haarde Ord for nylig?

Ophelia.

Nei, ædle Herre! men, som I mig bød,
 afløg jeg baade hans Besøg og Breve.

Polonius.

Det har gjort ham forrykt. Det angrrer mig,
 at jeg ei brugte mere Eftertanke,
 men misforstod ham saa. Jeg tænkte at
 han sjased' kun, og vilde Dig forføre.
 Men Pokker med den Mistro! — Troer jeg ei,
 det hører Alderdommen til, at gjøre
 et feilt Bestik, som det er Ungdom egent,
 at mangle Overlæg. — Kom med til Kongen!
 Lagt Dølgemaal paa kan det os skaffe mere Plage,
 end Had det volde kan, hans Elskov at opdage.
 Kom!

(de gaae).

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind med Følge.

Kongen.

Velkommen, Rosenkrantz og Guildenstern!
 Foruden at vi ønsked' høit at see Jer,
 drev Trang til Jeres Hjælp os til saa hastig
 at kalde Jer. En Smule har I hørt om

vor Søn's Forvandling; saa jeg kalder det;
 da han, saavel hvad Sjæl som Legem angaaer,
 ei ligner hvad han var. Jeg kan ei gjætte
 hvad andet end hans Faders Død det er,
 som har saa ganske bragt ham fra sig selv.
 Ser Begge beder jeg, da I opdroges
 fra Barndoms Aar med ham, og er' ham nær,
 saavel i Tænkemaade, som i Alder,
 at I vil gunstig tøve ved vort Hof
 en søie Tid, for her ved Eders Dngang
 at drage ham igjen til Livets Glæder,
 og speide, om ved Leilighed I kunne
 opdage, hvad ham saadan gaaer til Hjerte!
 om det er noget, vi ei veed, og som vi
 kan raade Bod paa, naar vi vide det.

Dronningen.

Tidt har han talt om Eder, ædle Herrer!
 og sandelig, der leve ei to Mænd,
 han hænger mere ved. Hvis gunstigst I
 sliig Tjeneste og Artighed vil vise,
 at skænke os en Stund af Eders Tid,
 for alt vort Haab at styrke og oplive,
 skal Eders Dphold her en Tak modtage,
 som sømmer sig for en erkjendtlig Konge.

Rosenkrantz.

Meer sømmed' det sig Eders Majestæter,
 i Kraft af Eders strænge Kongemagt,
 at yttre Eders høie Velbehag
 i Bud end Bøn.

Guldenstern.

Men vi adlyde begge,
 og fremstaae freidigen, for at nedlægge
 vor Tjeneste for Eders Trones Fod,
 og vente Eders Bud.

Kongen.

Tak, ædle Guildenstern og Rosenkrantz!

Dronningen.

Tak, ædle Rosenkrantz og Guildenstern!

Saa beder jeg, at I vil strax besøge
min Son, som, ak! er heel ukjendelig.

(til Nogle af Følget.)

Gaaer, fører disse Herrer ind til Hamlet.

Guildenstern.

Gud krone vor Nærværelse og Idræt
med Hjælp og Glæde for ham!

Dronningen.

Dertil Amen!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae med Nogle af
Følget.)

Polonius træder ind.

Polonius.

Gesandterne fra Norrig, Eders Naade!
er' atter lykkeligen vendte hjem.

Kongen.

Du altid varst en Fader til godt Nytt.

Polonius.

Var jeg, min Konge? Troe mig, hulde Herre!
min Pligt jeg vaager over som min Sjæl,
saavel mod Gud, som mod min milde Konge.
Og nu — nu troer jeg — eller og min Hjerne
ei støver meer saa snildt i Klogskabs Spor,
som før den pleied' — at jeg har udfundet
den egentlige Grund til Hamlets Vanvid.

Kongen.

O nævn den da; den længes jeg at høre.

Polonius.

Først modtag Eders Sendinge; min Nyhed
skal være Frugten til hiin store Fest.

Kongen.

Selv hædre Du dem da, og før dem ind.

(Polonius gaaer.)

Han siger, elskte Gertrud, han har funden
den sande Kilde til Prinds Hamlets Svaghed.

Dronningen.

Jeg troer hans Faders Død er Hovedgrunden,
og saa vort hastige Bryllup ovenpaa.

Polonius træder ind med Voltimand og
Cornelius.

Kongen.

Vi vil udforske ham. — Velkommen, Venner!
Hvad bringer I os fra vor Broder Norrig?

Voltimand.

De bedste Hilsener og Venstabsønsker.
Strax da vi kom, befalede han at standse
sin Brodersøns Krigsrustninger og Hverving,
som syntes ham at gjælde Polens Konge;
men nøiere betragtet saae han vel,
det Eders Naade gjaldt; og harmfuld over,
at saa hans svage, høie Alderdom
blev ført bag Lyset, sender han en Stevning
til Fortinbras, som strax indfinder sig,
modtager en Frettesættelse
af Norrig, og tilsidst ham sværger til,
ei Alvindskjold mod Eder meer at føre,
hvorpaa den gamle Norrig, fuld af Glæde,
tre tusind Kroner aarlig ham tilstaaer,
samt Guldmagt til at bruge denne Hær,
han havde hvervet, imod Polens Konge.

Nu beder han — som J vil heraf see —
(rækker ham et Papiir.)

At J vil gunstig tilstaae denne Krigsmagt
en sikker Marsch igjennem Eders Stater,
mod den Forpligtelse og Sikkerhed,
han deri giver Jer.

Kongen.

Det er os kjær;
og naar os No og Mag forundes, ville
vi overveie, læse og besvare. —
Nu Tak for Eders vel anvendte Møie!
Hvil nu; i Aften er' J mine Gæster;
velkomne hjem!

(Voldtimand og Cornelius gaar.)

Polonius.

Den Sag er vel tilende.

Min Konge! og min Dronning! at forklare
hvad Majestæt betyder, og hvad Pligt er,
hvi Dag er Dag, Nat Nat, og Tid er Tid,
er kun at spille Nat og Dag og Tid.
Derfor — da Korthed er Forstandens Sjæl
og Dmsvøb Krop og ydre Pragt, saa vælger
jeg Korthed. Eders ædle Søn er gal;
gal kalder jeg det; thi sand Galenskab,
forklaret nøiere, er intet andet,
end at man intet andet er, end gal.
Men nok herom —

Dronningen.

Til Sagen; mindre Kunst!

Polonius.

Jeg sværger, at jeg bruger ingen Kunst;
at han er gal, er sandt; sandt er det, det er Skade,
og Skade, det er sandt — dog den Figur duer ei!
Lad den da gaar; thi Kunst vil jeg ei bruge. —

For gal antage vi ham da; nu refter
 at vi udfinde Grund til hiin effectus,
 eller — at jeg ſkal tale ret: defectus;
 thi hiin effectus defectivus har
 ſin Grund. Her ſtaaer vi nu; nu ſtaaer tilbage;
 Mærk vel:

Jeg har en Datter; har; thi hun er min,
 der, ſom et fromt og lydigt Barn, mærk dette!
 har flyet mig dette. Samler nu og ſlutter!

„Til den himmelfke — til min Sjæls Afgud, den
 ynderigſte Ophelia:“

Det er et ſlet Udtryk, et lavt Udtryk; ynderigſte
 er et lavt Udtryk; men I ſkal høre videre. Nu da:

„Til hendes herlige, hvide Barm digtedes diſſe o. ſ. v.“

Dronningen.

Og dette kom fra Hamlet?

Polonius.

Min Dronning, tøv lidt! Jeg er troe ſom Guld.
 (læſer.)

„Tvivl kun om Stjerner gløde,
 „om Solen rører ſig;
 „ja tvivl om Dyd er Brøde;
 „men troe jeg elſker Dig!“

„O kjære Ophelia! Jeg er ilde faren med de Vers.
 „Jeg beſidder ei den Kunſt at tælle mine Sukke efter
 „Stavelſemaal; men at Du er den jeg høieſt elſker, o
 „Høiſtelſkeligſte! troe dog det.“

„Din, dyrebareſte Pige! ſaalænge
 „denne Maſchine er hans; i al
 „Evighed Din
 Hamlet.“

Pligtſkyldigſt har Ophelia viiſt mig dette,
 og ydermere har hun mig betroet

hans Elskovsbønner, samt fortalt mig, naar,
hvor og hvordan de lød.

Kongen.

Men hvordan tog hun
da mod hans Kjærlighed?

Polonius.

Hvad troer I om mig?

Kongen.

Jeg troer, I er en ærlig, trofast Tjener.

Polonius.

Det ønsker jeg at vise. Men hvad maatte
I tænke om mig, hvis jeg havde seet
hinn Elskovs Glød i Brand, — og jeg maa tilstaae,
saaledes saae jeg den alt, før min Datter
fortalte mig derom — hvad maatte I,
og hendes Majestæt, min hulde Dronning,
troe, hvis jeg havde spillet Skrивerpułt
og Convolut; lagt Hænderne i Skjødet,
og seet paa denne Brand? Hvad maatte I
vel troe? — Nei! jeg tog Bladet strax fra Munden,
og til min Trøsten Datter sagde jeg:
„Viid, Hamlet er en Prinds, og over Din Stand;
„Sligt maa ei skee!“ og saa besøel jeg hende,
at indelukke sig for hans Besøg,
afslaae hvert Budskab og hvert Elskovstegn.
Derpaa hun forte sig mit Raad til Nytte;
og han — kort sagt — da man ei tog mod ham,
faldt først til Tungsind, saa til Faste, derpaa
til Søvnløshed, og derpaa i en Svaghed,
saa til Forrykthed, og saa gradeviis
til Galenskabet, som ham nu forvirrer,
og som vi alle sørge over.

Kongen.

Troer I,

at det er Grunden?

Dronningen.

Det er saare muligt.

Polonius.

Var der en Tid — det gad jeg gjerne vide —
da jeg har sagt med Visshed det er saa,
naar det var anderledes?

Kongen.

Ei det jeg erindrer.

Polonius

(peger paa sit Hoved og sin Hals.

Tag dette derfra, hvis det er ei saa!
Naar jeg er først paa Spoer, saa skal jeg finde,
hvor Sandhed ligger, om den end var skjult
i Jordens Middelpunkt.

Kongen.

Hvorledes skal vi
faae noget mere Lys i denne Sag?

Polonius.

J veed, at tidt han gaaer tre, fire Timer
i Galleriet.

Dronningen

Ja.

Polonius.

Naar slikt nu træffer,
saa slipper jeg min Datter ud til ham;
da være J og jeg bag et Tapet,
og mærke Ord; hvis han ei elsker hende,
og ei derved er gaaet fra sin Samling,
saa gid jeg ei maa hjælpe Stat at styre,
men drive Ploug og Harve.

Kongen.

Vi vil prøve.

Hamlet træder ind, læsende.

Dronningen.

Men see, hvor sorgfuld den Ulykkelige,
der kommer læsende!

Polonius.

Jeg beder, gaaer tilside, gaaer tilside!

Jeg entrer strax! D und mig denne Glæde!

(Kongen, Dronningen og Følget gaae.)

Hvorledes lever min ædle Prinds Hamlet?

Hamlet.

Godt, Gud være lovet!

Polonius.

Kjender I mig, Eders Naade?

Hamlet.

Til Punkt og Prikke. — I er en Fiskehandler.

Polonius.

Ingenlunde, ædle Herre!

Hamlet.

Saa vilde jeg da ønske, I var saa ærlig en Mand.

Polonius.

Ærlig, min Prinds?

Hamlet.

Ja; at være ærlig, som Verdens Løb nu til Dags
er, det er at være een Mand udkaaren af ti tusinde.

Polonius.

Det er er meget sandt, Eders Naade.

Hamlet.

Thi dersom Solen avler Orme i en død Hund, og,
skjøndt den er en Gud, kysjer et Uadsel — har I en
Datter?

Polonius.

Ja, min Prinds!

Hamlet.

Lad hende ei gaae i Solen. Frugtbarhed er en Belsignelse; men da Jeres Datter kan bære Frugt — min gode Mand! hav et Die paa hver Finger.

Polonius.

Hvad vil J sige dermed? (affides). Altid er min Datter den Streng han slaer paa; — dog i Forstningen kjendte han mig ikke; han sagde jeg var en Fiskehandler. Det er kommet vidt med ham, saare vidt; og dog, i mine unge Dage leed jeg selv forskrækkeligt af Kjærligheds Kval — næsten ligesaa meget, som han nu; jeg vil tale til ham igjen. — Hvad læser J der, min Prinds?

Hamlet.

Ord, Ord, Ord!

Polonius.

Hvad handler de om?

Hamlet.

Handel? mellem hvem?

Polonius.

Jeg mener, hvad den Bog indeholder, J læser, min Prinds?

Hamlet.

Bagvaskelse; thi den spydige Skjelm siger her, at gamle Mænd have graat Skjæg, at deres Ansigter ere rynkede, af deres Dine rinder Bernsteen og Gumi, som af Blommetræer, og at de har fuldt op af Mangel paa Forstand; og dertil have de saare svage Lægge. Skjøndt jeg nu fuldt og fast troer alt dette, Herre! anseer jeg det dog slet ikke for smukt, saaledes at faae det paa Prent for sig; thi J selv, gode Herre! skulde blive ligesaa gammel som jeg, dersom J kunde gaae baglænds, som en Krebs.

Polonius.

(affides).

Skjøndt det er Galsskab, har det dog Methode.
Min Prinds! vil J gaae ind af Lusten?

Hamlet.

Jnd i min Grav?

Polonius.

Ja, der vil J blive fri for fri Lust. (affides). Hvor
estertrykkelige stundom hans Svar ere. Det er et
Held, som tidt træffer Vanvittighed, men som sund
Sands og Samling ikke saa heldig frembringer. Jeg
vil forlade ham, og strax tænke paa Midler til at for-
anstalte et Møde mellem ham og min Datter. —
Naadige Herre, jeg tager underdanigst Afssked.

Hamlet.

J kan ingen Ting tage fra mig, som jeg hellere gi-
ver Slip paa, undtagen mit Liv, undtagen mit Liv,
undtagen mit Liv!

Polonius.

Farvel, ædle Herre!

Hamlet.

De kjedsommelige gamle Gjæffe!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Polonius.

J gaaer og søger om Prinds Hamlet; der er han.

Rosenkrantz

(til Polonius).

Guds Fred, ædle Herre!

(Polonius gaaer.)

Guildenstern.

Min ædle Herre! —

Rosenkrantz.

Min dyrebare Prinds! —

Hamlet.

Mine gode Hjertens Venner! Hvordan lever Du, Guildenstern? Ah, Rosenkrantz! I gode Drenge, hvorledes gaaer det Jer begge?

Rosenkrantz.

Som Jordens ubetydelige Børn.

Guildenstern.

Ei alt for megen Lykke, er vor Lykke. Vi er' ei Knappen paa Fortunas Hat.

Hamlet.

Dog heller ei hendes Skjsaaler?

Rosenkrantz.

Det heller ikke, ædle Herre!

Hamlet.

Altsaa boer I i Nærheden af hendes Belte; det er jo i Middelpunktet af hendes Gunst.

Guildenstern.

Ja vist, vi ligge i hendes Skjød.

Hamlet.

O ja, ja! Fortuna er en Skjæge! — Nu, hvad Nyt?

Rosenkrantz.

Intet, min Prinds, uden at Verden er bleven ærlig.

Hamlet.

Saa er Dønnedag forhaanden. Men Jeres Nyhed er ei sand. Lad mig spørge Jer om noget, som angaaer Jer i Særdeleshed. Hvad har I, mine gode Venner, forsyndet Jer mod Fortuna med, siden hun sender Jer herhid i Fængsel?

Guildenstern.

Fængsel, ædle Herre?

Hamlet.

Danmark er et Fængsel.

Rosenkrantz.

Saa er Verden det ogsaa.

Hamlet.

Et herligt Fængsel, hvori der ere mange Fangebure, Afslukker og Huller; og Danmark er et af de værste.

Rosenkrantz.

Det er ei vor Mening, min Prinds.

Hamlet.

Nu, saa er det heller intet Fængsel for Jer; thi der er intet ondt eller godt i sig selv; ene vor Mening gjør det dertil; for mig er det et Fængsel.

Rosenkrantz.

Men saa gjør Jeres Ergjerrighed det dertil; det er for snevert for Jeres Land.

Hamlet.

Gode Gud! jeg kunde lade mig indespærre i en Nødskaal, og ansee mig for Konge over et uendeligt Rige, dersom jeg kun ikke var plaget af onde Dromme.

Gnildensteren.

Og sandelig, disse Dromme ere Ergjerrighed; thi selve den Ergjerriges Grundvæsen er blot Skyggen af en Drom.

Hamlet.

En Drom selv er kun en Skygge.

Rosenkrantz.

Rigtig; og jeg anseer Ergjerrighedens Egenskab for saa let og lustartig, at den er blot Skyggen af en Skygge.

Hamlet.

Paa denne Maade ere vore Tiggere Legemer, og vore Monarker og vidtudstrakte Helte Tiggernes Skygger. Skal vi nu ei gaae til Hove? thi, paa min Sjæl! jeg er ei Mand for at raisonnere.

Rosenkrantz og Guildenstern.
Vi ere rede at opvarte Jer.

Hamlet.

Ikke saaledes! Jeg vil ikke tælle Jer med i Rækken af mine øvrige Tjenere; thi — at jeg skal tale som ærlig Mand med Jer; — jeg plages af en høist frygtelig Opvartning. Men for at blive paa Ven-
skabs jævne Bei — saa siger mig, hvad gjør I i Helsingør?

Rosenkrantz.

Vi ville besøge Jer, min Prinds! det er alt.

Hamlet.

Jeg er saadan en Stodder, at jeg endog er fattig paa Tak; og, i Sandhed, mine elskte Venner! min Tak er endog for dyrt betalt med en Penning. — Har man ei ladet Jer kalde hid? Er det Jeres egen Vil-
lie; er det et frivilligt Besøg? Velan! handler ærlig og ligesrem med mig; kom, kom! nu, sliig frem!

Guildenstern.

Hvad skulle vi sige, ædle Herre?

Hamlet.

Alt, hvad I vil, — naar det kun angaaer Sagen. Man har kaldet Jer hid; og der er et Slags Bekjen-
delse i Jeres Maaen, som Jeres Beskedenhed ei har List nok til at besmykke. Jeg veed, at den gode Konge og Dronning have sendt Bud efter Jer.

Rosenkrantz.

Til hvilken Ende, min Prinds?

Hamlet.

Det skal I oplyse mig om. Men lad mig besværges Jer ved vort Broderskabs Rettigheder, ved vor Ung-
doms Enighed, ved vort evig bevarede Ven-
skabs-
baand, og ved Alt, hvad dyrebare en bedre Taler

kunde besværges Jer ved, siger mig ærlig og ligefrem, enten man har ladet Jer kalde hid eller ikke.

Rosenkrantz
(til Guildenstern).

Hvad siger I?

Hamlet.

Nei! nu har jeg Die med Jer. — Hvis I elske mig, saa hold intet tilbage for mig!

Guildenstern.

Min Prinds, man har ladet os kalde hid.

Hamlet.

Jeg vil sige Jer, hvorfor; saaledes skal jeg, ved at komme Jer i Forveien, frie Jer fra at røbe Hemmeligheden, og Jeres Taushed mod Kongen og Dronningen skal ei blive en Tjer lettere. — Jeg har paa det seneste — men jeg veed ei, hvorfor — tabt al min Munterhed; forfaget alle mine sædvanlige Legemsøvelser; og sandelig! det gaaer saavidt med min Tungfindighed, at denne yndige Bygning, Jorden, synes mig et noget Forbjerg; denne herligste Hvalving, Luften, seer I, denne prægtige Himmelbefæstning, som hænger over vore Hoveder, dette høihellige Loft, underlagt med gylden Ild — o! det synes mig intet andet end en fuul, giftig Ahygge af Damp. Hvilket Skaberværk er Mennesket! hvor ædel ved Forstand, hvor uendelig i Evner! i Skabning og Bevægelse, hvor udtryksfuld og beundringsværdig! I Handling, hvor liig en Engel! i Tanke, hvor liig en Gud! det Skønneste i Verdens Rige; Skabningens Herre! Og nu — hvad er denne Stovets Krone for mig? Mand behager mig ei, — ei heller Kvinde; endstjøndt Jeres Smil synes at sige saa.

Rosenkrantz.

Min Prinds, sliig Tanke var ei i min Sjæl.

Hamlet.

Hvi loe I da, da jeg sagde: Mand behager mig ei?

Rosenkrantz.

Jeg tænkte paa, ædle Herre! dersom dette er Tilfældet, hvilken mager Beværtning Skuespillerne da ville finde hos Jer. Vi traf dem undervejs, og de drage hid, for at tilbyde Jer deres Tjeneste.

Hamlet.

Han, som spiller Kongen, skal være velkommen. Hans Majestæt skal faae Skat og Skyld af mig; den holde Ridder skal bruge sit Sværd og Skjold; Elskeren skal ei sukke for intet; den lystige Gamle skal ende sin Rolle i Ro og Mag; Budsenmageren skal faae dem til at lee, som have et kildent Mellemgulv; og Elskerinden skal sige sit Hjertes Attraa frit og freidigt, eller og det riimfrie Vers skal gaae i Staae derfor. — Hvilke Skuespillere ere de?

Rosenkrantz.

De selvsamme, I pleiede at finde saa megen Behag i; Tragoedie=Spillerne fra Staden.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til, at de reise? Deres faste Opholdssted var jo bedre, baade hvad Berømmelse og Fordeel angaaer.

Rosenkrantz.

Jeg formoder, at de seneste Forandringer have bragt dem til at tage Fod i Haand.

Hamlet.

Bedligehold de den gamle Afgtelse, de node, mens jeg var i Staden? Har de ligesaa stærk Søgning?

Rosenkrantz.

Nei, det har de rigtignok ikke.

Hamlet.

Hvordan gaaer det til? Lægge de sig paa den lade Side?

Rosenkrantz.

Nei, deres Glid holder samme Skridt, som før; men min Brinds, der er kommen en Ravnerede af Børn, smaa Ravneunger, som overskrige de reciterende Skuespil, og blive ganske ugudelig beklappede for det. Disse ere nu i Moden, og udskrige de almindelige Skuespladse (thi med dette Navn kalde de dem) saaledes, at mangen Mand, som bærer Raarde, er bange for Gaasfjer, og tør knap gaae derhen.

Hamlet.

Hvad! ere de Børn? Hvo underholder dem? Hvorledes lønnes de? Vil de ikke gjælde længer, end deres Syngestemme holder sig? Vil de ei siden komme til at sige, dersom de selv vore op til almindelige Skuespillere (som er høist rimeligt, naar deres Sager ei staae paa bedre Fodder) at deres Komedieskrivere skade dem, ved at faae dem til at skrige mod det, de selv skulle vorde?

Rosenkrantz.

J kan troe mig, de har havt nok at gjøre paa begge Sider; og Folket holder det ei for Synd at opægge dem til Strid. En Tidlang vilde man ikke give en Skilling for at see et Stykke, med mindre Poeten og Skuespillerne fik deres Modstandere ved Haaret deri.

Hamlet.

Er det muligt?

Guildenstern.

O! J maa troe, der er udgydet megen Hjerne i disse Krige.

Hamlet.

Og Drengene løbe af med Seieren?

Rosenkrantz.

Ja vist, min Prinds! Hercules selv glemmes over deres Bedrifter.

Hamlet.

Det er endda ikke saa underligt; thi min Farbroder er Konge i Danmark, og de, som pleiede at rynke Næsen ad ham, medens min Fader levede, give 10, 40, 50 og 100 Dufater for et lidet Billed af ham. — Guds Død! Der stikker noget meer end Naturligt herunder, dersom Philosophien kun kunde komme efter det.
(Klang af Trompeter indenfor.)

Guildenstern.

Der har vi Skuespillerne.

Hamlet.

Ædle Herrer! velkomne til Helsingør; giv mig Jeres Hænder. Velan! Ceremonier og Komplimenter høre til en Velkomst. Lad den Maade, jeg bruger her, finde Gunst for Ederes Dine, paa det at ei Skuespillerne's Modtagelse, som jeg siger Jer, skal see glimrende ud, skal synes at ligne meer en festlig Velkomst, end Ederes. I ere velkomne til Helsingør; men min Farbroder-Fader og min Faster-Moder have bedraget sig.

Guildenstern.

Hvori, min Prinds?

Hamlet.

Jeg er kun gal ved Nord-Nordvest-Vind. Naar den er sydlig, kjender jeg en Ro fra en Veirmølle.

Polonius træder ind.

Polonius.

Guds Fred, mine Herrer!

Hamlet.

Hør I Guildenstern! — og I ogsaa; — en Hørere ved hvert Dre; det store Pattedarn, I der seer, er endnu ikke ude af Svøbet.

Rosenkrantz.

Maaskee er han anden Gang kommen i det; thi man siger: gammel Mand er anden Gang Barn.

Hamlet.

Jeg spaaer, at han kommer, for at fortælle mig om Skuespillerne; pas kun paa. — I har Ret, Herre! I Mandags Morges; ja rigtig; da var det.

Polonius.

Min ædle Herre, jeg har Nytt at melde Jer.

Hamlet.

Min ædle Herre, jeg har Nytt at melde Jer. Da Roscius var Skuespiller i Rom, —

Polonius.

Skuespillerne ere komne hertil, min Prinds!

Hamlet.

Fal-la-la —

Polonius.

Paa min Ære, —

Hamlet.

„Hver Gøgler paa sit Æsen reed“ —

Polonius.

De bedste Skuespillere af Verden, være sig for Tragødie, Comedie, Historie, Pastorale, Pastoral-Comedie, Historico-Pastorale, Tragico-Historie, Tragi-Comisk, Historico-Pastorale, for Stykker i streng Form og for regelløse Dramer. Seneca kan ei være for alvorlig, ei heller Plautus for lystig. Saavel for skrevne Stykker, som for den extemporerte Comedie ere disse Folk mageløse.

Hamlet.

„O Jephtha, Dommer i Israel!“ — Hvilken Skat havde Du?

Polonius.

Hvilken Skat havde han, min Prinds?

Hamlet.

Ei!

„en yndig Datter, ingen fleer,
og som han elsked' som sin Sjæl.“

Polonius.
(affides.)

Altid har han min Datter i Hovedet.

Hamlet.

Har jeg ikke Ret, gamle Jephtha?

Polonius.

Dersom J kalder mig Jephtha, min Prinds, saa har
jeg en Datter, som jeg elsker, som min Sjæl.

Hamlet.

Nei, det følger ikke.

Polonius.

Hvad følger da, min Prinds?

Hamlet.

hm!

„Loddet faldt og gjaaldt,
og saa veed J:

„det hændte sig, saa rimelig — “

Det første Vers af den gudelige Sang vil sige Jer
meer; for see, der kommer mit Punktum.

(Fire, fem Skuespillere træde ind.)

Velkomne, mine Herrer! velkomne alle! Det glæder
mig at see Dig vel; — velkomne, mine gode Bens-
ner! — O mine gamle Ven! For Pokker! Hvor Ti-
den har pløiet Dit Ansigt, siden jeg sidst saae Dig!
Kommer Du for at have mig til Bedste i Danmark? —
Ha! min smukke Jomfru og Herskerinde! Bed vor
Frue! J er Himlen en Hæl nærmere, siden vi sidste
Gang saaes. Gid Jeres søde Stemme ikke maa have
tabt sin Bærde, som en kasseret Guldmynt! — Mine

Herrer! I ere allesammen velkomme. — Vi vil flux i Arbeid, ligesom de franske Falconerere, der lade flyve efter alt, hvad de faae Die paa. Vi maae nu strax have en Scene. Kom, giv os en Prøve af Jeres Kunst; nu frisk! en lidenskabelig Tale.

Første Skuespiller.

Hvilken Tale, min Prinds?

Hamlet.

Jeg hørte Dig engang fremsige en Tale for mig; — men Stykket blev aldrig spillet; eller, om det blev det, dog ei over een Gang; thi jeg husker, at det ei behagede Mængden; det var Caviar for den store Hob; men saaledes som jeg nød det, og andre, for hvis Dom i slige Ting min boiede sig, var det et herligt Skuespil, vel anlagt og ordnet i Scenerne, og skrevet med ligesaa megen Bessedenhed, som Snille. Jeg husker endnu, at En sagde: der vare ingen grove, skarpe Sager deri, ei heller noget i Stilen, som røbede tvungen Pænhed hos Forfatteren; men kaldte det en ærlig, ligefrem Methode, ligesaa sund som behagelig, og i alle Maader mere yndig end stadselig. En Tale deri holdt jeg især meget af; det var Æneas's Fortælling til Dido, og især det Sted af den, hvor han taler om Priami Mord. Dersom den endnu lever i Ederes Hukommelse, saa begynd ved dette Vers: Lad mig see, lad mig see —

„Den haarde Pyrrhus, lig hyrcanisk Tiger.“ —

Det er ikke saaledes; det begynder med Pyrrhus.

„Den haarde Pyrrhus, han, hvis mørke Rustning,

„sort som hans Forsæt, ligned' hiin Nats Mulm,

„da skjult han laae i den mordsvangre Hest,

„har nu sin vilde, sorte Krop bestænket

„med rædsom Blodpragt; nu fra Top til Taa

„han blusser purpurød, udpyntet rædsomt .

„med Fædres, Modres, Dottres, Sønners Blod,

„indbrændt og tørret i de hede Gader,
 „som laane grueligt et Helvedlys
 „til deres Herskers Mord; igjennemglødet
 „af Harm og Ild, indbagt i størket Blod,
 „med Dine, liig Karfunkler, søger nu
 „den Djævel Pyrrhus Oldesaderen,
 „den gamle Priamus.“

Far I nu fort!

Polonius.

For Gud! min Prinds! vel udført med en god Tone
 og megen Værdighed.

Første Skuespiller.

„Flux seer han ham,
 „afmægtig kæmpende mod Grækerne;
 „det gamle Sværd, oprørist mod hans Arm,
 „ei lystrer Bud, men ligger, hvor det falder;
 „i ulig Kamp nu Pyrrhus driver til ham;
 „men ved hans Mordsværd's Bind og Aandepust
 „faldt Oldingen. Ja Ilium, skjøndt livløs,
 „lod til at føle Faldet; thi dets Ildtop
 „sig bøied' til dets Fod; og ved sit Brag
 „det fængsler Pyrrhi Dre; thi hans Slagsværd,
 „i Fart mod Priam's mællehvite Hoved,
 „stod ret, som var det naglet fast i Luften.
 „Nu som en malet Tiger Pyrrhus staaer,
 „og, ligegyldig mellem Tid og Villie,
 „gjør intet.
 „Men som vi ofte see, imod et Uveir,
 „Stilhed i Himlene; Skygangen staaer,
 „den holde Bind er taus; den dybe Jord
 „er tyst som Graven; flux udfarer da
 „et rædsomt Brag; saa vækker Hevnen Pyrrhus
 „op af hans Hvile til fornyet Bloddaad.
 „Og aldrig faldt Cyklopens Hammerslag

„paa Martis Skjold, det Guder evigt smedded'
 „med mindre Harm, end Pyrrhi røde Sværd
 „nu faldt paa Priamus!
 „Fortuna! Fort, Du Skjæge! Alle Guder!
 „forsamler Jer og knuser hendes Bælde!
 „Bræk Fælger, Eger ud af hendes Hjul,
 „og hvirvl' det runde Nav'r fra Himlens Høie
 „til Helveds Afgrund ned!”

Polonius.

Det er for langt!

Hamlet.

Det skal til Barberen med Jeres Skjæg. — Far
 fort, min Ven! — Han skal have et Eventyr, eller
 en Horehistorie, ellers falder han i Sovn. — Bliv
 ved; lad os komme til Hecuba.

Første Skuespiller.

„Men Bee! O Bee Enhver,
 „som havde seet den sludskede Dronning hist —

Hamlet.

Den sludskede Dronning?

Polonius.

Det er godt! sludskede Dronning er godt.

Første Skuespiller.

„barfodet løbende at true Flammen
 „med kraftløs Graad; et Klæde om hiint Hoved,
 „hvor nys stod Kronen, og istedenfor
 „en festlig Krobe om de magre Lænder,
 „hentærede af fordums Fødselsveer,
 „et Lagen, grebet i den vilde Angst.
 „Hvo dette havde seet, han vilde med
 „en Tunge, dyppet i Forgift, raabt Oprør!
 „mod Lykkens Rige. Men hvis Guderne
 „selv 'skued' hende, da hun saae, at Pyrrhus,

„for grusom Moerskab sønderhugged' hendes
 „høitelskte Huusbonds Lemmer med sit Sværd,
 „det vilde Skrig, hvori hun da brast ud,
 „(hvis dødelige Ting kan røre dem)
 „det havde udslukt Himlens gyldne Dine
 „i Taarers Dug, og smeltet Gunders Hjerter.“

Polonius.

Nei, see mig engang! Har han ikke skiftet Farve, og
 har Taarer i Dinene. — Det er nok, min Kjære!

Hamlet.

Det er godt. Jeg vil snart have Dig til at sige mig
 Resten deraf. Gode Herre, vil J see til, at der sør=
 ges vel for Skuespillerne? Hører J? Lad dem blive
 godt pleiede og behandlede, thi de ere Tidens korte
 Indhold og Arbejder. J vilde være bedre faren med
 at have et slet Gravskrift efter Jeres Død, end deres
 ilde Dmtale, mens J lever.

Polonius.

Min Prinds, jeg vil behandle dem, som de fortjene.

Hamlet.

Guds Død! Menneske! meget bedre. Behandle hvert
 Menneske, som han fortjener, og hvormange skal da
 slippe for Svøben! Behandle dem efter Eders egen
 Ære og Værdighed. Jo mindre de fortjene, jo meer
 Fortjeneste er der i Jeres Godhed. — Før dem ind!

Polonius.

Kommer, mine Herrer!

Hamlet.

Følger ham, mine Venner! J Morgen vil vi høre et
 Skuespil. — Hør Du, min gamle Ven, kan J spille
 Gonzagos Mord?

Første Skuespiller.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Vi vil have det i Morgen Aften. Kunne I ikke til Nød lære en Tale paa tolv til sexten Linier, som jeg vilde skrive og sætte ind deri? Kunne I ikke?

Første Skuespiller.

Jo, ædle Herre!

Hamlet.

Det er meget godt! — Følg med Herren der, og hør, seer til, at I ikke har ham til Bedste.

(Polonius og Skuespillerne gaae).

(Til Rosenkrantz og Guildenstern).

Mine gode Venner! Jeg vil forlade Jer til i Aften. I ere velkomne til Helsingør.

Rosenkrantz.

Vel, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Hamlet.

Saa! Gaaer med Gud! — — Nu er jeg da allene. O hvilken Træl og Nidding er ei jeg? Er det ei uhort, at hiin Gøgler kunde, blot i et Digt, en Drøm af Lidenstabs sin Sjæl saa tvinge efter eget Lykke, at al hans Mafyn blegned' ved dens Gjæring; Graad var i Diet, Bildhed i hans Ansigt, hans Stemme brudt, hans hele Stilling påsæt til Sjælens Følelse — og det for intet! for Hecuba.

Hvad er ham Hecuba, og han for hende, at han for hende skulde fælde Taarer? Hvad gjorde han da, hvis han havde min Grund og min Opfordring til Bevægelse? I Graad han vilde drukne Skuepladsen, med rædsom Tale flove Folkets Dre,

vanvittig gjøre Broden, Uskyld angstbleg,
forstrække den Uvidende, og jage
Forsærdelse i Dre og i Die! —

Og jeg! —

et dorst og iiskoldt Alfsum sniger mig
omkring, og svangres ikke af min Sag,
kan intet sige; Intet! for en Konge,
hvis Krone, og hvis dyrebare Liv
ugudelig blev stjaalet! — Er jeg feig?
Hvo skjælder mig for Skurk? Hvo slaaer mit Hoved
blodigt?

rustker mit Skjæg, og kaster i mit Ansigt?
Hvo trækker mig i Næsen? Hvo tør vove,
at skjælde mig for Løgner? Erkeløgner?
Ha!

Og dog — jeg taalte det; thi sandelig,
jeg har et Duesind, og mangler Galde
til at forbittres over BOLD; thi ellers
jeg havde vist alt fedet Navne med
hiin Riddings Nadsel. — Blodhund! Kobler! Alfsum!
forhærdede, troløse, geile Alfsum! —

Ha! hvilken Væsel er jeg! — Herligt, herligt!
at jeg, Son af en elsket, myrdet Fader,
til Hevn af Himmel og af Helved' manet,
skal, Skjøger liig, mit Hjertes Byrde lette
med Ord, og falde til at bande, liig
en Gade-Hore! —

Hy! Hy! — Brug Dig, min Hjerne! — Hm! man
siger,

at Skyldige, idet de sadde i
et Skuespil, saaledes før blev' trufne
i Sjælens Jnderste af Scenens Kunst,
at deres Udaad de paa Stand bekjendte;
thi Mord, skjendt det ei Tunge har, vil tale
med høist vidunderligt Organ. — Ja de

skal spille Noget, liigt min Faders Mord,
 for Kongen. Jeg vil agte paa hans Blik,
 randsage ham i Hjertet; hvis han blinker
 saa veed jeg Veien. — Denne Aand jeg saae,
 kan være Djævelen, og han har Magt
 til at fornumme sig i yndig Skabning.
 Ja muligt han min Svaghed og min Tungsind,
 (da han har saare Magt med slige Sjæle)
 til min Fordærø vil bruge. — Jeg behøver
 en bedre Grund. — I dette Skuespil
 Kongens Samvittighed jeg fange vil.

(han gaaer.)

T r e d i e A k t.

Første Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Polonius, Ophelia,
 Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Kongen.

Og faaer da intet Omhvøb eller Bending
 ud af ham, hvi han tyer til slig Forryktthed,
 og kummerlig sin skjønne Tid fortærer
 med stormende og vild Ussindighed?

Rosenkrantz.

Han tllstaaer, at han føler sig forrykt;
 men Grunden vil han ingenlunde nævne.

Guildenstern.

Ei heller var han villig til at speides;
med listig Banvid strax han dreied' af,
saa tidt vi vilde faae ham til at skrifte
sin sande Tilstand.

Dronningen.

Tog han vel mod Eder?

Rosenkrantz.

Høist mildt.

Guildenstern.

Dog syntes det han gjorde Bold
paa sit Gemht.

Rosenkrantz.

Med Spørgsmaal var han farrig;
men spurgt, høist fri og gavmild med at svare.

Dronningen.

Har I ei fristet ham til nogen Moerskab?

Rosenkrantz.

Det traf sig, Eders Naade, at vi mødte
et Skuespiller-Selskab undervejs.

Vi talte til ham om det, og der saaes
et Glimt af Fryd hos ham ved dette Budskab.

De ere her i Borgen, og jeg troer,
de have alt Befaling til i Aften
at spille for ham.

Polonius.

Det er sandt. Han bød mig,
at bede Eders Majestæter see
og høre disse Ting.

Kongen.

Ja meget gjerne; og det glæder mig,
at see ham stemt saaledes.

J ædle Herrer! skjærper end een Gang
hans Forsæt, og hans Smag paa disse Glæder.

Rosenkrantz.

Ja, Eders Naade!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Kongen.

Elskte Gertrud, gaae!

thi Hamlet kommer strax. Vi lod ham kalde,
paa det han her, som af en Hændelse,
Ophelia kan møde.

Jeg selv og hendes Fader, lovlige
Spioner, ville vælge os en Plads,
hvor vi, useete, see, og frit kan dømme
om deres Sammenkomst, og af hans Udfærd
see, om af Elskovs Kummer eller ikke
han saadan lider.

Dronningen.

Jeg adlyder Jer.

Hvad Jer angaaer, Ophelia, ønsker jeg,
at Eders hulde Skjønhed maatte være
den lykkelige Grund til Hamlets Sygdom;
saa haaber jeg, at Eders Dyder ville
paa rette Wei tilbageføre ham
til begges Ære.

Ophelia.

Gid de maae, min Dronning!

(Dronningen gaaer.)

Polonius.

Gaae her, Ophelia! — Vil nu Eders Naade,
gaae vi paa Plads. — (til Ophelia) Tag denne Bog
og læs;

Slig Tidsfordriv skal være Skingrund for
at I er ene. — Tidt vi synde heri, —
det see vi daglig — under Andagts Nafsyn

og Gudsfrægts Miner bæres Djævelen
i Hjertet!

Kongen

(affides.)

O, for sandt! Hvor hvast et Snert
hans Tale giver min Samvittighed!
Ei Skjogens Kind, ved Malerkunst forskjønnet,
er fælere under Sminken, som den skjuler,
end min Daad under mine favre Ord!
O svare Byrde!

Polonius.

Jeg hører ham; tilside, Eders Naade!

(Kongen og Polonius gaae.)

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Alt være, eller ei, det er Spørgsmaalet. —
Om det er Sjælen værdigst, at den taaler
den vrede Lykkes Pileskud og Steenfast;
eller den væbner sig mod Sorgers Hav,
og ved en Modstand ender dem? — Døe, — sove, —
ei Meer; og ved en Søvn at vide, at vi ende
den Hjerteangst, de tusind Lidelser,
som Kjød er Arving til — det er et Maal,
vi andagtsfuld maae ønske os. — Døe, — sove; —
at sove! — muligt drømme; — det er Knuden;
thi Drømmene, som i hiin Søvn tør komme,
naar al vor jordisk Sorg vi har afrystet,
de byde os at standse; denne Tanke
er det, som Kammers Liv saa langt udspinder;
thi hvo har Tidens Spot og Svøbeslag,
Boldsmandens Tryk, Hoffærdighedens Haan;
foragtet Elskovs Qvaler, Lovens Melen,
Embedsmænds Hovmod, og de Stød, som stille
Fortjeneste af Ufortjente tager,

naar selv han Nolighed sig kunde skaffe
 blot med en Dolk? Hvo vilde slæbe Byrder,
 og puste, stønne under Livets Tvingde,
 hvis ei en Gru for Noget efter Døden, —
 det uopdagede Rige, fra hvis Grændse
 ei Vandrer kommer hjem, — forvirrer Villien,
 saa at vi lide for den Qual, vi have,
 end flye til andre, som vi ikke kjende?
 Saa gjør Samvittighed os alle seige;
 Beslutningens medfødte Ungdomsbrødmæ
 dner i det syge, gustne Overlæg.
 Og Foretagender af Marv og Kraft,
 ved denne Tanke, vende deres Strømme,
 og tage Navn af Daad. — Men stille nu!
 Ophelia! den Favre! Nymfhe, indslut
 i Dine Bønner alle mine Synder!

Ophelia.

Hvorledes har J levet, ædle Prinds,
 i disse mange Dage?

Hamlet.

Jeg takker Eder underdanigst; godt.

Ophelia.

Min Prinds, jeg har Grindringstegn fra Eder,
 jeg længe ønsked' at tilbagegive.
 Jeg beder, tag dem nu.

Hamlet.

Nei, ingenlunde;
 jeg gav Jer aldrig noget.

Ophelia.

Min ædle Prinds, J veed ret vel, J gav dem,
 og med dem Ord, som aandede saa sødt,
 at Gaverne blev' derved rigere.
 Tag dem igjen, da hines Døst er sunden.

For ædel Sjæl riig Gave fattig bliver,
i samme Stund, som Venstreb hos dens Giver.
Der, ædle Prinds!

Hamlet.

Ha! ha! Er I dydig?

Ophelia.

Min Prinds?

Hamlet.

Er I skøn?

Ophelia.

Hvad mener Ederes Høihed?

Hamlet.

At hvis I er dydig og skøn, skulde I ei tillade Jeres Dyd, at have noget at gjøre med Jeres Skønhed.

Ophelia.

Min Prinds, kan Skønhed søge bedre Samqvem, end med Dyd?

Hamlet.

Ja sandelig; thi Skønheds Magt vil snarere forvandle Dyd fra hvad den er, til en Koblerske, end Dydens Kraft kan omskabe Skønhed i sit Billede. Dette var eensgang en Paradox; men nu stadfæster Tiden det. Jeg elskede Jer fordm.

Ophelia.

I Sandhed, Ederes Raade, I bragte mig til at troe det.

Hamlet.

I skulde ei have troet mig; thi Dyd kan ei saaledes indpodes i vor gamle Stamme, at vi jo beholde nogen Smag af den. Jeg elskede Jer ikke.

Ophelia.

Desto mere blev jeg skuffet.

Hamlet.

Gaae i et Nonnekloster; hvi vil Du jøde Syndere til

Verden? Jeg er selv saa temmelig dydig; og dog kunde jeg anklage mig for saadanne Ting, at det var bedre min Moder ei havde født mig. Jeg er meget stolt, hevngjærrig, herskesyg; jeg har flere Forbrydelser tilrede paa mit Bink, end jeg har Tanker at isøre dem, Gndbildningskraft til at give dem Skikkelse, eller Tid til at udføre dem i. Hvad skulle saadanne Karle, som jeg, krybe her imellem Jord og Himmel for? Vi ere Erke Affkum allesammen. Troe ingen af os. Gaae Din Vej, til et Nonnekloster! — Hvor er Eders Fader?

Ophelia.

Hjemme, min Prinds!

Hamlet.

Luf Dørrerne i Laas for ham, paa det han ei skal spille Nar uden i sit eget Huus. — Farvel!

Ophelia.

O hjælper ham, I naaderige Himle!

Hamlet.

Ufald Du gifter Dig, vil jeg give Dig denne Forbandelse til Medgift: Vær kydske som Jis, vær reen som Sne; Du skal dog ei undgaae Bagvaskelse. — Pak Dig i et Nonnekloster! — Farvel! Eller, hvis Du endelig vil gistes, da ægt en Daare; thi floge Folk vide ret vel, hvilke Uhyrer I gjøre dem til. — Gaae i et Nonnekloster, og det snart. Farvel.

Ophelia.

Himmelske Magter, bringer ham igjen til sig selv!

Hamlet.

Jeg har ogsaa hørt ret meget tale om Eders Eminen. Gud har givet Jer eet Ansigt, og I gjøre Jer selv et andet. I trippe, I hoppe, I læspe; give Guds Skabninger Dgenavne, og anstille Jer uvidende af Letfærdighed. Pah! Jeg vil ikke vide mere deraf;

det har gjort mig vanvittig. Jeg siger, vi vil ingen flere Egteskaber taale. De, som ere allerede gifte, skal leve allesammen — een undtagen; de øvrige skulle blive som de ere. I et Nonnekloster! Gaae!

(Hamlet gaaer.)

Ophelia.

O hvilken ædel Aand er nedbrudt her!
 Hofmandens Dje og den Lærdes Tunge,
 og Heltens Sværd!
 det fagre Riges Rosenknop og Haab;
 Artighedens Speil, de fine Sæders Mønster,
 af hver Beskuer den Beskuede!
 Alt — Alt er ødelagt! Og jeg af Piger
 den meest nedtrykte og ullykkelige,
 som suede hans Eders søde Sonning,
 seer nu hiin ædle, mægtige Fornuft
 forstemt, liig brustne Sølvklokkers Toner,
 hiint stolte Billede, hiin Ungdoms Blomster
 af Sværmeri henvisnet. Vee mig! Vee!
 som saae, hvad jeg har seet, og seer, hvad jeg maa see!

Kongen og Polonius komme tilbage.

Kongen.

Elfskov! — Nei, didhen præger ei hans Tanke;
 ei heller var hans Ord, endstjondt lidt vilde,
 just Galsskab. — Der er noget i hans Sjæl,
 hans Tungsind ruger over, og jeg frygter,
 at farlig vil dets Frugt og Ildbrud worde.
 For slikt at hindre har jeg i al Hast
 besluttet: han skal fare strax til England,
 at kræve vor tilbageholdte Skat.
 Maaskee tør Havet, og de fjerne Lande
 med nye og rige Optrin vel oprykke
 det, som har slaaet Rod udi hans Hjerte,

hvorover idelig hans Hjerne grubler,
og saa omskaber ham. Hvad troer I derom?

Polonius.

Maaskee det lykkes. Men jeg troer endnu,
at Kilden til hans Kummer udsprang fra
foragtet Elskov. — Nu, Ophelia,
I har ei nødig at fortælle os,
hvad Prindsen sagde; vi har hørt hvert Ord. —
Gjør, som det tykkes Eders Naade bedst;
men, synes Ier, saa, efter Skuespillet,
lad Dronningen, hans Moder, ene med ham,
formaae ham til sin Tungsinds Grund at nævne.
Men hun maa tage Bladet reent fra Munden,
og jeg vil tage Plads, hvis I tillader,
saaledes at jeg hvert et Ord kan høre.
Udforsker hun ham ei, saa send ham did;
eller indslut ham, hvor det Eders Wiisdom
bedst tykkes.

Kongen.

Nu velan! det skee da saa.
Banvid hos Store bør ei ubevogtet gaae.

(de gaae.)

Anden Scene.

(Sal i Kongeborgen.)

Hamlet træder ind med nogle Skuespillere.

Hamlet.

Jeg beder, at I lade Talen glide let fra Tungen,
saaledes som jeg foresagde Ider den; thi dersom I
tage Munden saa fuld, som mange af vore Skuespil-
lere gjøre, saa saae jeg ligesaa gjerne, at Taarnvægte-
ren udraabte mine Vers. Sauger heller ei Lusten alt
for meget med Ieres Haand; saaledes, men behand-
ler alting med Sindighed. Thi i selve Malstrøm-

men, Stormen, og (saa at sige) Hvirvelvinden af Eder's Lidenſkab, maae J ſøge og finde et viſt Maa-
dehold og Rolighed, ſom giver den Vnde. O, det
ſkærer mig ind i Hjertet, naar jeg hører en bredſkul-
dret Parykbloſ af en Karl rive en Lidenſkab i Stum-
per, — ja i Pjalter, for at gjennembrøle Tromme-
binden i lave Parterriſters Dren, ſom for ſtorſte De-
len ei kunne nyde andet, end ſandſebløſe Balletter og
Spectakkel-Stykker. Jeg kunde lade ſaadan en Knægt
ſtryge til Ragen, for hans Skraalen og Tuden. Det
er overdreven Overdrivelse. Jeg beder Jer, afſkyer
dette.

Førſte Skueſpiller.

Det indeſtaaer jeg Eder's Høiſed for.

Hamlet.

Værer ei heller alt for ſpage; men lad Eder's egen
Forſtand være Eder's Læremæſter. Retter Gebærden
eſter Ordet; Ordet eſter Gebærden, og vaager uoie
over, at J ei overſkride den beſkedne Natur; thi al
ſaadan Overdrivelse er mod Skueſpilkunſtens Henſigt,
hviſ Diemed, baade i dens Begyndelſe og nu, var
og er, ſaa at ſige: at holde Speilet op for Naturens
Anſigt, at viſe Dyden dens eget Maſyn, Skjændſel
dens eget Billede, og ſelve Tidſalderen og Tidens Le-
geme dens Form og Aftryk. — Nu kan dette over-
drevne eller dette ſøvnige Spil vel bringe den Ukyn-
dige til at lee; men det kan ei andet, end faae den
Kyndige til at harme ſig, og een ſlig Mand's Dom
ſkal i Eder's Tanker gjælde meer, end en propfuld
Skuepladſes af hine. O, der ere Skueſpillere, ſom
jeg har ſeet ſpille, og hørt andre roſe, og det høiligt
— for ei at ſige nederdrægtig — ſom hverken talte
ſom Chriſtne, gif ſom Chriſtne, Hedninger eller Men-
neſker, og ſom ſaaledes puſtede ſig op og gjøvede, at

det faldt mig ind, at nogle af Naturens Bonhæser maatte have gjort dem, og skildt sig fuseragtig ved dem, saa affkyelig efterlignede de Menneskeligheden.

Første Skuespiller.

Jeg haaber, at vi har affkaffet dette saa temmelig hos os.

Hamlet.

O, affkaf det ganske og aldeles. Og lad dem, som spille Eders Pudsemagere, ikke sige mere, end der staaer skrevet for dem. Thi der ere Folk iblandt dem, som pleie selv at lee, for at faae en Flok dumme Tilskuere til at lee med, endskjøndt imidlertid et nødvendig Punkt af Stykket kræver vores Opmærksomhed. Det er slyngelagtigt, og viser en høist erbarmelig Glimreshge i den Nar, som bruger det. — Gaaer, gjører Jer rede.

(Skuespillerne gaae.)

Polonius, Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Nu, min ædle Herre! lystet det Kongen at høre dette Stykke Arbeid?

Polonius.

Ja, og Dronningen med, og det paa Diebliffet.

Hamlet.

Beed Skuespillerne skynde sig!

(Polonius gaaer.)

Vil I to hjælpe til at skynde paa dem?

Rosenkrantz og Guildenstern.

Ja, ædle Herre!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Hamlet.

Heida, Horatio!

Horatio træder ind.

Horatio.

Her, elskte Prinds! til Eders Tjeneste.

Hamlet.

Du est den braveste af alle Mænd,
min Dmngang parred' med mig, min Horatio!

Horatio.

O, elskte Prinds! —

Hamlet.

Nei, troe ei at jeg smigrer,
thi hvad Befordring kan jeg vente af Dig,
hvis hele Rigdom er Dit muntre Hoved,
til at bespise og at klæde Dig.

Hvi skulde man vel smigre Armod? — Nei,
lad sledske Tunger slikke Dumheds Pragt,
og bøie villig det ydmyge Knæled,
hvor Fordeel følger Kryberi! — O hør mig!
Fra den Tid, da min dyrefjøbte Sjæl
fik Valgret, og formaaede mellem Mænd
at skjelne, kaared' den Dig for sig selv;
thi Du varst, mens Du alting leed, som een,
der lider ingenting; en Mand, som tog
mod Lyffens Stod og Gaver lige glad;
og salig den! hvis Blod og Overlæg
er saa vel blandet, at han tjener ei
Fortuna som en Fløite, til at spille
hvad Melodi hun lyster. Giv mig den Mand,
som ei er Lidenfhabens Træl; og jeg
vil bære ham udi mit Hjertekammer,
ja i mit Hjertes Hjerte, hvor jeg bær' Dig! —
Men nok! For meget herom! — Kongen seer
et Skuespil i Aften; eet Sted deri
stor Liighed har med hiin Dmstændighed,
jeg har fortalt Dig ved min Faders Død.

Jeg beder, naar Du seer hiin Scene gaae,
 da agt paa Kongen med Din hele Sjæls
 anspændte Kraft. Ifald hans skjulte Brøde
 ei kryber frem af Gulen ved een Tale,
 er det en Helvedaand, som vi har seet,
 og min Indbildningskraft er da saa ureen,
 som Smeddegudens Ambolt. — Agt vel paa ham!
 Jeg nagler mine Dine til hans Ansigt!
 herpaa vil vi forene vore Tanker,
 og domme om hans Udfærd.

Horatio.

Vel, min Prinds!

Saa fremt han stjæler under Skuespillet,
 og røbes ei, vil jeg betale Skaden.

Hamlet.

Der komme de alt hid til Skuespillet!
 Nu maa jeg være ørfesløs! — Paa Plads!

Den danske Marsch. Klang af Trompeter.

Kongen, Dronningen, Polonius, Ophelia,
 Rosenkrantz, Guildenstern og Andre
 træde ind.

Kongen.

Hvorledes lever vor Frænde Hamlet?

Hamlet.

Herligt, paa min Øre! af Cameleonsretten; jeg
 spiser Lust; jeg stoppes med Øster. I kan ikke mæd-
 ske Kapuner saaledes.

Kongen.

Jeg har intet at skaffe med dette Svar. Disse Ord
 ere ei mine.

Hamlet.

Nei, og nu heller ikke mine. — Edle Herre! (til Po-
 lonius) I spillede jo eengang paa Højskolen, siger I?

Polonius.

Det gjorde jeg, Ederes Naade, og blev holdt for en god Skuespiller.

Hamlet.

Nu, hvad spillede I da?

Polonius.

Jeg spillede Julius Cæsar; jeg blev dræbt paa Capitolium; Brutus dræbte mig.

Hamlet.

Det var brutalt af ham at dræbe saadan en kapitalst Kalb der. — Er Skuespillerne rede?

Rosenkrantz.

Ja, min Prinds; de vente paa Jeres Bink.

Dronningen.

Kom hid, min elskte Hamlet, sid hos mig.

Hamlet.

Nei, min gode Moder! Her er Metal, som trækker stærkere.

Polonius.

(til Kongen.)

Aha; mærker I det?

Hamlet.

Froken! maa jeg ligge i Ederes Skjød?

(han lægger sig ved Ophelias Fodder.)

Ophelia.

Nei, ædle Herre!

Hamlet.

Jeg mener mit Hoved paa Jeres Skjød?

Ophelia.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Tænkte I jeg meente noget derunder?

Ophelia.

Jeg tænkte Ingenting, min Prinds!

Hamlet.

Det er en skøn Tanke at ligge i Tomfrustjed!

Ophelia.

Hvad, ædle Herre?

Hamlet.

Ingenting.

Ophelia.

J er lystig, min Prinds!

Hamlet.

O, Jeres eneste Budsenmager! Hvad skulde man vel tage sig for andet end at være lystig; thi seer J, hvor gladelig min Moder seer ud; og det er endnu ikke to Timer siden min Fader døde.

Ophelia.

Jo, det er to Gange to Maaneder siden, ædle Herre!

Hamlet.

Saa længe? Nu, saa lad Lucifer bære Sort; thi jeg vil have mig en Zobelskappe. — O Gud i Himlen! Død for to Maaneder siden og ikke glemt endnu? Paa denne Maade kan man have Haab om, at en stor Mands Grindring kan overleve ham et halvt Aar. Men, ved den hellige Tomfru! saa maa han have bygget Kirker; ellers maa han finde sig i, at man tænker ligesaa lidt paa ham, som paa den stakkels Hoppe, hvis Gravskrift lyder saadan:

„Thi af! thi af!

„den stakkels Hoppe er forglemt.“

Klang af Trompeter. Derpaa Pantomine.

En Konge og en Dronning træde ind, meget kjærligt. Dronningen omfavner ham og han hende. Hun knæler, og hendes Spil udtrykker høitidelig Forsikring.

Han løfter hende op og bøier sit Hoved ned paa hendes Barm; lægger sig derpaa ned paa en Blomsterhøi, Da hun seer at han er falden i Søvn, forlader hun ham. Strax kommer en Karl ind, tager hans Krone af, kysser den, gyder Forgift i Kongens Dre, og gaaer ud. Dronningen kommer igjen, finder Kongen død, og udtrykker heftig Sorg ved sine Gebærder. Giftblanderer kommer tilbage med to, tre stumme Personer, og synes at sørge med hende. Liget bæres bort. Giftblanderer søger ved Foræringer at vinde Dronningens Gunst. Hun synes at vise Afsky og Uvillighed en Tidlang, men endelig tager hun mod hans Kjærlighed.
(de gaae.)

Ophelia.

Hvad betyder dette, min Prinds?

Hamlet.

For Pokker! det er Ugudelighed i Mørket; det betyder Ulykke.

Ophelia.

Maaſkee denne Pantomime udtrykker Stykkets Indhold?

Prologus træder frem.

Hamlet.

Det vil vi faae at høre af denne Karl; Skuespillerne kan ikke tie; de skal ud med Alting.

Ophelia.

Vil han sige os, hvad dette Minespil betydede?

Hamlet.

Ja, og ethvert Minespil, som J vil spille med ham. Skammer J Jer ikke for at gjøre Miner til ham, han vil ikke skamme sig for at sige Jer, hvad de betyde.

Ophelia.

J er uartig; J er uartig! Jeg vil give Agt paa Stykket.

Prologus.

For os og for vort Sørgeespil
vi Eders Gunst udbede vil;
med Mildhed hører og seer til!

Hamlet.

Er dette en Prolog, eller et Tankeprog i en Ring?

Ophelia.

Den er fort, min Prinds!

Hamlet.

Som Qvindeelskov.

En Konge og Dronning træde frem.

Kongen i Skuespillet.

Alt tredive Gange Phæbi Jldvogn før
omkring det gyldne Hav og grønne Jord;
tolv Gange tredive Maaner nye opstode,
og straaled' borget Glands omkring vor Klode,
fra første Dag vort hulde Elskovsbaand
forened' Sjæl med Sjæl og Haand med Haand.

Dronningen i Skuespillet.

Saa tidt gid Sol og Maane end omvende,
og see vor Sjæl af samme Flamme brænde!
Men vee mig! Vee! i sidst henvundne Aar
en grusom Sygdom Eders Kraft nedslaaer!
Det ængster mig. Dog lad end Angst mig plage;
J, min Gemal! maa derfor ei forsage;
thi Qvindens Frygt er Qvindens Elskov liig,
stærkt elsker hun, og stærkt hun ængster sig.
Hun frygter saare, eller Frygt ei kjender;
hun elsker ikke, eller og hun brænder.
Min Elskov har jeg viist i Daad og Ord,
og som min Elskov saa min Frygt er stor.
Er Elskov stor, ved mindste Tvivl vi grue,
og mægtig Frygt forraader mægtig Lue.

Kongen i Skuespillet.

Snart, Elskte! snart min sidste Time slaaer;
 mit Syn formørkes; Sands og Liv forgaaer;
 Du i den skønne Verden staaer tilbage,
 lyksalig, hædret; muligt vil en Mage,
 saa huld som jeg —

Dronningen i Skuespillet.

O tie, min Elskte! tie;
 Slig Elskov er et leedt Forræderi;
 den anden Egtemands jeg aldrig vorder,
 hvis anden ægted', var sin Førstes Morder!

Hamlet.

Det er Malurt.

Dronningen i Skuespillet.

Hvo anden Gang betræder denne Vej,
 den leder lav Bevæggrund, Elskov ei.
 Jeg anden Gang min første Mage døder,
 naar jeg for Altret med den Anden møder.

Kongen i Skuespillet.

Fra Hjertet — troer jeg — strømme Eders Ord;
 men tidt vi bryde, hvad vi nylig svor'.
 Forsættet vor Grindrings Træl kun bliver,
 dets Fødsel, Kraft, ei Barighed, det giver.
 Det ligner Frugt, som umod'n sidder fast,
 men, naar den modnes, falder af i Hast.
 Det er nødvendigt, at vi maae forjætte
 os at betale, hvad vi os forjætte.
 Hvert Forsæt, som i Lidenstid er fød,
 døer bort, saasnart hiin Lidenstid er død.
 Hver Sorg og Fryd, som høit i Blus vi skue,
 udslukker sin Beslutning med sin Luc.
 Hvor Fryd meest jubler, Sorg har hvassfest Braad,
 Smaating gjør Graad til Smil og Smil til Graad.
 Alt vexler her, og Under mig ei tykkes,

om Elskovs Sol gaaer netop som vor Lykkes.
 Om Lykken leder Kjærlighed, er end
 uvist; maaskee den er dens Følgesvend.
 Naar stor Mand falder, Benner's Hær forsvinde,
 naar Fattig stiger, gjør han Ben af Fjende.
 Saavidt i Lykkens Fodspor Elskov gaaer;
 thi hvo ei Ben behøver, Benner faaer.
 Og hvo i Nød sin falske Ben vil friste,
 faaer ham strax med paa sine Fjenders Liste. —
 Men for at ende, hvor jeg har begyndt,
 Krig Skjæbnen har vor Billie forkyndt;
 hver Plan, vi bygge op, den snart nedbryder;
 vor Tanke os, dens Udfald den adlyder;
 saa tænk da kun, Dig ei at gifte meer;
 men doe Din Tanke, naar min Grav Du seer!

Dronningen i Skuespillet.

Bestraal mig ei, o Sol! Jord, nægt mig Føde!
 ei Sovn, ei Fryd min Nat og Dag forsøde!
 Bend til Fortvivlelse mit Haab og Tro,
 I Fængsler's Mørke lad mig eensom boe!
 Al Modgang, som kan slukke Glædens Flamme,
 gid mig i mine bedste Glæder ramme;
 her, hisset evig Marter mig paasor,
 hvis meer jeg gifter mig, saafremt I døer!

Hamlet
(til Ophelia).

Mon hun nu skulde bryde det, —

Kongen i Skuespillet.

Hoi var Din Ged! — Nu, Elskte, gaae tilside;
 tungt er mit Die; lad en Stund bortglide
 i qvægsom Blund.

(han sover ind.)

Dronningen i Skuespillet.

Sov sødt! vaagn frisk og glad,

og aldrig stille Tvist os Tvende ad!

(hun gaaer.)

Hamlet.

Hvorledes lider Ederes Naade dette Skuespil?

Dronningen.

Mig tykkes denne Dame lover for meget.

Hamlet.

O, hun vil holde Ord!

Kongen.

Har I hørt Indholdet? Er der intet, som kan støde?

Hamlet.

Nei — Nei, de spørge kun; forgive kun for Spøg.
Der er ikke det allerringeste, som kan støde.

Kongen.

Hvad hedder Stykket?

Hamlet.

Musfældten. Og hvorfor? det er lignelsesviis. Stykket er en Forestilling af et Mord, der er begaaet i Wien. Gonzago er Hertugens Navn; Baptista hans Gemalindes. Nu skal I strax faae at see. Det er et nederdrægtigt Stykke Arbeid. Men hvad siger det? Jeres Majestæt og os, som har en god Samvittighed, os rører det ikke. Lad den pibe, som Stenen rammer! God Samvittighed er en stærk Muur.

Lucianus træder frem.

Hamlet.

Det er en vis Lucianus, Kongens Brodersøn. —

Ophelia.

I er ligesaa god som et Chorus, naadige Herre!

Hamlet.

O, jeg kunde være Tolk mellem Jer og Jeres Elskov, naar jeg kunde see Dufferne dandsende bag Forhængen.

Ophelia.

J er spids, min Prinds, J er spids!

Hamlet.

Det vilde koste Jer mangt et Suk, inden J fik det Spidse slovet.

Ophelia.

Det Sidste værre end det Første!

Hamlet.

Saaledes vælger J Jeres Mænd! — Naa, begynd, Morder! — Lad Dine sataniske Grimasser fare og begynd. Trist op!

„Natravnen farer ud, og skriger høit om Hevn!“

Lucianus.

Sort Plan, snild Haand, haard Gift og gunstig Tid i Forbund gaae; ei Skabning seer min Tid.

Kom fule Gift, af Midnats Ukrudt suet,
af trefold Troldoms Blod igjennemsluet;
kom, vilde Gæst, i Nattens Huler sydet;
herst i det Blod, hvori du nu er gydet!

(Han holder Giften i den Sovendes Dre.)

Hamlet.

Han forgiver ham i hans Hauge, for at tilrane sig hans Krone. Hans Navn er Gonzago; Historien er til, og skreven paa ypperlig Italiensk. J skal strax faae at see, hvorledes Morderen vinder Gonzagos Gemalindes Kjærlighed.

Ophelia.

Kongen staaer op!

Hamlet.

Hvad, Skrækket ved falsk Brandskrig?

Dronningen.

Hvad fattes min Gemal?

Polonius.

Afbryder Skuespillet.

Kongen.

Bringer Lys hid! — Afsted!

Polonius.

Lys! Lys! Lys!

(Alle gaae, undtagen Hamlet og Horatio.)

Hamlet.

„Ha! skrig Du Fugl, som fangen er!

„fri Fugl flyv høit med Sang;

„En græder, mens en Anden leer,

„see, det er Verdens Gang.“ —

Ben! skulde ikke dette og en mægtig Tjerbust (saa-
fremt Resten af min Herlighed gaaer i Løbet) og saa
to Provenceroser paa mine Ruskvartes Sko — her,
Ben! skulde det ikke kunne skaffe mig en Andeel i en
Skuespillertruppe? He?

Horatio.

En halv Lod.

Hamlet.

Nei — Nei — en heel Lod!

„Thi her en herlig Konge var,

„det veedst Du Damon bedst;

„ham Himlentog; den nu vi har,

„er ret — er ret en — Paafugl.“

Horatio.

J kunde have rimet.

Hamlet.

O, kjære Horatio! jeg holder tusinde Pund Guld paa
Alandens Ord. — Mærkede Du? —

Horatio.

Meget godt, min Prinds!

Hamlet.

Saasnart der taltes om Giftblanderiet, —

Horatio.

Jeg lagde meget nye Mærke til ham.

Hamlet.

Ha! ha! — Kom hid med Musik! frem med Floiterne! —

„Thi lider Kongen ei vor Comedie,
„nu vel! — saa lider han den ei maaskee!“

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.
Spil op! Noget Musik!

Guildenstern.

Min bedste Prinds! tillad mig at sige Jer et Ord.

Hamlet.

En heel Historie, Herre!

Guildenstern.

Kongen, min Prinds, —

Hamlet.

Nu, Herre, hvad han?

Guildenstern.

Er i sit Lonkammer og befinder sig ubegribelig slet.

Hamlet.

Af Drik, Herre?

Guildenstern.

Nei, min Prinds! af Galde.

Hamlet.

J vilde vise Jer rigere paa Buisdom, dersom J berettede Lægen dette; thi dersom jeg skulde give ham et Renselsesmiddel, vilde det maaskee endnu mere formere hans Galde.

Guildenstern.

Ædlest Prinds, læg dog et Slags Tomme paa Je-

res Samtale med mig, og svæv ikke saa vild ud fra Materien!

Hamlet.

Jeg er tam, Herre! — Siig frem!

Guildenstern.

Dronningen, Ederes Moder, er i den hjerteligste Bedrøvelse, og sender mig til Jer.

Hamlet.

J er velkommen.

Guildenstern.

Nei, ædlest Herre, denne Compliment er ei af ægte Fødsel. Dersom det maa behage Jer at give mig et sundt Svar, vil jeg rygte Jeres Moders Befaling; hvis ei, vil jeg bede Jer tilgive mig, og forlade Jer, og dermed maa mit Grinde være tilende.

Hamlet.

Herre! jeg kan ikke.

Guildenstern.

Hvilket, min Prinds?

Hamlet.

Give Jer et sundt Svar; min Forstand er syg. Men Herre, saadanne Svar, som jeg kan give, er til Jeres — eller snarere — som J siger, til min Moders Tjeneste. Derfor ingen videre Dmsvøb; men til Sagen: min Moder, siger J —

Rosenkrantz.

Hun lader Jer da sige, at Jeres Udsærd har slaget hende med Forbauselse og Forundring.

Hamlet.

O, forunderlige Søn! som kan saaledes forbause en Moder! — Men er der intet Slæb i Hælene paa denne moderlige Forundring? — Kom frem dermed!

Rosenkrantz.

Hun ønsker, at tale med Jer i sit Kammer, førend hun gaaer til Sengs.

Hamlet.

Vi skal adlyde, var hun end ti Gange vor Moder. — Har I intet videre at afhandle med mig?

Rosenkrantz.

Min Prinds, I elskede mig engang —

Hamlet.

Og gjør saa endnu; det sværger jeg ved denne Thyveklo.

Rosenkrantz.

Bedste, ædlest Herre! Hvad er Aarsagen til Ederes Sindssygdom? — Sandelig, I lukker selv Døren i for Jeres Frihed, dersom I dolger Jeres Sorger for Jeres Ven.

Hamlet.

Herre, jeg mangler Befordring.

Rosenkrantz.

Hvorledes kan det være muligt, da I af Kongens egen Mund har Tilsagn om Thronfølgen i Danmark?

Hamlet.

Ja, Herre! „mens Græsset groer.“ — Ordspøget er lidt muggent.

Skuespillerne træde ind med Fløiter.

O, der har vi Fløiterne. — Lad mig see een. — For at tale under fire Dine med Jer: Hvi giver I Jer af med igjen at faae Binden af mig, ret som om I vilde jage mig i en Snare.

Guldenstern.

O min Prinds, dersom min Hengivenhed er for fri, saa er min Kjærlighed meget for dristig.

Hamlet.

Dette forstaaer jeg ikke saa ganske. Vil I spille paa denne Floite?

Guildenstern.

Jeg kan ikke, min Prinds!

Hamlet.

Hav den Godhed!

Guildenstern.

Troe mig, jeg kan ikke.

Hamlet.

Jeg beder Jer indstændigt.

Guildenstern.

Jeg kjender ikke et eneste Greb, ædle Herre!

Hamlet.

Det er saa let, som at lyve. Styr disse Huller med Jeres Fingre; giv den Aande med Jeres Mund, og den skal lyde i den mest veltalende Musik. Seer I, det er Tonestigen.

Guildenstern.

Men den forstaaer jeg ei at behandle saaledes, at nogen Velklang kommer frem derved. Jeg forstaaer ikke Kunsten.

Hamlet.

Seer I da nu, hvilken elendig Ting I vil gjøre mig til. I vilde spille paa mig; I vilde have Anseelse af at kjende Grebene paa mig; I vilde rive Hjertet ud af min Hemmelighed; I vilde prøve mig ligesaa min dybeste Tone til den høieste i mit Omfang — og der er megen Musik, herlig Velklang i dette lidet Instrument, og dog kan I ei faae det til at tone. Guds Blod! Troer I, at jeg er lettere at spille end en Floite? Kald mig hvilket Instrument I lyster; vel kan I blæse falske Toner i mig, men spille mig kan I ikke.

Polonius træder ind.
Guds Fred, Herre!

Polonius.
Væde Herre, Dronningen onsker at tale med Jer
og det strax.

Hamlet.
Seer I hiin Sky, der har næsten samme Skikkelse,
som en Kameel?

Polonius.
Ja, ved den hellige Jomfru! den ligner sandelig en
Kameel.

Hamlet.
Mig synes den ligner en Bæsel.

Polonius.
Den har en Ryg, som en Bæsel.

Hamlet.
Eller som en Hvalfisk.

Polonius.
Altkurat som en Hvalfisk.

Hamlet.
Nu, saa vil jeg komme til min Moder paa Dieblif-
ket. — De holde mig for Nar, saa min Taalmodig-
hed er bristefærdig. — Jeg vil komme paa Diebliffet.

Polonius.
Jeg vil sige saa.

(Polonius gaaer.)

Hamlet.
Paa Diebliffet er let sagt. — Rader mig ene, mine
Venner!

(Horatio, Rosenkrantz, Guildenstern &c. gaae.)

Nu er den Nattens Stund, da Hexer fogle,
da Grave gabe, og selv Helved' aander
Bæst paa vor Klode. Nu var jeg i Stand til

heedt Blod at drikke, og at gjøre Ting,
 den bittre Dag med Bæven vilde see paa.
 Men stille! — Til min Moder! — O mit Hjerte!
 fornægt ei din Natur; lad Neros Sjæl
 ei træde ind i dette faste Bryst;
 grum lad mig være; ikke unaturlig.
 Jeg Dolke tale vil, men ingen bruge.
 Heri min Sjæl og Tunge hylle maa.
 Hvor haard i Ord endog jeg farer frem,
 o vogt dig, Sjæl! for at besegle dem.

(gaaer.)

Tredie Scene.

Et andet Værelse i Borgen.

Kongen træder ind med Rosenfrank og
Guildenstern.

Kongen.

Jeg troer ham ei; desuden staae vi Fare,
 ved at tillade dette Banvid frit Spil;
 thi gjør Jer rede; Eders Guldmagt vil
 jeg strax udfærdige, og han skal drage
 til England med Jer. Bores høie Post
 tillader ei, saa nær slig Fare er,
 som os hans vilde Griller true med.

Guildenstern.

Vi vil berede os.

Høist andagtsfuld og hellig Trygt det er,
 de mange Legemer trygt at bevare,
 som drage Liv og Kraft af Eders Høihed.

Rosenfrank.

Et enkelt, særskilt Liv paalægger det,
 med hele Sjælens Magt og Krigerrustning,
 at værges sig for Skade. Men langt mere
 hiin Aand, hvis Vel saa Manges Liv bero paa

alene døer ei Konge-Majestæt,
 men, liig en Malstrøm, alt, hvad der er nær,
 den drager med; den er et mægtigt Hjul,
 opreist paa Tinden af det største Bjerg,
 til hvis uhyre Eger tusind Smaating
 er fœiet og gjort fast; naar det nedruller,
 da deler mindste Tilbehør og Anhang
 det svære Fald. — Ei Kongens Suk opstiger
 alene; med ham sukke hele Riger.

Kongen.

Rust Eder, Venner, flux til denne Fart;
 thi vi vil lægge Lænker paa den Fare,
 som nu for fri Haand har.

Rosenkrantz og Guildenstern.
 Vi ville ile.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)
 Polonius træder ind.

Polonius.

Nu gaaer han til sin Moders Sovestue;
 der staaer jeg bag Tapetet, og skal høre
 den hele Sag. Troe mig, han faaer sin Text læst;
 og ret I sagde, viseligt I sagde,
 at det er godt, at fleer' end Moderen,
 som af Naturen er partisk, i Stilhed
 kan høre til. — Farvel, min hulde Konge!
 Jeg kommer til Jer, før I gaaer i Seng,
 og melder hvad jeg veed.

Kongen.

Tak, kjære Herre!

(Polonius gaaer.)

Fæl er min Synd; den raaber op til Himlen;
 den tidligste Forbandelse er paa den —
 et Brodermord! Jeg kan ei bede,
 var end min Altraa mægtig, som min Trang;

min større Brøde qvæler store Tid!
 Og liig en Mand, til to Slags Arbeid sat,
 jeg tænker paa, hvad jeg skal først begynde,
 og glemmer begge. Dog, om denne Mordhaand
 var end eengang saa tyk af Broderblod,
 er der ei Regn nok i de milde Himle,
 til hvid som Snee at toe den? Er ei Naaden
 for Brødens Afsyn huld at gaae inøde?
 og bringer Bønnen ei en tofold Birkning,
 Advarsel til os, førend Faldet skeer,
 og Faldne Naade? Hæv dig da, mit Die!
 Min Synd er skeet! Men o, hvad Form af Bøn
 kan passe til min Tarv? — Forlad min Blodskyld! —
 det tjener ei, da jeg endnu besidder
 de Skatte, for hvis Skyld jeg øved' Mordet;
 min Krone, Herskeshyge og min Dronning.
 Kan den faae Naade, som beholder Ranet?
 I denne Jords urene Strømme kan
 Forbrudsens forgyldte Haand tilside
 Retsfærdigheden skyde; og tidt seer man,
 at Ranet selv afkjøber Lovens Sværd.
 Men hisset oppe er det ei saaledes;
 der er' ei Lovkneb; Sagen ligger der i
 sin nøgne Skikkelse, og selv vi nodes,
 for selve Dinene af vore Synder,
 at give Bidnesbyrd. — Nu da! Hvad skal jeg?
 prøve hvad Anger kan. Hvad kan ei den?
 Og dog, hvad kan den, naar jeg ei kan angre? —
 O Jammerstilstand! O dødsmerke Barm!
 O fangne Sjæl, som flager efter Frihed,
 og hildes meer! Hjælp, Engle! Griber an!
 Medbøi dig, stive Knæ! Staalhaarde Hjerte,
 vær blødt som Sener i nyfødte Barn,
 Alt kan endnu gaae godt.

(viger tilbage og knæler.)

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu gad jeg gjøre det, — nu — mens han beder;
nu vil jeg og; — og saa gaaer han til Himlen.
Og det var Hevn for mig? — Det er at sige:
En Skurk min Fader myrded', derfor sender
jeg, hans eenbaarne Søn, den samme Skurk
til Himlen.

Ha! det er Sold og Løn, ei Hevn. Han tog
min Fader grovt, fra Suus og Duus nys kommen,
og i hans Synders frodige Foraarsblomstren,
og hvordan nu hans Regnskab staaer, veed Gud kun,
men efter vort Begreb og Fattcevne
gaaer det ham ilde; og er jeg da hevnet,
naar jeg afmeier ham med renset Sjæl,
og naar han til sin Hedenfart er skikket?
Nei!

Ind, Sværd! og grib ham i en grusom Stund,
naar han er drucken, sover, eller raser,
eller i Blodskamsglæden paa sit Leie,
i Spil, ved Sværgen, eller ved hver Handling,
som har ei Glimt af Haab om Salighed;
da stod ham ned, saa at hans Hæle fare
mod Himlens Dortrin, og hans Sjæl saa sort,
og saa fordømt maa være, som det Helved',
hvortil den gaaer. — Min Moder venter inde;
det Middel skal ikkun Dit syge Liv udspinde!

(gaaer.)

(Kongen reiser sig og gaaer frem.)

Kongen.

Op flyve mine Ord; min Tanke bliver nede;
Ord uden Tanke naae ei Raadens Sæde!

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Et andet Bærelse.

Dronningen og Polonius træde ind.

Polonius.

Han kommer strax. Tag ham nu brav i Skole.
 Siig, at hans vilde Streger trættet har
 al Overbærelse; at Eders Naade
 har staaet som et Skjerm imellem ham
 og Kongens Brede. — Jeg staaer her i Stilhed.
 Jeg beder; revs ham dygtig.

Dronningen.

Frygt kun ikke;
 det staaer jeg inde for. — Afsted! Han kommer.
 (Polonius skjuler sig.)

Hamlet træder ind.

Hamlet.

Nu, Moder! hvad har I at sige mig?

Dronningen.

Du har fornærmet høit Din Fader, Hamlet!

Hamlet.

Jeg har fornærmet høit min Fader, Moder!

Dronningen.

Kom! Kom! Du svarer med vanartig Tunge.

Hamlet.

Gaae! Gaae! Jeg spørger med en nedrig Tunge.

Dronningen.

Hvordan? Hvad, Hamlet?

Hamlet.

Nu, hvad vil I mig?

Dronningen.

Har I forglemmt mig?

Hamlet.

Nei! ved Christi Kors!

J Dronning er, og Jeres Frændes Hustru,
og — gid det var ei saa! — J er min Moder.

Dronningen.

Godt! Jeg skal skaffe Jer en Mand for Jer,
som jeg nok troer skal tale Jer til Rette!

Hamlet.

Kom, kom og sæt Jer ned, og rør Jer ikke,
J gaaer ei, før et Speil jeg har holdt for Jer,
som Jeres Hjertes Underste skal vise.

Dronningen.

Hvad vil Du? Du vil dog ei myrde mig?
Hjælp! Hjælp!

Polonius.

(indenfor Tapetet.)

Holla! Hjælp! Hjælp!

Hamlet.

Hvad nu? — En Rotte!
(drager Kaarden.)

den dør! — det gjælder en Dukat! — den dør!
(gjør et Stød gennem Tapetet.)

Polonius.

O, jeg er slagen!

(han falder og dør.)

Dronningen.

O Bee! Hvad har Du gjort?

Hamlet.

Jeg veed det ikke;

Er det ei Kongen?

(han løfter Tapetet op, og drager Polonius frem.)

Dronningen.

O, hvilken overilet, blodig Daad!

Hamlet.

En blodig Daad; — næsten saa slem, min Moder,
som myrde Kongen, og hans Broder ægte.

Dronningen.

Som myrde Kongen?

Hamlet.

Ja, det var mit Ord!

(til Polonius) Du arme, ubesindige Gjæk, Farvel!
Jeg tog Dig for Din Herre, tag Dit Lod;
Du seer, for megen Driftighed er Fare. —
Knug ikke Jeres Hænder; sæt Jer ned,
og lad mig derpaa knuge Jeres Hjerte;
thi det jeg skal, hvis det kan gennemtrænges;
hvis djævelsk Bane ei har smeddet om det
et staalhaardt Bolværk mod al Følelse.

Dronningen.

Hvad har jeg gjort, at Du tør lade løs
Din Tunge i saa vilde Ord imod mig?

Hamlet.

Saadan en Handling,
som sætter Plet paa Uskylds skjenne Rodme,
og skjælder Dyden Hyklerske; som river
fra skyldfri Elskovs favre Pande Rosen,
og sætter Bylder der; gjør Ged for Altret
til falske Spillers Sværgen — o slig Daad,
som river Hjertet ud af Løstets Bryst,
og gjør Religionens Salighed
til Ordbram. Himlens Maaen staaer i Blod,
ja, hiin grundfaste, mægtige Befæstning
seer ned med Beemodss-Ansigt, som mod Dommen,
syg, blot ved Tanken om hiin Daad!

Dronningen.

O, Bee mig,
hvad Daad, som i slig Torden mig forkyndes!

Hamlet.

See hid paa dette Billed' og paa hiint,
høist lige Billeder af tvende Brødre.

See, hvilken Høihed sad paa dette Mafyn!

Hyperions Lokker, Tordengudens Bænde,
et Die, Martis liigt, til Bud og Trudsel;

en Stilling, liig hiin Gudernes Herolds,
nys stegen ned paa himmelfyste Bjerger;

ja, sandelig et Billede, et Aftryk,
hvorpaa hver Gud lod til sit Segl at sætte,
for at forsikre Verden om en Mand.

Saadan var Eders Herre! — See nu denne!

Saadan er Eders Herre! — Liig et Brandax
forgifted' han sin Broder! — Har I Dine?

Hvor kunde I gaae fra den skønne Græsgang
paa hiint saa stolte Bjerg, for Jer at vælte
paa denne Mosebund? — Ha! har I Dine?

Kald det ei Elskov; thi i Eders Alder

er Blodets Middagsøl alt kold, og lystrer

Fornustens Herredom, og hvis Fornuft

traad ned fra hiin til denne? Sands I har;

thi I kan fristes. — Men hiin Sands, i Sandhed!

er rørt af Slag; thi Banvid tog ei saa feil,

og Sands var aldrig saadan Træl af Brynden,

at den jo forbeholdt sig nogen Valgret

paa sliig en Korsvei. Hvilken Djævel var det,

som saadan ledede Jer om i Blinde?

Syn uden Følelse, og Følelse

foruden Dine; Dren uden Hænder

og Dine; Lugt, for alle Sandser blottet,

ja kun en syg Ræst af en ægte Sands

saadan i Blinde aldrig kunde samle.

O Skam! hvor er din Rodme? — Vilde Helved!

gjer du i en Matrones Been sliig Opstand,

lad Dyd da være Bør for heden Ungdom,

og smelte i sin egen Jld! Ring ei
med Skjændselskloffen, naar en gloheed Brynde
forlanger Lædskelse, da Frosten selv
brænder af samme Blod, og da Fornuften
er Villiens Kobler.

Dronningen.

O, hold inde, Hamlet!
Du aabner for mit Syn mit Hjertes Dyb,
hvori jeg blodige, sorte Pletter seer,
hvis Farve ei gaaer ud.

Hamlet.

Ei ved at dvæle
i Pestluft, paa ufrugtbar Blodskamsleie,
bundraadent; ved at næbbes og at parres
over den lede Sti —

Dronningen.

O, hold dog inde!
Hvert Ord med Dolke trænger i mit Dre;
tie, elskte Søn!

Hamlet.

En Morder, Skurk, en Træl,
ei værd et Haar af Eders første Herre,
en kronet Harlequin; en Lommethv,
som snapped' Scepteret og Kongemagten;
som stjal det gyldne Diadem af Hylde,
og stak det i sin Lomme.

Dronningen.

Lie!

Anden træder ind.

Hamlet.

En Konge
af Klude og af Bjalter; —

Frels mig! svæv over mig med Eders Vinger,
 I Himlens Skarer! — Hvad vil Eders hulde Billed?

Dronningen.

See mig! han raser.

Hamlet.

Kommer I ei, for
 at kalde Eders dorste Søn til Regnskab,
 som, dybt i Lidelser og Tid nedssunken,
 forsømmer Eders store Bud at rygte?
 O tael!

Anden.

Forgjet det ei! — Jeg kommer nu, kun for
 at skjærpe Dit alt næsten sløve Forsæt.
 Men see! Skræk sidder paa Din Moder. O!
 træd mellem hendes Sjælekamp og hende.
 Inderbildningskraft er mægtigst i den Svage.
 O, tael til hende, Hamlet!

Hamlet.

Hvorledes er det med Jer, ædle Frue?

Dronningen.

Alf, Hamlet, hvordan er det vel med Jer?
 Hvi stirrer I hist paa den tomme Krog?
 og taler med den øde Lust omkring Jer?
 Bild figer Sjælen ud af Eders Dine. —
 Liig sovende Soldater, Stormmarsch vækker,
 saa fare Eders faste Lokker op
 og løste sig, som Gjæring Liig bevæger.
 O, elskte Søn! stænk kølig Taalmod paa
 Din Bildheds Ild og Hede. — Hvorpaa seer I?

Hamlet.

Paa ham! paa ham! Seer I, hvor hvid han stirrer!
 Hans Blik og Sag forenet, naar de raabte
 til Stene, rørte de dem! — See ei paa mig,
 at Eders Beemods=Alsyn ei omvender

min strænge Tid! — Mit Forsæts ægte Farve
vil falme; Graad maaskee for Blod vil rinde.

Dronningen.

Hvem taler J da til?

Hamlet.

Seer J da intet der?

Dronningen.

Slet intet, og dog seer jeg alt herinde.

Hamlet.

Og hørte Jntet?

Dronningen.

Nei, kun Jer og mig.

Hamlet.

Saa see da der! see, hvor det skrider bort,
min Fader, som han gik og stod i Lige;
see, hvor han gaaer, just nu — ud af Portalet!
(Aanden gaaer.)

Dronningen.

Det er ei andet end et Hjernefoster.
J slike Drømmebilleder at skabe
er Sværmeri heel mægtig.

Hamlet.

Sværmeri!

Min Puls slaer i den samme faste Takt
og sunde Klang, som Jeres. — Hvad jeg talte
ei Banvid var. Bring mig paa Prøvestenen,
jeg Ord for Ord gjentage skal i Orden,
som Banvid lystred' ei. — For Herrens Naade, Moder!
læg ei paa Eders Sjæl den Smigersalve,
at Eders Synd ei, men min Banvid taler;
det drager kun en Hinde over Saaret,
mens Giften undergraver alt det Indre,
og æder skjult. — Skrift Eders Synd for Himlen!

Hvad skeet er angre; sky, hvad end skal skee!
 Og vand ei Syndens Ufrugt, at det vorder
 end mere frodigt. — Tilgiv mig min Dyd;
 thi i en feed, trangbrystig Tid, som denne,
 maa Dyden selv af Lasten tigge Naade,
 ja frybe for den, for at vorde tilladt,
 godt at bevise den.

Dronningen.

O, Hamlet, Du mit Hjerte flovet har!

Hamlet.

O kast da bort den flette Deel deraf,
 og lev des renere med den anden Halvdeel. —
 God Nat! — men gaac ei til min Døds Seng;
 paatag en Dyd, ifald I har den ikke.
 Uhyret, Banen, som al Følelse
 opsluger, er i Skikkelse en Dævel,
 men heri er den Engel, at den laaner
 paa samme Naade gode Handlinger
 et Klædebon, som slet kan drages paa.
 Afhold Jer nu i Nat, og det vil laane
 Jer Lethed til Afholdenhed i Morgen,
 og saa fremdeles stedse mere Lethed.
 Thi Banens Magt omstemple kan Naturen,
 og enten hylde Satan, eller drive
 ham mægtig ud. — Endnu engang god Nat,
 og naar I føler Trang til at velsignes,
 saa vil jeg om Velsignelse Jer bede.

(peger paa Polonius.)

Hvad denne Herre angaaer, angrer jeg;
 men det var Himlens Villie, ved ham
 at straffe mig, og ham ved mig, thi jeg
 er sendt med Svøben, som en Bredens Engel.
 Ham vil jeg sørge for, og staae til Regnskab
 for dette Drab. — Endnu engang god Nat;

min Kjærlighed skal af min Grumhed kjendes,
 slemt er begyndt, og værre skal det endes.
 — Men, Frue! end eet Ord!

Dronningen.

Hvad skal jeg gribe til!

Hamlet.

— For Alting, Intet, hvad jeg bød Jer! — Lad den
 marvløse Konge atter til sit Leie
 henlokke Jer; i Kinden kaad Jer knibe,
 og lad ham saa for et Par ækle Kys,
 og spillende med de fordømte Fingre
 paa Jeres Hals, faaer Jer til alt robe:
 Alt jeg i Grunden ei vanvittig er,
 men kun af List. — Bedst, at I alt ham siger;
 thi hvo som blot er Dronning, skjon, from, viis,
 vil for slig Snog, slig Hugorm vel fordølge
 saa dyrebare Ting? — Hvo vil det? — Nei,
 Trods sund Forstand og Tausshed! opluf Kurven
 paa Husets Top; lad Fuglene kun flyve;
 derpaa, liig Alben, der anstille Prover,
 kryb selv i Kurven; styrt, og bræk saa Halsen!

Dronningen.

Troe mig, hvis Ord er' gjort' af Mandedrag,
 og Mandedrag af Liv, har jeg ei Liv til
 at aande, hvad Du har sagt til mig.

Hamlet.

Jeg skal til England. Veed I det?

Dronningen.

O, Vee!

jeg glemte det. — Det er bestemt saaledes.

Hamlet.

Man har forseglet Breve; og de Tvende,
 som ere mine Skolekammerater,

og som jeg troer saa godt, som fangne Snoge,
de bære Dommen. De min Vej skal bane,
og festlig føre mig til Skurkeri.

Lad gaae! thi det er herligt Spøg at lade
Kartoven med dens Sthrer; og det skal
gaae haardt til, hvis jeg graver ei en Alen
dybt under deres Miner, og saa puster
dem op til Maanen. — O, det er Herrefærd,
naar det gaaer List mod List, saadan som her! —
Her er en Byrde til mig; jeg vil bære
den ind i næste Sal; god Nat, min Moder! —
Hvor stille, taus, alvorlig er han blevet,
der stedse som en snaksom Gjæk har levet!
Kom, Herre! lad mig bringe Jer til Hvile!
God Nat, min Moder!

(De gaae ud ad forskellige Sider. Hamlet bærer Po-
lonius ind.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Sal i Kongeborgen.

Kongen, Dronningen, Rosenkrantz og Guil-
denstern træde ind.

Kongen.

I disse tunge Hjertesuk er Indhold;
fortolk os disse dybe Aandedrag;
vi bør forstaae dem; hvor er Eders Søn?

Dronningen.

(til Rosenkrantz og Guildenstern.)

Viig dette Sted for os en liden Stund.

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Alf, min Gemal! hvad har jeg seet i Nat!

Kongen.

Hvad da? Hvordan er Hamlet?

Dronningen.

Rasende,

som Hav og Storm, naar begge stride om,
hvo mægtigst er; da i hans vilde Anfald
han hører noget rasle bag Tapetet,
han trækker flux, og raaber: „Hvad! en Rotte?“
og i sit vilde Raseri han dræber
den gode, skjulte Olding!

Kongen.

Svare Udaad!

Det samme havde truffet os, saafremt
vi havde været der. Hans Frihed truer Hver,
selv Eder, os og alle. Alf! hvorledes
skal vi forsvare denne blodige Handling?
Os vil man lægge den til Last, hvis Forsorg
det først tilkom at aave, lægge Baand paa
og holde den forrykte unge Mand
i Tømme; men vi elsked' ham saa høit,
at vi ei vilde see, hvad bedst os tjente;
men ligned' een, med hæslig Sot befængt,
som for at skjule den, lod den fortære
hans selve Livskraft! — Hvorhen er han gaaet?

Dronningen.

Han bærer Liget, han har dræbt, tilside,
hvorved hans Banvid, liig gediegent Guld
imellem ureent Uerts sig viser puur,
han fælder Taarer over hvad er skeet.

Kongen.

O, Gertrud, følg mig!
 Ei før skal Solen atter gaae i Bjerger,
 før vi vil sende ham om Bord, og Mordet
 maae vi med al vor Majestæt og Snildhed
 paa eensgang baade straffe og undskylde.
 Ha! Guildenstern!

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Gaaer, begge mine Benner!

og tager Folk til Hjælp; i sin Forrykthed
 har Hamlet dræbt Polonius, og baaret
 ham fra sin Moders Kammer. Gaae og søg ham,
 tiltael ham høfligt, og bring Liget til
 Capellet. — Mine Benner, skynder Eder!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Kom, Gertrud, vi vil usfortøvet melde
 de viseste af vore Mænd, saavel
 hvad vi at gjøre agte, som hvad nys
 uheldigviis er skeet; og derved skal
 maaskee Bagvaskelsen, hvis Hvidslen faster
 sin Giftpiil over Verdens Diameter
 saa sikker som Kartoven Maalet rammer,
 forseile vore Navne, og kun træffe
 den uforkrænkelige Lust. Kom med!
 Min Sjæl er Strids og Qvalers Opholdssted!
 (de gaae.)

Anden Scene.

En anden Sal i Kongens Borg.

Hamlet træder ind.

Hamlet.

— Trygt henlagt! —

Rosenkrantz og Flere udenfor.
 Hamlet! Prinds Hamlet!

Hamlet.

Men tys! — hvilken Støi! Hvo kalder paa Hamlet?
— O, her komme de.

Rosenkrantz og Guildenstern træde ind.

Rosenkrantz.

Hvad har I gjort med Liget, ædle Herre?

Hamlet.

Lagt det i Støvet, som det er i Slægt med.

Rosenkrantz.

Siig, hvor det er, at vi kan flytte det
hen i Capellet.

Hamlet.

Nei, troe aldrig det!

Rosenkrantz.

Troe? hvilket?

Hamlet.

Alt jeg kan bevare Eders Hemmelighed, og ei min
egen. Desuden, naar en Svamp spørger — hvad
skal da en Kongesøn vel svare?

Rosenkrantz.

Antager I mig for en Svamp, naadige Herre?

Hamlet.

Ja, Herre! som indsuger Kongens Smile, hans Be-
løbninger, hans Embeder. Men slige Embedsmænd
tjene Kongen bedst i Enden. Liig Alben holder han
dem først i Krogen af sit Svælg; først for at have
dem i Munden, og tilsidst for at opsluge dem. Naar
han behøver det, I har sanket, har han blot nodig
at give Jer et Tryk, og saa, Svamp! — saa er I
tør igjen.

Rosenkrantz.

Jeg forstaaer Jer ei, min Prinds!

Hamlet.

Det glæder mig. En bitter Tale sover i en Daars Dren.

Rosenkrantz.

Min Prinds, I maa sige os hvor Legemet er, og gaae med os til Kongen.

Hamlet.

Legemet er hos Kongen; men Kongen er ei hos Legemet. Kongen er en Ting —

Guildenstern.

En Ting, min Prinds?

Hamlet.

Af ingen Ting. Følg mig til ham. Skjelm og Tyv, hvo kommer sidst.

(de gaae.)

Tredie Scene.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen træder ind med Følge.

Kongen.

Jeg har sendt nogle ud at søge ham og finde Liget. Det er saare farligt, at denne Mand gaaer løs. Dog tør vi ei med Lovens hele Strengthed straffe ham; han elskes af den taabelige Mængde, som ei Forstanden, men blot Diet leder; hvor saa det er, kun Straffesvøben veies, men Brøden ei. At flux han sendes bort, seer ud, som om vi vaersomt Ophold gjøre, for upartisk og koldt at dømme Sagen. Kun en fortvivlet Kuur formaer at læge fortvivlet Sygdom.

Rosenkrantz træder ind.

Nu, hvad er der skeet?

Rosenkrantz.

Vi kan ei faae ud af ham, Ederes Naade!
hvor Liget er lagt hen.

Kongen.

Men hvor er han?

Rosenkrantz.

Her ude, under Vagt, for Ederes Villie
at høre.

Kongen.

Bring ham for os!

Rosenkrantz.

Guildenstern!

før Prindsen ind.

Hamlet og Guildenstern træde ind.

Kongen.

Nu, Hamlet! hvor er Polonius?

Hamlet.

Bed Aftensmaaltidet.

Kongen.

Bed Aftensmaaltidet? Hvor?

Hamlet.

Ei hvor han spiser, men hvor han spises. En vis
Forsamling af politiske Orme er just nu i Færd med
ham. — Paa denne Rigsdag spiller Ormen Keiser.
Vi fede alle øvrige Creature, for at fede os, og vi
fede os selv for Madikker. Den fede Konge, og den
magre Tigger, er kun en forskjellig Anretning; to
Retter, men paa samme Bord; det er Enden paa
Legen.

Kongen.

O Bee! O Bee!

Hamlet.

Et Menneske kan fiske med den Orm, som har ædet

af en Konge, og spise af den Fisk, som har ædet af denne Drm.

Kongen.

Hvad vil Du sige dermed?

Hamlet.

Intet; jeg vil blot vise Jer, hvorledes en Konge kan gjøre en Reise gjennem en Tiggers Tarme.

Kongen.

Hvor er Polonius?

Hamlet.

I Himlen; send een derhen for at see ad. Dersom Eders Bud ei finder ham der, saa søg ham paa det andet Sted selv. Men nu Alvor! dersom I ikke finder ham, inden Maaneden er til Ende, saa vil I have Lugten af ham, naar I gaaer op ad Trappen til Galleriet.

Kongen

(til Rogle af Følget.)

Gaae! søg ham der!

Hamlet.

Han bier til I kommer.

(Rogle af Følget gaae.)

Kongen.

Hamlet, for Din særdeles Sikkerhed, som ømt vi vaage over, maa den Daad, Du øvet har os til stor Hjertesorg, herfra i muligt Hui og Hast Dig sende; thi gjør Dig rede. Skibet ligger flart, en gunstig Medbør blæser, og Dit Følge alt færdigt staaer; hver Mand til England stunder.

Hamlet.

Til England!

Kongen.

Ja, til England.

Hamlet.

Det er godt!

Kongen.

Det er det, hvis Du kjender vores Hensigt.

Hamlet.

Jeg seer en Cherub, som seer den. — Men velan! til England! — Farvel, kjære Moder!

Kongen.

Din hulde Fader, Hamlet!

Hamlet.

Min Moder. Fader og Moder ere Mand og Qvinde; Mand og Qvinde er eet Kjød; og altsaa, min Moder. Velan! til England.

(gaaer.)

Kongen.

Følg ham paa Stand, og løf ham strax ombord. Nøl ei; før Natten skal han være borte. Gaaer; thi hver Ting forseglet er og rede, som ellers rører Sagen. — Elskte! haster!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Og, England! agter Du mit Venskab noget, (som dog min Overmagt Dig vel har lært, da end Din Skramme efter Danske Sværdet er rød og blodig, og Din fri Erbødighed os hylder) da far ei i Langdrag med vort høie Kongebud, vi har forkyndt Dig i Breve, som befale Hamlets Død, og det paa Stand! Opskyld det, England! thi han brænder liig en Tæring i mit Blod, og Du skal læge mig. Før jeg det fuldbragt veed, hvordan det mig end gaaer, faaer jeg ei Fred.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

En Glette i Danmark.

Fortinbras træder ind i Spidsen af sin Hær.

Fortinbras.

Gaae, Høvding! hils den danske Konge fra mig,
 sig ham, at Fortinbras forlanger nu,
 i Kraft udaf hans Løfter, Lov at drage
 igjennem Riget. Samlingspladsen veed J.
 Saa fremt hans Majestæt os Noget vil,
 skal vi udtrykke vor Hengivenhed
 for Kongens Narsyn; lad ham vide dette.

Høvdingen.

Vel, ædle Herre!

Fortinbras.

Rykker langsomt frem.

(Fortinbras og hans Hær gaae ud.)

Hamlet, Rosenkrantz, Guildenstern og
 Flere træde ind.

Hamlet.

Hvis ere disse Tropper, gode Herre?

Høvdingen.

De ere Norrigs.

Hamlet.

Maa jeg spørge Jer:

Hvortil bestemte?

Høvdingen.

Mod en Deel af Polen.

Hamlet.

Hvo fører dem?

Høvdingen.

Den unge Fortinbras,
 vor Konges Brodersøn.

Hamlet.

Gaaer Ederø Tog
mod selve Hjertet af det polske Rige,
eller mod et og andet Sted paa Grændsen?

Høvdingen.

At jeg skal tale Sandhed ligesrem,
gaaer Toget, for et Stykke Jord at vinde,
hvis Navn er al den Herlighed, det eier.
Fem Gange fem Dukater gav jeg ei
for at forpagte det, ei heller vil
det bringe Norrig eller Polen mere,
saafremt det til Erstatning skulde sælges.

Hamlet.

Ei! saa vil Polen ei forsvare det.

Høvdingen.

Jo, det har alt sendt stærk Besætning did.

Hamlet.

To tusind' Sjæle, tyve tusinde
Dukater vil gaae med til denne Strid
om dette Halmstraa. Dette er lang Freds
og Velstands dødende Alpostema,
som dræber indentil, og udenfra
ei viser nogen Grund, hvi Manden døer. —
Jeg takker ydmygst, Herre!

Høvdingen.

Gud være med Jer!

(Høvdingen gaaer.)

Rosenkrantz.

Vil I gaae, min Prinds?

Hamlet.

Jeg kommer strax; gaaer I et Stykke forud!

(Rosenkrantz og Guildenstern gaae.)

Hvor Alting vidner mod mig og ansporer

min dorske Hevn! Hvad er et Menneske,
 om Livets største Gode og Udbytte
 kun Sovn og Vde er? — Et Dyr; ei mere.
 O! han, som gav os dette vide Blik
 i Fortid og i Fremtid, gav os ei
 hiin Kraft og himmelske Fornuft, for ubrugt
 at ruste i os. — Enten det nu er
 en fæist Glemsomhed, hvad heller er det
 qvindagtig Skrupel, ved for smaalig at
 betænke Sagens Udfald — hvilken Tanke,
 naar man den sonderlemmer, altid har
 kun en Deel Biisdom, og tre Dele Feighed —
 saa veed jeg ei, hvorfor endnu jeg lever,
 og siger: „den Ting refter end at gjøre,“
 da Sag jeg har, og Lyst, og Kraft og Midler
 at gjøre det. — Exempler, følelige
 som Jorden, kalde mig: See denne Hær kun,
 see hvilken mægtig Masse, hvilken Skare,
 ført af en fin, spærlemmet Kongesøn,
 hvis Land, af Guders ædle Stolthed opblæst,
 seer haanlig op til det usynlige Udfald,
 og sætter det usikre, dødelige
 paa Spil mod Skjæbne, Fare, Død; og det
 blot for en Eggeskal. Sand stor at være,
 er ei foruden stor Grund at bevæges;
 men om et Straa med Storhed gaar i Strid,
 naar Vren er paa Spil. — Hvi staaer da jeg, som har
 en myrdet Fader og en skjændet Moder,
 Opfordringer til min Fornuft og Blod,
 og vækker dem ei op? Mens til min Skam jeg seer
 Død svæve over thye tusind Mand,
 som, drevne af Uergjærrighedens Griller,
 til deres Grave, som til Senge gaar;
 som krige om en Jordplet, hvorpaa Skaren
 ei Striden føre kan; som ei har Gravsted

og Muld nok til de Slagnes Liig at skjule?
 Fra denne Stund, o Tanke! blodig vær;
 hvis ei, da lad mig ikke tænke meer.

(gaaer.)

Femte Scene.

Helsingør. En Sal i Kongens Borg.
 Dronningen og Horatio træde ind.

Dronningen.

Viis hende bort!

Horatio.

Hun fordrer at indlades.
 Vanvittig er hun; hendes Sindsforsatning
 afpresser Medynk.

Dronningen.

Nu, hvad vil hun da?

Horatio.

Hun taler meget om sin Fader; siger,
 hun hører, der er List i Verden; sukker,
 og slaaer sit Bryst; hun træder harmfuld paa
 hvert Straa, og taler dunkle Ord, som har
 ei Mening. Vel er hendes Tale intet;
 dog vækker let dens Bildhed Slutninger
 hos dem, som høre den; de mærke Ord,
 og efter eget Tykke tolke dem;
 og sandelig, som hun med Vink og Miner
 ledsager dem, kan man snart fristes til
 at tænke — om ei nogen Ting med Visshed —
 saa dog til megen Uraad at berygte.

Dronningen.

Det tjener bedst da, at hun bliver indladt,
 før hun i ildefindede Gemytter
 skal udstrøe farlige Formodninger.
 Før hende ind.

(Horatio gaaer.)

Saadan er Syndens sande Egenkab;
 min syge Sjæl hver Smaating tolke vil,
 som Forqvad til et blodigt Sørgeespil;
 i saa eenfoldig Angst sig Brøden svøber,
 at Frygten for at røbes den just røber.

Horatio kommer tilbage med Ophelia.

Ophelia.

Hvor er da Danmarks fære Majestæt?

Dronningen.

Hvorledes er det, min Ophelia?

Ophelia

(synger.)

„Hvor skal jeg kjende hjertelskte Din
 „fra Ungerøvende flere?
 „En Kornblomstfrands paa Hat og Stav
 „mit Hjertes Ven mon bære.“

Dronningen.

Alf, elskte Pige! hvad vil Du vel sige
 med denne Sang?

Ophelia.

Saa? Nei — giv Agt! giv Agt!

(synger.)

„Skøn Jomfru, Din Ven er i sorten Muld;
 „koldt er hans Hjerteblod;
 „en Tue grøn ved hans Hoved staaer,
 „en Graasteen ved hans Fod.“

Alf ha!

Dronningen.

Men, min Ophelia! —

Ophelia.

Nei, giv Agt!

(synger.)

„Hans Liigdragt var hvid, som Bjergets Snee —

Kongen træder ind.

Dronningen.

Alf, min Gemal, see her!

Ophelia.

„prydet med Blomster saare;
„de sænktes i Graven, vandede
„med mangen kjærlig Taare.“

Kongen.

Hvorledes er det med Jer, kære Jomfru?

Ophelia.

Godt. Gud bevare Jer! Man siger Uglen var en
Bagers Datter. — Gode Gud! vi vide, hvad vi ere,
men vi vide ei, hvad vi kunne blive. — Gud velsigne
Eders Spise!

Kongen.

Det er Græmmelse over hendes Fader.

Ophelia.

Jeg beder Jer, lad os ei tale derom; men naar
man spørger Jer, hvad det betyder, skal I sige
som saa:

„God Morgen! det er Sanct Valentins Dag!
„Staae op! en Jomfrue fiin
„alt uden Eders Bindue staaer,
„vil være Eders Valentin.“

„Han opstod saa, tog Klæder paa,
„fra Døren Skaaden slog;
„da indtraad der en Mo saa skjær;
„men aldrig Mo bortdrog.“

Kongen.

Kære Ophelia!

Ophelia.

Ja sandelig; jeg vil ei bande paa det;
men det skal faae en Ende.

„Ja, ved Sanct Lud, og ved Sanct Knud;
 „fy det er Spot og Skam!
 „Hvis J vil hoppe, vil Ungkarl lokke,
 „saafremt han seer sit Nam.“

„Hun qvad: før Du mig loffed' nu,
 „Du Bryllup mig jo loved'.“

Han svarer:

„Ja ved hiin Stjerne, jeg holdt det gjerne,
 „hvis Du ei i min Arm havde sovet.“

Kongen.

Hvor længe har hun været saa?

Ophelia.

Jeg haaber Alting vil blive godt. Vi maae være taalmødige; men jeg kan ei andet end græde, naar jeg tænker paa, de skulde lægge ham i den kolde Jord. Min Broder skal faae det at vide, og saa takker jeg Jer for Jeres gode Raad. Belan; min Bogn frem! God Nat, ædle Fruer; god Nat, J gode Fruer; god Nat, god Nat!

(gaaer.)

Kongen.

Følg med, og, hør! vaag nøie over hende.

(Horatio gaaer.)

O det er dyb Sorgs Gift; det Hele rinder fra hendes Faders Død; og see nu her, o Gertrud! Gertrud! Sorger komme ei som enkelte Spioner; men i Hære; først hendes Fader dræbt; saa Eders Søn sendt bort, og voldsom Dphavsmænd han selv var til sin Bortgang. Mytteri er udsaaet i Folkets Sind; sort, uveirsvangert er det; og mumler om Polonii Død; og vi har handlet uviist ved at jorde ham i Smug. Ophelia, den Ulykkelige,

skilt fra sig selv, og sine skønne Sandser,
 foruden hvilke vi ei ere andet,
 end Billeder, ja Dyr. Og nu til Slutning,
 som for at krone Alt, er hendes Broder
 i Stilhed draget hjem fra Frankrig.
 Han grubler over dette Underværk,
 indsvøber sig i Skyer, og fattes ei
 paa Dretudere til at anstikke
 hans Dre med forgiftig Tale om
 hans Faders Død, som man, af Trang paa Grunde,
 ei vil undlade at tillægge os
 i Løndom. O, min elskte Gertrud! dette
 liig mange Morderdolke dræber mig
 med tifold Død.

(Der høres Tummel udenfor.)

Dronningen.

O vee! hvad Larm er dette?

En Herre træder ind.

Kongen.

Træd hid!

Hvor er' Drabanterne? De vogte Døren!

Hvad er paafærde?

Herren.

Frels Jer, Herre Konge!

Ei Havet, over sine Bredder svulmet,
 henskylles Sletten med meer Hast og Bold,
 end ung Laertes med en oprørs Skare
 nedstyrter Eders Mænd. Almuen kalder
 ham Herre; og som Verden skulde nu
 begynde først; som Oldtid var forglemt,
 og Skik og Brug ei kjendt, saa for hvert Ord
 at styrke og bekræfte, naar de raabe:
 „kom! vælger! vor Laertes vorde Konge!“

et Bifalds Tordenstrald af Haand og Tunge
til Himlen naaer: Laertes vorde Konge!

Dronningen.

Hvor glade paa det feile Spor de juble!
O det er Bildvei, falske Danske Hunde!

Kongen.

Man sprænger Dørrene.

(Larm udenfor.)

Laertes træder ind bevæbnet, fulgt af Danske.

Laertes.

Hvor er da denne Konge? — Mine Brødre,
J tøve udenfor!

Danske.

Nei! lad os ind.

Laertes.

Jeg beder, lyder mig.

Danske.

Velan! vi lyde!

(de gaae udenfor.)

Laertes.

Tak! — Bogter Døren! — O, Du nedrige Konge,
giv mig min Fader!

Dronningen.

Rolig, min Laertes!

Laertes.

Hver rolig Draabe Blod mig slegfred skjælder,
for Hoer min Faders Egteseng anflager,
og brænder Skjøgemarket her, ja her
paa min tro Moders rene, kydske Bænde.

Kongen.

Laertes, hvad er Grunden, hvi Din Opstand
har slikt et Ræmpeaasyn? — Lad ham tale,

min Gertrud! og frygt ei for vor Person;
 sliG Guddoms Høihed gjærder om en Konge,
 at til sin Hensigt kan Forræderiet
 kun pege, ei udføre den. — Laertes,
 siig, hvi Du er saa optændt? — Elskte Gertrud,
 lad ham kun tale! — Nu, siig frem.

Laertes.

Hvor er

min Fader?

Kongen.

Død.

Dronningen.

Men ei ved Kongens Haand.

Kongen.

O, lad ham spørge!

Laertes.

Hvordan døde han?

Bedrag mig ei; til Helved', Borgerpligt!
 til sortest' Djævel med al Trostabsæd!

Samvittighed og Dyd til dybest' Afgrund;

Fordømmelsen jeg trodser; som jeg staaer nu,

jeg ændser ikke begge Verd'ners Riger;

lad skee, hvad skee vil, naar jeg kun faaer hævnnet
 min Fader fuldelig.

Kongen.

Og hvo skal hjælpe Jer?

Laertes.

Min Villie, og ei den hele Verdens;

og mine Hjælpemidler vil jeg holde

saa godt Huus med, at de skal række langt
 med Lidet.

Kongen.

Min Laertes, naar J ønsker,

at faae om Eders elskte Faders Død

sand Kundskab, vil da Ederes Hevn sin Tørst
i Flæng i Vens og Fjendes Blodstrøm slukke?

Lærtes.

Kun i hans Fjenders.

Kongen.

Vil I kjende dem?

Lærtes.

Saa vidt hans Venner jeg min Favn vil aabne,
og liig den hulde Pelikan, som offerer
sit Liv til sine Unger, vederqvæge
dem med mit Blod.

Kongen.

Nu taler I, som det
den fromme Son, og Riddersmanden anstaaer;
at jeg i Jeres Faders Død er skyldfri,
og at den gaaer mig levende til Hjerte,
skal vise sig saa klart for Ederes Sjæl,
som Dagens Lys for Ederes Diesyn.

Danske

(udenfor.)

Lad hende ind!

Lærtes.

Hvad nu! hvad Larm er dette?

Ophelia træder ind, vildt pyntet med
Straa og Blomster.

O Jld! udtør min Hjerne! skyld salt Graad
udbrænd al Sands og Kraft af mine Dine!
Bed Himlene! Dit Vanvid skal betales
med svar Bægt, til vor tunge Skaal nedsynker.
O Maiens Rose, dyrebare Pige,
Ophelia, hulde, elskeligste Søster! —
O Himle, er den fagre Møes Forstand
saa dødelig da, som en Oldings Liv!

O, ædel er Naturen i sin Elskov,
og hvor den ædel er, der sender den
et Slags heist kostbart Billed' af sig selv
tilbage til det Væsen, som den elsked'.

Ophelia.

— „De bar' ham paa den sorte Baare;

„Ding Dang! Ding Dang!

„I Graven regned' saa mangen Taare“ —
Farvel, min Due!

Laertes.

Var Du ved Sands, og maned' mig til Hevn,
det kunde saadan ei opflamme mig.

Ophelia.

I skal synge: „Nede, dernede, der er han nede.“
O, her er Steile og Hjul paa rette Sted! Det er
den utro Huushofmester, som stjal sin Herres Datter.

Laertes.

Dette Intet er mere end Meget.

Ophelia.

Der er Rosmarin; det er for Tanken. — Jeg beder
Jer, Elskte! tænk derpaa; og her ere Kjærminder; det
er for Grindringen.

Laertes.

Værdom i Banvid; Tanke parret med Grindring.

Ophelia.

Der er Fennikel til Jer, og Alfeleie. Der er Rude
til Jer, og her er Noget til mig. Der er Havetorn,
det er Salighedsblomstret af hans Tornekrone; I
kan bære Jeres Rude med nogen Forskjellighed. Der
er en Tusindfryd. — Jeg vilde give Jer nogle Bio-
ler; men de visnede alle, da min Fader døde. Man
siger han fik en god Ende; —

(synger.)

„Thi Robin den fagre er al min Fryd!“ —

Lærtes.

Sorg, Tanke, Lidelse, ja Helved selv
omskaber hun til Onde og til Skjønhed.

Ophelia

(syrer.)

„Kommer han da ei igjen?

„Kommer han da ei igjen?

„Nei, nei, død han er;

„Læg Dig hos ham her.

„Han kommer ei meer igjen.”

„Hvid som Sneen var hans Skjæg,

„og gult som Hør hans Haar.

„Bort med Sorg og Klagelyd,

„han er nu i Herrens Tryd;

„hans Sjæl i Guds Haand staaer!”

Og der komme alle christne Sjæle. Det høre Gud!
Guds Fred herinde!

(gaaer.)

Lærtes.

Seer I dette? — O min Gud!

Kongen.

Lærtes, jeg maa dele Ederes Smerte,
hvortil jeg Adkomst har. — Gaae, og udvælg
de Biseste af Ederes Benneres Tal;
og de skal domme mellem Jer og mig.
Om middel- eller og umiddelbar
min Haand er skyldig, vil vi til Erstatning
vort Rige, Krone, Liv, alt, hvad vi eie,
Jer give; men hvis ei, saa laaner os
taalmødig Dre, og da skulle vi
i Fællesskab med Ederes Sjæl arbeide,
for den tilbørligen at tilfredsstille.

Laertes.

Vel! lad saa være. — Maaden, han er død paa;
hans simple Jordefærd, som intet Minde,
ei Sværd, og ei Skjoldmærke over Graven,
ei ædel Høitid, festlig Sørgepragt
forherliged' — alt raaber, for at høres,
som var det ned fra Himlene til Jorden,
at jeg mistroisk det i Tvivl bør falde.

Kongen.

Gjør det; hvor Brøden er, den svare Dxe falde!
Jeg beder Jer, gaae med.

(de gaae.)

Sjette Scene.

En anden Sal i Kongeborgen.

Horatio og en Tjener træde ind.

Horatio.

Hvem er det, som vil tale med mig?

Tjeneren.

Somænd;

de sige, at de bringe Breve til Jer.

Horatio.

Saa for dem ind.

(Tjeneren gaaer.)

Jeg ei begribe kan,
fra hvilken Deel af Verden jeg kan faae
en Hilsen, kommer den ei fra Prinds Hamlet.

Nogle Somænd træde ind.

Første Somand.

Gud signe Jer, ædle Herre!

Horatio.

Han signe Dig med!

Første Smand.

Det vil han, gode Herre! hvis ham godt tykkes.
Der er et Brev til Jer, Herre! fra Kongens Sende-
bud, som fører til England, dersom ellers Jeres Navn
er Horatio, som mig, er sagt, det er.

Horatio

(læser.)

„Horatio! naar Du har gennemlæst dette, saa giv
disse Folk Leilighed til at komme for Kongen; de
have Breve til ham. Før end vi endnu havde været
to Dage i Søen, blev der gjort Jagt paa os af en
Fribytter af et saare frigerst Ildseende. Da vi funde,
at vi seilede for langsomt, paatog vi os en nødtrun-
gen Tapperhed, og i Kampens Tummel entrede jeg.
I samme Stund holdt de af fra vort Skib, saa jeg
allene blev deres Fange. De have handlet mod mig,
som naadige Tyve; men de vidste, hvad de gjorde;
jeg skal gjøre dem god Tjeneste. Lad Kongen faae
de Breve, jeg har sendt, og begiv Du Dig hid til
mig med saa megen Hast, som flyede Du for Døden.
Jeg har Ord at hviste Dig i Øret, som ville gjøre
Dig stum; og dog ere de meget for lette for Sagens
Beskaffenhed. Disse gode Folk ville bringe Dig did,
hvor jeg er. Rosenkrantz og Guildenstern styre deres
Rurs til England. Om dem har jeg meget at for-
tælle Dig. Farvel!

Din, som Du veed, trofaste
Hamlet.”

Kom med, jeg vil besørge disse Breve,
og med des større Hast, at I kan føre
mig hen til ham, fra hvem I bragte dem.

(de gaae.)

Syvende Scene.

En anden Sal i Kongeborgen.

Kongen og Laertes træde ind.

Kongen.

Nu veed I alt; besegl da nu min Uskyld,
og lad til Ven mig Eders Hjerte faare,
da I nu seer, og Eders Dre hørte,
at han, som dræbte Eders ædle Fader,
mig efter Livet stod.

Laertes.

Det synes klart.

Men siig, hvi revsed' I ei sli' Misgjerning,
som af Natur saa syndig er og blodig.
og hvortil I saa mægtig blev opfordret
af Eders Høi'hed, Wijsdom, Sikkerhed,
og alting.

Kongen.

O, af tvende store Grunde,
som muligt Jer vil synes saare svage;
mig er' de stærke. Dronningen, hans Moder,
faaer Liv og Fryd alene af hans Blik,
og hvad mig angaaer — enten det nu er
Dyd eller Feil hos mig — hun er saa nøie
forenet med min Sjæl, at ret som Stjernen
kun i sin faste Bane sig bevæger,
saa kan kun jeg ved hende. — Næste Grund,
hvi jeg ei gif til Landets Ret og Love,
er Mængdens store Kjærlighed til ham.
Naar den hans Lyder i sin Yndest dyppe,
det virker Kilden liig, som Træ forstener,
og skaber om til Prydelser hans Lænker;
saa at min Pæl, for sli' en voldsom Vind
for svag forfærdiget, hjem havde vendt
til Buen, og ei rammet, hvor jeg sigted'.

Laertes.

Og saadan har jeg tabt en ædel Fader;
min Søster til Fortvivlelse er dreven;
hun, hvis Værdi — om Priis tør gaae tilbage —
stod paa vor Allders Bjerg, og bød til Kamp
udi Guldkommenhed. — Men Hævnen kommer.

Kongen.

Forstyr ei herfor Eders Søn. Tænk ei,
at vi er' gjort af Stof, saa dorst og dødt
at vi kan lade Faren ruske os
i Skjæget, og ansee det blot for Moerskab.
Om soie Tid skal I faae meer at høre.
Jeg elsked' Eders Fader, og vi elske
os selv; og dette, haaber jeg, vil lære
Jer at formode — Nu? Hvad godt Nytt?

Et Bud træder ind.

Bud.

Breve

fra Hamlet; dette er til Eders Naade,
og det til Dronningen.

Kongen.

Fra Hamlet?

Hvo bragte dem?

Bud.

Man sagde, nogle Somænd.

Jeg har ei seet dem. Claudio gav mig disse,
som han modtog af Dverbringeren.

Kongen.

Laertes, I skal høre dem. — Forlad os.

(Budet gaaer.)

(Læser) „Høie og mægtige Herre! I maa vide, at
jeg er sat nogen i Land paa Eders Ryst. I Mor-
gen skal jeg bede om Forlov at fremstaae for Eders

kongelige Mafyn; da jeg ſkal først udbede mig Ederſ
Tilladelse dertil, og ſaa berette Mafsagen til min ufor-
modentlige og høiſt ſælſomme Tilbagekomſt.

Hamlet."

Hvordan? Er hele Reſten kommen hjem?
Hvad! eller er det blot et Digt og Rænke?

Laertes.

J kjender Haanden?

Kongen.

Det er Hamletſ. Nogen, —
og i et Eſterſkrift han ſiger: ene;
kan J oplyſe dette?

Laertes.

Det er mørkt
for mig, o Konge! Men han komme kun;
mit ſyge Hjertes Jnderſte det varmer,
at jeg ſkal leve og fortælle ham
i Dinene: „det gjorde Du!"

Kongen.

Hviſ ſaa er,
— og hvorfor ſkulde det vel være ſaa?
— hvi ſkulde det vel være anderledes? —
Vil J da lyde mig?

Laertes.

Hviſ J ei raader
til Fred.

Kongen.

Go til Din Fred; hviſ nu han kommer,
og, opbragt over denne Reife, afſlaaer
igjen at prøve den, ſaa vil jeg frifte
ham til et Bærk, ſom nu min Liſt har modnet,
ved hvilket han ei andet kan end falde;
ei Bind af Daddel for hans Dod ſkal aande;

men selv hans Moder Rænken skal friskjende,
og Banheld kalde den.

Lærtes.

Nu raad mig, Herre!
deskjærere, hvis saa det bliver anlagt,
at denne Haand maa vorde Værktøi.

Kongen.

Rigtig! —

Tidt, siden J drog bort, har man berømt Jer,
og det i Hamlets Paahor, for en Kunst,
hvori J siges som en Sol at skinne.
Den hele Sum af Eders Færdigheder
aftvang ham ei saa stor Misundelse,
som denne ene, hvilken jeg dog regner
iblandt de mindste.

Lærtes.

Hvilken Færdighed?

Kongen.

Jkkum et Baand i favren Ungdoms Hat;
men dog nødvendig; thi en Ungling pryder
den lyse, sorgfrie Dragt, han bær', ei mindre,
end Oldingen hans Bobelpelts og Kappe,
som Kraft og høi Alvorlighed betegner. —
For tvende Maaneder var her en Herre
fra Normandii. — Jeg selv har seet og tjent
imod de Franke, og de ride herligt;
men denne Riddersmand fortrylled' alle;
han sad som groet til Saddelen, og tvang
sin Ganger til saa underfulde Konster,
som var hans Legem sammenvoret med
det ædle Dyr. Han var saa herlig Mester,
at min Indbildningskraft knap tænke kan
den Tryllekonst og Færdighed han viste.

Laertes.

Han var Normanner, siger I?

Kongen.

Normanner.

Laertes.

Hamord, saa sandt jeg lever!

Kongen.

Netop han.

Laertes.

Jeg kjender ham; han er blandt sine Landsmænd
en Edelsteen og lysende Karfunkel.

Kongen.

Han talte stærk om Jer,
og gav Jer et saa herligt Vidnesbyrd
for Færdighed i al Slags Forsvarskunst,
især for Klingen, saa han høit udbød:
det sandelig et stolt Syn vilde være,
om Nogen vovede en Dyst med Jer.
Han svor paa, at naar I stod lige for dem,
da tabte deres største Fægtmest're
Kunst, Færdighed og Dø. Dette Skudsmaal
oppustede' sli' Misundelse hos Hamlet,
at han ei ønskede og bad om andet,
end at I snarlig maatte komme hjem,
paa det han kunde maale sig med Eder.
Nu følger deraf —

Laertes.

Hvilket, Ederes Høihed?

Kongen.

Laertes, elskede I Ederes Fader?
Hvad? eller er I kun et Sorgens Billed?
Et Ansigt uden Sjæl?

Laertes.

Hvi spørger Kongen
om dette?

Kongen.

Ei fordi jeg noksom veed,
J elsked' Jeres Fader; men jeg veed og,
at Kjærlighed et Barn af Tiden er,
og af Erfaring har jeg lært, at Tiden
dens Blus og Flamme lemper; thi der er
i Kjærlighedens Flamme et Slags Bæge,
som stræber at fortære den; og intet
beholder stedse lige Kraft; thi Kraft,
naar den til Overmaade voxer, døer
af overvættes Blodriighed. Hvad vi
vil gjøre, skal vi gjøre, mens vi ville;
thi dette ville skifter, ændres, sinkes
saa mange Gange, som der ere Tunger,
Hænder og Hændelser; og dette skulde
er da liigt Odelandens Suk, som vi
gjør Skade ved at lindre. — Men til Roden
af Saaret. Hamlet kommer hjem; hvad vilde
J gjøre, for i Handling meer end Ord
at vise Jer, som Eders Faders Son?

Laertes.

Jeg vilde dræbe ham i Herrens Tempel.

Kongen.

Ja, intet Fristed Mord bør hellige,
og Hevnens Rige grændseløs bør være.
Men, min Laertes, vil J gjøre dette,
da maae J holde Jer paa Jeres Kammer;
naar Hamlet vender hjem, vil vi ham sige,
at J er kommen, og faae Nogle til
at prise Eders Mesterkunst for ham,
og sætte dobbelt Glands paa det Berøm,

Lamord Jer gav; og derpaa bringe Jer
 tilfammen, og paa Eders Klinger vædde.
 Da han er ærlig, ædel, fri for List,
 vil han Rapirerne ei undersøge,
 saa J i Mag — hvis ei, da ved lidt Kneb —
 kan vælge Jer en hvas tilspidset Klinge,
 og med et færdigt Stod gjengjælde ham
 for Eders Fader.

Lærtes.

Jeg vil gjøre det,
 og først indvie mit Sværd til dette Bærk.
 En Torvestriger solgte mig en Salve,
 saa giftig, at naar Blod kun sees efter
 en Kniv, som deri dyppedes, formaaer ei
 forenet Kraft af alle Lægeurter,
 som under Maanen groc, at redde den,
 som fik den mindste Rist deraf, fra Døden.
 Med denne Gift vil jeg min Klinge væde,
 paa det selv mindste Saar hans Død maa worde.

Kongen.

Lad os betænke dette nøiere,
 og see, naar Tid og Leilighed er gunstigst,
 for vores Plan. Saa fremt den skulde feile,
 og, slet udført, vor Hensigt aabenbare,
 det bedre var, den ei i Bærk at sætte;
 derfor bør denne Plan et Baghold have,
 som holde kan, hvis hiin i Proven brister. —
 Tys! lad mig see engang! Vi vil anstille
 et festligt Bæddemaal paa Jeres Hænder. —
 Jeg har det.

Naar Striden gjør Jer tørstige og hede,
 forstærk da Jeres Anfald; naar han da
 forlanger Drikke, vil jeg række ham
 en hensigtsmæssig Kalk, og nipper han

en Draabe blot — hvis Jeres Gift han undgaaer,
skal min staae Prove. — Men hvad Larm er dette?

Dronningen træder ind.
Hvad nu, min elskte Dronning?

Dronningen.
En Sorg ei oppebie kan den anden,
saa snelle komme de. O, min Laertes!
Ophelia er druknet.

Laertes.
Druknet! Hvor?

Dronningen.
Paa Skraaningen af Bækken groer en Vidie,
hvis selvgraa Løv i flaren Strøm sig speiler,
der bandt hun vilde, underlige Krands
af Vidiebladene, Ranunkler, Nelder,
af Tusindstjærn, og af de søde Blomster,
som Bernene vor Herres Tjære kalde.
Mens nu hun flattred' for at hænge op
Markblomsterkroner paa de fjerne Øviste,
brast den misundelige Green, og hun
med hendes vilde Sorgeminder faldt
ned i den grædende Bæk.
Bidt spredtes hendes Klæder, og en Stund
hun svæved' over Vandet, som en Havsruer,
imens hun Stykker sang af gamle Sange,
liig een, der føler ei sit Vanheld, eller
et Bæsen liig, der er beslagtet med
og skabt for dette Element. — Men længe
det vared' ei, før hendes Klæder, tunge
og gjennemdrufne, rev den stakkels Pige
fra hendes skjenne Sang til Død i Dybet.

Laertes.
Al! druknet er hun da!

Dronningen.

Ja, druknet; druknet!

Laertes.

O, min Ophelia, den Strøm Dig skjuler,
skal mine Taarers Strømme ei formere.
Men Hjertet spiller Mandens Mod et Puds!
Naturen fordrer sine Rettigheder,
til Trods for al Undseelse. — Saasnart
min Graad er runden, er jeg atter Mand. —
Farvel, min Konge! I mit Jnderste
en Tale er af Ild, som slog i Flamme,
hvis denne Svaghed ikke slukked' dem.

(gaaer.)

Kongen.

Kom, Gertrud, lad os følge ham paa Stand!
Med Rød og Reppe stille jeg hans Harm.
Nu frygter jeg, den herved atter vækkes;
kom derfor, lad os følge ham.

(de gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

En Kirkegaard.

To Graverkarle træde ind med Spader &c.

Første Graverkarl.

Kan hun blive begravet i christen Jord, som egen-
mægtig gaaer hen og søger Guds Rige?

Anden Graverkarl.

Ja hun kan, siger jeg Dig; fast derfor strax en Grav til hende. Kongens Foged og de tolv Edsborne have holdt en Synsforretning over Liget, og tilkjende hende christen Jord.

Første Graverkarl.

Hvordan kan det være muligt, med mindre hun druknede sig af Nødværge?

Anden Graverkarl.

Ja, saadan er det befundet.

Første Graverkarl.

Det maa være se offendendo; det kan ikke være anderledes. For det er Sagen: Naar jeg drukner mig selv med Villie og Vidende, saa viser det en actus; men en actus har tre Grene, nemlig Begyndelse, Handling og Fuldbringelse; ergo: druknede hun sig med Villie og Vidende.

Anden Graverkarl.

Men hør bare, Kammerad! —

Første Graverkarl.

Lad mig snakke. Her ligger Vandet; godt. Her staaer Mennesket; godt: dersom Mennesket gaaer hen til dette Vand og drukner sig, saa — enten han vil eller ei — saa hedder det: han gaaer. Læg Mærke til dette. Men dersom Vandet kommer til ham og drukner ham, saa drukner han sig ikke; ergo: den, som ei er Skyld i sin Død, forforkter ikke sit Liv.

Anden Graverkarl.

Men siger Loven det?

Første Graverkarl.

Ja vist; det maa Kongens Foged, og de tolv Edsborne forstaae.

Anden Graverkarl.

Vil J vide den rene Sandhed? Dersom hun ikke havde været en adelig Frøken, var hun bleven begravet uden for Kirkegaarden.

Første Graverkarl.

Rigtig; der traf Du det. Og det er en Ynk, at store Folk i denne Verden skal have Lov til at drukne, eller hænge sig, fremfor deres Medchristne. — Hid, min gode Spade! Der er ingen gamle Adelsmænd, undtagen Gravere, Grøstfastere og Gartnere. De vedligeholde Adams Haandværk. —

Anden Graverkarl.

Var han Adelsmand?

Første Graverkarl.

Han var den Første, som bar Baaben.

Anden Graverkarl.

Snak! han havde jo ingen.

Første Graverkarl.

Hvad! Er Du en Hedning? Hvordan forstaaer Du Skriften? Skriften siger: Adam grov; kunde han grave uden de Baaben, Du og jeg bær'? — Jeg vil give Dig et Spørgsmaal endnu; dersom Du ikke besvarer det til Punkt og Prikke, saa skal Du tilstaae, Du er en —

Anden Graverkarl.

Nu da, spørg!

Første Graverkarl.

Hvem er det, som bygger trofastere end Muurmesteren, Skibsbyggeren eller Tømmermannen?

Anden Graverkarl.

Det gjør den, der bygger Galger, for hans Bygning overlever tusinde Indvaanere.

Første Graverkarl.

For Pokker! Jeg kan ret godt lide det Indfald. Din Galge teer sig ret vel, men hvordan teer den sig vel? Den teer sig vel, for dem, som tee sig ilde; nu teer Du Dig ilde, ved at sige, at Galgen er bygget trofastere, end Guds Hus; ergo: kan Galgen tee sig vel for Dig! Færd med det nok engang. Frisk!

Anden Graverkarl.

Hvem der bygger trofastere end en Muurmester, en Skibsbygger eller en Tømmermand?

Første Graverkarl.

Ja, siig mig det, saa maa Du have Helligasten.

Anden Graverkarl.

Hille den! Nu kan jeg sige det.

Første Graverkarl.

Nu frisk da!

Anden Graverkarl.

Skamfærd! Jeg kan ikke sige det.

Hamlet og Horatio træde ind i nogen Afstand.

Første Graverkarl.

Piin ikke Din Hjerne mere med det, for det dorste Usen vil ikke tage stærkere Skridt, fordi Du banker det; og naar man næste Gang gør Jer dette Spørgsmaal, saa svar: en Graver; de Huse, han bygger, vare til Døddedag. Spring hen i Kroen og hent mig en halv Flaske Hjertestyrkning.

(Anden Graverkarl gaaer.)

(Han graver og synger.)

„Mens jeg var ung, hei, hop sasa
„af tusind Løier fuld,
„en Pigelild mig tyktes da
„meer værd end Kongens Guld!“

Hamlet.

Har denne Karl ingen Tølelse af sit 'Arbeid? Han synger, i det han kaster Grave.

Horatio.

Banen har gjort ham det til en let Forretning.

Hamlet.

Du har Ret. Den Haand, der kun arbejder lidet, er meest kilden.

Første Graverkarl.

(synger.)

„Men Alderdom, jeg siger for sand,
„har nu lagt Haand paa mig,
„og ført mig til et fremmed Land,
„saa jeg mig ei er liig.“

(han kaster et Dødninghoved op.)

Hamlet.

Dette Hoved havde engang en Tunge, og kunde synge. Hvor den Knægt slænger det til Jorden, som var det Kindbenet af Cain, den første Morder! Det turde være Hjernesfalten af en Statsmand, som denne Gsel nu kaster Støv i Dinene; een, der vilde besnære Gud selv; ikke sandt?

Horatio.

Det turde vel være, min Prinds!

Hamlet.

Eller af en Hofmand, der kunde sige: „God Morgen, min bedste, ædlest Prinds! hvorledes lever min hulde Prinds?“ Den turde maaskee have tilhørt den og den høie og naadige Herre, der roste den og den høie og naadige Herres Hest, naar han i sit Hjerte tænkte paa at tigge den af ham; turde den ikke?

Horatio.

Jo, min Prinds!

Hamlet.

O ja, ja! — og nu er han formælet med den høimægtige Frue Drm; uden Læber og Mund; faaer Tænderne slagne ud af en Graverkarls Spade; her er en deilig Omvæltning i Tingene, naar vi have Greb paa at see den. — Kostede disse Been saa mange Fødselsmerter, blot for at Drengene nu skulle spille Pind med dem? Det værker i mine ved at tænke paa det.

Første Graverkarl.

(singer.)

„En Kiste og et Hvilested,
„dertil en Jordsærk hvid,
„see det er al den Herlighed,
„Du faaer, naar Du gaaer hid.“

(kaster et Dødninghoved op.)

Hamlet.

Der er et andet. Mon det ikke være Hjernefalken af en Lovkyndig? Hvor ere nu hans spidsfindige Spørgsmaal, hans fine Indvendinger, hans casus, hans tituli, hans Kneb? Hvi taaler han, at denne raa Knægt nu slaaer ham i Hovedet med en smudsig Skuffe, og taler ikke et Ord meer om sine Boldsbøder? Hm! denne Person har maaskee i sin Tid været en stor Jordegodspranger, slaaet om sig med Landbolovene, med sine tinglæste Obligationer, Skjoder, Sikkerhed, dobbelt Sikkerhed, og protocollerede Pantebreve. Hvad hjælpe ham hans Skjoder i det Skjød, han nu ligger i? Kan hans Sikkerhed og dobbelte Sikkerhed ei fikke hans fine Hoved, for her at fyldes med det fine Muld? Ville de, som sagde god for ham, naar han kjøbte store Landstrækninger, nu ikke sige god for ham for meer end et lidet Rum, ikke længere og bredere end et Par af hans Kontrakter?

Knap Skjoderne paa hans Godser kunne rummes i dette Hul; og maa nu Stamherren selv ikke faae mere? He?

Horatio.

Ikke et Haarsbred mere, ædle Herre!

Hamlet.

Gjøres ikke Pergament af Faarestkind?

Horatio.

Jo, min Prinds, og ogsaa af Kalveskind.

Hamlet.

Faar og Kalve er' de, som søge nogen Sikkerhed deri. Jeg vil tale til denne Karl. Heida Du! Hvis er denne Grav?

Første Graverkarl.

Min —

(syrger.)

„— see det er al den Herlighed,
„Du faaer, naar Du gaaer hid.“

Hamlet.

Er den Din, saa lyver Du paa Din egen Grund.

Første Graverkarl.

Det er meer end I gjør, og derfor er den ikke Jeres. Hvad mig angaaer, lyver jeg ikke; den er min —

Hamlet.

Graven er for Døde og ei for Levende, og derfor lyver Du, naar Du siger, den er Din.

Første Graverkarl.

Der er Liv i den Løgn; den vil fra mig tilbage i Jeres Hals.

Hamlet.

For hvilken Mand graver Du denne Grav?

Første Graverkarl.

For ingen Mand.

Hamlet.

For hvilket Fruentimmer da?

Første Graverkarl.

For intet Fruentimmer.

Hamlet.

Hvem skal da begravet i den?

Første Graverkarl.

En, som var et Fruentimmer; men, Gud være hendes Sjæl naadig! nu er hun død.

Hamlet.

Hvilken Haarklover denne Karl er! Vi maae tale som en Bog til ham, hvis vi ei ville blive Offere for hans Ordskloveri. — Ved Gud! Horatio, jeg har i de 3 sidste Aar lagt Mærke til det. Tidsalderen er bleven saa spidsfindig, at Bondens Taa er saa nær ved Hofmandens Hæl, at den træder hans Sko ned. — Hvor længe har Du været Graverkarl?

Første Graverkarl.

Uf alle Dage i Aaret kom jeg til det den Dag, da salig Kong Hamlet overvandt Fortinbras.

Hamlet.

Hvor længe er det siden?

Første Graverkarl.

Veed I ikke det? Det veed jo enhver Tøsse; det var den samme Dag, den unge Hamlet kom til Verden, han som er gal og sendt til England.

Hamlet.

Ei for Pokker! Hvi blev han sendt til England?

Første Graverkarl.

Ei! fordi han var gal; der skal han faae sit Blid igjen, og hvis han ikke gjør det, saa siger det ikke Meget der.

Hamlet.

Hvi saa?

Første Graverkarl.

Det vil ikke falde i Dinene der, for der er' alle Folt ligesaa gale som han.

Hamlet.

Hvordan blev han gal?

Første Graverkarl.

Paa en saare underlig Maade, siges der.

Hamlet:

Hvorledes? underlig?

Første Graverkarl.

Ja vist, han blev gal netop deraf, at han gik fra sin Forstand.

Hamlet.

Paa hvad Grund da?

Første Graverkarl.

Ei! her paa dansk Grund. Jeg har været Graverkarl, Mand og Dreng her i 30 Aar.

Hamlet.

Hvor længe kan et Menneske ligge i Jorden, inden det forraadner?

Første Graverkarl.

Ja, hvis det ikke er raadent, før det døer, som vi nu til Dags har mangfoldige Liig, der dø af den franske Syge, og som neppe kan holde, til de lægges i Kiste, saa kan det vel sagtens ligge en aatte Aars Tid. En Garver kan godt ligge sine ni Aar.

Hamlet.

Hvorfor han meer end andre?

Første Graverkarl.

Jo vist, for hans Hud er saa garvet af hans Haandtering, at det holder Bandet en rum Tid ude, og

Bandet er en haard Gast for Jeres slemme Syges døde Kroppe. Her er et Hoved, som har lagt i Jorden i samfulde 23 Aar.

Hamlet.

Hvis var det?

Første Graverkarl.

Det var en forbandet splittergal Karls. — Hvis mener J det var?

Hamlet.

Ja, det veed jeg ikke.

Første Graverkarl.

Gid han times Alskens Ulykker, for ravgal Skjælm han var! Han hældte engang en Flaske Rhinskviin ned over mit Hoved. Denne Hjerneskal, J her seer for Jeres Dine, var Yorick's Hjerneskal; han, som var Kongens Hofnar.

Hamlet.

(griber Hjerneskalen.)

Denne?

Første Graverkarl.

Just denne.

Hamlet.

Al, min stakkels Yorick! — Jeg kjendte ham, Horatio! — En Karl af uendelig Lystighed og det herligste Lune; han har baaren mig paa sin Ryg over tusinde Gange; og nu hvor græsseligt er nu ei dette for min Indbildningskraft; mit Hjerte vender sig derved. — Her hang hine Læber, som jeg har kyssset, jeg veed ei hvor ofte; hvor er' nu Eders skjelmiske Smile? Jeres henrivende Indfald? Jeres Sange? Jeres Munterheds Lynslag, som altid fulgtes af Tafselets Tordenlatter? Ikke et eneste Smil har Du tilbage, til at gotte Dig over Dit eget Dødninge-Masyn? Ganske, ganske hennuldrede ere Dine Kinder! —

Gaae nu ind i hendes Høiheds Sovestammer og fortæl hende; lad hende sminke sig en Tomme tyk, til dette Udseende skal hun komme! — Gaae hende til at lee af dette! — Hør, Horatio! sig mig een Ting.

Horatio.

Hvad er det, ædle Herre?

Hamlet.

Troer Du, Alexander saae saaledes ud i Jorden?

Horatio.

Just saaledes.

Hamlet.

Og lugtede saaledes? Pah!

(Kaster Hjernekuglen.)

Horatio.

Just saaledes, min Prinds!

Hamlet.

Til hvilken uædel Bestemmelse kunne vi nedsynke, Horatio! Hvi kan ei Indbildningskraften gaae paa Spor efter det ædle Støv af Alexander, indtil den finder det brugt til at stoppe et Spundshul med?

Horatio.

Det var at betragte Sagen alt for smaaligt, at betragte den saaledes.

Hamlet.

Nei sandelig, ikke det ringeste; det er kun at følge ham did med sømmelig Beskedenhed, i det Sandsynligheden gaaer foran. Hør nu! Alexander døde; Alexander blev begravet; Alexander vendte tilbage til Støvet; Støvet er Jord; af Jord gjøre vi Leer; og hvi kunde man ei tilstoppe en Øltønde med det Leer, hvortil han blev forvandlet?

Den høie Cæsar, død, opløst til Muld,
et Hul kan stoppe til for Vinterfuld.

O at det Støv, hvorfor alt Støvet bukked',
 tilsidst en Hyttes Væg maaskee for Regn har
 lukket!

Men tys! Men tys! Tilfide, der er Kongen.

Præster o. s. v. træde ind i Sørgeoptog. Dphelias Liig bæres ind. Vaertes og en Sørgefære følge det. Kongen, Dronningen, og deres Følge o. s. v.

Dronningen, Hoffet; hvem er det de følge?

Dg med saa knap tilmaalte Kirkeskikke?

Det er et Tegn, at Riget, som hidbringes,
 har med fortvivlet Haand selv endt sit Liv.

Det var af Stand. Kom, lad os gaae tilside
et Dieblif, og høre til.

(gaaer tilside med Horatio.)

Laertes.

Hvad flere Kirkefæstte ?

Hamlet.

Det er Laertes, en høist ædel Yngling.
Giv Agt!

Qaertes.

Hvad flere Kirkeskikke?

Forste Præst.

Saa vidt er hendes Jordeførd udstrakt,
som vi har Tuldmagt. Hendes Død var tvivlsom;
og havde mægtig Bud ei Loven bøiet,
hun i vanhellig Jord var bleven nedlagt
til Domsbasunens Skrald. For milde Bønner
var' Skaar og Steen og Gruus paa hende kastet.
Dog her tilstaaes hun nu sin Uskyldskrande,
og den jomfruelige Blomsterstrøning,
samt Klang af Klokker, mens hun bringes til
sit Hjem i viet Muld.

Laertes.

Tør her ei mere skee?

Første Præst.

Ei meer tør skee;

vi maatte Gravene vanhellige,
sang vi et requiem, og sliq Fred for hende,
som for de Salige, der dø i Herren.

Laertes.

Saa lægger hende da i Jordens Skød,
og af det fagre, ubesnitted' Kjød
Violer groe! — Hør mig, Du haarde Præst!
Min Søster skal som Engel staae ved Thronen,
naar Du i Dybet ligger hylende.

Hamlet.

Ha! Hvad! den yndige Ophelia.

Dronningen

(stroer Blomster.)

Sødt til den Sødste! — Farvel! — Jeg haabed'
i Dig at have seet min Hamlets Hustru;
Din Brudeseng at smykke, tænkte jeg;
o, hulde Pige! ei at stroe Din Grav.

Laertes.

O trefold Bee ti Gange trefold falde
paa den Forbandede, hvis Helved=Udaad
berøved' Dig Din ædle Sands! — Hold Jorden
en Stund tilbage, indtil jeg end eengang
i mine Arme har indsluttet hende.

(Springer i Graven.)

Saa; dyng nu paa den Levende og Døde,
til Sletten voxer til et Bjerg, som seer
høit over gamle Pelion og det blaa
Olympus's høit i Himle skjulte Hoved!

Hamlet

(træder frem.)

Hvo er det,
hvis Smerte taler med slikt Eftertryk?
hvis Sorrigs Tale fogler Stjernegangen,
saa, liig forbausede Tilhørerskarer,
de staae i Skyerne? See, her er jeg,
Hamlet af Danmark!

(han springer i Graven.)

Laertes.

Satan slaae Din Sjæl!

(de brydes.)

Hamlet.

Du beder ikke smukt!
Hør! bort med Dine Fingre fra min Strube!
thi skjøndt jeg ei er heed og hastigsindet,
har jeg dog noget Farligt inden i mig;
frøgt det, hvis Du est viis; tag bort Din Haand

Kongen.

Gaae, riv dem fra hinanden!

Dronningen.

Hamlet! Hamlet!

Alle.

I ædle Herrer!

Horatio.

Elfte Prinds, vær rolig!

(Følget stiller dem ad, og de stige op af Graven.)

Hamlet.

Ja, den Sag vil jeg sægte med ham om,
til mine Dienlaage meer ei blinke.

Dronningen.

O, hvilken Sag, min Søn!

Hamlet.

Jeg elskede
Ophelia, hundred' tusinde af Brødre,
om deres Kjærlighed tilsammenlagdes,
udgjorde ei min Sum. Hvad vil Du gøre
for hende?

Kongen.

O, han raser, min Laertes!

Dronningen.

For Herrens Naade, o bær over med ham!

Hamlet.

Guds Bunder! viis mig, hvad Du vilde gøre?
mon græde, stride, faste, sønderrive
Dig selv, uddrikke salten Hav, opsluge
en Krokodil? Jeg vil det. Komst Du hid,
blot for at hyle? for at trodse mig
med dette Spring i hendes Grav? — Kom an!
Lad Dig begrave levende med hende;
det vil jeg med; og snakker Du om Bjerger,
saa dæng Millioner Agre over os,
indtil vor Gravhøi, sviende sin Tøse
i Jonens Brand, gjør Osse til en Borte!
Ja, har Du Lyst at prale, vil jeg broute,
saavel som Du.

Dronningen.

Det er Banvittighed;
dens Gjæring varer kun et Dieblis;
taalmodig derpaa, som den ømme Due,
naar den sit gyldne Ungepar udruger,
han sidder taus med sorgnedbøiet Hoved.

Hamlet.

Hør, Herre! hvi behandler J mig saadan?
Jeg altid elsked' Jer; men ligemeget!

Lad Hercules selv gøre, hvad han kan —
 Flugt flyve vil, og Tist vil gaae i Vand.

(gaaer.)

Kongen.

Jeg beder Dig, følg med ham, min Horatio!

(Horatio gaaer.)

(til Laertes.) Taalmodig! husk vor Tale i Gaar Aftes;
 nu Haand paa Værket! — Elskte Gertrud, sørg for,
 at Nogle vaage over Eder's Son. —

Paa denne Grav skal komme til at ligge
 et levende, et sjældent Monument.

En rolig Time snart os forestaaer;
 vi Taalmod ove bor, indtil den slaaer.

(de gaae.)

Anden Scene.

En Sal i Kongeborgen.

Hamlet og Horatio træde ind.

Hamlet.

Nu nok om dette. — Hør nu her det andet; —
 Erindrer I endnu den hele Sag?

Horatio.

Erindrer den, min Prinds?

Hamlet.

Der stod en Art af Strid her i mit Hjerte,
 som Søvn mig nægted'; værre tyktes mig
 jeg-laae end Oprørsmand i Boerne.

Jeg hovedfulds soer op, og priset være
 min Hovedfuldshed — ja vi maae erkjende,
 vor Ubefindighed tit vel os tjener,
 hvor alle vore dybe Planer blegne,
 og det skal lære Dig, der er en Guddom,
 som lægger sidste Mesterhaand paa al
 Din Tid; tilhug den som Du vil!

Horatio.

Ja, vist nok!

Hamlet.

Op af mit Rum jeg soer,
mit Skjers jeg snored' om min Skipperkjole,
jeg famled' for at finde, fandt min Skat,
fik deres Pakke fat, og gik saa ned
i mit Lukas; hvor jeg saa dristig var,
da Frygten glemte Høflighed, at aabne
den høie Guldmagt; hvor jeg fandt, Horatio!
en Konge=Middingsstreg, en streng Befaling,
(med mange og forskjellige Grunde spækket,
som Danmarks Bel, ja Englands med angik,
samt mine Synder registrerte — oh! —)
at naar den forevistes skulde flux,
paa Diebliffet, uden Tid at spille,
ja ei engang til Boddælørens Slibning
mit Hoved hugges af.

Horatio.

Gud! er det muligt?

Hamlet.

Her Ordren er; læs den, naar Du faaer Tid.
Men vil Du vide, hvad jeg gjorde saa?

Horatio.

Ja, ædle Herre! det er just min Bøn.

Hamlet.

I slikt et Garn af Skurkestreger hildet,
at førend jeg formaaede at gjøre
et Forspil til en Tanke, havde man
begyndt paa Stykket selv, jeg satte mig,
opdigtede' en nye Guldmagt, skrev den smukt;
eengang, liig vore Statsmænd, jeg ansaae
det Skam at skrive smukt, og stræbte saare
at glemme denne Kunst; men Ven! nu tjente

den mig som Livdrabant. Hør, vil Du vide
hvad mit Skrift indeholdt?

Horatio.

Ja, ædle Herre!

Hamlet.

Deri besværges Kongen Englands Fyrste,
saa sandt han er hans troe Skattekonige,
saa sandt som Venstabs mellem dem skal groe
med Palmers Flor; saa sandt som Fred fremdeles
skal bæres trygt sin Afskrifts, og staae som
et Bindetegn imellem dem — og mangt et
saasandt som end af lige vægtigt Indhold, —
da strax, naar han har læst og kjender Ordren,
foruden Afskrifts Undersøgelse,
han lader Overbringerne henrette,
og ei engang tilstaaer dem Tid at skrive.

Horatio.

Hvordan forsegledes det, min Prinds?

Hamlet.

O, ogsaa heri spored' jeg Guds Finger;
thi i min Pung jeg havde det Signet,
som var min Faders, og som var Model
for dette Kongesegl. Nu lagde jeg
mit Brev i Form, som hiint, skrev uden paa,
forsegled' det, og lagde det saa hen.
Man kjendte ei min Skifting; næste Dag
stod vores Esflag, og hvad derpaa fulgte,
det veed Du alt.

Horatio.

Saa altsaa Guildenstern
og Rosenkrantz da nu maae troe derpaa.

Hamlet.

Ja, Ven, de beiled' jo til denne Post.

De røre ikke min Samvittighed;
 de selv fremledte Døden; farligt er det,
 saasnart en lavere Natur gaaer mellem
 to stærke Fjenders Stød og vilde Klinger.

Horatio.

Ha! hvilken Konge er dog denne!

Hamlet.

Troer Du

ei, at det nu er Tid jeg gaaer til Bærket?
 Han, som min Konge slog, min Moder skjænded',
 han, som fremstjød sig mellem min Forhaabning
 og mine Fædres Krone; han, som angled'
 med egne Hænder efter dette Liv,
 og med slikt glimrende Bedrageri;
 er det ei reen Samvittighed af mig,
 at jeg betaler ham med denne Arm?
 og er det ei en Helvedssynd at lade
 slikt Kræft i vor Natur end skade meer?

Horatio.

Det vil kun vare søie Tid, saa veed han
 fra England, hvordan Sagen der er endt.

Hamlet.

Kun søie Tid; min Mellemtiden er;
 og en Mands Liv er som til een at tælle. —
 Men, troe Horatio, jeg er høist bedrøvet,
 at jeg forglemte mig imod Laertes,
 thi i min egen Sag, som i et Speil,
 jeg hans Sags Billed seer. . Jeg vil bestræbe
 mig for hans Gunst at vinde; sandelig
 hans Smertes høie Tone rev mig hen
 i Lidenskabens Himmelflugt.

Horatio.

Tys! Stille!

Hvo kommer der?

Osrick træder ind.

Osrick.

Høist velkommen tilbage til Danmark, Eders Naade!

Hamlet.

Jeg takker ydmygst, Herre! — Kjender Du denne
Mig?

Horatio.

Nei, bedste Herre!

Hamlet.

Dit Lod er des ærefuldere, for det er en Last at
kjende ham. Han har meget og frugtbart Land; lad
et Dyr være Dyrenes Herre, saa vil hans Krybbe
staae ved Kongens Bord. Det er en Allike; men
som jeg siger, han har rige Besiddelser af Skarn.

Osrick.

Naadige Herre! dersom det var Eders Naade belei-
ligt, skulde jeg melde Jer noget fra hans Majestæt.

Hamlet.

Jeg vil anhøre det med al Opmærksomhed, Herre! —
Sæt Eders Hat paa det rette Sted; det er Hovedet.

Osrick.

Jeg takker Eders Naade, det er meget heedt.

Hamlet.

Nei, I maa troe mig, det er meget koldt; Vinden
er nordlig.

Osrick.

I har Ret, naadige Herre! det er temmelig koldt.

Hamlet.

Men dog synes mig, at det er varmt og lummet;
eller ogsaa mit Temperament —

Osrick.

Forsærdelig, naadige Herre! det er forsærdelig varmt

— som om det var — jeg veed ikke hvordan. Hans Majestæt bød mig sige Eders Naade, at han har indgaaet et stort Væddemaal paa Eders Haand. Sagen er denne, naadige Herre —

Hamlet

(nøder ham til at sætte Hatten paa.)

Jeg beder Jer; — husk paa —

Dørick.

Tillad mig, Eders Naade! blot for min Bequemmeligheds Skyld; det forsikkrer jeg. — For kort siden er Laertes kommen her til Hove. Troe mig, han er en fuldkommen Riddermand, fuld af de herligste, udmærkede Egenskaber, høist behagelig i Dmngang, høist ædel i Anstand. Sandelig, at jeg skal tale ret syndigt om ham, han er de fine Sæders Billed og Aarbog; thi J vil finde, at han indeholder enhver Fuldkommenhed, en ædel Ridder vil see for Dine.

Hamlet.

Herre! hans Beskrivelse lider intet Tab i Jeres Mund; skjøndt jeg veed, fuldstændig at registrere hans Dyder, vilde forvirre endog en dyrket Hukommelses Regnekunst, saa snelle og talrige fare de den forbi. Men at jeg skal tale i sanddrue Lovtales Tone, saa anseer jeg ham for en Sjæl af stort Omfang, og hans Indhold for saa dyrebart og sjældent, at, for at bruge et rigtigt Udtryk om ham, kun hans Ligemand er hans Speil; og hver anden, som vil male ham, kun hans Skygge; intet mere.

Dørick.

Eders Naade taler høist træffende om ham.

Hamlet.

Til Sagen! Hvi formørke vi den ædle Herre med en Taage af vores raae Ord og Aande?

Dørick.

Hvad befaler?

Horatio.

Er det Jer ei muligt at forstaae dette Sprog i en Andens Mund? I Sandhed, Herre! I maatte kunne det.

Hamlet.

Til hvad Ende nævner I den ædle Herre for mig?

Dørick

Laertes?

Horatio.

Hans Pung er alt tom. Alle hans gyldne Ord har han givet ud.

Hamlet.

Just ham, Herre!

Dørick.

Jeg veed, I er ei uvidende —

Hamlet.

Jeg onskede I vidste det, Herre; dog, paa min Ære! om I end gjorde det, vilde det ikke meget bevise jeg var det. Nu vel, Herre? —

Dørick.

I er ei uvidende om, hvilken udmærket Guldkommenhed Laertes besidder —

Hamlet.

Det tør jeg ei tilstaae, for at jeg ei skal sammenligne mig med ham; thi at kjende en Mand nøie, er at kjende sig selv.

Dørick.

Jeg mener, min Prinds! i hans Vaaben; men i den Berømmelse, de have lønnet ham med, er han uden Ligemand.

Hamlet.

Hvad er hans Vaaben?

O s r i c k.

Kappir og Daggert.

H a m l e t.

Det er to Baaben. Nu videre!

O s r i c k.

Kongen har paa sin Side væddet om sex moriske Heste, hvorimod han har stillet til Pant, som jeg hører, 6 franske Kaarder og Daggertter, med deres Tilbehør, saasom Belte, Gehæng o. s. v. — Tre af Bæretøiene ere i Sandhed høist behagelige for Inderbildningskraften, høist svarende til Kaardesæsterne, høist fine, og af en høist fri og ædel Opfindelse.

H a m l e t.

Hvad forstaaer J ved Bæretøi?

H o r a t i o.

Jeg vidste nok J kom til at opbygge Jer ved Randglojerne, inden J blev færdig.

O s r i c k.

Bæretøiet, min Prinds, det er Gehængerne.

H a m l e t.

Nu da: sex moriske Heste imod sex franske Kaarder, deres Tilbehør, og treende Bæretøi af en høist fri og ædel Opfindelse; det er et fransk Væddemaal imod et dansk. Hvorfor er det stillet til Pant, som J kalder det?

O s r i c k.

Kongen har væddet, at i et Tusin Stød mellem Eder, min Prinds, og ham, skal han ikke give tre Stød forud for Jer. Han har væddet paa Tolv mod Ni, og det vilde bringes til umiddelbar Afgjørelse, dersom Eders Naade vil værdiges at svare til det.

H a m l e t.

Hvordan da, dersom jeg svarer Nei?

O s r i c k.

Jeg mener, min Prinds, dersom I vil fremstille
Eder's høie Person, for at afgjøre Bæddemaalet.

H a m l e t.

Herre, jeg vil spadserere her i Salen; hvis det behager
hans Majestæt, er det nu den Tid af Dagen, jeg
tager frisk Luft. Lad Rapirerne bringes hid, den
ædle Herre være villig til det, og Kongen sit Forsæt
troe, saa vil jeg vinde for ham, hvis jeg kan; hvis
ikke, vil min hele Gvinst være min Skam, og de
fleste Stød.

O s r i c k.

Skal jeg melde det saaledes?

H a m l e t.

Det maa være Meningen; baldyr det, som Eder's
Natur lyster.

O s r i c k.

Jeg anbefaler mig til Eder's Raades Tjeneste.

(gaaer.)

H a m l e t.

Jeg takker, jeg takker. — Han gjør vel i selv at
anbefale sig; der er ingen anden, som vil tjene ham
heri.

H o r a t i o.

Denne Vibe løber endnu med Eggestallen paa Ho-
vedet.

H a m l e t.

Han gjorde Komplimenter for sin Moders Brystvorte,
for han diede den. Saaledes har han, og mange
flere af samme Yngel, som jeg veed denne Alfskums-
Tidsalder er forgabet i, blot lært Dagens Melodi
uden ad, og faaet Klangen af Selskabstonen; et Slags
Sammensurium, som idelig gjærer og udaander de
allerflaueste og meest gennemtærskede Tanker; men vil

Du prøve dem, saa pust blot til dem, og Boblerne
briste!

En Herre træder ind.

Herren.

Min Prinds, hans Majestæt anbefalede sig til Jer
ved den unge Ørick, som melder ham, at I venter
ham her i Salen. Han sender mig, for at erfare,
om Eders Hu staaer til at fægte med Laertes, eller
om I vil udsætte det til videre?

Hamlet.

Jeg er mit Forsæt troe, og det følger Kongens Billie.
Er det ham beleiligt, saa er jeg rede, nu, eller naar
det skal være, forudsat jeg er saa vel oplagt, som nu.

Herren.

Kongen og Dronningen og alle komme hid.

Hamlet.

De komme i en lykkelig Tid!

Herren.

Dronningen beder Jer vise Laertes venstkabelig Be-
handling, for I begynde at fægte.

Hamlet.

Jeg vil følge hendes gode Rærdom.

(Herren gaar.)

Horatio.

I taber dette Bæddemaal, min Prinds!

Hamlet.

Det troer jeg ikke; siden han drog til Frankrig, har
jeg været i idelig Øvelse. Jeg vinder sikkerlig. Men
Du kan aldrig troe, hvor ilde alting staaer til her
omkring mit Hjerte; men det har intet at betyde.

Horatio.

So, min bedste Herre —

Hamlet.

Det er kun Barnagtighed; men det er saadan en Slags Ahnelse, som vilde maaskee forurolige et Fruentimmer.

Horatio.

Dersom Eders Sind har Ahnelse om noget, saa adlyd det. Jeg vil forebygge at de skal komme hid, og sige, I soles Jer ei oplagt.

Hamlet.

For alting ei! Vi foragte Varsler. Ikke en Spurv falder til Jorden uden den himmelske Faders Villie; dersom det skal være nu, skal det ei komme; dersom det ikke skal komme, skal det være nu; dersom det ikke skal være nu, vil det dog komme; at være rede, det er alt, siden intet Menneske, hvormeget han end forlader, veed hvad det er at forlade betids? Det skee! Kongen, Dronningen, Laertes, Hofmænd, Driick træde ind med Følge, som bære Rapirer o. s. v.

Kongen.

Kom, Hamlet! kom, tag denne Haand af mig!

(han lægger Laertes's Haand i Hamlets.)

Hamlet.

Forlad mig, Herre! Jeg har feilet mod Jer; forlad, saasandt I er en Riddersmand! Hver Mand her veed, og I har vist nok hørt, at jeg er straffet med en svar Forrykthed. Hvad jeg har gjort, som Eders Hjerte, Ore, Brede kunde opirre, det tilstaaer jeg her, var Banvid. Var det da Hamlet, som fornærmed' Jer? Nei, Hamlet ei; hvis Hamlet er berøvet sig selv, og fra sig selv, og han fornærmer Laertes, gjør ei Hamlet det? nei, Hamlet

fragaer det; hvem fornærmer da? — hans Vanvid.
 Hvis saa, er Hamlet blandt dem, som fornærmes.
 Den arme Hamlets Vanvid er hans Fjende.

J dette Selskabs Paahør
 fragaaer jeg, at jeg tænkte ondt imod Jer.
 Undskyld mig da i Eders ædle Tanker,
 som den, der over Huset skød med Pile
 og saarede sin Broder!

Laertes.

Mit Hjerte har J fyldestgjort, som mægtigst
 i denne Sag til Hevn mig skulde drive;
 men hvad min Ære angaaer, træder jeg
 tilbage, og vil ei forlig indgaae,
 for Mænd, navnkundige for Ære og Hæder,
 Fredsvilkaar har bestemt ved deres Udsagn,
 som mig mit Navn bevarer ubesmattet.
 Til den Tid tager jeg mod Eders Benskab
 med Benskab, og vil ikke bryde det.

Hamlet.

Jeg fro modtager det, og freidig med Jer
 jeg sætter denne broderlige Lystkamp.
 Giv Væрге hid! Kom frem!

Laertes.

Kom, een til mig!

Hamlet.

Laertes, jeg skal væрге Jeres Hæder,
 i min Uvidenhed maa Eders Kunst,
 en Stjerne liig i tykkest Nat og Mulm,
 fremstraale dobbelt klar.

Laertes.

J skjemter, Prinds!

Hamlet.

Nei, nei, ved denne Haand!

Kongen.

Ung Drikk, giv dem Bærge! — Elſkte Hamlet,
J veed jo Væddemaalet?

Hamlet.

Jo, min Konge,
for meget paa min ſvage Haand J ſtoled'.

Kongen.

Jeg frygter ei; jeg har jo ſeet Jer begge; —
men ſiden han har taget til i Kunſten,
har vi ſaaledes aſtalt Væddemaalet.

Laertes.

Nei, denne er for tung; giv mig en anden.

Hamlet.

Jeg er tilfreds med denne. Diſſe Klinger
er dog vel lige lange?

Drikk.

Ja, min Prinds!

(de lave ſig til at fægte.)

Kongen.

Sæt Bægerne paa Bordet. — Derſom Hamlet
det første eller andet Stød mon give,
ſaa og hvis han det tredie gjengjælder,
ſkal alle Skandſernes Kartover tordne;
paa Hamlets bedre Mandedrag ſkal Kongen
en Skaal udtomme, og i Bæg'ret kaſte
en Perle, rigere end nogen, fire
ſamfulde Konger bar' i Danmarks Krone.
Giv Drikkebæg're hid; og lad Hærpukken
ſaa til Trompeten ſige, og Trompeten
til ham, ſom uden for Kartoven ſtyrer,
Kartoven ſaa til Himlene, og Himlen
til Jorden: „Kongen drikker nu for Hamlet!“
Velan! Begynd; og, Dommere! giv Afgt!

(de fægte.)

Hamlet.

Kom an!

Laertes.

Velan, Prinds!

Hamlet.

Get!

Laertes.

Nei!

Hamlet.

Fælder Dom!

Dørik.

Et Stød, høist reent!

Laertes.

Nu vel! saa om igjen!

Kongen.

Holdt! giv mig Biin. See, Hamlet, denne Perle
er Din; det er Din Skaal! Ræk ham sit Bæger!
(Trompeterne lyde og Kartover løsnes udenfor.)

Hamlet.

Først vil jeg fægte denne Gang til Ende.

Sæt det tilside lidt. — Kom! — Nok et Stød.

(de fægte.)

Hvad siger I?

Laertes.

Et Stød, et Stød, ja rigtig.

Kongen.

Vor Søn gaaer af med Seiren.

Dronningen.

Han er feed,
og lidt stakaandet. Hamlet, tag mit Klæde,
og tør Din Pande; Hamlet! Dronningen
et Glædesbæger tømmer paa Dit Held!

Hamlet.

Min ædle Frue —

Kongen.

Gertrud! drik det ei!

Dronningen.

Jo, min Gemal! jeg vil; jeg beder, lad mig!

Kongen

(affides.)

Det er Gifthægeret; det er for sildigt.

Hamlet.

Jeg tør endnu ei drikke, Frue; — strax.

Dronningen.

Kom, lad mig tørre Sveden af Dit Ansigt.

Laertes.

Nu vil jeg ramme ham.

Kongen.

Jeg troer det ei.

Laertes.

Og dog, en Stemme i mit Jnderste
er næsten derimod!

Hamlet.

Kom tredie Gang,

Laertes! Hidindtil har J kun leget;
jeg beder, stød med Jeres bedste Kraft.
Jeg frygter, at J har mig kun til Bedste.

Laertes.

Saa? troer J det? — Kom an!

(de fægte.)

Drik.

Jntet paa nogen af Siderne.

Laertes.

Nu vogt Jer!

(Laertes saarer Hamlet; derpaa i Stridens Hede
ombyttes Rapirerne, og Hamlet saarer Laertes.)

Kongen.

Skil dem ad; de er' i Hede.

Hamlet.

Nei, kom igjen!

(Dronningen falder.)

Drick.

Ha! sørg for Dronningen!

Horatio.

De bløde begge. — Prinds! hvorledes er det?

Drick.

Hvorledes er det fat med Jer, Laertes?

Laertes.

Som med den Mand, der grov en Grav til Andre, og selv faldt i den. — Drick, mig skeer Ret; min egen Rænke skiller mig ved Livet.

Hamlet.

Hvad fattes Dronningen?

Kongen.

Hun faldt i Alsmagt,
da hun saac Blod.

Dronningen.

O nei — nei! Driften, Driften —
O Hamlet, elskte Son! — Jeg er forgivet.

(dør.)

Hamlet.

O, Djevlø Ondskab! — Ha! Lad Dørren lukkes!
Forræderi! Opspor det!

(Laertes falder.)

Laertes.

Her er det, Hamlet. — Hamlet, Du est dødsens;
al Verdens Lægekunst kan Dig ei frelse;
en Times Liv Du har ei i Dit Bryst;

Torrædervaabenet er i Din Haand,
tilspidset og forgiftet; Rænken vendte
sig mod mig selv. See mig; jeg ligger her,
jeg skal ei meer opstaae; Gift drak Din Moder!
Jeg kan ei mere; — Kongen — Kongen ene
at dable er —

Hamlet.

Hvad! Klingen med forgiftet! —
Saa, Gift! gjør da Dit Værk!
(stikker Kongen.)

Dørick og Herrerne.

Torræderi! Torræderi!

Kongen.

O, Venner! frelser mig! Jeg er kun saaret.

Hamlet.

Her, Du Blodskjænder! Du mordtørstige,
fordømte Dannerkonge! Drik Dit Bæger! —
Er Perlen her endnu? — Følg med min Moder!
(Kongen dør.)

Laertes.

Ham skeer sin Ret. Han selv har blandet Giften. —
Byt Din Tilgivelse mod min, o Hamlet!
mit og min Faders Blod paa Dig ei komme,
ei heller Dit paa mig!
(Laertes dør.)

Hamlet.

Det fri Dig Gud fra! — Jeg gaaer heden med Dig. —
Jeg dør, Horatio. — Uhykkelige Dronning,
farvell! — J, som ved dette Sørgespil
staae blege, rystende, som er' kun stumme
Personer og Tilhørere ved Sagen;
hvis Tid mig undtes; — men stræng Stevning lyder
fra Dødens ubevægelige Domstol —

O da — da kunde jeg kundgjøre Jer —
Men lad det fare! — See, jeg dør, Horatio,
Du lever; o forklar mig og min Sag
for dem, som gaae i Mørket!

Horatio.

Troe ei dette!

Jeg er en Oldtids Romer, ingen Dansk,
end er her Gift!

Hamlet.

Saa sandt Du est en Mand,
saa rækker Du mig Bægeret! — O slip!
Bed Himlene! Nei, jeg vil have det. —
O Gud, Horatio! hvilket saaret Navn
skal leve efter mig, da Tingene
i Mulin og Mørke saa begravne ligge!
Var Du mig nogensinde i Dit Hjerte,
da fjern Dig end en Stund fra Saligheden,
og aand i denne Jammerdal med Smerte,
for at fortælle min Historie. —

(Krigsmarsch høres langt borte, og Kartover løsnes
uden for.)

Hvorfra hiin Krigslyd?

Drick.

Fortinbras, som kommer
med Seir fra Polen, hilser med slig Torden
de Sendebud fra England, som nu lande.

Hamlet.

O min Horatio, jeg føler Døden;
den stærke Gift hver Gnist af Liv udslukker;
jeg ei oplever dette Bud fra England;
men Balget træffer Fortinbras; det spaaer jeg,
og døende min Stemme lyder for ham.
Kundgjør ham dette; siig ham Skjæbnens Gang —

det mindste med det største, som har virket, —
 Det øvrige er Tausshed.

(han dør.)

Horatio.

Åh, nu brister
 et ædelt Hjerte. — Guld Prinds, god Nat,
 og Engleskarer synge Dig til Hvile! —
 Hvi drager Trommen hid?

(Krigsmarsch udenfor.)

Fortinbras træder ind med de engelske Sendinge
 og Andre.

Fortinbras.

Hvor sees dette Syn?

Horatio.

Hvad vil I see?
 hvis Sørge- og hvis Under-Syn I mener,
 da søg ei meer; her har I fundet dem.

Fortinbras.

Sligt Blodbad skriger Mord! — O stolte Død!
 hvad Høitid holdes i Din evige Celle,
 at Du saa blodig med eet Skud har fældet
 saa mange Tyrster?

Første Sendebud.

Det er Jammerøsyn.

Bort Bud fra England kommer nu for silde;
 dødt er det Dre, som vi skulde melde,
 at troligen hans høie Bud er opfyldt,
 at Rosenkrantz og Guildenstern er' døde;
 Hvo siger os nu Tak?

Horatio.

Hans Læber ei,
 om de end levede og knnde takke;

han aldrig Ordre gav til deres Død.
 Men da I samles her, som Teppeet just
 for dette blodige Sørgespil er faldet,
 I fra den polske Krig, og I fra England,
 saa byd, at disse Legemer fremstilles
 høit paa en Skueborg for Alles Dine,
 og lad mig derfra aabénbare Verden,
 som veed det ei, hvorlunde det gik til.
 Saa skal I høre mig forkynde Eder
 om Blodskam, blodig, unaturlig Daad;
 tilfældig Straf, Manddrab af Hændelse;
 om Mord, saavel ved Sviig, som Vold; og nu
 i Enden her feilslagne Planer, faldne
 paa Dphavsmændens Hoved. Alt det kan jeg
 kundgjøre sanddrue.

F o r t i n b r a s.

Lad os høre da;
 og kald de Edleste dertil. — Hvad mig
 angaaer, modtager jeg med Sorg min Lykke.
 Jeg har en gammel Ret til Danneriget;
 min Fordeel byder mig at fordre det.

H o r a t i o.

Derom at tale har en Røst paalagt mig,
 som vel tør drage Stemmer efter sig.
 Men lad det skee paa Stand, i denne Stund,
 mens Folkets Sind endnu er vildt og oprørt;
 at Rænker og Bildfarelser ei skulle
 aarsage fleer' Ulykker, end de skeete.

F o r t i n b r a s.

Lad fire Hovedsmænd da bære Hamlet
 med festlig Kriegerpragt til Skueborgen;
 thi sandelig, var han paa Thronen kommen,
 høist kongelig og herlig var han vorden.

Foran hans Vandring Krigerens Musik
og Sørgehitidsstik, som over Helte,
i høie Toner tale! —

Frem! Tager disse Liig; thi disse Stæder
sligt Syn ei passer for; det Leiren klæder.
Gaaer, byder Hæren skyde!

(Dødningemarsch. De gaae ud, bærende de døde Lege-
mer, hvorpaa Katoverne løsnes.)

Om

Sørgespillet

Samlet,

Prinds af Danmark.

Det oprindelige Stof til dette Sørgeſpil ligger i 3die Bog af vor ſtore Hiſtorieſkriver Saxo. Dette gav Franſkmanden Belleforeſt Anledning til en tragisk Novelle, ſom blev overſat paa engeliſk, under Navn af the hiſtorie of Hamblett; eſter dette forſærdigede Thomas Kyd et Sørgeſpil, ſom allerede i Aaret 1589 ſpiltes paa den engeliſke Skueplads, og ſom, i Forening med ovennævnte Novelle, uidentivl gav Shafſpear Anledning til ſin Hamlet. — Malone formoder at det er ſkrevet 1596, altsaa i Forfatterens 32te Aar, og i hans herligſte Manddoms-Blomſter *). — Davies troer imidlertid, at det er bragt tidligere paa Skuepladsen; men i en anden Form, da det er bekiendt, at Shafſpear idelig forandrede, iſær i ſine Yndlingsſtykker, og intet har vel været ham kjærere end Hamlet, det dramatiſke Meſterværk, ſom af alle har gjort det ſtørſte Indtryk paa hans Landsmænd, og ſom fra ſin første Foreſtilling til den Dag i Dag har været kronet med ſtørſt Biſald, og ſpillet ofteſt.

Jeg forbigaaer her alt, hvad brittiſke Kunſtdommere have ſagt om denne Tragoedie. Enhver Læſer, ſom upartiſk og uden Fordom træder hen foran dette

*) Capel troer 1605.

Mesterværk, vil gribes og gennemtrænges af dets Guldkommenheder, uden at have Johnson eller Steevens o. s. v. ved Haanden; — og den, som ret vil see Værkets indre Structur, han aabne Helligdommen med den magiske Nøgle, Tydsklands Shakspear har raft ham i sin Wilhelm Meister. — Det er blot min Hensigt kortelig at fortælle, saavidt mig bekjendt er, Stykkets Historie og Skjæbne, saavel i dets Fædreland, som under fremmede Himmelegne.

Som en Sol gik Shakspeare's Geni op af Barbariets Nat; og da det var dalet, overgik et Slags cultiveret Barbari det Land, det havde lyst for. Mængden, som kun beundrer det Ny, men ei det Store, glemte ham; kun saa, høist 7 eller 8 af alle hans Stykker, forundtes Udgang til Londons Skueplads; og denne Scenens Konge maatte vige sit lovlige Rige for Beaumont, Fletcher og Ben Jonson. — Først i vore Dage vakte de af en lang, vanærende Hvile ved den berømte David Garrick; de lønede ham som Skuespilbestyrer med Rigdom, og som Skuespiller med Uldødelighed.

Midlertid var Garrick sig nok ad med disse Stykker i Almindelighed og med dette i Særdeleshed, som den, der finder en Mynt fra den høie Oldtid, og skurer og pudser den saalænge, at ei blot den saakaldte ædle Rust, men endog meget af dens Præg udslættes og forsvinder. — Jeg vil ei tale om de Indgreb, han som Skuespiller tillod sig mod dette Sørgeespil, s. Ex. at han altid udelod den herlige Monolog af Hamlet *), hvor han i 3die Akt træder ind og finder

*) Derimod fortæller Davies ogsaa, at Garrick igjen indførte Hamlets Formaning til Skuespillerne i 3die Akt paa Theatret, som lige fra Bettertons Død og til den Tid aldrig var hørt paa de engelske Skuepladse.

Kongen bedende; nej, han tilbød siden efter Engellænderne en Forbedring af den gamle Will. Shakespeares Hamlet (an amendment of Hamlet) hvis Plan jeg med saa Ord vil fortælle.

Den første Akt, hvori Shakespeares Geni med beundringsværdig Hurtighed fører Handlingen fremad, forekom Garrick umaadelig lang, hvorfor han deelte den i to Dele. Første Akt endes saaledes med Hamlets Beslutning at holde Vagt med Horatio og Marcellus, for at see sin Faders Gjenfærd. Paa Grund af dette Arrangement blev den gamle 3die Akt nu udstrakt til at være 4de. Sproget leed liden eller ingen Forandring indtil i 5te Akt, hvor Laertes kommer tilbage, og Ophelia er vanvittig, som i det gamle Stykke. De Scener, hvor Kongen og Laertes lægge Planen til Hamlets Død, bleve ganske forandrede, og Laertes's Character gjort mere agtværdig. Efterat Hamlet er sluppen fra Rosenkrantz og Guildenstern, kommer han tilbage i det faste Forsæt at hevne sin Faders Død. Graverkarlene bleve uden Barmhjerlighed kastede ud af Stykket. Tilskuerne faae ingen Underretning om Ophelias Skjæbne, og isteden for at dø af Gift paa Scenen, bliver Dronningen ledet fra Thronen som vanvittig af Samvittighedsnag over sin Brøde. — Naar Hamlet angriber Kongen, trækker denne Sværdet, forsvarer sig og falder i Kampen. Laertes og Hamlet dø af de Saar, de indbyrdes give hinanden. —

Den Uerbødighed Publikum folte for Garrick's store Geni, gjorde, at det optog disse Forandringer gunstigt; men det bifaldt dem ei, fordi det taalte dem, og det taalte dem ei heller længer, end Garrick levede. — Det vilde ikke give Slip paa dets gamle Benner Graverkarlene o. s. v., og det gjenfordrede strax Ham-

let, saaledes som det fra utænkelige Tider havde været spillet.

Det er bekjendt, at Voltaire af yderste Magt stræbte at hindre Franskmændene fra at vorde bekendte med Shakspeares Værker; ikke desto mindre fandt de to Oversættere i Frankrige, nemlig de la Place og Latourneur; — og hvad mere er, den 30 Septbr. 1769 opførtes paa den franske Skueplads Hamlet, efter det engelske af Hr. Ducis; en Tragedie, som endnu spilles for Pariserne, og hvori Talma, som Hamlet, har forøget sit store Kunstnernavn. — Om denne Omarbeidelse taler et Dienvidne i det periodiske Skrift Europa saaledes:

„Man kan intet urimeligere tænke sig, end det, som under Navn af Hamlet gives paa Republikens Theater. Forfatteren, Hr. Ducis, tilstaaer, at han ikke forstaaer Engelsk, og kender Shakspeare blot af Latourneurs Oversættelse, som er i Prosa, men meget troe. Kun faa læse dette Værk, hvorefter Hr. Ducis forfærdigede sin Hamlet, som Pariserne gaar hen for at see, fordi det spilles paa Republikens Theater, fordi det har den sædvanlige Længde og Brede, og ei flere end det sædvanlige Antal af Personer. Stykket er nationaliseret; men desuagtet er det endnu for stærkt for Pariserne; thi Hamlet og Ophelia sige Du til hinanden, og kalde ei hinanden Madame og Seigneur o. s. v. Engellænderne, som beklage sig over denne Omkalfatring, kan ikke have noget mod Hr. Ducis; thi han har aldrig villet fremstille Shakspeares Hamlet; men selv skabe en Hamlet, og uddanne Engellænderens raa Idee for dannede Franskmænd.“

„Hamlet er her Konge i Danmark, men paa Grund af hans Melancholi endnu ikke offentlig kronet; Claudius, en Prinds af Blodet, som med Dronningens Hjælp har forgivet Hamlets Fader, har endnu

ikke ægtet hende. I en lang Scene i første Akt skjændes han med hende, fordi hun ikke haster stærkere med Brylluppet; men hun giver ham ligesrem Kurven, fordi hun — det er hendes egne Ord — foruden hendes første Gemals Død, ei vil have endnu eet Ægteskab at angre. Derpaa bliver le prince du sang ganske rasende, og sværger at herne sig; Gertrud ændser ikke hans Brede; men forsikkrer med ædel Trodsighed, at hun bryder sig slet ikke om ham; thi han er kun Undersaat, men hendes Son derimod er Konge."

Hamlets Sindssvaghed sætter det hele Kongehuus i Forlegenhed; især er man nysgjærrig efter at faae noget mere at vide om Manden, som Hamlet foregi-ver at see. De tale alle derom, som en afgjort Sag; og et Dieblif efter ere de af den Mening, at det er blot en Virkning af hans Forrykthed, at han troer at see denne Mand. Aarsagen dertil, formoder man, er endnu en ganske anden Hemmelighed, og med Utaalmodighed venter man Morceste, Hamlets Ungdomsven, som skal aflokke ham denne Hemmelighed. Denne Morceste er en Komposition af Horatio, Laertes, Rosenkrantz og Guildenstern. Til disse 4 Personer bruger Transkmanden kun een. Efterat Gertrud har skjændtes med Prinds Claudius, er hun meget bedrøvet. Elvire, hendes Fortrolige, vil vide Aarsagen, og da Gertrud ikke vil ud med den, siger Elvire: det gøres heller slet ikke nodig; hun har noksom røbet sig den Nat, da Kongen døde saa pludselig. Derpaa følger en lang Sammerflage, og saa tilstaaer Dronningen, at hun har givet sin Gemal Gift i en Drik, Lægerne havde forordnet ham. Men hun har ikke givet Kongen Bægeret i Hænde; men blot sat det i hans Bærelse, og saa løbet sin Vej; men da hun var kommenet i sit Kammer, havde hun ikke været saa ganske vel tilmode ved denne Sag; hun var derfor

løbet fortvivlet tilbage til Kongen, for at sige ham, at det var Gift; men da havde hun allerede fundet ham død. Elvire troster Dronningen noget, og derpaa kommer Morceste. Dronningen beder ham kortelig, at han skal udforske sin Ven Hamlet, som ingen troer uden ham, og at hun altsaa venter, at han strax skal fortælle hende, hvad han opdager. Derpaa gaaer hun, og Hamlet kommer styrrende ind, forfulgt af sin Faders Aand, men som ikke er synlig. Da han seer sin Ven, fortæller han ham at han er syg og forfølges idelig af sin Faders Aand, som befaler ham at dræbe hans Mordere Dronningen og Claudius. Morceste, som en meget forstandig Ven, raader ham for alting ei, strax at troe denne Aand, fordi det dog endnu stedse er uvist, om han ei er blot forrykt, og troer i sin Vanvittighed at see en Aand. Han raader ham først at anstille en Prove. Han skal nemlig opgrave Urnen, hvori hans Faders Aske er; med denne Urne skal han pludselig lade sig see for Dronningen, og node hende til at sværge, at hun er uskyldig i hans Faders Død. Kan hun sværge, saa er hun uskyldig; men forskrækkes hun og sværger ikke, saa skal han kun ligesrem dræbe hende.

Efterat der nu er raset og jamret i 5 Akter, efterat Moderen, ved Synet af Urnen, ei kan sværge, men protesterer mod denne Overraskelse, som et ughydigt Vidnesbyrd, og falder i Asmagt; efterat Hamlet dog af sønlig Følelse ei kan gjennemføre hende, endskjøndt han plages stærkt af den usynlige Aand — saa gaae de alle til Sengs. Prinds Claudius dræber Dronningen i hendes Sovestue, kommer ud, fortæller Tilskuerne det, og siger dem tillige, at Palladset er omringet af hans Sammensvorne, som ville myrde Hamlet, hvorpaa da han vil komme paa Thronen. Hamlet træder pludselig ind og skjælder ham Guden

fuld. Claudius svarer: Skjæld Du ikke; thi see, Din Moder har jeg allerede ombragt, og Dig skal det ikke gaae et Haar bedre. Derpaa stamper han med Foden og de Sammensvorne komme. Men isteden for at ombringe Hamlet, see de paa, at Hamlet stik-ker Claudius ihjel. Herpaa er hver Mand tilfreds, og Hamlet lover nu at regjere i Fred og Ro. — Din Ophelias og Hamlets Kjærlighed vil jeg ikke sige et Ord, den er alt for modbydelig og udtværet i lange Taler. Ophelia er ei Polonii, men Claudii Datter, fordi en Konge ei med Anstændighed kan forelske sig i ringere end en Prindsesse. Polonius er Claudii Fortrolige. I Dvrigt er Sproget forvirret, og Verset har ei engang den sædvanlige Politur. Talmas Spil, som Hamlet, gjør stor Virkning. Han forstaaer Engelsk og elsker Shakspeare. Han har været i Engelland, og, efter egen Tilstaaelse, lært meget af de engelske Skuespillere. Han har forandret meget i sin Rolle som Hamlet. Saaledes har han, for Ex., oversat den berømte Monolog:

„at være eller ei — o. s. v.“

og fremsiger den paa Scenen; men trykt i Stykket er den ikke.“

Saa forvansket fremstilles Shakspear's største Mesterværk i det stolte Paris, og i Verdens første Kunstneres Hænder.

Jeg veed ei, om dette Skuespil nogensinde har været givet paa Italiens Skueplads; men en Anonym udgav i Venedig 1774: *Amleto, tragedia di Mr. Ducis, ad imitazione della Inglese di Shakespear, tradotta in verso sciolto*. Oversættelsen er i rimfri Gamber; og meget fri, da den snart forforkter, og snart omskriver sin saakaldte Original, meget ofte er den mat og prosaisk. — Naar han taler om Shakspeare, taler Voltaire gjennem hans

Mund: Basterà esso (l'estrato) per altro, comunque siasi a porre in istato chi legge di giudicare con fondamento degli forci d'ingegno che Mr. Ducis ha dovuto mettere in opera per ridurre a regolare e nobile forma questo, per altro non dispregevole, scenico Mostro.

Intet Land, undtagen det's Fædreneland, har modtaget Hamlet med meer Beundring og Enthusiisme end Tydskland. — Det er seet paa det's stolteste Skuepladse i de første Kunstneres Hænder, og i vandrende Truppers Fjelleboder i de elendigste Fiskeres. — Det er oversat med Shakspear's øvrige Værker af Wieland, Eschenburg og A. W. Schlegel; det er flere Gange bearbejdet for enkelte Theatre, f. Ex. to Gange for det hamburgske under Schröder's Bestyrelse, og nylig udgivet særskilt med formildede Læsemaader til Theatrenes Brug af A. W. Schlegel. — Bearbejdelseerne for Schröder's Theater ere for en Deel efter Garrick's Plan, dog er den gyselignende Scene med Graverkarlene beholdt i dem. Tydsklands ypperligste Skuespillere Schröder, Brockmann, Fleck har Hamborg, Wien og Berlin beundret i Shakspear's Characterer. Hvad Garrick var for Shakspeare i England, blev Schröder i Tydskland. Blot fra April 1777 til April 1778 har han givet det hamburgske Publikum dette Stykke 15 Gange; ligesom han i samme Aar har givet hans Kjøbmand i Venedig 6 Gange; hans Feiltagelser to Gange, og hans Lige for Lige 4 Gange. Om Schröder er bleven saa riig ved dem, som Garrick, veed jeg ikke; ligesaa berømt er han imidlertid bleven.

Gjerne vilde jeg her fremsætte Gøethes — skal jeg kalde det Kritik eller Poesie — over Hamlet i hans guddommelige Wilhelm Meister, som ingen Skuespiller

eller Skuespilhynder og intet Menneske kan læse uden den rene Henrykkelse; men begrændset af Rummet, vil jeg nøies med blot at anføre hans Ideer til en Bearbejdelse af Hamlet, som vilde gjøre Stykket opforligt paa ethvert Theater af mindste Rang.

„Jeg skjælnet — siger Wilhelm — efter nøieste Undersøgelse to Slags i dette Stykkes Komposition; det første er Personernes og Begivenhedernes store indvortes Forhold, de mægtige Virkninger, der flyde af Hovedfigurernes Character og Handlinger, og disse ere enkelte fortreffelige, og, i den Følge de ere opstilte, uforbederlige. De kunne ved ingen Slags Behandling forstyrres, ja neppe forhutles. Disse er det, som enhver forlanger at see, som ingen vover at angribe, som præge sig dybt ind i Sjælen, og som man har bragt næsten alle paa det tyske Theater. Kun har man, troer jeg, feilet deri, at man har anseet det andet, der ved dette Stykke er at mærke, jeg mener Personernes udvortes Forhold, hvorved de bringes fra et Sted til et andet, eller paa den eller den Maade forbindes ved visse tilfældige Begivenheder, for alt for ubetydeligt, kun i Forbigaaende talt derom, eller reent udeladt dem. Vist nok ere disse Traade kun tynde og løse, men de gaae dog gjennem hele Stykket, og sammenholde hvad der ellers faldt fra hinanden, og ogsaa virkelig falder fra hinanden, naar man skjærer dem bort, og troer at have gjort meer end nok, naar man lader Guderne blive.“

Til disse udvortes Forhold regner jeg Urolighederne i Norge, Krigen med den unge Fortinbras, Gesandtskabet til den gamle Farbroder, den bilagte Tvistighed, den unge Fortinbras's Tog til Polen, og hans Gjienkomst til Slutning. Ligeledes Horatios Tilbagekomst fra Wittenberg, Hamlets Lyst at gaae derhen, Laertes's Rejse til Frankrig, hans Gjienkomst,

Hamlets Forsending til Engelland, hans Fangenskab hos Sørøverne, begge Hoffolkenes Død efter Uriasbrevet; alt dette er Omstændigheder og Begivenheder, der kunde gøre en Roman vid og bred; men der ere Genheden i dette Stykke, hvor desuden Helten ingen Plan har, i høieste Grad til Skade, og høist feilfulde.

Men disse Feil ere som flygtige Støtter ved en Bygning, som man ikke tør tage bort, uden først at trække en fast Muur under. Mit Forslag er altsaa, slet ikke at røre ved hine store Situationer; men saavel i det Hele, som i det Enkelte, at skaane dem saameget muligt; men kaste alle hine udvortes, enkelte, adspredte og adspredende Motiver bort paa eengang, og sætte et eneste i deres Sted, som alt ligger i Stykket, og det er Urolighederne i Norge. Her er Planen.

Efter den gamle Hamlets Død blive de nye erobrede Normænd urolige. Stadtholderen der sender sin Søn Horatio, en gammel Skoleven af Hamlet, men som i Tapperhed og Leveklogskab har vundet et Forspring for alle andre, til Danmark, at drive paa Udrustningen af Flaaden, som under den nye, til et overdaadigt Levnet henfaldne Konge, gaaer kun langsomt fra Haanden. Horatio kjender den gamle Konge; thi han har været med i hans sidste Feldtslag, og staaet i Raade hos ham; og den første Gjenganger-scene vil ikke tabe derved. Den nye Konge giver nu Horatio Audients, og sender Laertes til Norge med den Efterretning, at Flaaden snart vil lande; medens Horatio overdrages at skynde paa dens Udrustning: derimod vil Moderen ikke samtykke i at Hamlet, som han ønsker, maa gaae til Søes med Laertes.

Det øvrige holdes sammen paa denne Maade: Naar Hamlet aabenbarer Horatio sin Stedfaders Misgjerning, raader denne ham at gaae med til Norge, forsikre sig Almue, og komme med væbnet Haand

tilbage. Da Hamlet bliver Kongen og Dronningen for farlig, have de intet nærmere Middel til at blive ham qvit, end at sende ham til Flaaden, og give ham Rosenkrantz og Guildenstern til Oppassere; og da Laertes imidlertid kommer tilbage, skal denne indtil Stimandsmord ophidsede Ungling sendes efter ham. Flaaden bliver liggende for Modvind; Hamlet kommer nok engang igjen; hans Vandring over Kirkegaarden kan maaskee lykkelig motiveres; hans Møde med Laertes ved Ophelias Grav er et stort, uundværligt Dieblif. Herpaa maa Kongen betænke, at det er bedre at blive af med Hamlet paa Stedet. Afskedsfesten til den tilsyneladende Forsoning med Laertes, holdes nu høitidelig, hvorved der holdes Ridder-spil, og Hamlet og Laertes fægte. Uden de 4 Liig kan jeg ikke slutte Stykket; der maa Ingen blive tilbage. Hamlet giver, da Folkets Valgret nu igjen gaaer i Kraft, Horatio døende sin Stemme."

Saavidt Göthe. — Om denne Plan har Shakespeares ypperlige Oversætter Schlegel talt saaledes i Maanedskriftet die Hören for 1796, 4de Stykke:

„Hvor mange skjøne Steder, der ved denne Plan maae opoffres, falder let i Dinene. — Den Rejemoral, Polonius giver sin Søn, kunde man til Nød skjænke ham; men desto meer Skade er det for den ubetalelige Scene mellem Polonius og Reynaldo *), og dog maa den bort, da det ei kan passe sig, at der sendes en Tjener efter Sønnen, for at udforske hans Vandel, naar han er skikket bort i kongelige Anliggender. Hos Shakspear er Tvekampen synderlig nok; men der har den dog en Bevæggrund, som her falder bort. I Frankrig, som Laertes besøger,

*) Davies siger, at denne Scene ei er givet paa det engelske Theater i meer end et Aarhundrede.

som Hovedsædet for alle ridderlige Guldkommenheder, kunde han drive Fægtkunsten til en i Danmark sjelden Høide, og derved vække Hamlets Rappelyst; men kunde han gjøre det samme i Norge, en erobret Provinds? Alt den i og for sig selv fortreffelige Monolog af Hamlet i 4de Akt, hvor han har mødt Fortinbras's Hær paa dens Tog til Polen, at den maa bort, er mindre at beklage, da den i det Væsentlige kommer overeens med den, som slutter 2den Akt. Fortinbras, denne vakre unge Kriger, pleier ved alle Omsarbejder at være den første, som opoffres, og dog veed jeg intet i hele Stykket, som, i det mindste ved Læsningen, ryster mit Jnderste stærkere, end hans høitidelige, underfulde Fremkomst paa Balpladsen, hvor Skjebnen i samme Dieblis har fuldendt sin frygtelige Oplosning. Bliver han borte, worde Døde og Gode hinanden lige i Døden, alle dø uden høitidelig Beeklage, og den eneste overlevende, Horatio, har, som Vidne til hine Begivenheder, kun ubetydelige Tilhørere, at henvende sig til. Hvor stor træder Fortinbras frem, for for første Gang at lade den ædle Ulykkelige vedfarens Ret i Efterverdenens Navn, hvis Dom var hans sidste Bekymring. Saa overordentlig en Ddelæggelse forlanger en ophøiet Tilskuer, og kun en Helt er værdig at yde en undergangen Verden (thi med dette Indtryk ender Sorgespillet) den sidste Act."

I vort Fædreland udkom en prosaisk Oversættelse af Hamlet i Aaret 1777, af en uærvnt Forfatter. Paa Danmarks Skueplads har dette, saalidet som noget af alle Shakspeare's Stykker, nogensinde været seet; og har denne Oversættelse ei heller været indleveret til Skuespilbestyrelsen.

Julius Caesar.

Personer.

Julius Cæsar.		
Octavius Cæsar.	}	Triumvirer efter Julii Cæsars Død.
Marcus Antonius.		
M. Emil. Lepidus.		
Cicero.		
Publius,	}	Senatorer.
Popilius Lena,		
Marcus Brutus,		
Cassius,		
Casca,	}	Sammensvorne mod Julius Cæsar.
Trebonius,		
Ligarius,		
Decius Brutus,		
Metellus Cimper,	}	Tribuner.
Cinna,		
Flavius,		
Marullus,		
Artemidorus, en Sophist fra Enidos.		
En Sandfiger.		
Cinna, en Poet.		
En anden Poet.		
Lucilius,	}	Venner af Brutus og Cassius.
Titinius,		
Messala,		
Cato, den yngre,		
Volumnius,	}	Bruti Tjenere.
Barro,		
Clitus,		
Claudius,		
Strato,	}	Bruti Tjener.
Lucius,		
Dardanius,		
Pindarus, Cassii Tjener.		
Calpurnia, Cæsars Gemalinde.		
Portia, Bruti Gemalinde.		

Senatorer, Borgere, Vagt, Følge o. s. v.

Scenen er for største Delen i Rom; siden i Sardis, og i
Nærheden af Philippi.

Julius Cæsar.

Første Akt.

Første Scene.

Rom. En Gade.

Flavius og Marullus træde ind med en Sværm af Almuesmænd.

Flavius.

Afsted! gaaer hjem, I dovre Kræ, gaaer hjem;
er det en Helligdag? Hvad! Bide I
da ei, som Haandværksfolk, I maae ei gaae
omkring paa Sognedage uden Tegnet
paa Eders Dont? — Tael, hvad er Din Haandtering?

Første Borger.

Herre! jeg er Tommermand.

Marullus.

Hvor er Dit Skjodskind og Dit Vinkelmaal?
Hvad gør Du med Din bedste Klædning paa? —
I, hvad er Jeres Haandværk?

- Anden Borger.

Ja, Herre, hvis I ligner det med flint Kunstarbeid,
kan det ikke kaldes stort bedre end Glikkeri.

Marullus.

Men hvilket er Dit Haandværk? Svar mig flux!

Anden Borger.

Det er et Haandværk, jeg haaber, jeg kan drive med en god Samvittighed. Jeg letter mangen een den tunge Gang gjennem Verden.

Marullus.

Hvad Haandværk, Skurk? Du grove Skurk! hvad Haandværk?

Anden Borger.

Gia! gode Herre! brist dog ikke af Harmen! — Og dog brist kun. Den Skade kan jeg bøde!

Marullus.

Hvad skal det sige, usorfskammede Karl? bøde paa mig?

Anden Borger.

Ja, det priser jeg min Kunst for!

Flavius.

Du er Skoflikker; ikke sandt?

Anden Borger.

Rigtig, Herre! Alt hvad jeg lever af, er Sylen. Jeg bryder mig ligesaa lidt om Kjøbmandens Handel, som om Qvinderens Handeler; men bliver ved min Læst. Jeg, Herre, jeg er Bundlæge for gamle Sko; ere de i stor Fare, helbreder jeg dem. Saa vakke Folk, som nogensinde traad paa en Kold, have gaaet paa mine Hænders Arbeid.

Flavius.

Hvi er Du da i Dag ei i Dit Værksted, men forer disse Mænd omkring i Staden?

Anden Borger.

Det gjør jeg, Herre! at de kan faae deres Sko opslidte, og jeg faae meer Arbeid. Dog, sandt at sige,

i Dag gjøre vi Helligdag, for at see Cæsar og fryde os ved hans Seiersindtog.

Marullus.

Hvi fryde Eder? Hvad Erobring bringer
han hjem? Siig, hvilke Skattefonger følge
ham hid, for lankede hans Vogn at pryde?
J Klodse, Stene, sandseelse Kræ,
o, haarde Hjerter, grumme Mænd af Roma,
har J ei kjendt Pompeius? Mangenstund
J have flattred' op til Mure, Tinder,
til Taarne, Vinduer, ja Skorstensspidser,
med Jeres spæde Børn i Arm; der sad' J
den lange Dag taalmodig', for at see
Pompei Tog igjennem Romæ Gader;
og naar J saae et Glimt af hans Triumphvogn,
oplosted' J da ei et Jubelraab,
saa Tiberfloden skjælv ndi sit Leie,
i det den hørte Eders Stemmers Gjenskrald
ndi sin krumme Strandbred?
Dg nu isøre J Jer Høitidsklæder?
Dg nu udkaare J en Helligdag,
og nu udstrøe J Blomster paa hans Wei,
som sei'rstelt fra Pompei Blod hidkemmer?
Fort:
flyer til Eders Huse, knæler, beder,
at Guderne afvende vil de Straffe,
som vist sliq Uerkjendtlighed maa ramme.

Flavius.

Gaaer, gaaer, Medborgere! For denne Brøst
forjæmle alle Eders ringe Brødre,
gaaer saa til Tiber's Bred, og græder i
dens Dyb, til Volgen, hvor den lavest er,
de høieste af Strømmens Bredder krydser!

(Borgerne gaae.)

See kun, alt smelter den urene Verts;
 de gaae, og Broden binder deres Tunger.
 Gaae hiin Bei op til Capitolium;
 jeg gaaer ad denne; afklæd Støtterne,
 I finder prangende med Værestegn.
 Marcellus.

Tør vi det?
 I veed det er jo Lupercalia?

Flavius.

Hvad siger det? Lad ingen Støtter prange
 med Cæsars Seierstegn. Jeg vil omkring,
 at drive Sværmen bort af Gaderne;
 saa gøre ogsaa I, hvor tyk den staaer.
 Naar disse Tjer af Cæsars Binge rives,
 da hæmme vi hans stolte Drægtflugt,
 som ellers svang sig over Jordens Synskreds,
 og holdt os alle i en slavisk Frygt.
 (de gaae.)

Anden Scene.

Rom. En offentlig Plads.

Cæsar, Antonius, klædt til Bæddeløb. Calpurnia,
 Portia, Decius, Cicero, Brutus,
 Cassius og Casca komme i et høitideligt Op-
 tog med Musik, en stor Folkeskare følger dem; i
 Skaren er en Sandsiger.

Cæsar.

Calpurnia!

Casca.

Cæsar taler. Lyk!

(Musiken tier.)

Cæsar.

Calpurnia!

Calpurnia.

Her, ædle Herre!

Cæsar.

Staae lige for Antonius, naar han render
i Væddeløbet! — Min Antonius!

Antonius.

Jå, ædle Cæsar!

Cæsar.

Forgjet ei, mens J løber, at berøre
Calpurnia; thi vore Fædre sige:
ufrugtbar Viv, i helligt Løb berørt,
Ufrugtbarheds Forbandelsen afryster.

Antonius.

Jeg skal erindre det.

Naar Cæsar siger: gjør det, er det fuldbragt.

Cæsar.

Gaaer, og forgjætter ingen hellig Skif!

(Musik.)

Sandsigeren.

Cæsar!

Cæsar.

Ha! Hvo kalder?

Cæsa.

Byd Larmen tie. — Stille! — Stille dog!

(Musiken tier.)

Cæsar.

Hvo est Du, som i Skaren kalder mig?

En Stemme skinger over Frydeflengen,
og raaber: Cæsar! tael; thi Cæsar hører.

Sandsigeren.

Bogt Dig for idus Martii!

Cæsar.

Hvad er dette?

Brutus.

En Spaamand varer Jer for idus Martii.

Cæsar.

Fremstil ham for mig, lad mig see hans Mægh.

Cassius.

Frem, Mand! af Folkeskaren; see paa Cæsar.

Cæsar.

Hvad siger Du mig nu? Tæll end een gang.

Sandsigeren.

Begt Dig for idus Martii!

Cæsar.

Han er en Drømmer; kommer; — følger mig!

(Krigerst Musik. Alle gaae, undtagen Brutus og Cassius.)

Cassius.

Vil I gaae med og see paa Væddeløbet?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Jeg beder Eder, gjør det.

Brutus.

Ei staaer min Hu til Leeg; mig fattes saare
hiin muntre Mand, Antonius besidder.

Lad mig ei hindre Eders Ønske, Cassius;
jeg vil forlade Jer.

Cassius.

En Stund har jeg lagt Mærke til Jer, Brutus.

Jeg seer i Eders Øine ei hiint Guldskab
og Venskabs Flamme, som jeg ellers saae.

I er for kold og fremmed mod en Ven,
som elsker Jer.

Brutus.

Bedrag Jer ei, o Cassius;

Gaae der end Mærke over disse Øine,
saa var mit Mæghs Brede dog kun vendt
imod mig selv. — I lang Tid plages jeg

af temmelig ulige Lidenſkaber,
 og Tanker, ſom kun gjælde ene mig,
 og muligt volde de min Udfærd's Mørke;
 men ſligt maa ikke krænke mine Venner,
 i hvis Tal, Caſſius; I være een.
 Og ſlut da af min Kulde kun ſom ſaa:
 den ſtakkels Brutus, med ſig ſelv i Strid,
 forglemmer Venlighed mod Andre.

Caſſius.

Brutus!

Saa tog jeg feil af Eder's Lidenſkab,
 for hvis Skyld dette Brøſt begravet har
 heel høie Tanker, dyrebare Uuſlag. —
 Siig mig, min Brutus, kan Du ſee Dit Uaſyn?

Brutus.

Nei, Caſſius; thi Diet ſeer ſig ſelv
 kun ved et Gjenskin af en anden Ting.

Caſſius.

Ja, ſandt var dette.
 Og man beflager ſaare, at I har
 ei ſligt et Speil, ſom Eder holde vil
 for Die Eder's ſkjulte Herlighed,
 at Bruti's Skygge I dog kunde ſee.
 Tidt horte jeg de Gjæveſte i Roma
 — undtagen Cæſar, den Uddodelige —
 De talede om Brutus, og de ſukked'
 ved diſſe Tider's Uag, og onſked', at
 den ædle Brutus havde Cæſar's Dine

Brutus.

I hvilke Farer vil I lede mig?
 I vil, at jeg ſkal ſøge i mig ſelv,
 hvad der ei er i mig.

Caſſius.

Deſaarſag, Brutus, lav Jer til at høre;

og da J veed, J bedst kan see Jer selv
ved Gjenskin, saa vil jeg, som Eder's Speil,
bestedent stille frem for Eder's Syn
det af Jer selv, som J endnu ei kjender.
Og hør, mistroe mig ikke, vakkre Brutus.
Er jeg en Dagens Gjæk, som har for Skik,
med tomme Eder at falskhyde hver
nye Beilende mit Ven'skab; har J hørt,
jeg er en Mundven, som bagvasker den,
jeg kyste nys, og har J seet, at jeg
ved Gilde giver mig til Priis for Lauget,
da skye mig og mistænk mig.

(Trompetklang. Fryderaab.)

Brutus.

Hvortil dog
hiin Jublen! Jeg er bange Folket kaarer
til Konge Cæsar.

Cæsius.

Saa! det frygter J?
Saa maa jeg troe, J saae det just ei gjerne.

Brutus.

Nei, ikke gjerne, skjøndt jeg hoit ham elsker.
Men hvorfor holder J mig her saalænge?
Hvad er det vel J vil meddele mig?
Er det til almeeent Vel, velan! stil Wren
for dette Die, Døden for det andet,
og jeg vil see paa Døden ligegyldig;
Thi Guderne mig elske saa hoit, som
jeg elsker Wren, meer end frygter Døden!

Cæsius.

Jeg kjender denne Dyd hos Jer, min Brutus,
saa godt, som dette Eder's favre Mafyn.
Vel, Wren er Gudholdet af min Tale. —
Jeg veed ei grant, hvad J og andre tænke

om' dette Liv; men hvad mig selv angaaer,
 da vil jeg heller' døe end leve, for
 at ængstes af et Bæsen, som mig selv.
 Tribaarne ere vi, saavel som Cæsar.
 Vor Fode var som hans; og vi kan begge
 udholde Vintrens Frost, saa godt som han.
 Thi engang paa en raae og sludfuld Dag,
 mens Tiber oprørt stred med sine Bredder,
 da sagde Cæsar: „Cassius, tør Du nu
 vel springe med mig i den vrede Flod,
 og svømme til hiint Maal?“ — Ved disse Ord,
 fuldpaaklædt, som jeg var, jeg sprang i Dybet,
 og bød ham følge; dette gjorde han.
 Strømningen breled', og vi sloge den
 med stærke Sener; stødte den tilside,
 og strede mod dens Bold med stridbart Bryst.
 Men før vi naaede det bestemte Maal,
 skreg Cæsar: „Hjælp mig, Cassius! Hjælp! Jeg synker.“
 Ret som Æneas, vores Stammefader,
 bar Oldingen Anchises paa sin Ryg
 fra Trojæ Brand, saaledes bar og jeg
 den trætte Cæsar gjennem Tibers Bølger.
 Og denne Mand er vorden nu en Gud,
 og Cassius en lløsing, som maa krumme
 sin Ryg, naar Cæsar koldt et Nik ham skjænker.
 Han havde Feber i Hispania,
 og naar da Kulden greb ham, saae jeg hvor
 han zittred', ja i Sandhed, Guden zittred'!
 Hans feige Læbe flygted' fra sin Farve;
 det Die, for hvis Bryn al Verden bærer,
 forlod sin Glands! Jeg horte, hvor han stønned'
 Ja selv den Tunge, som bød Romæ Mænd
 at give Agt og tegne op hans Taler
 i deres Bøger; Gja! hvor den flynked'
 paa syge Qvinders Biis — „Titinius,

giv mig en Lædskedrik!" I Guder; det
forsærder mig, at denne svage Mand
vandt Forspring for den hele stolte Verden,
og bære Palmen ene.

(Jubel. Trompetklang.)

Brutus.

Igen en almeen Jublen!
Jeg troer hiint Bisald gjælder nye Ures=
Beviisninger, som dnyges over Cæsar.

Cæsius.

Ja, Ven! han træder paa den snevre Verden,
som en Colos, og vores Dvergeæt
gaaer ved Uhyrets Been, og frygtsom seer
sig om, for sig en Skjændselsgrav at finde.
Et Menneske er ofte Parcens Herre.
Ei ligger Skylden udi vore Stjerner,
men i os selv, at vi er' Undermænd.
Brutus — og Cæsar — Hvad er i det Cæsar?
Hvi skulde hiint Navn nævnes meer end Eders?
Optegn dem sammen; er hiint smukkere?
Udtael dem; klinger Eders ei saa vel?
Bei dem; eens Tnygden er: besværg med dem,
og Brutus maner Mander frem saa flur
som Cæsar. (Jubelraab.) Nu i alle Gunders Navn da,
hvad Føde nærer denne vores Cæsar,
at han er voret saa? Skam dig, vor Old!
Rom, du har tabt din ædle Helteyngel.
Naar randt et Sefel, fra den store Bandflod,
det fleer end een Mand gjorde ei navnkundigt?
Naar kunde de, som nævned' Roma, sige,
for nu, at disse vide Mure rummed'
kun een Mand. Nu, i Sandhed er der Rum nok
i Rom; thi nu det rummer ikkun een Mand.
Og I og jeg vi horte Fædre sige:

Der var en Brutus, en, som havde tilladt,
den evige Djævel holdt sit Hof i Roma,
for nogen Konge.

Brutus.

Jeg tvivler ei at J jo elsker mig;
det ahner mig, hvortil J vil mig drive;
hvad jeg har tænkt om det og disse Tider,
skal jeg forklare Jer; for denne Sinde
— saa sandt jeg elsker Jer — jeg beder Eder
driv mig ei videre. Hvad J har sagt,
jeg overveie vil; hvad J vil sige
taalmødigt høre, og en Stund udsøge
beleiligt at raadslaae om høie Ting.
Til da læg dette, ædle Ven! paa Hjerte:
Brutus vil heller' trække bag ved Ploven,
end kaldes Romæ Son paa slige Kaar,
som denne haarde Tid gjør Mine til
at lægge paa vor Nakke

Cassius.

Det glæder mig at mine svage Ord
slog' dog saa mange Gnister Ild af Brutus.

(Cæsar kommer tilbage med sit Følge.)

Brutus.

Legene er' forbi, og Cæsar kommer.

Cassius.

Træk Casca, mens de gaae forbi, i Ærmet,
og han vil, paa sin bittre Vilis, berette
os hvad mærkværdigt der er skeet i Dag.

Brutus.

Det skal jeg nok. — Men seer J, Cassius,
den vrede Plet paa Cæsars Pande gløder,
og Følget seer jo ud som skjældte Trælle.
Calpurnia's Kind er bleg; og Cicero

seer med saa gloende og røde Dine,
som tidt vi saae paa Capitolium,
naar Senatorerne bestred' hans Taler.

Cassius.

Casca vil sige os, hvad det betyder.

Cæsar.

Antonius!

Antonius.

Cæsar!

Cæsar.

Jeg vil see Mænd med Fedme i mit Følge,
med trinde Kinder, og som sove haardt.
Hiin Cassius har et gustent, hungrigt Mæsyn;
han tænker altfor meget. Han er farlig.

Antonius.

Frygt ham ei, Cæsar, han er ikke farlig;
han er en ædel, Jer hengiven Romer.

Cæsar.

Var han kun feed. — Vel frygter jeg ham ei;
men hvis mit Navn var underkastet Frygt,
da veed jeg ei den Mand jeg skulde frye
saa fast som denne gustne Cassius.
Han læser, prøver meget, og han skuer
igjennem Menneskenes Daad; han ynder
ei Skuespil, som Du Antonius;
han hører ei Musik; han smiler sjelden,
og smiler da, som om han vilde spotte
sin Mand, at den tør lade sig bevæge
til Smil ved noget. Slige Mennesker
er' aldrig rolige i Hjertet, medens
de see en Overmand; desaaarsag ere
de meget farlige. Jeg siger nu,
hvad frygtes kunde, ikke hvad jeg frygter;
thi jeg er stedse Cæsar. — Kom og gaae ved

min høire Haand; thi døvt er dette Dre,
og siig mig ret Din Hjertens Mening om ham.

(Cæsar og hans Folge gaar. Cæsa bliver tilbage.)

Cæsa.

J trak mig i min Kappe; vil J noget?

Brutus.

Ja, Cæsa; siig os, hvad er skeet i Dag,
hvi Cæsars Nafn var saa mørkt?

Cæsa.

J var jo med ham; var J ei?

Brutus.

Saa spurgte jeg ei Cæsa, hvad der skete.

Cæsa.

O, man bød ham en Krone; og da den blev ham
buden, stødte han den fra sig, med Bagen af Haan-
den, saaledes; og saa istemte Folket et Fryдераab.

Brutus.

Hvad var det andet Raab for?

Cæsa.

Ei! for det samme.

Cæsius.

Tre Gange skreg man; hvorfor tredje Gang?

Cæsa.

Ei! for det samme.

Brutus.

Blev Kronen ham tredje Gange buden?

Cæsa.

Ja vist blev den, og han stødte den tredje Gange tilbage,
den ene Gang sagtere end den anden; og hver Gang
han skød den fra sig, istemte godt Folk et Fryдераab.

Cæsius.

Hvo, bød ham Kronen?

Cæsa.

Ei! Antonius.

Brutus.

Fortæl os Maaden da, min vakkre Cæsa!

Cæsa.

Om jeg skulde hænges, kan jeg ikke fortælle Jer Maaden. Det Hele var Goglespil, og jeg lagde ikke Mærke til det. Jeg saae at Marcus Antonius rakte ham en Krone; — dog det var heller ingen Krone, det var en af disse Smaakroner; og saa stødte han den tilbage een Gang, som jeg sagde Jer; men desuagtet troer jeg, at han gjerne vilde have haft den. Derpaa bød han ham den anden Gang, derpaa skjød han den atter tilbage; mig syntes at han saare nødigen trak sine Fingre fra den. Og nu tilbød han ham den tredie Gang; han stødte den tredie Gang tilbage; og hver Gang han afflog den, hujede Føbelen, og klappede med deres haarde Hænder, og fastede deres svedige Mathuer i Beiret, og udbredte saadan stinkende Mande omkring sig, fordi Cæsar afflog Kronen, at det nær havde qvalt Cæsar; thi han besvimede og faldt om derved. Og hvad mig angaaer, torde jeg ikke lee, af Frygt for at aabne Munden og indaande den onde Lust.

Cassius.

Hold, Cæsa! Hvad? Hvordan? besvimed' Cæsar?

Cæsa.

Han faldt om paa Torvet; Traaden stod ham for Munden, og han var maalløs.

Brutus.

Ja, det er meget muligt; han har Liigfald.

Cassius.

Nei, Cæsar har ei Liigfald; I og jeg og Cæsa, vi, vi have Liigfald!

C a s c a.

Jeg veed ei, hvad J mener med dette; men det veed jeg, at Cæsar faldt om. — Jeg er aldrig ærlig, hvis ei den lurvede Bøbel klappede ad ham og peeb ad ham, eftersom han behagede eller miishagede den, ligesom den pleier at gjøre ved Skuepillerne paa Skuepladsen.

Brutus.

Hvad sagde han, da han kom til sig selv?

C a s c a.

Ja, for han faldt om, da han mærkede, at den store Hjord var saa glad ved at han afflog Kronen, saa rev han sin Bams op, og tilbød den sin Hals at skjære af. — Og havde jeg været en Mand, der drev nogen Haandtering, saa gid jeg maa fare til Helvede med alle Skurke, hvis jeg ikke vilde have taget ham paa Ordet. — Nu faldt han da. Da han fik sin Samling igjen, sagde han, at om han havde gjort eller sagt noget Upassende, bad han den høistærede Forsamling vilde troe, det var hans Sygdoms Skyld. Tre, fire Kjerlinger, omkring mig, raabte: „O den gode Sjæl!“ og tilgave ham af ganske Hjerte. Men dem skal man ikke regne; om Cæsar havde myrdet deres Modre, havde de gjort det samme.

Brutus.

Og derpaa gik han da saa opbragt bort?

C a s c a.

Ja.

C a s s i u s.

Sagde Cicero noget?

C a s c a.

Ja, han talte Græsk.

C a s s i u s.

J hvilken Hensigt?

Cæsa.

Ja, gid jeg aldrig maa komme for Jeres Dine meer, om jeg kan sige Jer dette. Men de, som forstode ham, smilede til hinanden, og rystede paa Hovedet; men hvad mig angaaer, saa var det Græsk for mig. Jeg kunde bringe Jer endnu flere Tidender. Marullus og Flavius har man stoppet Munden paa, fordi de have revet Diademer af Cæsars Billedstøtter, Farer vel! Der skete endnu flere Narrestreger, naar jeg blot kunde mindes dem.

Cassius.

Vil I spise hos mig i Aften, Cæsa?

Cæsa.

Nei, jeg har lovet mig ud.

Cassius.

Vil I spise til Middag hos mig i Morgen?

Cæsa.

Ja, hvis jeg lever, og I ikke skifter Sind, og Jeres Maaltid er værd at spise.

Cassius.

Godt! jeg vil vente Jer.

Cæsa.

Gjør det. Farvel!

(gaaer.)

Brutus.

Hvor dorst har denne Karl ei været sig?
I Skolen var han Tyrigheden selv.

Cassius.

Saa er han end, saasnart han skal udføre
et stort og dristigt Foretagende,
endskjøndt han bærer denne slette Maske.
Him Plumphed er en Sauce paa Mandens Bid;
den giver Folk desbedre Appetit
til at fordoie, hvad han siger.

Brutus.

Saa er det. Nu Farvel for denne Sinde.
I Morgen, dersom I vil tale med mig,
besøger jeg Jer; eller om I vil,
saa kom til mig, og jeg vil vente paa Jer.

Cassius.

Det vil jeg; — tænkt imidlertid paa Verden!
(Brutus gaaer.)

Ja, Brutus, Du est ædel; men jeg seer,
Dit herlige Metal forvansktes kan
fra sin Natur, desaaarsag er det godt,
at Edle holdt sig kun til Edle; thi
hvo er saa fast, at han ei lokkes kan?
Mig hader Cæsar; men han elsker Brutus,
hvis jeg var Brutus nu, og han var Cassius,
omstemmed' han ei mig. Jeg vil i Nat
i Bruti Vinduer lægge Sedler, skrevne
med flere Hænder, som de rørte hid
fra flere Borgere, hvori skal tales
om Romæ store Haab til Bruti Navn;
tillige skal i disse dunkelt peges
paa Cæsars Overmod og Herskesyge.
Og lad saa Cæsar see, om fast han staaer;
han falde; eller vi vil døie værre Aar!

(gaaer.)

Tredie Scene.

Rom. En Gade. Terden og Lynild.

Cæsa, med draget Sværd, og Cicero komme ind
fra modsatte Sider.

Cicero.

God Aften Ven! Har I fulgt Cæsar hjem?
Hvi stønner I? Hvi stirrer I saa vildt?

Cæsa.

Bevæges I ei, naar al Jordens Vægt

som Lov i Stormen skjælver? Cicero,
 jeg har seet Uveir, da de skjældende
 Stormvinde splitted' knudred' Eggestammer;
 har seet det stolte Hav opsvulme, fraade
 for at ophøies blandt de vrede Skyer.
 Men aldrig før i Asten; ei for nu
 gif jeg igjennem Ildregn. Enten er
 der Borgerkrig i Himlen; eller Jorden,
 for overmodig imod Guderne,
 optænder dem til Undergang at sende.

Cicero.

Ja, saae I nogensinde slige Terteign?

Cæsa.

En Slave, som I kjender, naar I seer ham,
 holdt op sin venstre Haand, der flammede
 som tyve Taklers Brand forenet; dog
 hans Haand ei fælte Ilden, men blev uskadt.
 Saa kom (fra den Stund blotted' jeg mit Sværd)
 ved Capitolium en Love mod mig,
 som stirred' paa mig, og gif glubende
 forbi mig; men den skadede mig ei.
 Og paa en Hoi sad' hundred' fæle Qvinder,
 som Aligest havde vanskabt, og som svore,
 de saae Ildmænd gaac op og ned ad Gaden.
 Og Mattens Fugl sad hylende i Gaar
 ved høien Middagstid og skreeg paa Torvet.
 Naar slige Terteign møde saa hinanden,
 lad Mennesker da ikke sige: „Dette
 er deres Grund, — de skee naturligen;“
 thi fast jeg troer, de ere Barselstegn
 for hvert et Jordstreg, som de pege paa.

Cicero.

Heel underlig er Tiden stemt, i Sandhed;
 men Mennesker kan tidt fortolke Ting

paa deres egen Viis, og være dog
langt fra det Meed, som er i Tingene.
Gaaer Cæsar op paa Capitolium
i Morgen?

Cæsa.

Ja, han bød Antonius
at sende Eder Bud, at han vil møde.

Cicero.

God Nat da, Cæsa! Denne brede Himmel
er ikke gunstig at spadserere under.

Cæsa.

Farvel!

(Cicero gaaer.)

Cassius kommer ind.

Cassius.

Hvem der?

Cæsa.

En Rømer.

Cassius.

Cæsas Stemme!

Cæsa.

J hører godt. O Cassius, hvilken Nat!

Cassius.

En saare herlig Nat for brave Mænd!

Cæsa.

Hvo hørte Himlen for at true saa?

Cassius.

De, som saae Jorden vrimle saa af Feil.
Hvad mig angaaer, da har jeg vandret om
paa Gaderne, udsat for Nattens Farer;
og saa slet rustet, som J seer mig, Cæsa,
har jeg mit Bryst mod Jordensilen blottet;

og naar den krumme, blaa Lynstraale syntes
at aabne Himlens Barm, fremstilled' jeg
mig just i Sigtet og i Slaget af den.

Cæsa.

Men hvorfor fristede J Himlen saa?
Den Dødeliges Bligt er Frygt og Bæven,
naar Guderne ved Tegn nedsende slige
Herolder, for at fylde os med Rædsel.

Cassius.

Dorst er J, Cæsa; og de Gnister Liv,
som være skal i Romeren, dem mangler
J, eller bruger ei. J klegner, stirrer,
J rædes og forundres ved at see
den underlige Utaalmodighed
i Himlene. Men vil J ret udgrunde;
hvi disse Blus; de Mander, som omisnige;
hvi Fugle, Dyr fornægte Art og Bæsen,
hvi Gubber fjaante; og Umyndige spaae;
hvi alle disse Ting nu deres Love,
Natur og evigen bestemte Bæsen
omskifte til uhyre Egenskab;
saa skal J see at Himlen selv indgjed
dem disse Kræfter, for at bruge dem
til Rædsels- og til Bærsels-Værktøi for en
uhyre Stat. Nu kunde jeg Dig nævne
en Mand, som ligner denne Rædsels Nat;
som terdner, lyner, aabner Grave, brøler
som Løven hist paa Capitolio;
en Mand, ei stærkere end Du og jeg
i Legemskraft; og dog uhyre voret,
og frygtelig, som disse Undersyner.

Cæsa.

J mener Cæsar gjør J ikke, Cassius?

Cassius.

Det gjælde den det er; thi Romerne
 har nuomstunder Ledemod og Gener,
 som Fædrenes; men vee os! Fædres Sjæl
 er uddød; Modres Sind regjerer os.
 Bort Nag og Taalmod viser os som Qvinder.

Cæsa.

Hør, Cassius! Ordet gaaer at Raadet agter
 at skjænke Cæsar Kongenavn i Morgen;
 og han skal bære Kronen overalt,
 paa Hav og Land, kun i Italien ei.

Cassius.

Da veed jeg, hvor jeg denne Dolk vil bære;
 Cassius skal frelse Cassium fra Lænker.
 Deri, I Guder, gjør' I svag Mand stærkest;
 deri, I Guder, kue I Tyranner.
 Ei Taarn af Steen, ei Muur af hamret Kobber,
 ei lusttomt Fængsel, stærke Led af Jern
 kan holde Mandens Kraft; men Livet, Kjæd
 af Jordens Sfranker, mangler aldrig Evne
 til selv at fri sig. Veed jeg dette, vide
 al Verden, at den Deel af Tyranniet,
 jeg drager, kan jeg kaste, naar mig lyfter.

Cæsa.

Jeg med; saa vær' hver Slave i sin Haand
 Kraft til sit Trældomsaaag at sonderbryde

Cassius.

Og hvi skal Cæsar være da Tyran?
 Den arme Mand! Jeg veed han var ei Ulv,
 hvis han ei saae, at Romerne er' Faar;
 han var ei Love, vare de ei Hinde.
 De, som i Hui og Hast et Baal vil reise,
 begynde det med Straa. O, hvilken Skarnhob'
 er Roma, naar det tjener til den Hensigt,

slig usel Ting, som Cæsar Glands at skjænke!
 Men, o, min Harm, hvorhen harst Du leedt mig?
 maaskee jeg taler med en villig Træl.
 Saa veed jeg, man vil stævne mig til Ansvar;
 men jeg er væbnet, og jeg leer ad Farer.

Cæsa.

Med Cæsa taler J, og med en Mand,
 som ei er Dretuder. Tag min Haand.
 Hver Brødre til at ende al vor Nød,
 saa sværger jeg at gaae saa vidt, som nogen.

Cassius.

Det er et Ord! — Nu Cæsa, maa J vide,
 at jeg har alt bevæget Biske af
 de Gjevreste i Roma til at vove
 med mig et Hæders- og et Fares-Bærk.
 De vente i Pompei Porticus
 mit Komme; thi i denne Rædselsnat
 kan man ei færdes vel paa Gaderne;
 og Clementets Mafyn seer ret ud
 just som det Bærk vi have udi Hænde,
 saa blodigt, gloende og rædeligt.

Cinna træder ind.

Cæsa.

Løb lidt, hist kommer en i største Jil.

Cassius.

Jeg kjender ham paa Gangen, det er Cinna,
 en Ven af os. — Hvi haster J saa, Cinna?

Cinna.

Jeg søger Jer. Hvem der? Metellus Cimber?

Cassius.

Nei, det er Cæsa; Meddeeltager i
 vort Forbund. — Venter man ei paa mig, Cinna?

Cinna.

Det glæder mig. Det er en rædsom Nat.
To eller tre iblandt os har seet Syner.

Cassius.

Siig, Cinna, venter man ei paa mig?

Cinna.

Jo.

O, Cassius, hvis J blot kunde drage
den ædle Brutus med udi vort Forbund —

Cassius.

Vær rolig, Cinna. Her, tag denne Seddel,
læg den paa Prætorstolen, saa at Brutus
maa finde den; fast denne i hans Vindue;
segl denne fast paa gamle Bruti Støtte;
og mød os i Pompei Porticus,
naar dette er fuldbragt. Er Decius Brutus
tilligemed Trebonius alt der?

Cinna.

Ja, alle ere der, undtagen Cimber,
som hjemme søger Jer. Nu vil jeg ile,
og, som J bød, besørge Brevene.

Cassius.

Kom derpaa til Pompei Skueplads.

(Cinna gaaer.)

Kom, Casca, J og jeg vil, før det dages,
gaae hjem til Brutus. Trende Dele af ham
tilhøre os; og i den næste Kamp
vil hele Manden overgive sig.

Casca.

O, han staaer høit i hele Folkets Hjerte;
og hvad hos os man vilde kalde Brøde,
vil Bruti Mafyn, liig de Bises Steen,
til Borgerdyd og Heltedaad omskabe.

Cassius.

Ham, og hans Værd, og vores Trang til ham
har J ret vel udtrykt. Kom, lad os gaae,
det over Midnat er; før Daggrø ville
vi vække ham, og værde visse paa ham.

(de gaae.)

Anden Akt.

Første Scene.

Rom. Bruti Hauge.

Brutus træder ind.

Brutus.

Hei, Lucius! Op! —

Jeg kan ei gjætte grant af Stjernerne,
hvor langt der er til Dag. — Nu, Lucius! —

Gid slikt et Sovehjerter dog var min Feil!

Nu, Lucius, kommer Du? — Saa vaagn dog, Lucius!

Lucius kommer.

Lucius.

J kaldte, Herre?

Brutus.

Bring mig en Lampe i min Bogsal, Lucius.
Naar den er tændt, da kom og kald mig her.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer.)

Brutus.

Det maa skee ved hans Død; og jeg, for min Deel, seer ingen Grund til at bortstøde ham, undtagen Folkets Sag. Han vilde krones; — Spørgsmaalet er, hvorlunde dette kunde forandre hans Natur. Den høie Sommer udruger Snogen; — her maa gaaes vaersomt. Ham krone? — Det; — jeg tilstaaer, saa udruste vi Cæsar med en Braad, han, efter Tykke, kan skade med. Det Høiheds Misbrug er, naar den Samvittighed fra Magt adskiller; og, sandt at sige, saae jeg aldrig, at hans Lidenstabs tog hans Fornuft til Fange. Men det er vist og sandt, at Ydmyghed den unge Herskeshages Stige er, hvorpaa den i sin Opgang fæster Die; men naaer den endelig det sidste Trin, da vender den sin Ryg til Stigen, seer høit op mod Himlene, og lader haant om de lave Trin, ved hvilke den gik op. Saa kan og Cæsar; derfor forebyg, at han ei gjør det; og da Striden ei kan hente Paaskud af hvad nu han er, udsmyk det saa, at hvis han Mere blev, da kunde her og der paafølge Misbrug. Derfor anseer ham for et Slangæg, som skade vil ifølge sin Natur, saasnart det ruges ud; og dræber ham i Skallen.

Lucius kommer tilbage.

Lucius.

Lampen brænder alt i Salen.
Da jeg i Vinduet ledte efter Fyrtøi,

fandt jeg et Brev, og visstelig jeg veed,
det laae der ikke, da jeg gik til Sengs.

Brutus.

Gik I i Seng igjen, det er jo Nat.
Dreng, er det idus Martii i Morgen?

Lucius.

Jeg veed ei, Herre!

Brutus.

See i Calenderen, og bring mig Svar.

Lucius.

Det skal jeg, Herre!

(Lucius gaaer.)

Brutus.

De Himmelblus, som suse gjennem Lusten,
udbrede Lys nok til at læse ved.

(han aabner Brevet og læser.)

„Du sover, Brutus; vaagn, og sec Dig selv.

„Skal Roma — Tael, og slaae og frels!

„Du sover, Brutus; vaagn —“

Deslige Opbud har man ofte tabt,
hvor jeg har fundet dem.

„Skal Roma“ — Dette maa udfyldes saa;

Skal Roma bæve under een Mands Villie?

Hvad? Roma? Mine Fædre jog' af Roma
Tarquinius, da han blev kaldet Konge.

„Tael, slaae og frels!“ — Opfordrer man mig til
at tale og at slaae? O Rom, jeg lover.

Vil deraf følge Frelse, saa modtag

Din Bøns Opfyldelse af Bruti Haand.

Lucius kommer.

Lucius.

I Morgen, Herre, er det idus Martii.

(Man hører Slag paa Porten.)

Brutus.

Godt. Gak til Porten. Der er en, som banker.

(Lucius gaaer.)

Fra Cassius først opægged' mig mod Cæsar,
har jeg ei sovet.

Den hele Mellemtid fra første Tanke
og til et rædsomt Bærks Udførelse
er liig et Nattesyn, en hæsliig Drøm.

Vor Genius og det dødelige Bærktøi
gaae da i Raad; og Menneskets Forsatning
er liig en liden Stats, som Oprør ryster.

Lucius kommer.

Lucius.

Bed Porten venter Ederes Broder Cassius,
han ønsker at indlades.

Brutus.

Er han ene?

Lucius.

Nei, der er' flere med ham.

Brutus.

Kjender I dem?

Lucius.

Nei, Hatten sidder dybt i deres Dine,
og Rappen skjuler deres halve Ansigt,
saa jeg kan ingensinde kjende dem
af noget Træk.

Brutus.

Luk op! (Lucius gaaer) Det er vort Anhang.
O Mytteri, du blues ved at vise
din skumle Bande, selv ved Nattetide,
da Ondt er friest? O, hvor vil du da
ved Dagen finde Gulers Mulm til Skjul
for dit uhyre Mafyn? Mytteri!

Søg ingen, hyl det ind i Smil og Sledsfhed;
thi hvis du i dit sande Billed' fremtraadst,
var selve Crebus ei balmørk nok
til for Opdagelse at skjule dig!

Cassius, Casca, Decius, Cinna, Metellus
Cimber og Trebonius træde ind.

Cassius.

Jeg frygter, vi forstyrre Eders Hvile.
God Morgen; komme vi Jer ubeleiligt?

Brutus.

En Stund alt har jeg været oppe; vaagen
den hele Nat.. Kjender jeg Jeres Følge?

Cassius.

Ja, hver Mand her; og her er ingen Mand,
som jo høiagter Jer; og alle ønske,
I havde samme Mening om Jer selv,
som hver en ædel Romer nærer om Jer.
Det er Trebonius.

Brutus.

Han er velkommen!

Cassius.

Det Decius Brutus.

Brutus.

Han er og velkommen!

Cassius.

Det Casca, Cinna og Metellus Cimber.

Brutus.

Velkomne alle!

Hvad vaagen Sorg har stilt sig mellem Natten
og Eders Dine?

Cassius.

Brutus, hør et Ord!

(de tale sagte.)

Decius.

Her ligger Østen; grøer ei Dagen hist?

Cassius.

Nei!

Enna.

Jo, forlad mig; hine lyse Striker,
som kante Skyerne, er' Dagens Budskab.

Cassius.

J skulle tilstaae, at J feile begge.
Her, hvor mit Sværd nu peger, opstaaer Solen;
og overveie J den unge Aarstid,
er det et mægtigt Stykke ned mod Sonden.
J næste Maaned høiere mod Nord
den viser først sin Gld; og netop her
bag Capitolium staaer det høie Østen.

Brutus.

Hver række mig sin Haand, en efter anden.

Cassius.

Og lad en Ged befæste vor Beslutning.

Brutus.

Nei, ingen Ged. Hvis Menneskenes Aasyn,
vort Hjertes Qval, vor Olds Fordærvelse
ei ere stærke Grunde, da afbryder
betids, og gaaer hver til sit dovre Leie.
Saa lad det frække Tyranni fremrase,
til hver Mand falder, naar hans Lod ham træffer.
Men skjule disse Grunde — som jeg veed —
Gld nok i sig til at opflamme Feige,
og Qvinders kløde Aand med Mandsmod hærde;
da, Landsmænd hvilken anden Spore, end
vor gode Sag, er nodig for at ægge
til Frelse? Hvilken anden Borgen vel,
end tause Romere, som gave Løftet,

og vakle ei? Og hvilken anden Gød,
 end Ærlighed, som lover Ærlighed.
 Alt skee det skal; hvis ei, da falde for det?
 Lad Præster, Riddinge og Skalle sværge,
 marvløse Gubber, og de knuste Sjæle,
 som hyde Vold velkommen; lader sværge
 paa onde Ting, de Skabninger man mistroer.
 Men svækker ei vort Forsæts stille Kraft,
 vor indre ubetvingelige Ild,
 i det I troe vor Sag, vort Bærk at trænge
 til nogen Gød, naar hver en Draabe Blod,
 hver Romer arved', og af Ædle arved',
 for Hoer hans Moders Ægtefeng anklager,
 hvis mindste Deel han sveeg af givne Løfter.

Cassius.

Men nu om Cicero! — Skal han ei prøves?
 Jeg mener han vil mægtig staae os bi.

Casca.

Vi maae ei glemme ham.

Cinna.

Nei, ingenlunde.

Metellus.

O, lad' os faae ham med; hans sølvgraa Haar
 vil kjøbe os en fordeelig Mening,
 og hverve Stemmer til vor Daad at prise.
 Hans modne Raad har styret vore Hænder —
 man sige vil. — Vor Ungdom og dens Bildhed
 ei sees, men skjules af hans Alsyns Alvor.

Brutus.

O, nævn ham ikke; taler ikke med ham;
 thi han vil aldrig følge nogen Sag,
 en Anden har begyndt.

Cassius.

Gaaer ham forbi da.

Casca.

Ja, sandelig, han bliver ei vor Mand.

Decius.

Skal ingen røres ved, undtagen Cæsar?

Cassius.

Vel spurgt, min Decius. — Ei er det godt, saa synes mig, at Cæsars Ven, Antonius skal overleve Cæsar; vi vil finde en trædsf Modstander her, og bruger han sin Styrke, vide I, den kan forslaae til at skade os, saa mange som vi ere; for nu at forebygge dette, lad Antonius og Cæsar falde sammen.

Brutus.

Vor Gang er da for blodig, Cajsus Cassius. Først hugge Halsen af, saa Lemmerne, det ligner Harm' i Døden, Nag derefter; og kun et Lem af Cæsar er Antonius. Lad os ei slagte; lad os offre, Cajsus. Vi alle reise os mod Cæsars Land, og Menneſkenes Land har intet Blod. O, at vi kunde naae til Cæsars Land, og dog ei røre Cæsar! Men af, Cæsar maa bløde for den. Lad os, valkre Venner! da dræbe ham med Kjæfthed ei med Harne. Han vorde slagtet, som et Gudemaaltid, ei sønderhugget, som et Liig for Hunde. Og vore Hjerter ligne trædske Herrer, som ægge deres Trælle til en Udaad, og siden, for et Syns Skyld, skjælde dem! Nødvendig, ei forhadet vor Daad da vorder, og seete udi dette Lys af Folket,

ei Mordere, men Rensere vi kaldes.
 Og hvad Antonius angaaer, da tænker
 ei meer paa ham; thi han formaaer ei mere,
 end Cæsars Arm, naar Cæsars Hoved falder.

Cassius.

Dog frygter jeg; — hans Kjærlighed til Cæsar
 har dybe Rødder.

Brutus.

O, min gode Cassius,
 tænk ei paa ham. Ifald han elsker Cæsar
 er alt, hvad han formaaer, kun mod sig selv,
 at græmme, sørge sig til Døde for ham.
 Og det var meget, hvis han gjorde dette;
 thi han er Ven af Leg, Svær og Gilder.

Trebonius.

Han er ei farlig; skaaner ham; thi han
 vil leve, og vil lee ad hele Sagen.

(En Klokke slaaer.)

Brutus.

Tys, tæller Slagene!

Cassius.

Nu slog den tre.

Trebonius.

Saa er det Tid at gaae.

Cassius.

Men det er tvivlsomt
 endnu, om Cæsar vil gaae ud i Dag;
 thi han er nylig vorden overtroist,
 heel tvertimod den Troe han engang havde
 om Drømme, Ahnelse og Underværker;
 maaskee tør disse aabenbare Tertejn,
 og denne Rats uvante Rædselskyner
 og hans Augurers Overtalelse
 i Dag fra Capitolium ham holde.

Decius.

Frygt ei! Jeg kan regjere ham, hvis saa
han er til Sind; thi gjerne hører han,
hvorlunde man med Træ'r Genhjørnet fanger,
med Speile Bjørnen, Elefanterne
i Gruber, Løverne i Garn, og Folk
ved Smigrere; men naar jeg siger, at
han hader Smigrere, paastaer han ja,
og smigres da just meest. Lad mig om dette;
Thi jeg kan lede ham did, hvor han skal,
og jeg vil bringe ham til Capitolium.

Cassius.

Nei, alle møde for at hente ham.

Brutus.

Mod Klokken otte da som allersenest?

Cassius.

Ei senere, og værer da paa Stedet.

Metellus.

Ligarius er Cæsar fjendsk, fordi
han dadled', at han rosende Pompeius;
det undrer mig, I ei har tænkt paa ham.

Brutus.

Nu, gode Timber, gik da til hans Huns;
han elsker mig, og jeg har vel forskyldt det;
send ham blot hid, saa vil jeg stemme ham.

Cassius.

See Dagen kommer paa os. Vi vil gaae,
Brutus, Farvel! — Nu Venner, skilles ad,
men mindes alle, hvad I have sagt,
og viser Jer, som ægte Romere.

Brutus.

Seer muntre ud, I ædle Herrer; lad
vort Mafyn ei iføre sig vort Forsæt;

gebærder Jer som Skuespillerne,
med freidigt Mod, og med udbortes Fasthed.
Og nu, god Morgen alle, hver især!

(Alle gaae undtagen Brutus.)

Hei, Dreng! — Hvad! sover Du? — Det siger intet.
Nyd Du kun Søvnens honningtunge Dug;
Du seer ei Skikkelser og Syner, som
den vaagne Sorg i vore Hjerner maler;
thi sover Du saa sødt!

Portia træder ind.

Portia.

Brutus! min Herre!

Brutus.

Hvad vil J, Portia? Hvi staaer J op?
Ei tjener det Jer at J saa betroer
en vandkold Morgen Eders svage Helsen.

Portia.

Ei heller Jer. Uvenlig har J listet
Jer fra min Seng; i Gaar fra Madveren
J brat soer op, gif tankefuld omkring
og sukke, med sammenslynget Arme.
Og naar jeg spurgte, hvad der skadte Jer,
J stirred' paa mig med et ublidt Die.
Jeg trængte paa Jer; og da gned J Panden,
og stamped' utaalmødigen med Foden;
dog bad jeg Jer, og dog J svarte ei;
men bød mig gaae med et fortrædent Bink.
Det gjorde jeg af Frygt for at forege
hiin Hestighed, som syntes alt for optændt;
tillige haabed' jeg, det var kun Lune,
som stundom finder Indpas hos enhver.
Det under Jer ei Spise, Tale, Søvn,
og virked' det saa stærkt paa Eders Mæsyn,
som det har faaet Magt med Eders Sind,

gjenkjendte jeg Jer ei. Min ædle Huusbond,
gjør mig bekendt med Eders Kammers Kilde.

Brutus.

Jeg er ei ganske frisk; og det er alt.

Portia.

Brutus er viis, og var han ei ved Helsen,
han brugte Midler til at vinde den.

Brutus.

Saa gjør jeg. — Gode Portia, gaa i Seng.

Portia.

Er Brutus syg? og er det sundt at gaae
upaaklædt, og den vaade Morgens Dunster
indsuge? Hvad er Brutus syg? og lister
sig fra sin sunde Seng, for Mattens Smitte
at trodse? Trister han den febersvangre,
urene Luft, for sygere at vorde?

Min Brutus, nei; I har i Eders Sind
en Sygdom, som jeg kjende bør, i Kraft
og Ret udaf min Huustroe-Bærdighed.

Og knælende besværger jeg Jer ved
min engang priste Skjønhed, alle Eders
Torsikkringer om Elskov, og ved hiin
den store Ged, som sammensmelted' os
og gjorde os til een: I dølge ikke
for Eders andet Jeg og Bæsens Halvdeel,
hvi I er sorgfuld! siig, hvo var' de Mænd,
som mødtes her i Nat; thi her har været
sex eller syv, som skjulte deres Afsyn
endog for Mørket.

Brutus.

Knæl ei, omme Portia.

Portia.

Var Brutus om, behøved' jeg ei Knæfald.

Blev det betinget ved vort Ægteskab,
 min Brutus, at jeg aldrig maatte vide
 en Hemmelighed, som angik Jer? Er jeg,
 kun paa en Maade, med Indskrænkninger,
 min Bruti andet Jeg, kun for hans Bord
 at dele med ham, og hans Seng at pryde,
 og stundom tale med ham? Er min Vaaning
 kun i Forstaden af hans Kjærlighed?
 Er det ei mere, da er Portia
 kun Bruti Trille, ikke Bruti Huustroe.

Brutus.

J er min ægte, hæderværde Huustroe;
 saa kjær mig, som de røde Draaber, der
 besøge mit af Sorg bespændte Hjerte.

Portia.

Hvis saa, da vidste jeg Dit skjulte Raad.
 Vel sandt, jeg er en Kvinde; men tillige
 en Kvinde, Brutus kaared' til sin Mage.
 Vel sandt, jeg er en Kvinde; men tillige
 en agtet Kvinde; jeg er Cato's Datter.
 Troe mig ei svag, som Qvindeskjønnet, da
 sliq Fader avled' mig, sliq Mand mig ægted'
 Nævn Eders Raad; jeg skal ei røbe dem;
 Jeg har viist stærke Prover paa min Fasthed,
 dengang jeg gav mig en frivillig Bunde
 i Laaret. Kan jeg bære hiin med Taalmod,
 og ei min Huusbonds Hemmelighed?

Brutus.

Guder!

O gjør mig denne ædle Huustroe værdig!

(Der bankes.)

Lyk! Der er en, som banker. Portia, gaae!
 Dit Bryst skal om et Dieblis deeltage
 i dette Hjertes skjulte Raad.

Jeg vil forklare Dig mit hele Forbund,
de dunkle Tegn paa denne mørke Pande. —
Forlad mig hastig.

(Portia gaaer.)

Lucius og Ligarius komme.

Lucius, hvo banker?

Lucius.

Her er en Syg, som vilde tale med Jer.

Brutus.

Cajus Ligarius, som Metellus nævned'! —

Gaae, Dreng! — Ligarius! hvorlunde gaaer det?

Ligarius.

Tag et god Morgen fra en syg Mands Tunge.

Brutus.

O, hvilken Tid har J valgt, brave Cajus!
til Sygeleie? Gid J ei var syg!

Ligarius.

Jeg er ei syg, hvis Brutus har i Hænde
en Handling, som er værdig Ærens Navn.

Brutus.

Ja, den har jeg i Hænde; havde J
kun funde Dren til at høre den.

Ligarius.

Bed alle Guder, Rom sig bøier for,
her kaster jeg min Sygdom. Romæ Sjæl!
Du brave Son, af ædle Lender spiret!
Lig en Besværger harst Du manet op
min alt uddøde Aand. Nu, byd mig løbe
og jeg vil kæmpe med Umuligheder;
ja overvinde dem. — Nu, hvad skal skee?

Brutus.

Et Arbeid, som vil gjøre Syge friske.

Ligarius.

Er ingen frist, som vi skal gjøre syg?

Brutus.

Det skal vi ogsaa. Hvad det er, min Cajs,
skal jeg betro Dig undervejs til ham,
hvem det skal gjælde.

Ligarius.

Lader os da gaae!

Jeg følger med et nyt opflammet Hjerte,
for at udføre, hvad jeg ikke veed;
nok! Brutus leder mig.

Brutus.

Saa følg mig da!

(de gaae.)

Anden Scene.

Rom. Værelse i Cæsars Pallads. Torden og Lynild.

Cæsar træder ind i sin Natkjole.

Cæsar.

I Nat har Jord og Himmel ei havt Ro.
Tre Gange har Calpurnia raabt i Søvn:
„Ha! Hjælp! De myrde Cæsar!“ — Er der Nogen?

En Tjener kommer.

Tjeneren.

Herre!

Cæsar.

Gaaf, byd, at Præsterne strax gjøre Dffring,
og bring mig deres Ildsagn med om Lykke.

Tjeneren.

Det skal jeg, Herre!

(gaaer.)

Calpurnia træder ind.

Calpurnia.

Hvad vil I, Cæsar? Agter I Jer ud?
I Dag I flytter ei en Fod af Huset!

Cæsar.

Cæsar skal ud; de Ting, som trued' mig,
de saae mig aldrig uden paa min Ryg;
men see de Cæsars Ansigt, svinde de.

Calpurnia.

Cæsar, jeg fæsted' aldrig Liid til Jertegn,
nu skrække de mig. Ende er en Mand,
foruden hvad vi hørte selv og saae,
beretter han de grueligste Syner,
af Nattevagten seete. En Lovinde
har kastet Unger midt paa Gaderne,
og Grave gabede, og opgav' Liig,
ildrøde, vilde Krigsmænd slaes i Lusten,
i Rader, Ordener, og rigtig Krigsskif,
saa blodig Støvregn faldt paa Capitolium.
Krigsraabet huiede i Skyerne,
og Heste vrinskede, og Faldne ralled'
og Mænd hylede i Gaderne.
O Cæsar, disse Ting uhorste ere;
jeg frygter dem.

Cæsar.

Hvad kan undflyes af det,
de høie Guder satte sig til Maal?
Men Cæsar skal gaae ud; thi disse Varsler
angaae den hele Jord, saavel som Cæsar.

Calpurnia.

Ei sees Kometer, naar en Tigger døer;
selv Himlene udbluse Tyrsters Død.

Cæsar.

En Feig døer mange Gange, før han døer;

den Tappre smager ifkun eengang Døden.
 Af alle Underer, jeg end har hørt,
 det underligste er, at man kan frygte,
 da man jo veed, at Døden, alles Maal,
 vil komme, naar den komme vil.

Tjeneren kommer tilbage.
 Hvad sige mig Augurerne?

Tjeneren.
 De ville, at J ei gaaer ud i Dag;
 da de udtog Offerdyrets Indvold,
 de funde intet Hjerte udi Dyret.

Cæsar.
 Sligt gjøre Guderne til Skam for Feighed.
 Ja, Cæsar var et Dyr, foruden Hjerte,
 hvis Frygten holdt i Dag hans Fodder hjemme.
 Det er han ikke. Faren veed heel vel,
 at Cæsar mere farlig er, end den.
 To Løver bleve vi, paa een Dag fæsted',
 og jeg den ældste, og den rædsomste;
 og Cæsar skal gaae ud.

Calpurnia.
 Af, ædle Herre,
 en dristig Tillid qvæler Eders Wiisdom.
 Gaae ikke ud i Dag; kald det min Frygt,
 som hjemme holder Jer, ei Eders egen.
 Vi sende vil Antonius til Raadet,
 at sige J er ikke vel i Dag;
 O lad mig knælende udbede dette!

Cæsar.
 Antonius sige da, jeg er ei vel;
 og, for at føie Dig, jeg bliver hjemme.

Decius kommer ind.
 Her kommer Decius; han skal rygte det.

Decius.

Hil Jer! God Morgen, ædle, store Cæsar.
Jeg kommer for at hente Jer i Raadet.

Cæsar.

Dg kommer ret beleiligt for at bringe
min Hilsen til det samlede Senat,
og sige det, jeg vil i Dag ei komme.
Kan ei, er falsk, og tør ei, falskere;
jeg vil i Dag ei komme. Siig det saa.

Calpurnia.

Siig han er syg.

Cæsar.

Hvad? Skulde Cæsar lyve
Udstræktes denne Arm til Seir saa vide,
paa det at Cæsar skulde frygte for
at sige disse gamle Herrer Sandhed?
Gaae, Decius, siig dem: Cæsar vil ei komme.

Decius.

O, store Cæsar, nævn mig da en Grund,
at man ei leer mig ud, naar jeg det rygter.

Cæsar.

Min Billie er min Grund, jeg vil ei komme;
det er Senatet nok at vide dette.
Men for at tilfredsstille Jer særdeles,
fordi jeg elsker Jer, saa viid: min Qvinde,
Calpurnia, i Dag mig holder hjemme.
I Nat hun drømte at hun saae min Støtte,
et Springvand liig, af hundred' Rør udgjød
det pure Blod; og muntre Romerskarer
kom smilende og baded' deres Hænder
deri. Slikt tyder hun som Jertegn, Varsler,
og nær Ulykke; og har knælende
anraabt mig om i Dag at blive hjemme.

Decius.

Men denne Drøm er heel urigtig udlagt;
 den var et skjont og heldigt Syn. Den Støtte,
 som sprang med Blod af mange Rør, i hvilket
 saa mange glade Romere sig baded',
 betyder, at det store Rom af Eder
 oplivende Blodstrømme skal indsuge;
 og store Mænd omkring Jer skulle stimle
 om Helligdomme og om Hæderstegn.
 Saaledes bør Calpurnia Drøm udlægges.

Cæsar.

Og saadan har J godt udtydet den.

Decius.

Det har jeg, naar J hører, hvad jeg melder.
 Viid, Raadet har besluttet, store Cæsar,
 paa denne Dag at give Jer en Krone.
 Hvis nu J sender Bud J vil ei komme,
 kan Raadets Sind forandres. Ogsaa kunde
 en Spottefugl faae Aarsag til at sige:
 „Afbryder Raadets Samling til en Tid,
 „da Cæsars Hustru haver bedre Drømme.“
 Hvis Cæsar skjuler sig, mon de ei hviske:
 „See, Cæsar frygter?“
 Tilgiv mig, at min varme Kjærlighed
 til Eders Fordeel bød mig sige dette,
 og kold Fornuft for Kjærlighed bør vige.

Cæsar.

Hvor daarlig var nu Eders Frygt, Calpurnia?
 Jeg blues ved at jeg gav efter for den. —
 Giv mig min Kappe; jeg vil gaae! —

Publius, Brutus, Ligarius, Metellus,
 Casca, Trebonius og Cinna træde ind.
 See! Er ei Publius der og henter mig?

Publius.

God Morgen, Cæsar!

Cæsar.

Publius, velkommen! —

Ei! Brutus, ogsaa I saa aarle oppe?
God Morgen, Cæsar! — Cæsar Ligarius,
Cæsar har aldrig været Jer saa gram,
som denne Feber, der har svækket Jer. —
Hvad er nu Klokken?

Brutus.

Otte slagen, Cæsar!

Cæsar.

Hav Tak for Ederes Hosflighed og Umag.

Antonius kommer.

See der! Antonius, den Nattesværmer,
er alt paa Benene. —
God Morgen, Marcus!

Antonius.

Hil Jer, ædle Cæsar!

Cæsar.

See til, alt er paa rede Haand derinde. —
Det er ei smukt at man skal vente paa mig. —
Nu, Cinna! — Nu, Metellus! — Ha, Trebonius!
Jeg har ret meget at fortælle Jer;
hust paa at I besøger mig i Dag,
og vær mig nær at jeg kan huske Jer.

Trebonius.

Det vil jeg, Cæsar! — (affides) saa nær vil jeg være,
at Jeres bedste Venner skulle ønske,
jeg havde været længer' borte.

Cæsar.

Gaaer ind, og smager først et Bæger Vin;
og derpaa vil vi følges ad liig Venner.

Brutus.

Alt Liigt ei altid er det samme; Cæsar!
mit Hjerte bløder ved at tænke paa det!

(de gaae.)

Tredie Scene.

Rom. En Gade i Nærheden af Capitolium.

Artemidorus kommer ind, læsende et Papir.

Artemidorus.

„Cæsar, vogt Dig for Brutus; tag Dig vare for Cas-
sius; kom ikke nær Casca; hav et Die med Cinna;
troe ei Trebonius; giv vel Ngt paa Metellus Cim-
ber; Decius Brutus elsker Dig ei; Du har fornær-
met Cajsus Ligarius. Der er kun eet Sind i alle
disse Mænd, og det er vendt mod Cæsar; est Du ei
udødelig, da see Dig for. Sorgløshed baner Vej for
Sammenrottelse. De mægtige Guder bestjerme Dig!

Din Ven,

Artemidorus.“

Her vil jeg staae, til Cæsar gaaer forbi,
og som en ydmyg Bøn ham dette række.
Mit Hjerte bløder over at ei Dyden
kan leve tryk for Alvinds Tand. O Cæsar,
læser Du, da harst Du Frelse funden;
hvis ei, er Parcen med Forrædere forbunden.

(gaaer.)

Fjerde Scene.

Rom. En anden Deel af samme Gade foran Bruti Huus.

Portia og Lucius træde ind.

Portia.

Jeg beder Dig, iil til Raadhuset, Dreng;
tøv ikke for at svare mig; men pak Dig.
Hvi nøler Du?

Lucius.

Hvad er mit Grinde?

Portia.

Du maatte være der og her igjen,
før jeg kan sige, hvad Du skulde der. —
O, staae mig mægtig bi, Standhaftighed!
Stil Bjerger mellem Hjertet og min Tunge!
Jeg har en Mands Sind; men en Qvindes Styrke.
Hvor tungt er det for Qvinder at fortie
et lønligt Raad? — Hvad, est Du her endnu?

Lucius.

Hvad skal jeg, ædle Frue! løbe op
til Capitolium, og intet andet?
og derpaa haste hid og intet andet?

Portia.

Ja, bring mig Budskab, om Din Herre, Brutus,
seer frisk ud; han var syg, da han gik ud.
Og læg vel Mærke til, hvad Cæsar gjør,
og hvilke Sægende der stimle om ham.
Hys, Dreng! Hør, hvilken Larm!

Lucius.

Jeg hører intet.

Portia.

Jeg beder, lyt dog nøie til; jeg hørte
en Larm, en Tummel, som et Baabengny,
og Vinden bringer det fra Capitolium.

Lucius.

J Sandhed, Frue! jeg kan intet høre.

Sandsigeren træder ind.

Portia.

Kom hid; ad hvilke Veie est Du kommen?

Sandsigeren.

Jeg kommer, ædle Frue! fra mit Hus.

Portia.

Hvad er nu Klokken?

Sandsigeren.

Den er næsten Ni.

Portia.

Er Cæsar gaaet op til Capitolium?

Sandsigeren.

Endnu ei; jeg vil søge mig en Plads,
hvor jeg kan see hans Gang til Capitolium.

Portia.

Du harst en Bøn til Cæsar, harst Du ei?

Sandsigeren.

Den har jeg. Dersom Cæsar er saa god
mod Cæsar, at han hører mine Ord,
saa vil jeg bede ham at gjøre vel
imod sig selv.

Portia.

Hvordan? Beedst Du at nogen
har noget Ondt i Sinde imod Cæsar?

Sandsigeren.

Hvad skee skal, ved jeg ei; hvad skee kan, frygter jeg.
God Morgen! her er Gaden trang; og Skaren
som stimler efter ham af Senatorer,
Prætorer, Søgende, kan sondertræde,
saa svag en Mand som jeg. Jeg vil thy til
en større Plads, hvor jeg vil tale til
den store Cæsar, naar han gaaer forbi.

(gaaer.)

Portia.

Jeg maa gaae ind. O Bee! hvor svag en Ting
er Qvindens Hjerte! O, min Brutus!
Gid Himlene begunstige Dit Værk! —
Ha! Drengen har vist hørt mig; — Brutus har

en Bøn, som Cæsar ikke vil opfylde. —
 O, jeg faaer ondt. — Løb, Lucius, hils min Huusbond;
 siig ham at Portia er vel tilmode,
 og bring mig Budskab, hvad han svarer Dig.
 (de gaae.)

Andre Akt.

Første Scene.

Rom. Capitolium. Senatet paa sit Sæde.

(En Sværm af Folk i Gaden, som fører til Capitolium;
 iblandt dem er Artemidorus og Sandsigeren.
 Trompetklang.)

Cæsar træder ind med Brutus, Cassius, Casca,
 Decius, Metellus, Trebonius, Cinna,
 Antonius, Lepidus, Popilius, Publius
 og andre.

Cæsar.

Martii idus kom.

Sandsigeren.

Ja, Cæsar; men den er endnu ei endt.

Artemidorus.

Hil Cæsar! Læs det Brev jeg rækker Jer.

Decius.

Trebonius beder Jer, ved Leilighed
 at læse hans ydmygelige Bøn.

Artemidorus.

O, Cæsar, læs først min; thi min angaaer
Jer nærmere; o, læs den, store Cæsar!

Cæsar.

Alt, hvad os selv angaaer, skal rygtes sidst.

Artemidorus.

Opsæt det ikke, Cæsar; læs det strax!

Cæsar.

Hvad! raser Menneſket?

Publius.

Uſveien, Karl!

Cassius.

Hvad, trænge J Jer frem med Jeres Bønner
paa Gaden? Gaaer til Capitolium!

(Cæsar træder ind i Capitolium; de Dyrige følge ham.
Alle Raadsherrerne reise ſig.)

Popilius.

Jeg ønsker Held til Jeres Værk i Dag.

Cassius.

Til hvilket Værk, Popilius?

Popilius.

Farvel!

(nærmer ſig til Cæsar.)

Brutus.

Hvad var det, ſom Popilius, ſagde Jer?

Cassius.

Han ønskede' Held til vores Værk i Dag.
Jeg frygter at vor Plan er aabenbaret.

Brutus.

See, hvor han gaaer til Cæsar; agt paa ham.

Cassius.

Casca, vær ſnar, før man os forekommer. —

Brutus, hvad gjøre vi? Er Sagen robet,
skal Cassius eller Cæsar ei gaae herfra,
thi jeg vil dræbe mig.

Brutus.

Cassius, vær fast;
Popilius taler ikke om vort Anslag;
thi see, han leer, og Cæsar selv er rolig.

Cassius.

Trebonius bruger Tiden; seer I, Brutus,
nu lokker han Antonius afveien.

(Antonius og Trebonius gaae ud. Cæsar og Senatorerne
indtage deres Sæder.)

Decius.

Hvor er Metellus Cimber? Lad ham gaae,
og overrække Cæsar strax sin Ben.

Brutus.

Han staaer alt rede; træng nu did og hjælp ham.

Cinna.

I, Casca, løfter Haanden mod ham først!

Cæsar.

Er' Alle rede? Hvo har nogen Klage,
som Cæsar og hans Raad afhjælpe kan?

Metellus.

Du Vældige, Stormægtige og Høie!
Metellus Cimber kaster for Dit Sæde
et ydmygt Hjerter.

(Knæler.)

Cæsar.

Cimber, hold! Slig Kryben,
og dybe Knæfald kunde vel optænde
den svage Dødeliges Blod, og gjøre
den faste Lov og Raadsbeslutninger
til Borneleg. Men troe ei daarligen,

at Cæsars Blod saa let oprøres kan,
 og at dets ægte Kraft optøes af det,
 som smelter Daarer: nemlig, favre Ord,
 og dybe Knæfald, nedrig Hundelogren. —
 En Raadsbeslutning har landlyst Din Broder;
 og knæler, tigger, kryber Du for ham,
 jeg støder Dig afveien som en Hund.
 Viid, Cæsar gjør ei Uret; heller ikke
 han uden Grunde tilfredsstilles.

Metellus.

Er ingen Stemme ædlere end min,
 som lyder sødere i Cæsars Øren
 om Naade for min landsforviste Broder?

Brutus.

Din Haand jeg kysser, Cæsar; ei som Smigrer;
 og beder Dig, at Publius Cimber maa
 tilbagekaldes strax af sin Forviisning.

Cæsar.

Hvad, Brutus!

Cassius.

Naade, Cæsar! Cæsar, Naade!
 See, Cassius knæler ved Din Fod, og beder
 om Naade for den landsforviste Cimber.

Cæsar.

Jeg kunde røres, hvis jeg var som I;
 hvis jeg bad for at røre, rørte Bøn mig.
 Men som Nordstjernen jeg standhaftig er,
 der i grundfæstet og uroffet Kraft
 ei Mage har paa Himmels Befæstning.
 Utalte Junker pryde Himlene,
 de ere alle Gld, og alle skinnende;
 men een af alle holder ifkun Stand;
 Saa og i Verden; den er vel befolket,
 og Menneskene ere Kjød og Blod

og Lidenſkaber underkaſtede;
 men blandt dem alle kjender jeg kun een,
 ſom faſt, urygkelig ſin Plads bevarer,
 urokket af Bevægelse; at jeg
 er denne Mand, tillader mig at viſe
 en Smule ogsaa her; jeg faſt paastod,
 at Publius forviſtes Land og Rige;
 jeg paastaer faſt, han vorder ſaa endnu.

Cinna.

O, Cæſar, —

Cæſar.

Bort! Vil Du Olympus løſte?

Decius.

O Cæſar, —

Cæſar.

Knæler Brutus ei forgjæves?

Caſca.

Tael, Haand! for mig.

(Caſca giver Cæſar et Dolkeſtik i Halsen. Cæſar griber
 fat i hans Arm. Han gjennembores nu af adskillige
 andre Sammenſvorne, og tilſidſt af Marcus Brutus.)

Cæſar.

Min Brutus, ogsaa Du? — Saa fald da, Cæſar!

(Han dør. Senatorer og Folket vige forfærdede bort.)

Cinna.

Frihed og Frelſe! Tyranniet faldt! —

Løb, raab, forkynd det udi Stadens Gader.

Caſſius.

Afſted til Talerſtolene, og raaber:

Frihed, og Frelſe og Befrielse!

Brutus.

Folk og Senat! forfærdes ei; flyer ei;

ſtaaer ſtille; — Herſkeſygens Sold er ydet.

Cæsa.

Til Talerstolen, Brutus!

Decius.

Cæsius ogsaa!

Brutus.

Hvad blev af Publius?

Cinna.

Forsærdet ved vor Opstand staaer han her.

Metellus.

Staaer fast tilsammen at ei Cæsars Venner —

Brutus.

Tæel ikke om at staae; — frisk, Publius!
Mod Jer har vi saa lidet Ondt i Sinde,
som mod hver Romer ellers; siig dem dette.

Cæsius.

Og Publius, forlad os, at ei Folket;
som stormer mod os, Eders graa Haar glemmer.

Brutus.

Gjør det; — Lad Ingen svare for vor Daad,
undtagen vi, som ere Gjerningsmænd.

Trebonius kommer tilbage.

Brutus.

Hvor er Antonius?

Trebonius.

Flygtet hjem forsærdet.

Mænd, Børn og Kvinder stirre, skrige, rende,
som det var Dømedag.

Brutus.

Paa Eders Billie vente vi, o Parcer. —
Vi skulle døe, det vide vi; men Frist,

og Dagene at spinde ud, kun dette
er hvad de Dødelige tragte efter!

Cassius.

O den, som skjærer tyve Aar af Livet,
bortskjærer tyve Aar af Dødens Angst.

Brutus.

Tilstaae mig det; og da er Død Belgjerning.
Saa er' vi Cæsars Benner, som forkorted'
hans Dødsangst. — Romere, nedbøier Jer,
og bader Eders Arme i hans Blod;
det farve vore Sværde; derpaa træde
vi ud paa Torvet selv, og svingende
de røde Baaben over vores Hoved,
vi alle raabe: Frihed, Fred og Frelse!

Cassius.

Nedbøier Eder da, og bader Eder. —
I hvilke fjerne Secler skal ei dette
vort høie Skuespil gjentages i
ukjendte Tungemaal, usødte Stater?

Brutus.

Hvor ofte skal til Lyst ei Cæsar bløde,
som ligger paa Pompei Støttes Fod,
med Støv nu lige agtet?

Cassius.

Saa ofte dette skeer,
saa ofte skal vort Forbund worde kaldet
de Mænd, som gave Fædrelandet Frihed.

Decius.

Ha! Gaae vi ud?

Cassius.

Ja, alle Mand afsted;
Brutus i Spidsen; og hans Bei vi pryde
med Romæ dristigste og bedste Hjerter.

En Tjener kommer.

Brutus.

Hvo kommer der? En af Antonii Benner.

Tjeneren.

Saa, Brutus, bød min Herre mig at knæle;
saa bød Antonius mig falde ned;
og dybt nedkastet bød han mig at sige:
Brutus er ædel, tapper, viis og ærlig;
Cæsar var stor, kjæk, kongelig og huld.
Jeg elsker Brutus, og jeg ærer ham;
jeg frygted', ærede og elsked' Cæsar.
Tillader Brutus at Antonius
maa tryk gaae hid, og høre af Din Mund:
Hvi Cæsar har forskyldt sit Drab, da skal
Antonius ei elske Cæsar død,
saa høit som Brutus levende; men vil
med Huldskab og oprigtig Troskab følge
den ædle Bruti Sag og Skjæbne, gennem
den vaklende Forsatnings Farer. Saa
bød mig Antonius, min Herre, tale.

Brutus.

Din Herre er en viis, mandhaftig Rømer;
for mindre har jeg aldrig agtet ham.
Siig ham, hvis han vil komme hid, da skal
han vorde fyldestgjort; og, ved min Ære,
gaae urørt bort.

Tjeneren.

Jeg strax vil hente ham.

(gaaer.)

Brutus.

Jeg veed, vi ville faae ham til vor Ven.

Cassius.

Det ønsker jeg; men i mit Jnderste

en Tanke frygter ham; og sjelden feiler
min Ahnelse om ondt.

Antonius træder ind.

Brutus.

Der er han alt. —

Marcus Antonius, vær os velkommen!

Antonius.

O, store Cæsar! ligger Du saa dybt?
Er' alle Dine Seire, Herligheder,
Triumpher, Bytte sammensjunkne nu
i dette snævre Rum? — Farvel! — Jeg veed ei,
J ædle Herrer, hvad J monne tænke,
hvo ellers bløde skal, og hvo der ellers
er moden; er det mig, er ingen Stund
saa passende, som Cæsars Dødsstund er;
og intet Værktøi halv saa dyrebart,
som disse Sværde, J beriged' med
hans Blod, det ædlest i Verdens Rige.
Jeg beder, hvis J bære Had til mig,
da mætter det, mens Jeres Purpurchænder
end ryge. Lever jeg i tusind Aar,
jeg vorder ei saa skicket til at døe.
Gi noget Sted, og Død mig er saa kjær,
som her ved Cæsar, og af Eder slagen,
J, denne Volds udvalgte Heltesjæle!

Brutus.

O, beed os ei om Jeres Død, Antonius.
Vel maae vi synes blodige og grumme,
naar vore Hænder og vor Daad J seer;
dog seer J ifkun vore Hænder, og
den blodige Forretning de udførte;
J seer ei vore Hjerter; der er Medynk.
Og Medynk med den Uret, Roma leed,
(Jld slukker Jld, og Medynk slukker Medynk)

har øvet denne Daad mod Julius Cæsar. —
 Marcus Antonius, hvad Jer angaaer,
 da have vore Sværde ifkun Blod
 mod Jer; og vore Arme, fri fra Nag,
 og vore Broderhjerter Jer modtage
 med gode Tanker, Agtelse og Huldskab.

Cassius.

Naar nye Brevsletter deles ud,
 skal Eders Stemme gjælde, som den Bedstes.

Brutus.

Vær blot taalmodig, til vi stille Mængden,
 som Angst endnu berøver Sands og Samling,
 da vil vi gøre Eder Rede for,
 hvi jeg, som elsked' Cæsar, da jeg slog ham,
 har handlet saa.

Antonius.

Jeg troer paa Eders Viisdom.
 Lad hver Mand række mig sin blodige Haand.
 Først, Marcus Brutus, vil jeg ryste Eders; —
 Dernæst jeg tager Eders, Cæsar Cassius; —
 Nu Eders, Decius Brutus. — Eders, Cimber;
 saa Cinna; — saa, min tappre Casca, Eders; —
 saa Eders Haand, Trebonius; skjøndt sidst,
 dog ikke mindre elsket end de Andre. —
 I ædle Herrer! — Ak! hvad skal jeg sige?
 Nu staaer jeg paa saa slibrig Grund, at een
 af tvende slette Ting jeg synes maa
 i Eders Dine: Ridding eller Smigrer.
 At jeg Dig elsked', Cæsar; det er Sandhed!
 Hvis da Din Aand nu paa os skuer ned,
 mon det ei smerter Dig meer end Din Dod,
 at see Din Ven Antonius slutte Fred,
 og ryste Dine Fjenders røde Hænder,
 Du Edleste! ved Siden af Dit Liig?

Var mine Dines Tal som Dine Bunders,
 og græd de fast som disses. Blodstrøm rinder,
 Sligt bedre sømmed' mig, end at indgaae
 et Venneforbund her med Dine Fjender. —
 Tilgiv mig, Julius! — Her reistes Du,
 Du favre Hjort; her faldt Du; og her staae
 de Jagtens Herrer, smykked' med Dit Bytte,
 og purpurfarvede iudi Dit Blod.
 O, Jord! Du Skoven varst for denne Hjort,
 og, sandelig! han var Din Sjæl, o Jord!
 Hvor liigt et Bildt, af mange Fyrster slagen,
 Du ligger der?

Cæsius.

Marcus Antonius, —

Antonius.

Forlad mig, Cæsus.

Selv Cæsars Fjender skulle sige dette;
 thi er det lidet sagt af Bennelæber.

Cæsius.

Jeg dadler ei I priser Cæsar saa;
 men i hvad Forbund vil I staae med os?
 Vil I staae mellem vore Venner? eller
 skal vi gaae bort, og ei slaae Liid til Jer?

Antonius.

Derfor gav jeg Jer Haand; men sandelig,
 jeg glemte mig, da jeg saae ned paa Cæsar.
 Jeg elsker Jer, er Ven af Eder alle,
 i Haab af Eder at fornemme Grunde,
 hvi og hvori vor Cæsar farlig var.

Brutus.

Og grueligt var ellers dette Optrin.
 Saa vægtige Grunde skal I saae at høre,
 Antonius, at var I Cæsars Son,
 de fyldestgjorde Jer.

Antonius.

Seg meer ei ønsker;

Nu beder jeg, det maa forundes mig,
paa Torvet at fremstille Cæsars Liig,
og derfra Talerstolen tale ved
hans Liigfærd, som det sommer sig en Ven.

Brutus.

Marcus Antonius, det er Jer tilladt.

Cassius

(affides.)

Brutus, et Ord! —

J veed ei hvad J gjør. Tillad dog ei
Antonius at tale ved hans Liigfærd.
Veed J, hvor heftigt Folket kan bevæges
af hvad han tale vil?

Brutus.

Forlad mig, Cassius; —

Først vil jeg selv betræde Talerstolen,
og vise Grundene til Cæsars Død.
Alt, hvad Antonius taler, vil jeg sige,
det taler han med vor Forlov og Billie,
og at vi ønske Cæsar maa forundes
al Hæder og hver lovlig Høitids Skik.
Det vil langt mere gavne os, end skade.

Cassius.

Jeg veed ei hvad kan skee; jeg seer det nødig.

Brutus.

Marcus Antonius, tag Cæsars Liig.
J skal ei dadle os i Eders Tale;
men tale alt, hvad Godt J kan, om Cæsar;
og sige, at det skeer med vores Billie;
for Resten skal J ingen Omsorg bære
for Cæsars Liigfærd. J skal tale fra

den samme Talerstol, som jeg bestiger,
naar jeg har endt min Tale.

Antonius.

Nu, velan;
jeg ønsker intet meer.

Brutus.

Saa gjør da Liget rede, og følg efter.

(Alle gaae, undtagen Antonius.)

Antonius.

Tilgiv, o Blod, som raaber her af Jorden,
at mildt til disse Slagtere jeg taler!
Du est Ruiner af den Edleste,
som udi Tidens Kredsløb levet har.
Bee Haanden, som udgjød det dyre Blod!
Nu over Dine Saar jeg propheterer, —
som stumme aabne deres Purpurlæber,
anraabende min Mund om Lyd og Tale; —
Forbandelse skal ramme Folkets Lemmer.
Indvortes Raseri, vild Borger Splid
skal trykke alle Dele af Italia;
Hærværk og Blod skal komme saa i Skif,
og gruelige Ting saa hverdags vorde,
at Mødre skal kun smile, naar de see
de Spæde knuste mellem Krigens Hænder;
al Dnk af Dvelse i Udaad quæles,
og Cæsars Land med Alte ved sin Side,
som gloende fra Helvede opstiger,
med Kongerøst, hevnsnyssende, i Landet,
skal raabe: Mord, og lose Krigens Hunde;
og denne Udaad lugte over Jorden
af Liig, som sukke om Begravelse!

En Tjener træder ind.

Er J ei blandt Octavii Cæsars Mænd?

Tjeneren.

Marcus Antonius, jo.

Antonius.

Cæsar har skriftlig kaldet ham til Roma.

Tjeneren.

Han modtog Brevet, og er undervejs!
og mundtlig bød han mig berette Eder, —

(han seer Pigen.)

O Cæsar! —

Antonius.

Dit Hjerte svulmer; vend Dig bort og græd.
Sorg smitter, seer jeg her; thi mine Dine
begyndte nu at vædes, da de saae
de Sorgens Perler, som i Dine hang.
Siig, er Octavius Cæsar alt paa Veien?

Tjeneren.

Syv Mile ligger han i Nat fra Roma.

Antonius.

Saa riid tilbage; siig hvad her er skeet;
siig, Roma har endnu kun Sorg og Farer,
men ingen Tryghed for Octavius.
Jil, siig ham det. Dog, tøv en liden Stund;
gaf ei, før jeg har baaret dette Liig
til Torvet, hvor min Tale prøve skal,
hvorlunde Folket optog denne Bloddaad.
Følge dette skal Du da berette
Octavius, hvorlunde Sagen staaer.
Laan mig Din Haand.

(de gaar med Cæsars Liig.)

Anden Scene.

Rom. Torvet.

Brutus og Cassius komme ind med en Skare af
Borgere.

Borgerne.

Vi fordre Regnskab; aflæg Regnskab, Brutus!

Brutus.

Saa, Venner! følger da og hører mig. —

J gaaer til næste Gade, Cassius,
og deler Skarerne. —

Hvo, som vil høre mig, han blive her;
hvo, som vil følge Cassius, gaae med ham;
og da skal offentligen gøres Ræde
for Cæsars Død.

Første Borger.

Jeg hører Bruti Tale.

Anden Borger.

Jeg Cassii; naar vi har hørt dem begge,
da vil vi sammenholde deres Grunde.

(Cassius gaaer med nogle af Borgerne. Brutus bestiger
Rostrum.)

Tredie Borger.

Den ædle Brutus staaer alt oppe. Stille!

Brutus.

Stille, indtil jeg ender.

Romere, Medborgere og Venner! Hører mig tale
min Sag, og værer stille, paa det J kunne høre.
Troer mig for min Vres Skyld; og haver Agt for
min Vre, paa det J kunne troe. Dømmer mig ef-
ter Eders Wiisdom, og vækker Eders Sands, paa det
J desbedre kunne dømme. Er der i denne Forsam-
ling nogen huld Ven af Cæsar, ham siger jeg, at
Bruti Kjærlighed til Cæsar var ikke mindre end hans.

Spørger da denne Ben, hvi Brutus stod op mod Cæsar, er dette mit Svar: — ei fordi jeg elskede Cæsar mindre, men fordi jeg elskede Roma mere. Vilde I hellere at Cæsar skulle leve, og I alle døe som Slaver, end at Cæsar skulle døe, paa det I alle kunne leve som fri Mænd? Cæsar elskede mig; jeg begræder ham; han var lykkelig, jeg fryder mig; han var tapper, jeg ærer ham; men han var herskesyg, og jeg fældede ham. Her ere Taarer for hans Kjærlighed; Fryd over hans Lykke; Ære for hans Tapperhed, og Død for hans Herskesyge. — Hvo er her saa nedrig, at han vilde være Træl? Er der nogen; tael! thi ham har jeg fornærmet. Hvo er her saa raa, at han ei vilde være Romer? Er der nogen, tael! thi ham har jeg fornærmet. Hvo er her saa udsel, at han ei elsker sit Fædreland? Er der nogen, tael! thi ham har jeg fornærmet. Jeg tier efter Svar.

Borgerne.

Ingen, Brutus, ingen.

Brutus.

Saa har jeg Ingen fornærmet. Jeg har ei gjort mere mod Cæsar, end I ville gøre mod Brutus. Undersøgelsen over hans Død er optegnet paa Capitolium; hans Hæder ei forringet, hvor han fortjente Priis; hans Brode ei forstorret, for hvilken han leed Døden.

(Antonius og Flere komme ind med Cæsars Liig.)

Her kommer hans Liig, forghædret af Marcus Antonius, som, skjøndt han ingen Haand havde i hans Drab, skal nyde Fordelen af hans Død, en Hæderspost i Staten; og hvo af Eder skal ikke dette? Jeg stiger ned med de Ord: Alt, som jeg slog min bedste Ven for Romæ Vel, saa har jeg end samme Dolk

for mig selv, naar det skal behage mit Fædreland
at trænge til min Død.

Borgerne.

Lev, Brutus, lev!

Første Borger.

Ledsager Brutus hjem udi Triumph.

Anden Borger.

Giv ham en Værestøtte blandt hans Fædres.

Tredie Borger.

Han vorde Cæsar.

Fjerde Borger.

Cæsars bedre Gaver
nu vorde kronede i Marcus Brutus!

Første Borger.

Med høie Jubelraab vi hjem ham følge.

Brutus.

Medborgere, —

Anden Borger.

Yes; stille! Brutus taler.

Første Borger.

Hei! Stille!

Brutus.

Medborgere, lad mig gaae ene bort,
og tøver her, for min Skyld, hos Antonius;
og hædrer Cæsars Liig, og hædrer Talen,
der skal forherlige den Faldnes Navn,
og som Antonius holder med vor Villie.
Jeg beder Jer, lad Ingen, uden jeg,
gaae herfra, før Antonius har udtalt.

(gaaer.)

Første Borger.

Hei, hie! og lad os høre paa Antonius.

Tredie Borger.

Lad ham bestige Talerstolen; ædle
Antonius, stieg op! — Vi ville høre.

Antonius.

For Bruti Skyld jeg Eder er forbunden.

Fjerde Borger.

Hvad taler han om Brutus der?

Tredie Borger.

Han siger,
at han, for Bruti Skyld, er os forbunden.

Fjerde Borger.

Ei tjener det ham her at tale ilde
om Brutus.

Første Borger.

Denne Cæsar var Tyrann.

Tredie Borger.

Ja, det er Sandhed; og det er vor Lykke,
at Roma blev ham qvit.

Anden Borger.

Lyk, lad os høre,
hvad dog Antonius kan sige os.

Antonius.

J ædle Romere. —

Borgere.

Lyk, hører ham.

Antonius.

Romere, Venner, Landsmænd, laan mig Dre;
ei prise, men begrave Cæsar vil jeg.
Hvad ondt en Mand gjør, overlever ham;
det Gode jordes ofte med hans Been;
saa skee det og med Cæsar. Den ædle Brutus
har sagt Jer Cæsar havde Herskesyge;
er dette sandt, var det en rædsom Feil;

og rædsomt har og Cæsar bødet for den.
 Her, med Forlov af Brutus og de Andre
 (thi Brutus er en Hædersmand; det ere
 de alle, alle ere Hædersmand);
 jeg kommer, for ved Cæsars Liig at tale.
 Han var min Ven; han var mig god og huld;
 men Brutus siger han var herskesyg;
 og, Venner, Brutus er en Hædersmand.
 Han har bragt mange Fanger hjem til Roma,
 hvis Løsepenge fyldte Statens Skat.
 Saae dette ud, som herskesygt af Cæsar?
 Naar Armod skreeg, græd Cæsar; Herskesygens
 Metal skal være haardere end saa.
 Dog Brutus siger, han var herskesyg;
 og Venner, Brutus er en Hædersmand.
 I alle saa, ved Lupercalia bød
 jeg ham en Kongekrone trende Gange;
 og trende Gange saa I Cæsar afflog
 at tage den. Var dette Herskesyge?
 Dog, Brutus siger han var herskesyg;
 og, sandelig, han er en Hædersmand.
 Jeg taler ei, for at gjendrive Brutus;
 men jeg skal tale her alt hvad jeg veed.
 Engang I alle elsked' ham med Grund;
 hvad Grund forbyder nu ham at begræde?
 O, Dommekraft, til Dyr du flygtet est,
 og Folk har mistet Sands! — Bær over med mig;
 mit Hjerte er i Kisten der hos Cæsar,
 og jeg maa tie til det atter kommer.

Forste Borger.

Mig tykkes der er Mening i hans Tale.

Anden Borger.

Naar ret Du Sagen seer har Cæsar lidt
 stor Uret.

Tredie Borger.

Har han, Brødre? Jeg er bange,
vi faae en værre Mand i Cæsars Sted.

Fjerde Borger.

J hørte vel hans Ord; han afflog Kronen;
Nu see J han var ikke herskesyg.

Første Borger.

Hvis saa vil Bisse bøde dyrt derfor.

Anden Borger.

Den arme Mand! Hans Dine er' ildrøde
af Graad.

Tredie Borger.

Der er ei bedre Mand i Roma,
end vor Antonius.

Fjerde Borger.

Tys! giber Aigt,
nu vil han atter tale.

Antonius.

Men i Gaar

stod Cæsars Ord imod den hele Verden.
Her ligger han nu, og den ringeste
sig meer ei bøier for ham. Borgere!
o stod min Hu til Eders Sind og Sands
til Raseri og Opstand at opvække,
da foruretted' jeg Brutus og Cassius,
der, som J alle veed, er' Hædersmænd.
Jeg vil ei forurette dem; jeg heller'
den Døde, Jer og mig vil forurette,
end slige Hædersmænd. Men her jeg har
et Pergament med Cæsars Segl, det er
hans Testament, i hans Konfammer fundet.
O, hørte Menigmand det Testament
(forlad, jeg agter ei at læse det)

da ginge de og kyste Ligets Bunder,
 og dypped' Klæder i hans Martyrblod;
 ja bade om et Haar af ham til Minde,
 og nævned' det paa deres Sotteseng
 i deres Testament, og skænked' det
 som kostbart Arvelod til deres Slægt.

Fjerde Borger.

Vi ville høre det; læs det, Antonius!

Borgerne.

Hans sidste Billie; Cæsars sidste Billie!

Antonius.

Taalmodighed! jeg tør ei læse den;
 det er ei raadeligt J faae at vide,
 hvor høiligen J elskedes af Cæsar.
 J er' ei Træ, ei Steen, men Menneſker;
 og da J ere Menneſker, ſaa vilde
 hans sidste Billie, naar J hørte den,
 optænde Eders Sind til Raseri.
 Ja, det er vel J vide ei J ere
 hans Arvinger; thi hvis J vidste dette,
 o hvilke Følger vilde deraf flyde!

Fjerde Borger.

Læs Testamentet; vi vil høre det;
 læs; J ſkal læse; Cæsars sidste Billie!

Antonius.

Taalmodighed, godt Folk, og tøver lidet!
 Jeg gif for vidt, da jeg fortalte dette.
 Jeg frygter at jeg ſkulde forurette
 de Hæderſmænd, hvis Dolke myrded' Cæsar.
 Jeg frygter det.

Fjerde Borger.

Forrædere de vare,
 ei Hæderſmænd!

Borgerne.

Hans Billie! Testamentet!

Anden Borger.

De vare Uffkum, Mordere! Hans Billie!
Marcus Antonius, læs Cæsars Billie!

Antonius.

J tvinge mig da til at læse den?
Saa slutter da en Kredss om Cæsars Liig,
og lad mig vise Eder ham, som skrev den.
Maa jeg gaae ned? Vil J tillade det?

Borgerne.

Kom ned!

Anden Borger.

Stig ned!

(han stiger ned af Talerstolen.)

Tredie Borger.

Det skal tillades Eder.

Fjerde Borger.

Slut Kredsen!

Første Borger.

Bort fra Baaren, bort fra Liget.

Anden Borger.

Plads, Plads for vor Antonius — den Edle!

Antonius.

Ja, trænger ikke saa; staaer meer tilbage!

Borgerne.

Tilbage! Plads! Tilbage!

Antonius.

Saafermt J have Taarer, da bereder
Jer til at græde nu. Seer denne Kappe;
J alle kjende den. Jeg mindes godt
den første Gang, da Cæsar tog den paa;
det var en Sommeraften i hans Telt,

den Dag, da Nerviernes Hær han slog. —
 Seer, her foer Cæsars Dolk igjennem den;
 seer, hvilken Rist den nidske Cæsca gjorde.
 Her rammed' den høitelskte Bruti, Dolk,
 og da han atter uddrog Morderstaalet,
 giv Agt, hvor Cæsars Blod da fulgte det,
 som foer det ud af Døren, for at see,
 om ogsaa Brutus banked' saa uvenlig;
 thi Brutus, vide I, var Cæsars Engel.
 I Guder! dømmier, hvor han elsked' Brutus!
 Det bittreste af alle Saar var dette;
 thi da den ædle Cæsar saae ham støde,
 han bugned' for en Uerkjendtlighed,
 langt hvassere end alle Mordervaaben;
 da brast hans store Hjerte; han indhylled'
 sit Ansigt, og den store Cæsar faldt
 ved Foden af Pompei Billedstøtte,
 som hele Tiden randt med Blod. — O Landsmænd,
 hvad faldt ei da! Jeg, I, vi alle faldt,
 mens over os Forræderiet stod
 blodstænkt og jubled'. O, nu græde I;
 nu seer jeg at I føle Medsyns Kraft.
 O, hvilke milde Taarer. — Gode Sjæle,
 I græde, da I her kun see vor Cæsars
 igjennemstungne Klæder? Seer da her,
 her er han selv, af Morderdolke skjændet.

Første Borger.

O Sorgens Skuespil!

Anden Borger.

O, ædle Cæsar!

Tredie Borger.

Ulykkelige Dag!

Fjerde Borger.

Affskum! Forrædere!

Første Borger.

O blodige Syn!

Anden Borger.

Vi ville hevnes! Havn; affted, søg, brænd,
skænd, dræb og slaac! Døe, døe, Forræderne!

Antonius.

Medborgere, o, tøver!

Første Borger.

Stille der, —

og hører vor Antonius, den Edle!

Anden Borger.

Vi høre, følge, døe med vor Antonius!

Antonius.

O Venner, kjære Venner, lader mig
ei tænde Oprørsbluen mellem Jer.

De ere Hædersmand, som dræbte Cæsar,
og hvad personligt Nag de bare til ham,
hvorfor de handled', af, det veed jeg ei.

De ere vise Mænd og Hædersmand,
og ville vist med Grunde svare Eder.

Ei kom jeg, for at stjæle Eders Hjerter;
jeg er ei Taler, som en Brutus er;
men, som I alle veed, en god, jevn Mand,
huld mod min Ven; og dette veed de godt,
som gav' mig Lov at tale om ham her.

Thi jeg har hverken Biid, ei heller Ord,
ei værdigt Foredrag, og Talegaver
til at opflamme Menneskenes Blod.

Jeg taler ligesrem; jeg siger kun,
hvad I jo alle vide; viser Eder
vor Cæsars Saar, de arme, stumme Munde,
og beder dem at tale for mig til Jer.

Men var jeg Brutus, og Brutus Antonius,
da var der en Antonius, som vilde

fremmane Eders Land, og laane hvert
af Cæsars Saar en Tunge, som opvakte
selv Stenene i Roma til en Opstand.

Borgerne.

Til Opstand!

Første Borger.

Vi vil brænde Bruti Huus.

Tredie Borger.

Afsted da, søger op de Sammensvorne.

Antonius.

Medborgere, o hører mig endnu!

Borgere.

Hei, stille! hør Antonius, den Edle!

Antonius.

Men vide I da, hvad I gjøre, Venner?

Hvorved fortjente Cæsar slig en Dmhed?

Ik, Ingen veed det. — Hører da; — I glemte
hans sidste Billie, som jeg talte om.

Borgerne.

Ja — Cæsars sidste Billie; tover; hører.

Antonius.

Her er den under Cæsars Segl. Til hver
af Romæ Borgere, hver enkelt Mand,
fem og halvfjerdsindstyve Drachmer skænkes.

Anden Borger.

Den ædle Cæsar! — Vi vil hevne ham.

Tredie Borger.

O, kongelige Cæsar!

Antonius.

Hører mig!

Borgerne.

Ja, stille!

Antonius.

Desuden alle hans Spadseregange,
hans Lunde, og de nye anlagte Haver
paa denne Side Tiber skænkes Jer,
og Jeres Arvinger til evig Tid
til fælleds Lyst og Bederqvægelse.
Det var en Cæsar; faae vi meer hans Lige?

Første Borger.

Nei, aldrig, aldrig meer. — Afsted, afsted!
Hans Baal skal lyse paa den hellige Plads,
og hver Forræders Huus skal tændes an
med Brandene. Frem! Tager Liget op!

Anden Borger.

Gaaer, henter Ild!

Tredie Borger.

Og rykker Bænke op!

Fjerde Borger.

Knus Sæder, Vinduer, Alt!

(Borgerne gaae med Cæsars Liig.)

Antonius.

Nu, lad det virke!

Mordengelen er udsendt; lad den fare
hvad Bei den lyster!

En Tjener kommer.

Siig, hvad bringer Du?

Tjeneren.

Octavius er alt i Roma.

Antonius.

Hvor?

Tjeneren.

Han er med Lepidus i Cæsars Huus.

Antonius.

Jeg iler did at see ham. O, han kommer
som han var kaldet. Nu er Lykken munter,
og giver Alt i dette gode Lune.

Tjeneren.

Han sagde, Cassius og Brutus rede
som Rasende igjennem Romæ Porte.

Antonius.

Maaskee de have faaet Nys om Folket,
som jeg opægged'. Før mig til Octavius.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Rom. En Gade.

Poeten Cinna kommer ind.

Cinna.

J Nat jeg drømte at jeg sad til Bords
med Cæsar; og min Phantasi er opfyldt
af søle Ting. Jeg vil ei ud af Huset,
men der er noget, som mig drager ud.

Borgerne komme ind.

Første Borger.

Hvad hedder J?

Anden Borger.

Hvor gaaer J hen?

Tredie Borger.

Hvor boer J?

Fjerde Borger.

Er J gift, eller Ungkarl?

Anden Borger.

Svar hver Mand paa Stedet.

Første Borger.

Ja, og svar kort.

Fjerde Borger.

Ja, og klogt.

Tredie Borger.

Ja, og oprigtigt, om I vil vel fare.

Cinna.

Hvad hedder jeg? Hvor gaaer jeg hen? Hvor boer jeg? Er jeg gift eller Ungkarl? For da at svare hver Mand paa Stedet og kort og klogt og oprigtigt, saa siger jeg klogelig, jeg er Ungkarl.

Anden Borger.

Det vil sige saameget som: de ere Narre, som gifte sig. — Jeg er bange I vil faae et Rakkedrag for dette Ord. Bliv ved; paa Stedet!

Cinna.

Nu paa Stedet gaaer jeg til Cæsars Liigsfærd.

Første Borger.

Som Ven eller Fjende?

Cinna.

Som Ven.

Anden Borger.

Det besvarte I paa Stedet.

Fjerde Borger.

Jeres Bopæl, — svar kort.

Cinna.

Bed Capitolium, kort sagt.

Tredie Borger.

Jeres Navn — tael oprigtig!

Cinna.

Oprigtig talt, er mit Navn Cinna.

Første Borger.

Sonderriver ham, han er en Sammensvoren.

Cinna.

Jeg er Poeten Cinna; jeg er Poeten Cinna.

Fjerde Borger.

Sønderriver ham for hans flette Vers, sønderriver ham for hans flette Vers.

Cinna.

Jeg er ikke Cinna, den Sammensvorne.

Fjerde Borger.

Eigemeget; hans Navn er Cinna; riv blot hans Navn ud af hans Hjerte, og lad ham saa gaae.

Tredie Borger.

Sønderriv ham, sønderriv ham. Kommer; Brande; Heida! Brande! Afsted til Brutus, til Cassius; brænder Alt. I til Decii Huns; I til Cascas; I andre til Ligarii; afsted, fort!

(de gaae.)

Fjerde Akt.

Første Scene.

Rom. Et Værelse i Antonii Huns.

Antonius, Octavius og Lepidus, siddende ved et Bord.

Antonius.

Saa mange maae da dø; de staae paa Listen.

Octavius.

Dø skal og Eders Broder, Lepidus; samtykker I heri?

Lepidus.

Ja, jeg samtykker.

Octavius.

Antonius, skriv hans Navn paa Listen da.

Lepidus.

Paa Bilkkaar, Publius, Eders Søstersøn,
Antonius! skal ogsaa dø.

Antonius.

Det skal han!

See, dette Bennestrøg, er Publii Dødsdom.
Men gik nu, Lepidus, til Cæsars Huus;
hent Testamentet; vi vil raadslaae om,
hvad der afkortes kan i Cæsars Gaver.

Lepidus.

Hvor kan jeg finde Jer?

Octavius.

Hvis ikke her,

paa Capitolium.

(Lepidus gaaer.)

Antonius.

Det er et uselt Bæsen, uden Bærd,
og skikkaet kun til at gaae Grinder.
Siig, sommer det, naar Verdens Kløverblad
udstykses, han staaer blandt de tre, som dele?

Octavius.

Det meente J, og lod hans Stemme gjælde,
naar i Proscriptionens sorte Net
et Navn paa Dødelisten skulde tegnes.

Antonius.

Jeg har seet flere Mar, end J, Octavius;
og skjøndt vi lægge Hædersposter paa ham,
for Byrden af Bagvaskelsen at lette,
skal han kun bære dem, som Uflet Guld,

for under deres Vægt at stønne, svæde,
 og enten trækkes eller drives frem,
 hvor vi ham vise Veie; har han da bragt
 vor Skat til det forønskede Sted; nu vel!
 da tages Byrden af ham; og saa jages
 det frie Væsel ud i aaben Mark;
 der græsser det og ryste sine Dren.

Octavius.

Gjør, hvad Jer tykkes godt; men J maa tilstaae,
 han er en prøvet og mandhastig Kriger.

Antonius.

Octavius, det samme er min Hest,
 og derfor faaer den rigelig sit Foder.
 Den er et Kræ, som jeg har lært at stride,
 at snøe sig, standse, fare lige frem,
 hvis Regeme regjeres af min Sjæl.
 Er Lepidus, i visse Maader, meer?
 Afrettes, trækkes, drives maa han jo;
 en Karl med en ufrugtbar Aand; et Væsen,
 som gatter sig med Videnskaber, Kunster
 og Efterligninger, der blive Mode
 hos ham, naar Brug og Ælde har forslidt dem.
 Tael kun om ham, som om en Eiendom. —
 Og hør nu store Ting, Octavius!
 Biid, Cassius og Brutus hverve Hære.
 Vi maae ei tøve med at møde dem;
 lad derfor vore Bundsforvandte samles,
 opfordre vore Benner, og vor Magt;
 og lader os beraadslaae nu paa Stand,
 hvorlunde skjulte Planer bedst opdages,
 og aabenbare Farer sikkest trodses.

Octavius.

Det ville vi; thi Farer os omringe,
 og mange gludske Gjender lure paa os;

og mangen en, som smiler, frygter jeg,
 har tusind onde Anslag i sit Hjerte.

(de gaae.)

Anden Scene.

Foran Bruti Telt i Leiren ved Sardis. Krigersk Musik.
 Brutus træder ind med Lucilius, Lucius og
 Krigere; Titinius og Pindarus møde dem.

Brutus.

Hold!

Lucilius.

Hold! giver Løsenet!

Brutus.

Hvad Nyt, Lucilius? Er Cassius nær?

Lucilius.

Han kommer strax; og her er Pindarus
 at bringe Eder Hilsen fra sin Herre.

(Pindarus giver Brutus et Brev.)

Brutus.

Han hilser mig som Ven. — Nu, Pindarus,
 maaskee af egen Hu, maaskee beført
 af slette Raad, har Eders Herre givet
 mig skjellig Marsag til at ønske ugjort,
 hvad gjort er; men han er mig nær; jeg venter,
 han fyldestgjører mig.

Pindarus.

Jeg tvivler ei,
 min ædle Herre jo vil vise sig
 den vakre Hædersmand han stedse er.

Brutus.

Det haaber jeg. — Et Ord, Lucilius;
 fortæl, hvorlunde Cassius tog imod Jer.

Lucilius.

Med noksom Høflighed og Agtelse;
men ikke med det jevne Vennehu,
ei med den aabne, tro Godhjertighed,
han fordum pleiede.

Brutus.

Du har beskrevet
en varm Ven, som er kjølnet. Mærk Dig dette:
Naar Venskab vorder syg og svinder hen,
da bruger det en tvungen Høflighed.
Den jevne Ærlighed foragter Kunstgrecb.
Men Skalken er som Hesten, der er fyrig,
der pranger herlig, naar den ledes frem,
og lover Kraft; men naar den døie skal
den blodige Spore, falder Manken strax;
saa, liig den svigefulde Leiehest,
han staaer ei Prove. — Nærmer sig hans Hær?

Lucilius.

Den haabede i Nat at staae i Sardis.
Den største Deel, det hele Rytteri,
gaaer hid med Cassius.

(En Marsch høres.)

Brutus.

Hør, han er alt kommen.
Drag ham paa Venneviss imøde!

(Cassius træder ind med Krigere.)

Cassius.

Hold!

Brutus.

Hold! Giver Ordet videre!

(Stemmer bag Scenen.)

Hold! Hold! Hold!

Cassius.

Min ædle Broder, I har gjort mig Uret.

Brutus.

J Guder, dommer! gør jeg Kjender Uret;
hvis ei, hvor meget mindre da en Broder?

Cassius.

Brutus, Dit blide Ansyn skjuler Uret,
og naar Du gørst den — —

Brutus.

Rolig, Cassius,

før Ederes Klager sagte; — Viid, jeg kjender
Jer godt. — For begge Hæres Ansigt her,
som Venskab mellem os kun bør fornemme,
lad os ei lides; byd dem træde bort;
udtøm saa Ederes Klager i mit Telt,
og jeg vil høre Jer.

Cassius.

Byd, Pindarus,

at vore Hovedsmænd tilside gaae
med deres Krigere.

Brutus.

Lucilius, gør det samme; ingen Mand
sig Teltet nærme, mens vi tale sammen.
Lad Lucius og Titinius vogte Døren.

(de gaae.)

Tredie Scene.

Det Indre af Bruti Telt.

(Lucius og Titinius i nogen Afstand.)

Brutus og Cassius træde ind.

Cassius.

At J har gjort mig Uret, sees af,
at J har dømt og straffet Lucius Pella,
for han af Garderne lod sig bestikke,
og mine Breve, hvor jeg bad for Manden,
fordi jeg kjender ham, har J ei agtet.

Brutus.

J selv har gjort Jer Ilret, da J skrev
i sliq en Sag.

Cassius.

Paa sliq en Tid det dner ei,
at holde Bog med hver en lille Feil.

Brutus.

Hør, Cassius; J selv er udraabt for,
at J en krum Haand gjør, at J for Guld
bortsælger og udhokrer Cresposter
til flette Folk.

Cassius.

Jeg sælge Cresposter!
J veed, det Brutus er, som siger saa,
ved Gud, sliqt Ord var ellers Eders sidste!

Brutus.

Bestikkelsen af Cassier-Navnet adles,
og derfor skjuler Tugtelsen sit Hoved.

Cassius.

Tugtelsen!

Brutus.

Hust Martius! hust idus Martii!
Blød ei hans Blod, den store Julii,
for Retsfærds Sag? Siig, hvilket Uffkum løsted'
sit Staal imod hans Bryst, og ei for Retsfærd?
Hvad! skal da en af os, som slog' den første
af Verdens Mænd, for han bestjærmed' Rov,
skal vi besudle vore Tingre nu
med skjændselsfuld Bestikkelse; og skal
vi sælge for en Haandpuld uselt Guldstov
den stolte Løn for vores høie Hæder?
Jør vil jeg være Hund, og gise ad Maanen,
end sliq en Romer!

Cassius.

Brutus, tir mig ei;
jeg vil ei taale det. I glemmer Jer,
naar I indskrænker mig; jeg er Soldat, jeg,
ældre i Tjenesten, og bedre skikkaet
end I til at indgaae Betingelser.

Brutus.

Gia! Nei, Cassius, det er I ei.

Cassius.

Jeg er.

Brutus.

I er det ikke, siger jeg.

Cassius.

Tir mig ei meer, at ei jeg glemmer mig;
hust Eders Vel — og frist mig ikke mere.

Brutus.

Bort, svage Mand!

Cassius.

Er dette muligt?

Brutus.

Hør mig; jeg vil tale.

Skal jeg for Eders vilde Sind mig bøie?
Troer I jeg kyskes af en gal Mands Blik?

Cassius.

O Guder, Guder! skal jeg taale dette!

Brutus.

Ja, meer. Brum, saa det stolte Hjerte brister;
gaf, viis den Hestighed for Eders Trælle,
og faae dem til at skjælve. Skal jeg vige,
og føie Eder? skal jeg staae og bøie
mig under Eders Runers Arrighed?
Bed Guderne, I skal nedsvælge selv
al Eders Galdes Gift, om end I brast;

thi fra i Dag af bruger jeg Jer kun
til Moerskab, ja til Latter, naar I vrede.

Cassius.

Saa vidt er det da kommet?

Brutus.

I har sagt,

I var en bedre Kriger; viis det da,
gjør Ederes Brouten sand; mig skal det glæde;
thi gjerne lærer jeg af ædle Mænd.

Cassius.

I gjør mig Uret — ja — I gjør mig Uret;
en ældre Kriger, sagde jeg, ei bedre.
Har jeg sagt: bedre?

Brutus.

Det er ligegyldigt.

Cassius.

Da Cæsar leved', havde han ei turdet
saadan opægge mig.

Brutus.

O tie dog, tie;

I turde ikke friste ham saaledes.

Cassius.

Jeg turde ikke?

Brutus.

Nei!

Cassius.

Hvad? turde ikke friste Cæsar?

Brutus.

Nei,

saasandt I lever, om I turde, Cassius.

Cassius.

Stol ei for meget paa min Kjærlighed,
jeg kunde gjøre det jeg skulde angre.

Brutus.

J har gjort, hvad J skulde angre, Cassius.
Der er ei Rædsel udi Eders Trudsel;
thi jeg er væbnet saa med Ærlighed,
at de forbi mig glide, Binden liig,
jeg agter ei. Jeg sendte Bud til Jer,
om noget Guld, J nægted' mig; thi jeg
kan ei paa slette Maader skaffe Penge;
ved Himlen! heller' mynted' jeg mit Hjerte,
og gav mit Blod for Drachmer, end jeg vristed'
af Bondens haarde Haand hans smule Ærmod
ved noget Kneeb. Om Penge bad jeg Jer
til mine Legioners Sold, som J
afflog mig. Ligned' dette Cassius?
og mon jeg svarte Cajus Cassius saa?
Naar Marcus Brutus viser sig saa karrig,
at han for sine Venner indelukker
saa lumpne Skillinger, da værer rede
med alle Eders Tordenfiler, Guder,
og slaaer ham sønder!

Cassius.

Jeg afflog det ei.

Brutus.

Det gjorde J.

Cassius.

Nei; han var kun en Daare,
som bragte Svaret. — Brutus sønderriver
mit Hjerte. Venner skulde overbære
med Venners Svaghed; J forstørrer mine.

Brutus.

Nei; stedse over J dem imod mig.

Cassius.

J elsker mig ei meer.

Brutus.

Ei Eders Feil.

Cassius.

Kan Bennens Die see deslige Feil?

Brutus.

En Smigrers Die vilde ikke see dem,
om end uhyre, som Olymp, de vare.

Cassius.

O kom, Antonius og Octavius kommer,
og hævner Jer paa Cassius allene;
thi Cassius er mæt af Verden; hadet
af den han elsker, trodsset af sin Broder,
skjældt som en Træl; hver af hans Feil udspeides,
optegnes smaaligt, læres uden ad,
og fastes ham i Næsen. O, jeg kunde
udgræde Sjælen gjennem mine Dine! —
Der er min Dolk og her mit nøgne Bryst;
og indenfor et Hjerte; dyrere
end Pluti Grube, rigere end Guld.
Saa fremt Du est en Romer, tag det ud;
jeg, som Dig nægted' Guld, mit Hjerte giver;
Slaae som Du Cæsar slogst; thi vel jeg veed,
at da Du hadede ham meest, Du elsked'
ham meer end nogentid Du elsked' Cassius.

Brutus.

Stik Dolken ind; o, vredes, naar J vil;
giv Breden Rum, gjør alt hvad Eder lyster.
Fornærmelse skal gjælde kun for Lune.
J staaer ved Siden af et Lam, o, Cassius,
hvis Brede er som Jld i Flintestenen,
der hestigt slagen viser snelle Gnister,
og strax er fold igjen.

Cassius.

Har Cassius levet

kun for at tjene Jer til Spøg og Latter,
min Brutus, naar mig Sorg og Tungsind plager?

Brutus.

Da hiint Ord faldt, var ogsaa jeg tungsindig.

Cassius.

Tilstaaer J dette? Giv mig Eders Haand.

Brutus.

Og Hjerte med!

Cassius.

O Brutus! —

Brutus.

Tael, hvad vil Du?

Cassius.

Har J ei Venstab nok til at tilgive,
naar Hestighed, jeg arved' af min Moder,
gjør, at jeg stundom kan forglemme mig?

Brutus.

Jo, Cassius; og nu fra denne Stund,
naar J er alt for streng mod Eders Brutus,
saa vil han tænke: Jeres Moder skjænder,
og saa forlade Jer.

(Støi udenfor.)

En Poet

(udenfor.)

Lad mig dog ind til Generalerne;
de fives; det er ikke raadeligt
de ene er'.

Lucius

(udenfor.)

J maa ei komme ind.

Poeten

(udenfor.)

Jeg vil; kun Døden skal forhindre mig.

Poeten kommer ind.

Cassius.

Hvad nu? Hvad Godt vil J?

Poeten.

Gi! skammer Jer,

Hærsførere; siig mig, hvad tænke J?

Vær Venner, som det Eder sommer sig;
jeg ældre er end J, thi troer kun mig.

Cassius.

Ha! Ha! Hvor usfelt Cynikeren rimer!

Brutus.

Karl, på Jer strax! Herud paa Døren, Slynge!

Cassius.

Tilgiv ham, Brutus; det er saa hans Skik.

Brutus.

Hans Lune vil jeg bære over med,
naar han forstaaer at passe Tid og Sted.

Hvad skal i Leiren slige Rimegaster?

Vort, Kammerat, paa Dør!

Cassius.

Gaae Eders Bei!

(Poeten gaaer.)

Lucilius og Titinius komme ind.

Brutus.

Gaaer, og befaler alle Hovedsmænd,
at skaffe Nattely til deres Skarer.

Cassius.

Og kommer strax, tilligemed Messala,
tilbage til os.

(Lucilius og Titinius gaae.)

Brutus.

Lucius, en Skaal Viin.

Cassius.

Jeg tænkte ei I kunde vredes saa.

Brutus.

O, Cassius, jeg er syg af mange Sorger.

Cassius.

I gjør ei Brug af Eders Viisdomslære,
saafremt I viger for tilfældigt Onde.

Brutus.

Hvo bærer Sorrig bedre? — Portia
er død.

Cassius.

Ha! Portia? —

Brutus.

Hun er død.

Cassius.

Hvorledes

undgik jeg Døden, da jeg twisted' med Jer? —
O bittre og ulidelige Tab! —
Af hvilken Sygdom?

Brutus.

Af Længsel efter mig;
Af Sorg, fordi Octavius og Antonius
fik Magten udi Hænderne — thi denne
Beretning kom med hendes Død — blev hun
vanvittig, og da Ternerne var' borte,
nedsvælgede hun Ild.

Cassius.

Og døde saa?

Brutus.

Just saa.

Cassius.

O, I udødelige Guder!

(Lucius kommer med Viin og Lamper.)

Brutus.

Tael ikke meer om hende. — Giv mig Vin. —
(drikker.)

Heri begraver jeg alt Fjendskab, Cassius.

Cassius.

Mit Hjerte tørster efter at besvare
den ædle Skaal I drak. — Skjænk Lucius
til Vinen skulmer over Bæg'rets Rand;
Jeg kan ei drikke nok af Bruti Venskab.
(drikker.)

Titinius kommer med Messala.

Brutus.

Kom ind, Titinius. — Velkommen hid Messala.
Nu sætte vi os trindt om Lampen her,
og holde Raad om vore Sagers Løb.

Cassius.

O Portia, est Du heden?

Brutus.

Stille, Cassius. —

Messala, jeg har her et Brev, som melder
Octavius og Antonius drage mod os,
med vældig Magt, og at de vende Toget
imod Philippi.

Messala.

Jeg har faaet Breve
af samme Indhold.

Brutus.

Hvad berettes ellers?

Messala.

At ved Forvisning og Proscription
af Lepidus, Octavius og Antonius
vel hundred' Senatorer dræbte ere.

Brutus.

Saa lyder mit just ei; det melder, at halvfjerdsindstyve Senatorer fulde ved deres Ban; og Cicero var een.

Cassius.

Hvad? Cicero?

Messala.

Ja, Cicero er falden ved samme Ban. — Kom Eders Brev fra Portia?

Brutus.

Messala, nei.

Messala.

Og melder Brevet heller ei om hende?

Brutus.

Nei — nei, Messala.

Messala.

Sligt mig synes sælsomt.

Brutus.

Hvi spørger I? Har Eders talt om Portia?

Messala.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Saa sandt I er en Romer, siig mig Sandhed.

Messala.

Saa bær da, som en Romer, hvad jeg melder. Ja, hun er død, og paa en sælsom Maade.

Brutus.

Farvel da, Portia. — Vi skal dø, Messala. Ved tit at tænke; cengang skal hun dø, har jeg nu. Taalmod til at bære Tabet.

Messala.

Saa bæres store Tab af store Mænd.

Cassius.

Mig lærer min Philosophi det samme!
men mit Gemyt udholdt det ei saaledes.

Brutus.

Trist, Haand paa Bærket nu. Hvad tykkes Jer
om strax at bryde op imod Philippi?

Cassius.

Jeg troer ei det er godt.

Brutus.

Og hvorfor ei?

Cassius.

Det bedre er at Fjenden søger os,
saa spilder han sin Kraft, sin Hær han trætter,
og skader sig, imens vi ligge stille,
og ruste os i munter Ro og Mag.

Brutus.

Den gode Grund maa vige for den bedre.
Det hele Folk herfra og til Philippi
gjør Nøden kun til vore Bundsforvandte,
thi knurrende har det betalt os Skat;
naar nu vor Fjende drager gjennem det,
udfylder han sit Tal, og kommer hid
forfrisket, dobbelt stærk og dobbelt modig.
Men nu affjære vi ham denne Fordeel,
hvis vi gaae ham imøde ved Philippi,
og have disse Folk i Ryggen.

Cassius.

Hør mig,

min gode Broder —

Brutus.

Med Forlov! — Husk ogsaa,
vort Forbunds sidste Kraft har vi opbudet,
og vore Legioners Tal er fuldt,

vor Sag er moden; hver Dag stiger Tjenden,
vi staae paa Spidsen rede til at dale.
I Menneſkenes Liv er Flod og Ebbe;
benyttes Floden, leder det til Lykke;
forsømmes den, gaaer hele Livets Reise
blandt Skjær og Uſelhed. — Nu gynes vi
paa ſligt et høit Hav, og bør nytte Strømmen,
naar den er med; thi ellers tabe vi
vor Lykkes Gunst.

Cassius.

Vel! Eders Willie ſkee;
vi ſelv gaae dem imøde ved Philippi.

Brutus.

See Nattens Dyb er falden paa vor Tale;
Naturen lyde maa Nodvendigheden;
vi ſparſomt den et lidet Blund vil ſkjænke.
Har Nogen meer at ſige?

Cassius.

Nei. God Nat!

Narle i Morgen vil vi bryde op.

Brutus.

Min Kappe, Lucius! (Lucius gaaer) Farvel, Meſſala; —
God Nat, Titinius. — Adle, ædle Cassius,
god Nat og qvægsom No!

Cassius.

O, elſkte Broder!

Hvor ſorgeligt begyndte denne Nat.
Slig Tvist ei meer adſkille vore Hjerter!
Nei, aldrig, Brutus!

Brutus.

Alt er godt igjen.

Cassius.

God Nat, min Ven!

Brutus.

God Nat, min gode Broder.

Titinius og Messala.

God Nat, min ædle Herre!

Brutus.

Farer vel!

(Cassius, Titinius og Messala gaae.)

Lucius kommer tilbage med Kappen.

Brutus.

Giv Kappen hid. Hvor er Din Lyra?

Lucius.

Her.

Brutus.

Hvad! Lucius, Du est søvnig? Arne Skjælm!
det er naturligt; Du har vaaget over
Din Tid. Kald Claudius og en endnu
af mine Mænd; de skulle sove her
paa Hynder i mit Telt.

Lucius.

Claudius! Barro!

Barro og Claudius komme.

Barro.

J kaldte, ædle Herre!

Brutus.

Lægger Jer
til Hvile i mit Telt i Nat; maaskee
jeg snart kan komme til at vække Jer
i Grinder til Cassius, min Broder.

Barro.

Befaler J da ei, vi skulle vaage
og vente Eders Bud?

Brutus.

Nei, gode Venner,
læg Jer til Ro; maaskee betænker jeg mig.
See, Lucius, her kommer jo min Bog,
jeg ledte saadan om. Jeg selv har lagt den
i Kappen.

(Mændene lægge sig.)

Lucius.

Ja, jeg vidste, ædle Herre,
J gav den ei til mig.

Brutus.

Bær over med mig,
min gode Dreng; jeg er saa glemsom. Kanst Du
vel holde disse Dine aabne end,
og røre Lyren til en lille Sang?

Lucius.

Ja, ædle Herre, hvis det glæder Jer.

Brutus.

Vist gjør det! Staffels Dreng; jeg plager Dig
formeget, men Du er saa villig af Dig.

Lucius.

Det er min Pligt.

Brutus.

Jeg skulde ei paalægge
Dig Pligter, som Din Gvne overgaae.
Jeg veed, at unge Folk er Sønnen sød.

Lucius.

Jeg har alt sovet lidet, ædle Herre.

Brutus.

Nu, det var ret; og Du skal atter sove;
jeg vil ei længe holde Dig. Saafremt
jeg lever, vil jeg gjøre godt imod Dig.

(Sang til Lyren.)

Det er en søvnig Tone; —
 O morderiske Slummer, lægger Du
 Dit Blyspiir paa min Dreng, som spiller for Dig? —
 God Nat, Du gode Knøs; nu var det Synd
 at vække Dig. — Men nikker Du, saa knuses
 Din Lyra; det er bedst jeg tager den.
 Og nu, min gode Dreng! god Nat! — Lad see,
 lad see; — har jeg ei lagt et Mærke, hvor
 jeg sidst holdt op at læse? — Jo, her er det.

(han sætter sig.)

Cæsars Mand kommer ind.

Hvor ilde Lampen brænder! — Ha! hvem der?
 Jeg troer at mine Dines Svaghed skaber
 hiint skrækkelige Syn. Det kommer mod mig. —
 Hvad est Du? Tael! Est Du en Gud, en Engel,
 en Djævel, Du, som gjør mit Blod til Is,
 og reiser Haaret paa mit Hoved? Tael!
 Hvad est Du? Tael!

Manden.

Din onde Engel, Brutus!

Brutus.

Hvad vil Du?

Manden.

Melde Dig, at Du skal see
 mig ved Philippi.

Brutus.

Vel; jeg skal da see Dig
 igjen?

Manden.

Ja, ved Philippi.

(Manden forsvinder.)

Brutus.

Godt, jeg vil see Dig ved Philippi da. —
 Nu, jeg har fattet Mod, forsvinder Du;

Du onde Mand, jeg havde gjerne ønsket,
at tale længer' med Dig. — Heida, Dreng!
Lucius! — Barro! Claudius! Vaagner, Mænd!
Ha! Claudius!

Lucius.

Nei, Lyren stemmer ei.

Brutus.

Han troer, han sidder ved sin Lyra end. —
Vaagn, Lucius!

Lucius.

Ædle Herre!

Brutus.

Var det i Drømme at Du skreg saaledes?

Lucius.

Jeg veed ei af at jeg har skreget, Herre!

Brutus.

Da har Du skreget; saae Du ikke noget?

Lucius.

Nei, ædle Herre!

Brutus.

Sov igjen! — Hei, Claudius!
Saa vaagn dog, Menneske!

Barro og Claudius.

Min ædle Herre!

Brutus.

Hvi skreg' I saadan, da I laae og sov?

Barro og Claudius.

Vi, ædle Herre?

Brutus.

Ja; saae I ei noget?

Barro.

Nei, jeg har intet seet.

Claudius.

Jeg heller ei.

Brutus.

Gaaer hen og hilser Cassius, min Broder;
og byder, at hans Hær strax bryder op.
Vi følge efter.

Barro og Claudius.

Herre, det skal skee!

(de gaae.)

Femte Akt.

Første Scene.

Gletterne ved Philippi.

Octavius og Antonius komme ind med deres
Hær.

Octavius.

Antonius, nu er mit Haab stadfæstet.
J sagde, Tjenden kom ei ned paa Gletten,
men holdt sig fast iblandt de høie Bjerger;
sligt skeer nu ei. Hans Hære rykke frem;
han troer at skræmme os her ved Philippi,
idet han svarer, før vi spørge ham.

Antonius.

Ei! Jeg seer i hans Hjerte, og jeg veed,
hvorfor han dette gjør; han maatte ønske,
at han var langt herfra; nu kommer han
med bange Trods, og troer, at dette Syn

indbilder os, at han har Mod i Brystet;
men det er ikke saa.

E t B u d kommer.

B u d e t.

Hærførere,
bereder Jer; nu drager Fjenden frem
med Krigerpragt; til Strid Blodfanen vaier,
og noget Bigtigt skeer i denne Stund.

A n t o n i u s.

Octavius, før Eders Hær i Stilhed
til venstre Kant af Sletten.

O c t a v i u s.

Nei, jeg drager
til høire Side; I maa gaae til venstre.

A n t o n i u s.

Hvi tvister I i denne store Time?

O c t a v i u s.

Jeg tvister ei; men dette er min Villie.

(March.)

(Krigerst Musik.)

Brutus og Cassius træde ind med deres Hær.
Lucilius, Titinius, Messala og Flere.

B r u t u s.

De gjøre Hold, og ville tale med os.

C a s s i u s.

Titinius, hold! vi maae gaae frem og tale.

O c t a v i u s.

Marcus Antonius, skal Slagtegn gives?

A n t o n i u s.

Nei, Cæsar, vi vil vente deres Angreb.
Træd frem, Hærførerne vil tale med os.

Octavius.

Hold, til vi give Tegn!

Brutus.

Først Ord, saa Slag.

Medborgere, er det og Eders Mening?

Octavius.

Troe ei, vi holde meer af Ord end J.

Brutus.

Et godt Ord bedre er end slemme Slag.

Antoniüs.

J giver gode Ord ved slemme Slag;
det vidner Cæsars Bryst, J gjennembores,
imens J raabte: længe leve Cæsar!

Cassius.

Antoniüs, hvor Eders Slag mon falde,
det vides ei endnu. Men Eders Ord
berøbe Bierne paa Hyblabjerg
al deres Honning.

Antoniüs.

Jkke Braaden.

Brutus.

Jo,

og Stemmen med; thi deres Brummen stjal J,
og viseligt J truer, før J stikker.

Antoniüs.

J Affkum! Det var mere, end J gjorde,
da Eders lumpne Morderdolke stødte
imod hinanden udi Cæsars Sider.
Som Aber stode J og viste Tænder;
J logrede som Hunde, krøb som Trælle;
og kyssed' Cæsars Fodder, medens Casca,
den Nidding! bag fra slog sin lumskæ Tand
i Cæsars Hals. O Smigrere!

Cassius.

Hvad! Smigrere! — Nu, Brutus, tak Jer selv;
thi denne Tunge raste ikke saa
i Dag, hvis Cassius maatte have raadet.

Octavius.

Velan, til Sagen; koster Ordstrid Sved,
saa vil Beviset koste rødere Draaber.

Seer:

Jeg drager her et Sværd mod Sammensvorne;
naar troe J at det atter gaaer i Skeden? —
Gi førend Cæsars tre og tyve Bunder
det hævner; eller før endnu een Cæsar
formerer Blodet paa Forrædersværdet.

Brutus.

Du kanst ei falde for Forrædere,
o Cæsar, hvis Du ingen bringer med Dig.

Octavius.

Det haaber jeg; jeg fødtes ei til Død
for Bruti Sværd.

Brutus.

O, unge Menneske,
varst Du den Edleste af al Din St,
Du hæderligere ei kunde døe.

Cassius.

En arrig Pebbling, ikke værd slig Hæder;
i Ledtog med en Gøgler og en Dranker.

Antoniüs.

J er endnu den Cassius, J var.

Octavius.

Antoniüs, kom! — Forrædere! her slænge
vi Jer Udæstningen i Dinene.

Jfald J stride tør i Dag, da kommer
i aaben Mark; hvis ei, da naar J synes
det smager Jer.

(Octavius, Antonius og deres Hær gaae ud.)

Cassius.

Saa, blæs nu, Vind; svulm, Bølge; svøm, o Baad!
Uveiret oppe er og alt paa Spil.

Brutus.

Lucilius, hør et Ord!

Lucilius.

Her, ædle Herre!

(Brutus og Lucilius tale sagte med hinanden.)

Cassius.

Messala, —

Messala.

Ja, min General!

Cassius.

Messala,

det er i Dag min Fødselsdag; i Dag
blev Cassius født. Giv mig Din Haand, Messala;
vær Du mit Vidne, at, imod min Villie,
jeg, som Pompeius, tvinges til at vove
i eet Slag al vor Frihed. Jeg holdt fast
ved Epicurus og hans Lærdom, veedst Du.
Men nu jeg skifter Sind og halvveis troer
paa Barsel. Paa vort Tog fra Sardis fulde
to mægtige Drue paa vort Hovedbanner;
der sadde de, og aade graadigen
af Hærens Hænder; de ledsaged' os
hid til Philippi; men fløi bort i Morges;
i deres Sted en Flok af Ravn, Krager
og Skader svæve over vores Hoved,
og see paa os, som paa det syge Klov.

En Sørgehimmel ligner deres Skygge,
 hvorunder Hæren ligger i sin Dødsfæmp.

Messala.

O, troe ei sligt.

Cassius.

Jeg troer det og kun halvveis;
 thi jeg har freidigt Mod, og har besluttet,
 standhaftigen at møde alle Farer.

Brutus.

Gjør saa, Lucilius!

Cassius.

Nu, ædle Brutus,
 gid Guderne i Dag os ynde maac,
 at vi, som Venner, udi Fredens Skjød
 maac gaae den høie Alderdom imøde!
 Men saasom Menneskenes Lod er uvis,
 saa lad os forestille os det Børste.
 Saa fremt vi tabe dette Slag, er denne
 den allersidste Gang, vi tale sammen.
 Hvad har J foresat Jer da at gjøre?

Brutus.

J Kraft af hiin Philosophi, hvorefter
 jeg dadled' Cato for den Død, han 'gav sig; —
 Jeg veed ei selv hvorfor; men feigt og uselt
 det synes mig, af Frygt for hvad kan skee,
 saaledes at afflippe Livets Traad; —
 vil jeg med Taalmod ruste mig, og vente
 paa hine høie Magters Villie,
 som styre os hernede.

Cassius.

Altsaa, dersom
 vi tabe dette Slag, da gaaer J taalig
 igjennem Romæ Gader i Triumphen?

Brutus.

Nei, Cassius, nei; tænke ei, Du ædle Romer,
at Brutus vil i Lænker gaae til Roma;
hans Hjerte sidder alt for høit til sligt.
Men Bærket, idus Martii begyndte,
maa denne Dag fuldende; og jeg veed ei,
om vi fra nu af mødes. Derfor modtag,
o Cassius, for evig vort Farvel; —
Farvel for evig, evig, Cassius!
hvis meer vi sees, da smile vi, hvis ei,
da skilles vi, som Mænd og Brødre egner.

Cassius.

Farvel, farvel for evig, evig, Brutus!
Gjensees vi, ja! da smile vi; hvis ei,
da skiltes vi, som Mænd og Brødre egner.

Brutus.

Nu da, ryk frem. — O, at vi kunde vide
vort Dagværks Ende, før den viser sig!
Men det er nok, at Dagen endes vil,
og da er Enden kjendt. — Ha, kom; Afsted!
(de gaae.)

Anden Scene.

Balpladsen. Krigsraab.

Brutus og Messala komme ind.

Brutus.

Riid, riid, Messala, riid, giv disse Ordre
til hine Regioner; lad dem storme
(høit Krigsraab.)
paa eengang; thi jeg seer Octavii Fløi
den raver alt; et modigt Anfald slaaer den
til Jorden. Riid, Messala; lad dem storme!
(de gaae.)

Tredie Scene.

En anden Deel af Valpladsen. Baabengny.

Cassius og Titinius komme ind.

Cassius.

O see, Titinius, see, de Skurke flye!
Jeg selv blev Fjende mod mit eget Folk.
See, dette Banner vendte Ryg til Fjenden;
jeg slog den Feige, og jeg tog det fra ham.

Titinius.

O, Cassius, Brutus gav for tidlig Ordet;
for ivrig nytted' han sin Fordeel over
Octavius. Hans Mænd alt deelte Byttet,
imens vi af Antonius omringes.

Pindarus kommer ind.

Pindarus.

Fly længer' bort, fly længer' bort, o Herre!
Alt staaer Antonius i Eders Telte;
fly derfor, ædle Cassius, fly langt.

Cassius.

Jeg flyer til denne Høi; ei længere.
See, see Titinius, det brænder hist,
er det i mine Telte?

Titinius.

Ja, min Herre!

Cassius.

Titinius, elsker Du mig, da bestiig
min Hest, og skjul Din Spore i dens Side,
til den faaer bragt Dig op til hine Skarer,
og atter hid, at jeg kan Visshed faae,
om Venner eller om de Fjender ere.

Titinius.

Jeg ile skal med Tankens Hurtighed.

(gaaer.)

Cassius.

Gak, Pindarus, stig bedre op paa Høien;
mit Syn var altid svagt; agt paa Titinius,
og siig mig, hvad Du sner over Marken.

(Pindarus gaaer.)

Paa denne Dag jeg aanded' først. Nu Tiden
er løbet rundt; og hvor jeg først begyndte,
der skal jeg ende. Livets Kreds er fuldbragt. —
Nu, hvad godt Nyt?

Pindarus.

(paa Høien.)

O, ædle Herre!

Cassius.

Hvad!

Pindarus.

Titinius omringes af en Hær
af Ryttere, som jage henimod ham; —
Ha, hvor han bruger Sporerne; — nu ere
de næsten ved ham; nu, Titinius! —
De stige af; — han med; — O, han er fangen;
og, hør! De juble.

(Fryderaab.)

Cassius.

See ei meer; stig ned. —

Th, feige Sjæl, Du spinder Livet ud,
at Du skal see Din allerbedste Ven
at fanges for Dit Ansigt.

Pindarus kommer ind.

Hør, kom hid.

J Partherlandet greb jeg Dig til Fange,
 og lod Dig sværge, da jeg gav Dig Livet,
 at gjøre hvadsombest jeg nogentid
 befaled' Dig. Kom nu, og hold Din Gæd!
 Vær fri; og hjemsøg dette Bryst med dette
 mit gode Sværd, som rendte gjennem Cæsar.
 Løv ei at svare mig. Her, grib Du Fæstet,
 og naar mit Ansigt er bedækket — nu —
 styr Sværdets Fart. — Nu, Cæsar, est Du hevet,
 og det med samme Sværd, som dræbte Dig.
 (døer.)

Pindarus.

Fri er jeg da; men var min Billie opfyldt,
 jeg var det ei. O, ædle Cassius!
 Langt, langt flyer Pindarus fra dette Land,
 hvor ingen Romer meer skal møde ham.
 (gaaer.)

Titinius kommer tilbage med Messala.

Messala.

Det er kun Magestifte; thi Octavius
 er slagen af den ædle Bruti Magt,
 som Cassii Legioner af Antonius.

Titinius.

Den Tidende vil trøste Cassius.

Messala.

Hvor gik I fra ham?

Titinius.

Heel mistroelig stod han
 paa denne Høi med Pindarus, sin Slave.

Messala.

Er det ei ham, som ligger hist paa Jorden?

Titinius.

Han ligger som en Død. — O, brist mit Hjerte!

Messala.

Er det ei ham?

Titinius.

Messala, nei, det var ham,
men Cassius er ei meer; — O Aftensol!
som Du i Dine røde Straaler synker,
sank Cassii Dag udi hans røde Blod;
Roms Sol er dalet! Dagen er til Ende,
og Skyer, Dug og Farer os omspænde;
vor Daad er endt! — Kun Mistviol om mit Held
har myrdet Cassius.

Messala.

Mistviol om Held
har øvet dette Mord! O, Tungfjends Barn!
fæle Bildfarelse! hvi viser Du
for Mennekkenes evig vaagne Tanker
Ting, som ei ere? O, Bildfarelse,
et Dieblig undfanger Dig; men aldrig
Du naaer en heldig Fødsel; thi Du dræber
den Moder, i hvis Skjod Du avledes.

Titinius.

Ha, Pindarus! Hvor est Du, Pindarus?

Messala.

Søg ham, Titinius; imidlertid
gaaer jeg at gjennemføre Bruti Dre
med denne Tidende; ja, gjennemføre;
thi hvassfest Staal, og giftigst Pål vil være
velkomnere i Bruti Dre, end
Beretningen om dette Syn!

Titinius.

Messala,

iil; midlertid jeg søger Pindarus.

(Messala gaaer.)

Hvi sendte Du mig bort, o, brave Cassius!
 Traf jeg ei Dine Venner? satte de
 ei denne Seierskrands omkring min Tinding,
 og bød' mig give Dig den? Hørte Du
 ei deres Jubelraab? Ak! alting, alting
 Du misfortolket har. — Men ths; modtag
 omkring Din Pande denne Seierskrands;
 Din Brutus bød mig give den til Dig,
 og jeg opfylder det. — Til, Brutus; see,
 hvor høit jeg hædred' Cæsar Cassius. — Guder,
 tilgiver mig! — Det er en Romers Færd.
 Kom, find mit Hjerte, Cassii Heltesværd!

(døer.)

(Baabengny.)

Messala kommer tilbage med Brutus, Cato den
 Yngre, Strato, Volumnius og Lucilius.

Brutus.

Hvor, hvor, Messala, ligger Cassii Liig?

Messala.

Hist; see Titinius græder over det.

Brutus.

Titinius seer op ad.

Cato.

Han er slagen.

Brutus.

O, Julius Cæsar, Du est mægtig end!
 Din Aand gaaer om og vender vore Sværde
 imod vort eget Bryst.

(høit Baabenbrag.)

Cato.

Bakke Titinius!

See, hvor den faldne Helt han seierfrandsed'!

Brutus.

Hvor leve tvende Romere endnu,
som disse? — O, Farvel, Du sidste Romer!
Ei er det muligt Roma nogentid
Din Lige føde skal. — O, mine Venner,
jeg skylder dette Liig langt flere Taarer,
end her I skulle see mig yde det. —
Men, Cassius, der kommer Tid dertil;
den kommer! — Sender da hans Liig til Thasos;
hans Liigfærd skal ei holdes her i Leiren,
for ei at nedslaae os. — Nu, kom Lucilius; —
Kom, Søn af Cato; frem paa Slagets Mark. —
Labeo og Flavius! fører Hæren frem. —
Den tredie Time slaaer; endnu i Dag
vi Lykken prøve maae i nok et Slag.

(de gaae.)

Fjerde Scene.

En anden Deel af Balpladsen. Baabenbrag.

Krigere af begge Hære træde kæmpende ind.
Derpaa Brutus, Cato, Lucilius og Andre.

Brutus.

Staaer, Landsmænd, holder Hovedet i Beiret!

Cato.

En Horesøn, hvo flyer! Hvo gaaer med mig?
Mit Navn jeg raaber ud paa Kampens Mark. —
Jeg er en Søn af Marcus Cato; hører!
Tyranners Fjende, Fædrelandets Ven;
jeg er en Søn af Marcus Cato; hører!

(han gaaer i-Kamp mod Fjenden.)

Brutus.

Dg jeg er Brutus, jeg er Marcus Brutus;
en Ven af Fædrelandet; jeg er Brutus!

(gaaer ud, kjæmpende mod Fienden. Cato overmandes
og falder.)

Lucilius.

O, unge, ædle Cato, est Du falden?
Ja, drabelig Du dør nu som Titinius,
og man kan hædre Dig, som Catos Søn.

Første Krieger.

Stræk Vaaben, eller døe!

Lucilius.

Kun for at døe,
jeg strækker Vaaben; dræb mig; her er Guld.

(han byder ham Penge.)

Dræb Brutus, og bliv æret for hans Drab.

Første Krieger.

Det maae vi ei. — En ædel Fange!

Anden Krieger.

Plads!

Hei! slig Antonius, Brutus er vor Fange.

Første Krieger.

Jeg gaaer at melde det. — Her kommer han.

Antonius træder ind.

Brutus er fangen; han er fangen, Herre!

Antonius.

Hvor er han da?

Lucilius.

J Sikkerhed, Antonius;
Brutus er sikker nok; jeg tør forsikre,

at aldrig nogen Fjende fange skal
den ædle Brutus levende! I Guder,
afværger slig en Skam! Naar I ham finde,
i Live eller Død, da vil han findes,
som Brutus, som han er!

Antonius.

Det er ei Brutus,
men, sandelig, en Fangst af stor Værdi!
bevar mig denne Mand, beviiis ham Godt;
langt hellere jeg talte slige Mænd
blandt mine Venner, end blandt mine Fjender.
Gaaer, seer om Brutus lever, eller faldt.
Dg bring os Budskab til Octavii Telt,
hvorlunde alt staaer til.

(de gaae.)

Femte Scene.

En anden Deel af Balpladsen.

Brutus træder ind med Dardanius, Strato og
Volumnius.

Brutus.

O, kommer, arme Rest af mine Venner,
og hviler Eder ud paa denne Klippe!

Clitus.

Statilius viste Fakkelskinnet, Herre;
men kom ei meer; dræbt eller fangen er han.

Brutus.

Kom, sæt Dig, Clitus. — Drab er Løsenet
og Dagens Skik. — Kom, hør et Ord, min Clitus. —
(han taler sagte.)

Clitus.

Hvad! Jeg? — Nei, ei for alle Verdens Riger!

Brutus.

Hys! Gi et Ord.

Clitus.

Før dræber jeg mig selv.

Brutus.

Træd hid, Dardanius!

(taler sagte med ham.)

Dardanius.

Jeg gjøre sligt!

Clitus.

O, Dardanius!

Dardanius.

O, Clitus!

Clitus.

Hvad sørgelig Befaling gav han Dig?

Dardanius.

At dræbe ham. See! — see, han staaer i Tanke.

Clitus.

Nu er det ædle Kar saa fuldt af Sorg,
at af hans Dine selv den flyder over.

Brutus.

Volumnius, min Ven; kom, hør et Ord.

Volumnius.

Her, ædle Herre!

Brutus.

Hør, Volumnius;

to Gange Cæsars Aand ved Midnatstide
har viist sig for mig; første Gang ved Sardis,
og nu i Nat her i Philipps Marker.
Jeg veed min Tid er kommen.

Volumnius.

Ingenlunde!

Brutus.

Jo, jeg er vis derpaa, Volumnius.
Du seer, Volumnius, hvor Verden gaaer;
vor Fjende drev os hen paa Afgrundsbredde;
det bedre er vi springe selv i Dybet,
end nøle til han styrter os. Min Ven,
Du veedst at vi to gik i Skole sammen;
for hiint, vort gamle Venskab, beder jeg,
hold Du mit Sværd, mens jeg deri mig styrter!

Volumnius.

Ei sømmer denne Tjeneste en Ven!

(vedholdende Raabengny.)

Clitus.

Fly, Herre, fly! Her er ei Blivested.

Brutus.

Farvel da, J; — og J; — og J, Volumnius. —
Du, Strato, sov i denne hele Stund;
Farvel og Du, min Strato! — Mine Landsmænd,
mit Hjerte frydes over at jeg fandt
i hele Livet intet Menneske,
som jo blev trofast mod mig indtil Enden.
Jeg skal faae Hæder af mit Tab i Dag,
meer end Octavius og Antonius
ved denne usle Seier skal erlange.
Nu, lever alle vel; thi Bruti Tunge
har næsten endt hans Livs Historie;
Nat hænger paa mit Die; efter Hvile
forlænges mine Been, som kun arbeided',
for endelig at opnaae denne Stund.

(Raabengny. Raab udenfor.)

Flyer! Flyer! Flyer!

Clitus.

Fly, Herre, fly!

Brutus.

Gaaer; jeg vil følge Jer.

(Clitus, Dardanius og Volumnius gaae.)

Jeg beder Dig, bliv hos Din Herre, Strato;
Du est et godt, et ærligt Menneske;
en Gnist af Ære lyste i Din Vandel.
Hold da mit Sværd, og vend Dit Ansigt bort,
imens jeg render i det. Vil Du, Strato?

Strato.

Først giv mig Haand. Farvel, min ædle Herre!

Brutus.

Farvel, min Ven. — Vær rolig, Cæsar, Dig
ei halv saa freidig dræbte jeg som mig!

(han render i Sværdet og dør).

(Baabengny. Flugt.)

Octavius, Antonius, Messala, Lucilius og
deres Hær komme ind.

Octavius.

Hvo er hiin Mand?

Messala.

Min Herres Tjener. — Strato,
hvor er Din Herre?

Strato.

Han er fri, Messala,
for Lænkerne J bærer. Seierherren
formaaer nu kun at brænde ham paa Baalet;
thi Brutus ene overbandt sig selv,
og ingen anden hædres ved hans Død.

Lucilius.

Saa burde Brutus findes. — Tak, o Brutus,
at Du har gjort Lucilii Spaadom sand!

Octavius.

Jeg vil forsørge alle Bruti Mænd.
Ven, vil Du tjene mig?

Strato.

Ja, hvis Messala
vil afstaae mig.

Octavius.

Gjør det, Messala!

Messala.

Strato,

hvorkunde faldt min Herre?

Strato.

Jeg holdt Sværdet,
og Brutus løb deri.

Messala.

Octavius,

saa tag da ham imellem Dine Mænd,
som sidste Tjeneste min Herre viste.

Antonius.

Han var den bedste Romer af dem alle.
Hver af de Sammensvorne, han undtagen,
opløstet' Dolken kun af Rid mod Cæsar;
kun han i Tallet stod, af Kjærlighed
til Fædrelandet og det Heles Vel.
Hans Liv var blidt og Clementerne
saaledes blandede udi hans Sjæl,
at freidigen Naturen kunde opstaae,
og sige Verden: dette var en Mand!

Octavius.

Thi yder Helten den Høiagtelse
og Jordefærd, som sliq en Dyd tilkommer.
Hans Been i Nat skal ligge i mit Telt,
paa falden Krigers Blis med Pragt omgivne. —
Saa kald nu Hæren hjem fra vundet Slag,
og deler Æren for vor Seir i Dag!

(de gaae.)

Dm

Sorgespillet

Julius Cæsar.

Allerede i Aaret 1579 berigedes den engelske Litteratur med en Oversættelse af Amyots franske Plutarch. Appian var oversat paa Engelsk Aaret før, og Svetonius blev det i Aaret 1606. Aaret derpaa tryktes et Sørgeespil Julius Cæsar, skrevet af William Alexander, som siden efter blev Earl of Sterline. En anden Tragoedie af en uncævnt Forsatter: the tragédie of Cæsar and Pompey or Cæsar's revenge, blev udgivet 1607, og Malone troer endog, at det var andet Dplag af dette Stykke. — Det er bekjendt at Shakspeare skrev idetmindste tolv Stykker over Æmner, som hans Forgjængere havde uheldigen behandlet. Disse ere de Kilder, hvoraf Shakspeare kunde øse til sit Sørgeespil. — Malone formoder det er skrevet 1607, Capell mellem 1608 og 1611. Først 1622 blev det trykt.

Efter Shakspeare behandlede dette Æmne af Sheffield, Hertug af Buckingham, og siden af Aaron Hill. Den første gjorde to Tragoedier af een, nemlig: 1) Julius Cæsar, og 2) M. Bruti Død. Davies siger at Stilen, naar man undtager de Steder, hvor Shakspear's er beholdt, er korrekt kold og regelmæssig dørst, (*correctly cold and regularly dull*), og det Hcle en livløs Mæsse. — Aaron Hill dannede sit Sørgeespil efter Cæsars Død af Voltaire, men efter en langt mere udvidet Plan. — Stykket skal ei være

uden Fortjeneste. Lord Bolingbroke og Pope roste og bifaldt det høiligen; men det behagede hverken Skuespildirectionen eller Skuespillerne; hverken Quin eller Garrick vare at formaae til at spille Hills Cæsar. Stykket blev ei spillet, og Davies spaaer, at det vilde have faldet for det engelske Publicums Domstol.

En af Shakspeares Samtidige, Leonard Diggs, bevidner i nogle Vers foran Digterens Sonnetter, at Julius Cæsar i hine Dage henrykte det engelske Folk, og blandt flere især den beundrede Scene i 4de Akt, hvor Brutus og Cæssius tviste, og derpaa forsones igjen. — Det var et af de faa shakspearste Stykker, som efter en lang Hvile igjen fremkaldtes paa den engelske Skueplads ved de to store Skuespillere Hart og Mohun, som i dette Stykke særdeles udmærkede sig, især den sidste som Cæssius. — Disse to Skuespillere havde beklædt betydelige Poster i Armeen, og stode i eet og alt høit over deres Medbrødre. — Greven af Rochester, naar han taler om Mohun, siger:

**Him nature seem'd to form for your delight,
and bade him speak as she bade Shakspear
write.**

Efter længe at have været et af Britternes Yndlingsstykker, er det i senere Dage atter lagt til Hvile og næsten forglemt.

Tydskland — det eneste Land, som lader Shakspear vedersfares Ret — fik allerede 1741 en metrist Oversættelse af dette Sørgeespil. Den er forfattet af Geheimeraad v. Bork, som en Tid lang var preussisk Gesandt i London. — Oversættelsen skal være maa- delig. Den er bedømt i 3die Deel af Joh. Elias Schlegels Bærker. — Siden oversattes det af Wieland, Eschenburg og A. W. Schlegel, og har været givet paa flere af Tydsklands Skuepladse. — Det er

ogsaa oversat paa Fransk af Shakespeares Oversættere de la Place og Latourneur. Paa dansk har, saavidt jeg veed, kun enkelte Scener, nemlig Bruti og Antonii Tale i 3die Aft, hidtil været oversatte. Jeg har fundet den i Ugeskriftet Tronhjemskt Allehaande for 1782 Nr. 43, oversat af en Ubenævnt, og for faa Aar siden metrisk oversat af Hr. Prof. Rahbek i Minerva.

Da jeg havde oversat denne Tragoedie, troede jeg at den med nogen Modification maaskee kunde vorde opført paa den kongelige Skueplads, og at det danske Publikum endelig kunde faae et shakspearisk Stykke at see. — Jeg formildede derfor adskillige Udtryk i Stykket, sammensmeltede nogle af Krigerne til een Person, udelod den Scene, som ender 3 Aft, hvor Digteren Cinna sønderribes af Folket, ligesom og denne lille Scene i 4de Aft, hvor Poeten trænger ind i Teltet til Brutus og Cassius, foruden nogle andre ubetydelige Forandringer. — Jeg indleverede Oversættelsen til den kongelige Skuespildirection den 3 Octb. 1803. Den 29 Decbr. bærede den høie Bestyrelse mig med en Skrivelse, hvori den belønnede Arbeidet med en Gratification af 50 Rd., og sendte mig Stykket tilbage, da den — hvorvel den erkjendte dets Værd — ei ansaae det passende til Opførelse paa Skuepladsen.

*

*

*

Johnson dommer kortelig saaledes om dette Stykke: „Mange enkelte Dele af denne Tragoedie fortjene Agtelse, og Tvisten *) samt Forsoningsscenen

*) A. W. Schlegel i sine dramatiske Vorlesun-

mellem Cassius og Brutus bliver almindeligen lovpri-
set; men jeg er aldrig bleven stærkt rørt ved dette
Sørgespils Læsning, og finder det noget koldt, i Sam-
menligning med andre af Shakspeares Værker. Hans
samvittighedsfulde Troskab mod den virkelige Historie
og romerske Sæder synes at have stækket den natur-
lige høie Flugt af hans Genius."

Ved Siden af denne Uttring føier jeg A. W.
Schlegels Dom i hans fortræffelige Vorlesungen
über dramatische Kunst und Litteratur, som
den Mand, der af alle Mulevende vel er den der er
Sh's fortroeligste Hjertensven. — Efter at have talt
om de fem berømteste af Digterens Værker (nemlig
Romeo og Julie, Othello, Macbeth, Kong Lear og
Hamlet), hvilke, og især i de tre sidste, hans Genius
tager et næsten overmenneskeligt Sving, gaaer han over
til hans historiske Skuespil, og tilkjender nogle af dem
stor tragisk Guldkommenhed, og alle Glands af særegne
eiendommelige Fordele.

gen troer, at et Berømmelsesdigt over Shakspear
af den ovennævnte Leonard Diggs, hvori siges:

So have I seene, when Cesar would appeare,
and on the stage at halfe-sword parley were
Brutus and Cassius: oh how the audience
were ravished —

gielder Scenen i 1ste Act, hvor Cassius opægger
Brutus til Sammensværgelsen. Jeg har just den
næstældste og temmelig sjældne Udgave af Shakspears
Sonnetter og Digte fra 1640 for mig, hvor Digtet
af Diggs eller Digges staaer foran; men der næv-
nes ikke et Ord om, hvilken Scene han mener; og
jeg troer bestemt, det gjelder Scenen i 4de Act, da
der kunde a half-sword parley (en Samtale med
halv dragne Sværde) passe sig; her seer jeg, som
Skuespiller, ikke, at den havde hjemme.

„I de tre romerske Stykker, Coriolanus, Julius Cæsar og Antonius og Cleopatra — siger Schlegel — maa man især beundre den Afholdenhed, hvormed Shakspeare udelukker alle fremmedagtige Tilfættelser og vilkaarlige Forudsætninger, og tilfredsstiller dog fuldeligen Skuepladsens Længsel og Trang. Disse Skuespil ere Sagen selv og, i den tilsyneladende Kunstløshed, saaledes ganske at gjengive Historien som den virkelig er, ligger en ualmindelig Kunst forborgen. — For ethvert historisk Phænomen veed Shakspeare at finde det poetiske Synspunkt, og en af Verdenshistoriens umaalelige Verden affondret Række af Begivenheder veed han, uden at forandre det mindste deri, at give indvortes Eenhed og Rundning. Det gamle Romas offentlige Liv opvækker han af Graven for vore Dine, ved den høiværdigste og frieste dramatiske Form, og Plutarchs Helte vorde forherligede ved den meest veltalende Digtekunst.“

For Handlingens Fuldstændigheds Skyld maatte dette Sørgeespil om Julius Cæsar udføres lige til Bruti og Cassii Fald; thi Cæsar er ingenlunde Stykkets Helt, men Brutus er det. Denne Karakters elskelige Skjønhed, hans sølende, fædrelandskjærlige Heltedom er udført med særdeles Omhyggelighed. Dog antydes det med megen Tiinhed, hvorlunde Cassius er Brutus overlegen i selvstændig Villie og Kraft, som i Forstand paa at dømme om de menneskelige Anliggender; hvorlunde Brutus med sit rene Hjerte og samvittighedsfulde Kjerlighed til Ret, aldrig kunde due til Hoved for et Parti i en allerede ganske fordærvet Stat, og hvorledes egentlig hans Forseelser give de Sammenbornes Sag en uhykkelig Bending. Man har i Cæsars Rolle dadlet enkelte stortalende Udtryk som upassende. Men da han ikke træder handlende frem, saa blev intet andet tilbage, for at give en Maale-

stok for hans Storhed, end det Indtryk han gjør paa de Dvrige, og hans faste Tro og Tillid til sig selv. Derpaa havde Cæsar ingen Mangel, hvilket vi vide af Historien og hans egne Skrifter; men den yttrede sig vel meer ved let og stille Spot mod sine Modstandere, end i pralende Taler. For Stykkets theatraiske Virkning er det Skade, at de to sidste Acter i udvortes Glans og Gang staae noget tilbage for de første. — Cæsars første Fremtræden i et festligt Optog, hvor Musikken holder inde, og Alting tier, saasnart han taler, og hans faa Ord, der gribes fast som Drakelsprog, er prægtigt; Sammensværgelsen er en sand Sammensværgelse, som i stjaalne Sammenkomster og i Nattens Mulm forbereder det Slag, som skal ramme ved lys Dag, og forandre Verdensforfatningen; den forvirrede Sammenstimen før Cæsars Mord, den almene Bestyrtelse, selv blandt Gjerningsmændene efter Gjerningen, er mesterlig skildret; med Liigbegjængelsen og Antonii Tale naaer Virkningen sin høieste Spidse. Cæsars Skygge viser sig mægtigere til at hæbne hans Fald, end han selv var til at forebygge det. — Efterat Erobrerens og Verdensbehersterens ydre glimrende Storhed er styrtet, bliver kun Bruti og Cæsars indre Karakterstorhed tilbage for at fylde Scenen og Tilskuernes Sjæl; de staae paa en Maade ene, overensstemmende med deres Navn, som de sidste Romere; og det sætter i mere levende Spænding, at see en vovelig stor Beslutning fattes, end Følgerne af Daaden at bæres med fast Heltemod."

Kjøbenhavn i Mai 1811.

I Udgaven af 1811 læses

Side

11	Lin. 6	f. n.	Medregentinde i det tappre Danmark,
12	— 5	f. o.	ved vor høifstsalig Broders Død
18	— 14	f. n.	det var en herlig dannels Rønge.
25	— 9	f. n.	Farvel, Ophelia, huff vel mit Ord.
27	— 15	f. n.	der flinge, fromme, rene Løfter liig,
29	— 5	f. o.	der skjæmmer ham,
"	— 11	f. o.	af gode Sæder;
35	— 1	f. o.	at snar, som Kvægsolv
41	— 2	f. o.	lad os følges da.
44	— 9	f. n.	Ja, Herre!
50	— 13	f. o.	velkommen hjem!
54	— 7	f. o.	Ik und mig denne Glæde!
56	— 4	f. o.	vil I ikke gaae lidt ud i fri Luft?
"	— 8	f. o.	Nei, der vil I blive fri for fri Luft.
58	— 16	f. o.	O Gud!
64	— 16	f. o.	Tys, tys —
66	— 13—14	f. o.	og andre, hvis Dom i flige Ting var langt ophøiet over min,
67	— 16	f. n.	Da Glim, skjøndt livløs,
71	— 16	f. o.	for sandelig,
74	— 6	f. n.	Gaae der, Ophelia! —
79	— 2	f. o.	De, som allerede ere gifte
81	— 3	f. n.	— som for ei at fige noget værre — hverken talte fom Chrifine,
82	— 15	f. o.	Glimrefyge hos den Mar,
83	— 12	f. o.	hvis hele Righed er Dit lyfe Hoved,
101	— 8	f. n.	naar man ei kan angre? —
108	— 8	f. n.	fom døde Ting i Gjæring.
115	— 6	f. o.	Hvor har I gjort af Eiget, ædle Herre?
117	— 12	f. n.	Ikke hvor han fpifer,
120	— 6	f. o.	og fiig, at Fortinbras forlanger nu,
122	— 8	f. o.	en dyriſt Glemsomhed,
131	— 15	f. o.	O, hvor Omkvædet flinger her!
163	— 12	f. n.	faa fnare og talrige fare de den forbi.

Side

168 Lin. 15—16 f. o. siden intet Menneske i Grunden veed
hvad han forlader, hvad siger det ham
da, at han forlader dette tidligt.

170 — 4 f. n. Kartoven saa til Himlen høit,

175 — 14 f. o. vil leve efter mig naar Tingene

178 — 7 f. o. Sorgemarsch.

195 — 1 f. n. kan det ikke kaldes stort andet end Glimteri.

196 — 12 f. o. dog brist J kun.

" — 8 f. n. som nogensinde traad paa Orelæder,

" — 5 f. n. Hvi staaer Du da idag ei i Dit Bærksted,

197 — 4—6 f. o. Hvi frydes? Hvad Erobring bringer
han?

Hvad Skattekonger følge ham til
Roma,

for bundne hans Triumphvogns Sjul
at pryde?

" — 15 f. o. og oined' J blot Glimt af hans Triumph-
vogn,

" — 17 f. o. saa Tiber nedstjalt under sine Bredder,

" — 19 f. o. høit i sin krumme Strandbred?

199 — 7 f. n. Cæsar! tael; Cæsar vil høre.

201 — 1 f. o. af temmelig forskjellige Videnskaber,

" — 14 f. o. kanst Du see Dit Ansigt?

" — 16 f. n. Ja, retsaa:

202 — 10 f. o. jeg kysked' nys,

" — 2 f. n. Vel, Wren den er Texten til min Tale. —

203 — 8 f. o. mens Tiber oprørt sled i sine Bredder,

" — 7 f. n. Fra matten læbe flygted' Purpurfanen;

204 — 2 f. o. at denne svage Mand

" — 13 f. o. gaaer ved Uhyrets Sod,

205 — 14 f. o. Til den Tid, ædle Ven! læg det paa
Hjerte:

" — 7 f. n. saa vil han, paa sin spydige Viis, berette

206 — 1 f. o. giv Agt; hans Blik er gloende og ild-
rødt,

" — 2 f. o. just saa, som tidt vi saae paa Capitolium,

" — 12—13 f. n. saa flux, som denne gustne Cassius.

Han læser meget, prøver meget, fluer

" — 1 f. n. thi stedse er jeg Cæsar. —

207 — 5 f. n. Ja vist blev den det,

208 — 9 f. o. dog det var heller ingen rigtig Krone,

Side

- 208 Lin. 14 f. o. men mig syntes
 " — 12 f. n. og indaande den flemme Luft.
 210 — 8 f. o. Farvel!
 " — 4 f. n. ſkjøndt han paatager denne Sløvheds-
 Maſke.
 211 — 9 f. o. men dog ſcer jeg,
 " — 12—13 f. o. at Edle holde ſig til Edle Kun; thi
 hvo er ſaa faſt at han ei kan loffes?
 " — 15 f. o. dog var jeg Brutus nu,
 " — 16 f. o. da ſtemmed' han ei mig.
 " — 17 f. o. i Bruti Vinduer kaſte Sedler,
 212 — 3—4 f. o. Stormvinde ſpalted' knudred' Egeſtam-
 mer;
 har ſeet herſkeſygen Hav opſvulme,
 fraade
 " — 15 f. o. den flammede
 " — 17 f. o. hans Haand ei følte Ild, men blev uſveden
 " — 13—14 f. n. forbi; men ſtadede mig ei. Og paa
 en Dyrge Gruus ſad' hundred' fæle
 Dvinder,
 213 — 1—2 f. o. paa Deres egen Viis, og være langt fra
 det Maaſ og Meed, ſom er i Tingene.
 214 — 3 f. o. mig ret i Sigtet
 " — 14—15 f. o. hiin underlige Dredesglød i Simlen:
 Men, Casca, vil I rettelig udgrunde:
 " — 13—15 f. n. hvi diſſe Ting Naturlov og Natur
 og Væſen nu til Vanart ſtiſte; ha!
 " — 12 f. n. da ſkal I ſee
 " — 9 f. n. vanartet Stat.
 " — 3 f. n. ſom diſſe Jertegns Udbrud.
 215 — 2 f. o. Det gjælde ham det er;
 " — 4 f. o. Fædres Aand
 " — 11 f. o. kunſ i Italia ei.
 " — 17 f. o. ei Muur af hamret Malm,
 " — 16 f. n. kan ſpærre Aandens Kraft;
 " — 12 f. n. jeg bærer, kan jeg kaſte,
 " — 1—2 f. n. O, hvilken Straaviff
 er Roma, vil det tjene til den Henſigt,
 216 — 2 f. o. hvorhen har Du leedt mig?
 " — 8 f. o. ſom ei er Mellemløber.
 " — 13 f. n. vi have nu i Hænde,

Side

- 216 Lin. 6 f. n. det er en Ven. —
 217 — 8 f. o. hvis blot I kunde drage
 " — 13 f. n. besørge Sedlerne.
 218 — 13 f. n. Jeg kan ei gjætte grant af Stjernehøiden
 " — 4 f. n. Naar den er tændt, saa kom og siig mig
 det.
 219 — 7 f. o. udruger Snogen just;
 " — 8 f. o. Ham frone? — Ja —
 " — 12 f. n. at han det gjør; og da vel Striden ei
 " — 8 f. n. Derfor ansee ham for et Slangæg,
 220 — 5 f. o. Min Dreng, er idus Martii i Morgen?
 " — 14 f. n. Deslige Opbud har man ofte kastet,
 221 — 9 f. o. Vor Genius og det dødelige Ondskab,
 222 — 12 f. o. Kjender jeg Eders Følge?
 223 — 11 f. n. ei ere stærke Grunde nok, da bryder
 224 — 6 f. o. som byde Voldsmand Velkomst;
 " — 7 f. o. paa flette Ting,
 225 — 7 f. n. Han vorde offret,
 226 — 1 f. o. ei Mordere: Forsonere vi kaldes.
 " — 16—17 f. o. Han er ei farlig; lader ham ei dø;
 han leve, og han leer ad hele Sagen.
 227 — 9 f. o. Lad mig kun raade;
 228 — 11 f. n. Jeg trængte i Jer;
 229 — 10 f. n. og gjorde os til Ket:
 " — 5 f. n. endog for selve Mørket.
 230 — 6—8 f. o. at dele med ham, og hans Seng for-
 skjønne,
 og stundom tale med ham? Boer jeg kun
 fjernt i Forstaden af hans Kjærlighed?
 230 — 12 f. n. Nævn Eders Tid; jeg skal ei røbe den;
 " — 8 f. n. og ei min Huusbonds Lønraad?
 " — 6 f. n. O, I Guder!
 231 — 6 f. n. Siig en Besværgelse har Du manet op
 " — 3 f. n. Siig, hvad skal stee?
 232 — 10 f. n. "Ha! Hjælp! man myrder Cæsar!" —
 233 — 4 f. o. I Dag I flytte ei en Fod af Huset!
 " — 7 f. o. de saae mig aldrig uden paa min Bag;
 " — 16 f. o. og Grave gaved' og opkasted' Siig
 234 — 16 f. n. To Løver ere vi, paa een Dag kasted',
 235 — 3 f. o. Jeg kommer for at hente Jer til Raadet.
 " — 9 f. o. jeg vil idag ei komme.

Gibe

- 235 Lin. 17 f. o. Cæsar vil ei komme.
236 — 13 f. n. „da Cæsars Hustru faaer sig bedre Drømme.“
„ — 1 f. n. See! er ei Publius der at hente mig?
237 — 5 f. o. Ei! Brutus, ogsaa Du saa aarle oppe?
238 — 11 f. n. kan leve tryk for Avinds lumste Tand.
„ — 10 f. n. O Cæsar! læser Du, da har Du Frelse funden;
239 — 8 f. n. og Binden bær' det hid fra Capitolium.
240 — 11 f. o. Du har en Bøn til Cæsar, har Du ei?
„ — 4 f. n. Dee mig! hvor svag en Ting
241 — 2 f. o. Af, jeg faaer ondt: —
242 — 7 f. o. Opsæt det ei, o Cæsar;
243 — 7 f. o. thi see, han smiler; Cæsar selv er rolig.
„ — 9 f. o. Trebonius passer Tiden;
„ — 17 f. o. Han færdig staaer: træng did, og staae ham bi,
„ — 13 f. n. Er Alt i Orden?
„ — 10 f. n. Soie, stormægtige og vældige Cæsar!
244 — 17 f. o. tilbagefalder strax fra sin Forviisning.
„ — 2 f. n. den er riigt befolket,
245 — 7 f. n. Røb, raab, forkynd det høit i Stadens Gader.
246 — 12 f. o. Tael ei om at staae fast; —
247 — 4 f. o. Ei! den, som skjærer tyve Aar af Livet,
„ — 3 f. n. Ja, frem nu, alle Mand!
248 — 14—15 f. n. det vildt oprørte Statshavs Skjær.
Saa bød
Antonius, min Herre, mig at tale.
„ — 3 f. n. Jeg veed, vi ville faae i ham en Ven.
249 — 8 f. n. O, beed os ei om Eders Død, Antonius.
251 — 10 f. o. og, sandelig! o Jord! har var dit Hjerte!
„ — 12 f. n. skal vi gaae videre; ei lide paa Jer?
252 — 15 f. o. af hvad han sige vil?
„ — 4—5 f. n. men tal kun alt, hvad Godt i kan, om Cæsar;
og siig, at I det gjør med vor Forlov;
253 — 4 f. n. og denne Udaad stinke over Jorden
254 — 5 f. n. hvad Folket synes om de Blodmænds Daad.
„ — 2 f. n. Tag Haand i med.

Side		
255	Lin. 10 f. o.	og skiller Folkesvømmen. —
256	— 11 f. o.	Hvo er her saa forvorden,
"	— 17 f. o.	Jeg tøver efter Svar.
257	— 1 f. o.	naar det lyster mit Fædre-land
"	— 6 f. o.	Ledsager Brutus hjem i Seiersoptog
"	— 12 f. n.	Hys! Stille!
259	— 9 f. n.	O, Sind og Sands, til Dyr du flygtet est,
261	— 5 f. n.	hvis Dolke dræbte Cæsar.
263	— 6 f. o.	giv Agt, hvor Cæsars Blod da fulgte efter,
264	— 15 f. o.	ei tænde Oprørsluen mellem Eder.
270	— 4 f. o.	Antonius, sæt hans Navn med paa Listen.
271	— 14 f. o.	Den er et Dyr,
278	— 6 f. n.	Vennen skulde overbære
"	— 5 f. n.	med Vennens Svaghed
281	— 16 f. o.	Hans Nykke vil jeg bære over med
286	— 7 f. o.	paa sligt et Seivand,
288	— 8 f. n.	Jeg veed, det unge Blod er Sønnen sød.
293	— 14 f. n.	Dog ei Braaden.
295	— 15 f. n.	det er min Fødselsdag; paa denne Dag
"	— 10 f. n.	ved Epicurus og hans Lære, veedst Du.
297	— 13 f. n.	og da, da veed vi Enden. — Kom, afsted!
299	— 9 f. o.	Paa denne Dag jeg aanded' første Gang.
"	— 10 f. o.	Tiden er løbet rundt; hvor jeg begyndte,
"	— 11 f. n.	de hartad ved ham;
"	— 4 f. n.	til Du skal see Din allerbedste Ven
308	— 4 f. o.	Gaaer; jeg vil følge Eder.

✎ Af de følgende Dele er kun et Oplag tidligere udkommet.

Fortsatte Bemærkninger til Hamlet (vide Pag. 192).

A. W. Schlegel (i sine Vorlesungen über dramatische Kunst und Litteratur 1811) siger om dette Digterværk: „Hamlet er eneste i sit Slags, det er et Tanke=Sørgespil, indgivet ved vedholdende, aldrig tilfredsstillet Grublen over de menneskelige Skjæbner, over Verdensbegivenhedernes mørke Forvirring, og bestemt til at fremkalde netop samme Grublen igjen hos Tilskuerne. Dette gaadesfulde Værk ligner hine irrationale Equationer, i hvilke altid bliver til Rest et bruddent Tal af ubekjendt Storrelse, der paa ingen Maade lader sig opløse. — Allerede saa Meget er sagt og skrevet derover, og dog vil intet tænkende Hoved, som paa ny taler over det, være fuldkommen enig med sine Forgjængere i Synspunktet for Sammenhængen og Betydningen af alle Dele i det store Hele. — Fornemmelig maa det forbause, at ved saa tilslørede Hensigter, ved en i uudforskede Afgrunde nedlagt Grundvold, det Hele dog ved første Blik fremstiller sig yderst populært. — Synet af Aanden, der faaer Haaret til at reise sig paa vore Hoveder, bemægtiger sig strax fra Begyndelsen af Indbildningskraften og Sindet; nu kommer Skuespillet i Skuespillet, hvori man fast som i et Speil seer Forbrydelsen gjentaget, hvis forgjæves tilsigtede Straf udgjør Stykkets Indhold; Kongens Forfærdelse derover; Hamlets forstillede og Ophelias virkelige Banvid; hendes Død og Jordeførd; Hamlets Møde med Laertes ved hendes Grav;

deres Tvekamp og den store Opløsning; endelig den unge Helt Fortinbras, som træder frem, og med krigersk Pomp beviser en undergangen Kongeslægt den sidste Ære; derimellem de comiske Karakterscener med Polonius, med Hofmændene og Graverkarlene, som samtligen har deres Betydning; Alt dette fylder Scenen med den meest levende, og mangfoldigste Bevægelse. — Den eneste Grund, hvi man turde finde dette Stykke mindre theatralisk end andre Sørgeespil af Shakspeare, er den, at Hovedhandlingen i de sidste Acter gaaer i Staa, eller hvad meer er, synes endog at gaae tilbage. Dette var imidlertid uundgaaeligt, og ligger i Sagens Natur. — Det Hele sigter jo did at vise, hvorledes et Overlæg, der til de fjerneste Grændser af menneskelig Forudsigst vil udtømme alle Forhold og muelige Følger af en Gjerning, lammer Daadskraften, som Hamlet selv udtrykker det:

Beslutningens medfødte Ungdomsredme
 døer i det syge gustne Overlæg.
 Og Foretagender af Navn og Kraft
 ved denne Tanke vende deres Strømme,
 Og tabe Navn af Daad. —"

Ogsaa Schlegels Bemærkninger over Hamlets Karakter vil jeg her anføre, da de ere noget forskellige fra den Dom Göethe fælder i sin Wilhelm Meister, som jeg formoder ei kan være nogen kunstelskende Læser ubekjendt.

"Over Hamlets Karakter — siger da Schl. idere — kan jeg ikke, efter Digterens Hensigter, saae ledes som jeg forstaaer dem, dømme aldeles saa gunstig som Göethe. — Sandhed er det: han er en Mand af høi Dannelse; en Prinds med kongelige Sæder, begavet med den fineste Følelse for Sømmelighed, aaben for ædel Uergjerrighed, og i høi Grad aaben for

Begeistring af enhver fremmed Fortræffelighed som fattes ham. — Vanvids Roller spiller han med mageløs Overlæggenhed, i det han netop overbeviser dem, der skulle speide ham, om hans Lands Forvirring, derved at han siger dem fornøden Sandhed, og spotter dem med den skarpeste Bittighed. — Men ved hans saa tidt fattede og aldrig udførte Forsætter, er hans Villies Svaghed aabenbar; og kun der lader han sig vederfares Ret, hvor han siger: at der gives ei større Ulighed end den mellem ham og Hercules. — Det er ikke blot Nødvendigheden, som driver ham til List og Forstillelse; men han har et naturligt Hang til at gaae ad Krogveie; han hykler for sig selv; hans vidt- fra hentede Betænkeligheder ere ofte kun Paaskud, for at skjule hans Mangel paa Beslutningskraft. „Tan- ker“ — som han et andet Sted siger, „der have i sig kun en Fierdedeel Wiisdom og tre fjerdedele Feighed.“ Allermest har man dadlet ham for den Haardhed, hvormed han tilbagestøder Ophelias af ham selv for- anledigede Elsker, og for hans Følelseshed ved hendes Død, hvortil han, skjøndt uvilkaarlig, har været Marsag. — Men han er altfor dybt nedstunken i sin egen Sorg, til at have nogen Medfølelse tilovers for Andre, og hans Egegryldighed giver os en Maalestok for hans indvortes Forstyrrelse. Derimod sporer man aabenbarlig hos ham en lumsk Skadesryd, naar det er lykkedes ham at rydde sine Fjender af Veien, mere formedelst Rød og Tilfælde, der ene kan drive ham til raske Handlinger, end ved Fortjeneste af Mod; — saaledes yttres han sig efter Polonii Mord og over Rosenkrantz og Guildenstern. Hamlet har ingen fast Tro, hverken paa sig selv eller noget Andet; fra religiøse Tillidsyttringer gaaer han over til skeptisk Grubleri; han troer paa sin Faders Gjenfærd; og saasnart det er forsvunden, bliver det ham fast som et Drømme-

billed. Han er kommen saavidt, at han siger: „Intet er ondt eller godt i sig selv; ene vor Mening gjør det dertil“ — Digteren forvilder sig med ham i Tanke-Labyrinth, hvori man finder hverken Begyndelse eller Ende. — Ei heller Stierne give, ved Begivenhedernes Gang, noget Svar paa de saa ivrigen forelagte Spørgsmaal. En, som det synes, af Himlen befuldmægtiget Stemme fra en anden Verden, fordrer Hevn for en uhyre Forbrydelse, og bliver uden Virkning; Forbryderne straffes tilsidst; men fast som med et tilfældigt Slag, og ei paa den behørig Maade, for at give Verden et høitideligt advarende Exempel paa Retfærdighed; vaklende Forsigtighed, lumsk Forræderi, og vild Raseri ile samme Undergang i Møde; mindre Skyldige eller Uskyldige indvikles med i det almindelige Vald; Mennekelighedens Skjebne staaer der som en kjæmpemæssig Sphinx, der truer med, i Tvivlens Afgrund at nedhvirvle enhver, der ei formaaer at løse hendes frygtelige Gaade.“ —

Neppe vil nogen, der nogenlunde har gjort sig bekendt med Hamlets Karakter, ganske underskrive ovenstaaende Karakteristik af Hamlet, som Shakspeare's fortræffelige Oversætter, den lærde N. W. Schlegel her har givet; men hellere holde sig til Göethes; — Men jeg vil kortelig slutte med Schlegels egne Ord: „Allerede saa Meget er sagt og skrevet over dette Sørgeespil; og dog vil intet tænkende Hoved, som paa nye taler om det, være aldeles enig med sine Forgjængere i Synspunktet for Sammenhængen og Betydningen af alle Dele i det store Hele.“

*

*

*

Hamlet er senere opført paa den danske Skueplads. Første Gang den 12te Mai 1813.

